

vel in legatis rursus computare ex constitutione. vt. §. e. l. is cui §. queri. et ad hoc. i. de carbo. edic. l. de bonis §. qui pupillis. r. §. nō solum. Item est hic argu. q. r. infra an num a tempore mortis viri sit alenda. quod dicit not. C. de rei vxo. ac §. cum autem. hic autē alio casu loquitur quā do. l. est vxo. i. pos. causa legari. Item facit ad. l. s. de inoffi. testa. l. si instituta. §. de inofficio so. et. C. de or. cog. l. fina. Accur.

Iterum. re-
guariter enī
est p. tra. vt. §. e. l. is
cui. §. i. pos. et. §. §.
non omnem.

Locum reli-
giosum. inferēdo
in suum locum sit
nullius. vt. isti. de
re. diu. §. nullus. et
desinit possideri.
vt. §. de acquir. pos.

Explicit liber. xxxvi. dige-
stoz. et. xii. huius.

Incipit liber. xxxvii. r. xlii
huius.

De bonorum possessioni-
bus. Titulus. j.

In hac lege cū sequenti iu-
riscon. ponit effectū bonorum
possessionis agniti: quem effe-
ctum probat duabus ratio-
bus. Barto. Alpius.

In hac lege cū sequenti iu-
riscon. ponit effectū bonorum
possessionis agniti: quem effe-
ctum probat duabus ratio-
bus. Barto. Alpius.

Non in fraudem. si autem in fraudem ipso iure nō
valet. vt. isti. qui ma. non pos. in pun. fuit ergo dolus quo
ad legatarios prout in prin. patet. J. non ergo quo ad cre-
ditores. et est speciale his casibus. alij dicunt factam ma-
numissionem in fraudem ynius legatarij alterius nō: vt
ille mittat in possessionē in cuius fraudē sit. alter nō. vt. ar.
J. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcinius. §. si aduersus. qd non
placet. quia libertas tenet vt hec lex dicit. Item nota hic
argu. q. legatarius non est creditor. vt. §. de actio. et obli-
ga. l. is cuius. et. §. e. l. is cui. §. si plures. Item ad totum
titulū est cōtra. J. que in frau. cre. l. penul. §. i. vbi conditio-
nalis creditor non mittitur in possessionē: sed illud in cō-
ventionali. et est ratio: quia iste qui de lucro certat plus
timet heredem ne resibat q. verus creditor.

De bonorum possess. Dicitur est de successioneibus ex tes-
tamento de iure civili yniuersalibus et singularibus: se-
quitur de his qui iure pretorio succedunt. sic. §. de bono.
pos. here. pe. l. i. et quia hoc fit per bo. pos. ideo de his pri-
mo dicit in genere: postea per species.

Bonorum. admissa. que olim etiā cū solēni-
tate r dicebatur decretalis. quod dic vt. §. l.
iij. §. sed et si nemo. hodie non. vt. C. eo. l. pe-
nul. et vlti.

Incōmoda. que iuris sunt: vt actiones
vt. r. C. de iurē delibe. l. si foroz. et nō facti. vt. §. de acquir.

pos. l. cum heredes. sic. §. ad trebel. l. facta. et. C. vnde leg.
l. non hoc. Item hoc sunt rra in bono. pos. que tribuunt. Bo. pos.
ius que sunt. vij. due ex testamento. §. fm tabu. et. rra tab. sel. que
quattuor. f. ab intestato. vnde liberi. vñ legitimi vt agna ius tri-
ti: vnde cognati: vñ vir et vxor. Item. vij. extraordinarie. buunt

Bonorum pos-
sessione ad-
missa. pmo-
da et incom-
moda. here-
ditaria itē qz
dñum r re-

rum que in his bonis sunt tri-
buit: nam hec omnia bonis sūt
coniuncta.

Idem.
H oibus enī vice herē-
dū bonozū possessores
habentur.

Bona autē hic (vt plerū-
qz sole m dice) ita acci-
piēda sūt yniuersitatē cuiusqz
successionē qua succedit i ius
mortui: suscipitur qz rei cō-
modū r incōmodū. nā siue sol-
uēdo sunt bona siue nō sunt: si-
ue dānū hñt siue lucrū: siue in
corpōribus sunt/ siue in actio-
nibus: in hoc loco" pprie bo-
na appellabūtur. Cōf. ditas
autē bonozū ve possessio" vt la-

vt insti. eo §. sunt sunt. vij
autem. r §. septia.
at tres sunt q non
tribuunt ius: vt
car. oniana. Item
vñ rris. Item que
datur filio emāci-
pato gratia agno-
scēde litis. de qui-
bus hic non dicit.
Nam pime cum
cause cognitione
dantur: iste nō. vt
dices. §. e. l. iij. §. si
causa.
§. Item domi-
nium. vtile. nam
directum sol^o her-
es habet. vt. §. de
mi. l. et si sine §. §.
quod papiman^o.
ibi: et quod air r c.
hic autem nō he-
res sed loco here-
dis est. vt insti. eo.
§. quos autem. et
§. l. pri. que huic
continuat. et §. de
reg. iij. l. i. pretor.
Accursius.
h Cōiuncta. vt
§. l. iij. in prin. arg.
contra. §. de iure

bo. l. mulier. h. sed ibi in cōtractu.
In omnibus. fere sub. vt. §. l. iij. §. inuito. et. §. acquir-
tere. §. 3o.

Uice heredum. non autem vere sūt heredes. vnde
non habent peti. heredi. directam sed vtilem: vel bono.
pos. item viles actiones hereditarias civiles tamen
remanēt. vt not. §. de bono. pos. here. pe. l. i. et. ij.

Bona autem. Juriscon. volens diffinire quid sit bo-
norum possessio ante omnia vult ostendere signifi-
cationem huius verbi bonorum: et huius verbi possessio
sio que sunt simul composita. pmo ponit expositionē
vsqz ad §. inuito. et sic habet tres partes: vt in eo patet.
Secunda ibi: hereditas autē. Tertia ibi: bonozū. Bar-
l

Bona autem. que dictio includitur in hoc verbo bo-
norum possessio.
Plerūqz. sic. §. ad trebel. l. nā qz. in fi. r. l. si legatum.
§. si quis. r. J. quorum bo. l. i. §. i. et. j. de verbo. signi. l. bo-
norum. et. l. ij. r. §. de pe. he. l. item veniūt. §. ait senatus. his
enim legibus bona et hereditas idem est quantum ad
effectum. Accursius.

In hoc loco. alis non: sed ea tantum que sunt sine
incōmodo. vt. §. de verb. signifi. l. bonorum. et. l. propue
et. l. sub signatum. §. bona.

Bonozūve pos. pro vna dictione ponitur bono. pos.
ncc enim idem est possessio bonorum: r bono. possessio.
Accursius floren.

a Magis electiue non comparatiue. sic. s. cōi diui. l. si conuenerit. Idem in alijs que in iure consilium. vt insti. de re. cor. vel. in cor. s. i.

b Labeo ait. vt. s. de peti. heredi. l. hereditas.

c Jus persequendi. dic. pterozis non ciuile: vt differat ab hereditate et sic

non ob. i. de pbo. si gni. l. nichil aliud. Item dic. ius propter quod psequimur nō quo persequimur. ad differentiam bono. pos. pe. her. sic eni non est litrumētū agēdi. nec enim dicit ago bo. pos. vt. l. liberi v. alia: s. ago pe. he. v. l. i. v. alia actione hereditaria. p. f. bono. pos. vnde liberi quam agnouit. et hoc etiā patet: q. competit possidenti: vt subicit retinendi. et. et. i. de contrab. l. et si pteritus. et. i. de secū. tab. l. i. s. si sub. et argu. s. de inoffi. testa. l. papi nianus. s. si filius

quod non esset si esset instrumentum agendi: quia nulla possi. actio datur possidenti. vt. i. v. l. i. s. interdictum. Sed dēti. n. si agnouit bono. pos. vnde liberi probando me filium et la. da. f. alius veniat vt agnoscat et probet menō filii: an audif. et videt q. nō possit habui decretalem. vt. i. de acqui. pos. l. iuste. et. s. de relig. l. ar. si quis. s. i. in prin. Sed dic. contra. quia sub hac conditione videtur pteroz dedisse si filius est. arg. C. de di. re. l. vniuersa. et de insti. l. substi. l. generaliter. s. i. item quia res inter alios acta non puidicat et facit ad hoc quod not. C. quorum bo. l. i. item exprefsum est. i. de le. p. f. l. filium. s. si quis. Item an sit aliq. vocandus. dic. vt. i. de l. i. s. penul.

d Rei. i. patrimonij. pro eodem autē ponitur: nam rei appellatio etiam hereditatem cōtinet. vt insti. de re. cor. vel. in cor. s. i. vel dic. rei etiam singularis. nam et peti. her. re. pro re minima tota datur: quia in totum heres est. vt. s. de peti. heredi. l. regulariter. et. l. licet. et idem in interdicto quorum bo. vt. i. de fur. l. hoc amplius. et. l. seq. nec ob. i. quorum bo. l. i. s. i. q. sub. ab. i. tantum. vel dic. rei quandovna sola res est in hereditate. vt. s. de heredi. insti. l. lex facta. s. dicebam. Accursius.

e Inuito. secus in hereditate quādoq. vt insti. de her. re. qua. et. dif. in prin. et. s. sui. Itē hoc verū nisi sit rogatus restituere alij. vt. s. ad treb. l. i. s. bonoz. itē hoc verum de decretali. sed qd. de edictali: s. c. vt. i. p. t. s. s. i. si nemo. et. sed. Jo. p. dicit eni edictale nō acquiri i. gno. anti: sed veluti pomum offerri. s. Jo. Itē hoc verū directo vel p. obli. quū vt p. filii vel seruū. vt. s. ad treb. l. i. s. legatū. s. si filio. et. l. seruo. in. p. n. et. s. i. sed alia lucra p. obli. quū iuu. o. acquiruntur nō directo. vt. s. de nego. gest. l. soluēdo. et. facit. C. de iur. deli. l. nec emere. et. C. vnde leg. l. i. s. i. de reg. iur. l. inuito. Accursius.

f Municipibus. et corporibus decurioni. et est differentia: quia societas est quando non simul cohabitantes. Societas/collegium quādo sic. corpus est genus.

g Quis alius. vt. iudicis vel is cui ex lege pmittitur siue administrator municipij. vt. s. qd. cuiusq. vniuer. l. i. s. corpus

qbus. et. l. nulli. et. dist. l. ciuitates. vt. etiā in defectum extraneus idoneus tñ vt. s. qd. cuiusq. vniuer. l. i. s. pe. et. i. de no. ope. num. in. p. uinciali. s. fi. et. l. se. et. dic. q. municipio et ciuitati rāu. fm. tab. pōt. q. r. fisco autē et societatis et corporibus et ciuibus etiam ab intestato. vt. s. ad treb. l. recusare. s. si fisco. et. s. item. et. l. o. bus. et. C. de here. decur. per totum. h. p. t. et. s. i. mortui. et. h. edicti. Bono. tur edictalis vt. h. pos. alia alia est decretalis edictal. q. a vno p. t. de. alia decernit. de qua h. s. edictalis. i. de suc. edic. l. i. s. decretalis. vel dic

h Dari aut bono. pos. pōt. tam p. r. s. i. q. filij. fa. si modo ius testādi habuit de peculio castrensi vel quasi castrensi. Sed et ei. q. apud hostes decessit bo. pos. admitti posse q. ius in fructu decedat nulla dubitatio est. **i** Acquirere q. s. bono. pos. pōt. vel p. semetipsum. vel per aliu. q. li me nō mādāte bo. pos. michi petita sit: tūc cōpetet cū ratū habuero id qd. actū est. deniq. si ante decessero q. ratū habeā nulla dubitatio est: quin nō cōpetat michi bo. pos. q. neq. ego ratum habui: neq. heres me. ratū habere pōt. cū ad eū non transeat. bo. pos. **l** Si cā cognita: bo. pos. def. non alibi

q. vna est edictalis: sed non h. effectū nisi decernat iudex dicēdo decerno eū bo. pos. s. s. c. sicur dicit in rescissoria. vt. C. qui. ex. cau. ma. l. i. s. sed hodie iudicialis potest dici que olim dicebatur decretalis. vt. not. s. l. i. in prin. **i** Si modo. restringit in filio ad testamentaria tñ: q. si intestatus decesserit pater iure peculij occupat etiam castrense. vt. i. de castren. pe. l. i. j.

k Vel q. i. de vtroq. pōt. testari. vt. C. de inoffi. testa. l. i. **l** Dubitatio est. quia fingitur mortuus ante captiuitatē. vt. s. de vul. substi. l. lex cornelia.

m Acquirere q. s. liber homo paterfamilias et maior. xv. annis. vt. dices. i. e. l. seruus.

n Per alium. scilicet pcuratorē qui habeat etiam generale mādātū. vt. i. de solutio. l. vero. et. arg. s. de adm. tuto. l. si duo. s. h. exigit spāle. arg. s. de acq. heredi. l. si q. michi bona. s. i. i. s. sed illud in hereditate ciuilitate acquirenda: vbi etiam iustus debet precedere vt. ibi: qd. h. nō est necesse. vt. s. ad treb. l. seruo. in. prin. Item cōtra. s. de acqui. here. l. paulus. sed ibi i. hereditate que nuda uoluntate acquiri. et sic statim ex quo cōstitutio procuratorē sum heres. et ita nil habet facere. sed hic opus est eā peti.

o Quin non. i. nō cōpetat. vt. pbat. statim. et. s. de acq. here. l. si quis alicui. et. i. rem. rāa. l. i. s. i. s. l. bonorum.

p Nō transeat. nō. nō agnita si trāsmitti. vt. C. co. l. emā cipata. Sed. i. de. p. ab. l. illud. s. si q. s. et. s. qd. maxime. cū l. se. sed. ibi. duo. sunt. speciales. casus. et. patet. ibi. ratio. et. eadē. rōne. est. spāle. i. de. car. edic. l. scrip. et. s. de. acq. here. l. v. t. r. q. s. i. t. Itē. nō. ob. s. de. acq. here. l. p. t. o. n. sed. ibi. iure. in. te. resti. petit. heres. nō. cōi. iure. vt. i. ibi. dicit. Itē. i. de. suc. e. l. i. s. q. o. s. ibi. defer. seq. t. i. g. d. u. i. nō. h. f. di. p. m. g. d. Itē. sic. e. in. h. d. u. t. a. t. e. s. i. u. r. e. c. i. u. i. l. i. t. e. vt. nō. ad. i. t. a. nō. trā. s. m. i. t. t. a. t. e. n. i. s. i. c. a. s. i. b. v. t. C. de. cad. tol. s. i. n. o. u. i. s. s. i. m.

A dabitur. que ius tribuit.
B pro tribunali. iudice sedente: non de plano. unde
 cū cā cognita ⁊ p officii iudicis def nō pōt delegari. vt. s.
 de offi. p. consu. l. nec q̄c̄p. s. i. sec. in his q̄ nō tribuit ius.
 vt carb. et vētris: quoniam de plano dari possunt si semi-

plena cause cogno-
 scio interuenit. vt. i.
 quis or. in bo. pos.
 fer. l. ij. s. dies. ⁊ s.
 in bonorū. et. i. de
 carbo. edic. l. iij. s.
 due. Itē sec. i ma-
 numissioe que de
 plano similē fieri
 pōt. vt. istitu. de li-
 bertinis. s. in mul-
 tis. hodie autē sus-
 ficat agnitio coraz
 iudice sine petiti-
 one ⁊ datō bo. pos.
 vt. C. eo. l. penul. et
 fi. ⁊. C. de cura. fu.
 l. fi. s. ij. s. nūqd
 vel petito olim vt
 agnitō hodie fieri
 dz alta pte p̄fete ⁊
 cōtradictōe in for-
 ma iudicij: q̄ videt.
 vt. s. de mino.
 l. in cause. s. causa.
 Itē cum dies vti-
 les cōpūtentur. vt
 d. s. dies. id est in
 q̄bus est copia ad
 uersarij ⁊ iudicis.
 vt. i. de diuer. p̄f. l. i.
 igit aduersarij
 est vocād. s. certe
 te lex illa loquitur
 q̄n exigitur vocari
 aduersarij. dicas
 q̄ nō i forma iudicij
 cū sū p̄f. q̄n petere. vt. i. e. l. fu. ⁊ pupill. ⁊. C. e. l.
 bonorū. Itē si appareat cū non potuisse posses. petere non
 ob. vt. no. s. s. bonorū. itē q̄ peti pōt ab aliq̄ nō exite h̄fde.
 vt. i. de p̄trata. l. illud. in p̄n. q̄s ergo vocaref ex diuersa pte.
 c. Accrescēdi. vt. i. sequētib⁹ duab⁹ legib⁹. et. C. q̄n non
 pe. par. l. i. ⁊. de p̄iūgē. l. i. s. si q̄s ex nepotib⁹. ⁊ in sti. eo. s.
 fi. sic est et in succedentibus de iure ciuili. vt. C. de cadu.
 tol. s. his ita. ⁊. de su. ⁊. legi. l. si ex pluribus. et. s. de testa.
 mili. l. si duobus.

In bonorū possessionib⁹ lo-
 cū h̄z ius accrescēdi. Itē por-
 tio deficiēs accrescit ei q̄ suaz
 agnouit sine noua agnitōe si
 eodem iure succedebant: sec⁹
 si diuerso. h. d. v. s. q̄ ad. l. s. cū
 patrono. s. bonorum. Bar.

In bonorū possessione sciē-
 dum est ius esse accrescēdi:
 proinde si plures sint quibus
 bonorum possessio competit:
 quorum vnus admiserit bono-
 rum possessionē: ceteri nō ad-
 miserunt.

Ulti q̄ sp̄nerūt ius
 suum: aut tempore bo-
 norū posses. finito exclusi sunt:
 aut ante mortui sunt q̄ pete-
 rint bonorū possessionē. q̄ l. p.

I q̄ admisit accrescunt
 etiā he portiones q̄ ce-
 teris cōpeterēt si petissent bo-
 norum possessionē. p. au.

I qui bonorū possessionem. s. sue partis. vt. i. l. pri.
 sed nostra.
Possessionem. i. bonorum possessionem.
S polliceat. quā ergo petet p̄ ista parte: p̄trabu. non:
 quā non cōperit ei nisi ad debitā partē quā iā habet: s̄m
 tabu. nō q̄ nō est script⁹. Rñ. vñ legitimi. vt. i. vñ le. l. ij. s.
 fi. ⁊. l. seq. ⁊ in sti. de suc. l. s. a multis. vel s̄m quosdaz s̄m
 tabulas q̄ cōpetit repudiāti in cui⁹ locū succedit: vel dic
 septimam extraordi. vt. i. vñ de le. l. iij. in fi. et. i. vt ex le. se-
 natu sc̄sul. ⁊ istitu. eo. s. septima. sed cū in sti. t. adierat.
 als enī patrono nō daretur p̄trabu. vt. i. de bo. pos. con-
 tratabu. l. illud. in prin. et. i. de bo. lib. l. etiā. s. vt possessio.

quomō definit esse heres scriptus. vt. C. de repu. her. l. si.
 cut. ⁊. s. de mi. l. et si sine s. sed q̄ papinianus. Rñ. p in in-
 tegri restōne. vel c: fili⁹ erat liberti q̄ abstinuit. vt. i. de bo.
 lib. l. etiā si ex modica. s. si fili⁹. vel forte duo fuerāt scripti
 vn⁹ adiuu. ⁊ ita patronus petijt cōtratabu. potuit enim.
 vt. d. s. vt posses-
 sio. alter repudiat.
 ⁊ ille qui adiuu re-
 pudiat q̄ potest.
 vt. s. de acq. here. l.
 cuz h̄fditate. ⁊ ita
 patron⁹ petet por-
 tiones vtriusq̄.
Ceteri. siue
 sint bonorū posses-
 sores: siue h̄fdes
 de acq. here. l. si so-
 lus. i. fi. l. rñ. et. s. e.
 l. iij. cū seq. ⁊. C. q̄n
 nō pe. par. l. i. et fa-
 cit. i. s. bo. lib. l. si li-
 berr⁹. in prin. et. i.
 s̄ iure pa. l. siue. s.
 ex duob⁹. pateter-
 go ex p̄missis q̄ re-
 fert sit data bono.
 pos. plurib⁹ eodez
 iure: vt tūc ip̄o iu-
 re accrescat. aut di-
 uerfo: et tūc nō nisi
 p̄ nouā petitiōem
 bonorum.
Cōtra volun-
 tatem. vt cōtrata-
 bulas.
Scōm volun-
 tatem. exp̄ssam.
Habētib⁹. hi
 habēt volūtate ta-
 citaz. vt. s. de codi-
 cil. l. conficitur. in
 prin. s. h̄z videtur nil proficere si decernatur bono. pos.
 quia hoc ip̄o q̄ eā petūt vel agnoscūt vident gerere. p he
 rede. vt. C. de iure delibe. l. impuberē. quid ergo facit da-
 ta postea bono. posses. Rñ. videtur gerere pro herede iure
 p̄torio nō ciuili: ⁊ h̄ gerat nō tñ gerit plene nisi decerna-
 tur: q̄ tamē hodie nō est opus. vt. C. eo. l. penul.
Ius legitimū. scilicet. l. xij. tabularum.
Propter capitis diminutionem. etiā minimā: tollit
 em ius legitimū. id est. l. xij. tab. vt. istu. de le. agna. tu. s. fi.
Deficiant. id est non succedant.
Rescindit. dādo bonorū posses. vñ de lib. vt. s. vñ de
 lib. l. liberi. et quandoq̄ cōtratabu. vt in sti. u. de here. ab
 intesta. s. eadē. et quādoq̄ vñ de cognati datur lib: eris. vt
 ⁊ eo. titu. s. admonendi.
Tuedarij. pone casum vt. C. de in offi. testa. l. si ma-
 ter. nā cū habeatur p̄ instituto filius ille: habet s̄m tabu-
 causa tuende. l. alius: vel vñ de legitimi. et vbi cūq̄ pali-
 quā legē vocatur ad hereditatē causa tuende legis illius
 datur bono. posses. vñ de le. vt. i. vñ de le. l. ij. in fi. et. l. seq. et
 in sti. eo. s. septima. itez ⁊ vbi quis vocatur per. l. xij. tabu.
 vt in sti. t. et liberi ⁊ agnati: datur bono. posses. causa tuē-
 de. l. xij. tabu. vt in sti. de bo. pos. s. aliquādo.

A Notis. i. signis numeroz vt algorismus. vt in aut. de te. imp. sec. 4. et. C. de uere. iure. enu. l. ij. §. pe. vel sicut faciunt notari romani qui nomē suū instrumentis p. vna litterā habētēs multos ramos denotant.

Edictio. vt eis des. fm. tabulas. nisi sit militis testifi. vt. §. de test. m. l. i. et eius. nec ob. C. de testa. l. hac. cōstitut. s. ma. in fi. qz grece littere possunt intelligi et legi.

Seruus bo. pos. dno. dela. tā. et sic noie dñi. vt ipi seruo qui fuit ad alio institutus et sic noie suo vtroz qz tamen caui opz dñm habere ratū. vt. §. ad reb. l. seruo. Quid autem si extran. o. delatam seruus petat noie extranei. quidam dicunt iā. ar. hu. ius. l. i. ar. j. §. acq. pos. l. i. me. in vacu. am. in fi. sed. h. contra ad similitudinem hereditatis. Accursius.

Admittere p. i. et decerni potest. **De cōdi. i. eū esse seruū: cuius nomie petat. et de hoc sit cert. vt iudex. vt. s. de offi. p. f. l. i. l. i. c. i. t. a. s. §. veritas. ecōtra q. non: quia seruus non potest esse in iudicio: sed hic potest: quia nō in forma iudicij sit. vt not. s. eo. l. i. §. si causa.**

Et non petenti. bona illarū: quia ipse ei nullus. vt. §. de regu. iur. l. qd. amittet. et qec. dat. nulli. petenti. cui tamen p. tutor. sciat delatam: et dic. huc seruus petat pro eo domino assente siue nullus.

Ergo. qz seruus potest petere et femina pro alio petat. licet in iudicio alius pro alio esse non potest nisi in casibus. vt. s. de procu. l. semitis. et. l. neq. et. facit. C. de p. ca. imp. offe. l. in ueris. et. i. eo. l. p. e.

Accipe pōt. nisi p. tutor. certus et. vt. C. eo. l. bonozū. et facit. C. qui leg. p. l. i. et. q. et. de auc. p. l. ciarum.

Pupillo. vt. j. a. p. a. et. C. de iure. d. u. l. potuit.

Infa. n. i. minor. v. j. an. vt. C. de iure. del. l. si infan. ti. et. j. a. i. l. i. y. r. i. sic ergo no. seruū nō admitti nisi vt in prin. l. dicitur. Jam nec impubes vt hic. de adulro. dic. id. m. si habeat curatorem. als. pōt. vt. C. de in. integ. resti. m. l. si curatorem. de. h. i. o. f. a. d. i. c. v. j. §. p. r. dices.

Ser. als. i. qz pupillus tutorem hā. patrē habet. als. fecit. i. delatam. do. po. filio et pupillo: et qd dicit ced. re. i. q. ad patris et pupill. cōmodu. l. vt possit peti: nō in cōmodu vt excludat si non petunt. vt. j. a. i. y. l. i. §. et. j. quis or. i. bo. pos. huc. l. circa. et. l. cu. filio. et. C. de iure. del. l. si infan. ti. Uel de. mero iure cedat in p. iudicium patris et pupill. sed pupillus ipso iure. sine relictione admittitur.

sic et dicitur. §. de acqui. heredi. l. impuberib. et. l. neces. sarijs. fm. Jo. et. Bzo. et. adde quod not. C. eo. l. i.

Tutor. non potest. sic. §. de suc. edic. l. i. §. tutor. et. C. de pac. l. pactum. sed contra. §. de auc. tu. l. si ad pupil. lum. vbi repudiatur tutor. sed dic. cum pupilli consensu. ar. C. de iure. deli. l. potuit. fm. h. §. Bzo. etiam am. cis eius et iudice sciendibus non solus tutor vt huc: et sunt argu. contra. §. de regu. iur. l. i. §. et. l. qui potest. §. q. quis. et. §. de acq. here. l. is potest. §. ille regule fallunt in his admittuntur: quia nō videntur tutores quādo pupillum spoliāt. vt. j. pro emp. l. qui fundū. §. si tutor.

Ignorantia nō pdest qm nus dies cedat: et iō heredi instituto etiā añ a pras tabulas dies cedit. satis est enim scire mortuū eē seq. primū cognatū fuisse: copia qz eoz quos cōfuleret habuisse. sciētā eni nō hāc accipi qviris prudētibus insit: §. cā quā qz aut ipse p se habeat: aut cōsulēdo prudētio res. asseq. potest. **aius.**

Pupillo tuto: bo. pos. sel. petent: et plus incōmodi qz cōmodi hęc bo. pos. habeat: auro: tutele iudicio tenetur. **alpianus.**

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Sel. petent: et plus incōmodi qz cōmodi hęc bo. pos. habeat: auro: tutele iudicio tenetur. **alpianus.**

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

l. potuit. fm. h. §. Bzo. etiam am. cis eius et iudice sciendibus non solus tutor vt huc: et sunt argu. contra. §. de regu. iur. l. i. §. et. l. qui potest. §. q. quis. et. §. de acq. here. l. is potest. §. ille regule fallunt in his admittuntur: quia nō videntur tutores quādo pupillum spoliāt. vt. j. pro emp. l. qui fundū. §. si tutor.

Sel. petent: et plus incōmodi qz cōmodi hęc bo. pos. habeat: auro: tutele iudicio tenetur. **alpianus.**

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Non est ambigendū qz plerūqz et cōtra fiscū et cōtra rē publicā admitti debeat qdā: vt puta venter: itez furiosus: item is qui captiu nomine pos. bonozū petit.

Abi cūq; de lege da exemplum. f. de bo. lib. l. si patro nus nō aluerit. et. s. de acqui. heredi. l. heres instituit. et ad se. cō. tertul. l. i. §. q. operas. r. s. de his q. pro nō scrip. l. i. de cōstitutioe dic. s. si q. s. au. te. prohi. l. i. in pn. r. C. de here. l. manicheos. r. facit. f. de cōtratab. l. iij. §. liberi. et. s. de se. ra. l. hi. s. cō tra videt in emācī pato q. repellitur a iure ciuili. sed ad mittit per p̄rorem vt. s. eo. l. s. cū pa trono. §. i. sed dic q. ius ciuile nō assi stebat: sed resistebat. itē idē erat in postūmo alieno q. a iure ciuili res pellebat: s. p̄ p̄to rem admittēbat. vt in si. e. an. pn. s. dic vt dixi in alio s̄tē illud ibidem statim corrigi. itē facit. l. i. proxi.

Abi cūq; lex vel se. con. vel cō stitutio capere hereditatē pro hibet: et bonorum possessio cessat. **A**fricanus. **D**icto pretoris bonorū posses. his denegatur q. rei capitalis dānati sunt: nec in integrū restituti sunt. rei au tē capitalis dānatus intelligi tur is cui pena mors aut aque r. ignis interdicio sit. Cū autē in relegatiōe q. s. erit: ad bono rū possessionē admittitur.

Qui dicit testamentū falsū videt bonorum possessionem agnoscere si de testamēti viri bus certus erat. hoc dicit. r. est notabilis lex. **Bar. P**ompo. **Q**uam qdā propinquus falsum testamētū accu sare: ac post longū t̄pis spa cū p̄basset licet dies ei peten de bonorū possessionis quā for te certus accusatiōis petere

Dicto. q. rei i. delicti. **C** Restituti. q. tunc esset secus. vt. j. de iurepa. l. filij. §. i. et institui. q. mo. ius pa. po. sol. §. cum autem.

Interdictio. in cuius locū hodie successit deportatio. vt. j. ad. l. iul. pec. l. iij. r. fac. j. de ver. sig. l. licet capitalis. r. j. de iurepa. l. cū patronus. §. i. e. **Q**uis erit. naz. hic retinet ciuitatē r. libertatē. vt. j. de pub. iu. l. iij. et facit. s. l. proxi.

Quam qdā propinquus. s. defuncti. **A**ccusaret. r. incepit accusare infra t̄ps petēdo bo. pos. qd est annus vel centū dies. vt in si. e. in fi. s. qd si post finitum tempus incepit et ad finē pduxit. qu huc usq; fuit incertus r. vincit in falsor. Rñ. idem: quia dies pendēte bo. pos. vtilis sunt. vt in si. e. §. si. ergo nō currit anteq̄ constet falsum. vt. C. eo. l. q. diu.

Quam. s. bo. possessionem. **C**ertus. i. si certus esset q. eēt falsum: statim petere po terat bo. pos. sit cepta accusatio vel nō: sed vbi incertus non potest cum effectu anteq̄ fiat certum per sniam. vt. s. de acqui. here. l. cum falsum. r. hic.

Cessisse. non tamē cessit: q. non potuit repetere: ad qd. C. de an. ex. l. i. in fi. r. C. de inoffi. te. l. contra maiores. r. no. q. p̄ouidendo in vno r. in alio sibi p̄ouidere videt. vt. C. de his qui a non do. l. si. sed arg. cōtra. j. vi. bo. rap. l. si seruus. Sed videt etiā accusatiōe pendēte t̄ps bo. pos. cedere: sicut tutori curru t̄ps excusationū dum vnū exer cet. vt in si. de excu. tu. §. qui autē. sed ibi omnes simul sta tim poterant proponere sine obstaculo. vt. s. de excu. tu. l. scire. §. scire. hic non: vel quia non erat certus in sua con scientia: tamen ei resistit in dicta accusatiōe. et sic non bene poterat simul vtrūq; auxilium implorare.

Videbitur. hoc ipso q. falsum accusat. vt. C. de repu,

here. l. suus. r. hoc verū si incepit accusare infra t̄ps. Sed quid si post t̄ps: q. fuit certus de falso. dicā q. nec videt eā agnouisse nec petere posse. vt hic colligitur.

Tulus. nō acquisisse. s. cur dñū rei singularis ac cepiēdo ei acq̄rit. vt. s. de positi. l. die. Rñ. hic maior requirit solēnitas

q. maius commo dū. imo q. r. incō moda affert. vt. s. ea. l. vel ibi extra ius: hic in iure vbi nō admittit. p̄ alio nisi in certis casibus. vt no. s. eo. l. seruus. ij. rñ. r. no. q. idē dicit i quali bet femina. r. etiā in mare: nec ergo rati habitioes: q. pretor supplet.

Quotiens. po. **Q**ue q. petita est cū mandato: et qd subicit magis r. c. mutat casū qñ sine mandato. q. d. p̄inde est ac si pe tita eēt sine māda to. r. dñs habuerit rari ante furores. nā isti duo casus pares sunt. vel se cūdo totā intellige sine mādato: r. fu it habitata rata pe ti tio ante q. decerne retur: r. cepit fure reante decretam. quem casum habes. s. de acqui. here. l. si quis alicui. r. facit. rem ratam habe. l. bonorum.

Si tabule testa. r. c. Not. q. differt hic titu. ab illo. j. si tab. test. nul. ex. q. hic dicit extabunt. ibi nō extabunt. Itē no. q. hic ti. cōs est bo. pos. fm tab. r. cōtrata. supior vero generalis oim bo. pos. dic ergo cōia vtriusq. s. fm tabu. r. cōtratab. r. primo casu cui cōpetat vtraq. r. quidem ca pacib. nō capacib. nō. vt. j. de cōtratab. l. iij. §. liberi. secū do ex cuius tabulis: r. dic eius q. potuit testari. vt. j. de se cū. tab. l. i. §. exigit. cum sequētib. tertio ex quib. r. certe quacūq; materia scriptis. vt. j. de secū. tab. l. i. in prin. r. §. i. quarto ex q. testamēto: r. dic scripto r. nō scripto. r. tūc di carur fm nūcupationem: vel cōtra nūcupationē. vt. C. de secū. tab. l. i. r. de bono. pos. cōtratab. liberti. l. i. Itē quinto quādo def. r. certe cū tabule sunt tempore mortis l. post ea intereant. vt. j. de secū. ra. l. i. §. sufficit. r. j. hac. l. in mul tis autem differunt: vt ecce. j. de cōtratab. l. illud. §. ad te stamēta. r. in multis alijs cōueniūt r. differūt. vt patebit j. in specialibus ti. r. de cōtratab. r. de se. ra.

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi. incōsulto. i. non ex voluntate testato ris. sed quid si consulto: Rñ. idē multo ma gis: vt non derur bo. pos. vel si def auctur vt indigno. vt no. C. de testa. l. nostam. **D**eletum sit. scz ante mortem. nā post deletum non nocet. vt. j. de secū. tab. l. i. §. sufficit. s. sec. q. ad petitiōe legator. q. durat l. s. it deletū in vita incōsulte et ita q. non potest legi. vt. s. de his que in testa. delen. l. i.

Si tabule testamēti ex tabunt.

Titul. ij. **P**aulus. **E**redi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

Eredi cuius nomē icō sulto ita deletū sit

sed si legi. r. seq.

A Legi. l. oculis perspicimō dico non intelligi. vt. s. de his que in testamen. delen. l. i. §. i.

B Bono. pos. fm tabu. vel contratabu.

C Ex coniectura. l. p̄sumptione. p̄sumitur enim nō scriptus cū legi nō

possit. arg. contra C. de codicil. l. h. r. C. de testa. l. erroze. Accursius.

D Prolatas. l. publicatas in publicū ap̄b iudicē. vt. C. de testa. l. publicati. v̄l etiā que libet priuātū mortuo tamē testatore

E Nā et si. vere post. platū r mortem. nam et idem si non prolatum. r facit. j. de secū. tab. l. i. §. linnim. et §. si rose. r. s. de testa. mili. l. in fraudez. §. l. r. C. de testa. l. linnus.

F De bono. pos. infan. r. no. q̄nq̄ p̄onas. de p̄mis duab̄ tractat p̄ia. l. de furioso de quo dic vt. l. tit. ij. l. nō est ambigēdū. r de infante de quo dic vt. s. titu. ij. l. seruus. in fi. alie vero tres p̄cedūt iure cōi in petenda bono. posses. et i die cedēda. vt. j. eo. l. ij.

G Urio so. p̄lo

ponit edictū. Scōo r̄idet tacite obiectioni. Tertio format vnā q̄stionē et eā determinat. Secūda ibi. nec si curator. Tertia ibi. q̄d ergo si curator. ratio p̄mi dicit est q̄ furioso non cedit tempus nisi q̄ non potest agnoscere. Itē in iustro nō currit donec excludat substitut̄. r ad h̄c rōnē opponit hic iuriscōsult̄ in secūda parte legis. Bar.

H Nec si. i. q̄uis v̄l q̄. Accipe p̄t. j. de suc. edic. l. i. §. furioso. §. q̄rū ad cōmodū delata est furioso et ei p̄t peti. scz vt h̄cat fructus nō quātū ad ius vt h̄cat dñū. vt ibi. r. C. de cura. furio. l. h. Scientibus. scz tātū sub si. §. tali. r. statim dicā. audi. vt. i. quis oz. in bo. pos. ser. l. ij. in prin.

I Accipit. vt. et. s. ij. l. seruus. §. ipubes. Sed nūq̄d eā q̄ iuris est. Rūdeo sic. vt. C. de iure delibe. l. si infanti. §. i. r. ij. se. fm̄ has leges q̄ nūl q̄rīt filio nisi castreſe vel q̄si. r si q̄rat nec mōmēto ap̄b eū stat. vt. s. de acquiren. h̄dita. l. placet. Itē q̄rīt de ea q̄ furioso est delata. s. ibi facti tā tū vt fructus capiat. vnde fact̄ sane mētis repudiat. Itē

vt penit̄ legi non possit. dari bo. pos. minime p̄t. q̄ ex cōiectura nō p̄prie script̄ videtur. q̄uis si post. p̄latas tabulas deletū sit testm̄. bonorum posses. cōpetat. Nā et si mortis tpe tabule fuerit. l. z postea interierint. cōpetet bo. pos. q̄z verū fuit tabulas extare.

De bonorum posses. infan. furioso. muto. surdo. ceco competent.

Titulus. iij.

H Urio t̄. ci⁹ substitut⁹ ē. bo. poss. tps q̄ diu furiosus i ea dē p̄ditio-

ne est neq̄ instituto neq̄ substituto cedit. nec si⁹ curator furiosū noie accipe possessionez p̄t. r d̄circo spaciū tps quod sciētib̄ p̄finitū est videbit̄ cedere. Nā et pater infanti filio possessionē accipit. q̄ tñ cessāte ifans nō excludit̄. q̄d ergo si curator accipe nolit nōne iustus atq̄z vtili⁹ erit ad eūdem modū p̄rio cui⁹ bo. pos. dari

decedēs nō trāsmittit ad suos h̄des. vt. C. de cura. fur. l. si §. tali. alij cōtra. vt ibi no. Itē legata bñ q̄runt. vt ea. l. §. legat. q̄ tñ p̄modū. §. bo. pos. et on⁹. vt. s. mā. l. si h̄di m. Excludit. vel ipso iure vel per in itegrū restitutionē vt not. s. titu. ij. l. seruus. §. dies.

ne bona iaceant: quo admissio substitut⁹ cautionē p̄stare cogit oibus⁹ his q̄b⁹ bona restitui debēt: si forte institut⁹ eodē furoze decesserit: aut compos mētis effect⁹ an̄ mortem obierit q̄ h̄ditatem agnosceret. nā et fieri⁹ p̄t vt viuo furioso substitut⁹ decedat: nec tñ furiosus obster ceteris: si p̄t et ipse decesserit q̄ hereditatem acquireret. **Ulpianus**

M utus surdus cecus bonoz possessionē admittere possunt: si quod agatur intelligant.

De bonozū pos. cōtra tabulas. Titulus. iij.

Primo ponit mentem edicti pretoris de contratab. Secūdo exponit edictum. Scūda ibi: h̄c autem clausula. **Bartolus.**

M utus furiosus cecus bonozū possessionē li berol⁹ accipere debemus / siue naturales / siue adoptiuos

tib⁹ vel suo publico. ar. s. de adop. l. non aliter. Accursius **M** utus intelligant. nam r adire possunt. vt in sili. de heredum quali. et disse. §. finali.

V De bonozū possessione cōtratabu. Quare in. C. p̄is mo posuit de secū. tab. et hic primo de cōtratab. Resp̄d. vt no. C. de bonozū posses. cōtratab. in rub.

N cōtratab. possessione. petenda quā pretor defert liberts. vt. j. eo. l. nō putauit §. vt aūt. **L** iberos. nunc exponit liberos. **N** aturales. subau. et legitimi. itē subau. sui vel emancipati. vt. C. de li. p̄e. l. si. §. scim⁹ itaq̄. r l. si. de here. ab itē. §. eadē. ar naturalis tñ licet succedat ex voluntate. q̄nq̄ tñ non admittitur cōtra voluntatē. vt. C. de na. li. humanitatis. r aul. licet.

A doptiuos. vt. j. eo. l. ij. §. filii. sed p̄ testm̄ p̄ris naturalis nō h̄z nisi iustitū h̄s: r p̄ alij ap̄iat ei edictū. vt. j. e. l. nō putauit §. i. adoptionē. r fa. j. si tab. re. mul. ex. l. i. §. libos. sed hodie p̄ vtroq̄. nā p̄ testm̄ adoptiuū et neci si h̄nt. §. p̄ testm̄ nālis sic. vt. C. d̄ adop. l. pe. §. j. ne articlm̄.

Proximo. vt substituto.

Substitutus cautionē. id est ipse admittit cautionē p̄stare cogit nec ob. C. de cur. fur. l. si. §. oi satisf. datione. q̄ ibi tollit eā quā curator p̄stabat alij.

O lū. h̄s. id est venietib⁹ ab in testato: si substitut⁹ decedat nō dñs fact⁹ delata hereditate hoc est an̄ furiosum. vt in fi. huius. l. s. Itē ex testamēto venietib⁹ cauet: si defert eis hereditas p̄t mōriēte furioso vt statim subijcit. **Bo.** **Q** uecesserit. an̄ substitutum.

R agnoscerz. furiosus fact⁹ sane mētis: sic an̄ substitutū q̄ casu cum h̄cat locū substitutio cauet fidet cōmissario vniuersali r legatariis qui veniūt ex testō.

N ā r fieri. mutat casum q̄ substitut⁹ an̄ decedit q̄ casu venietib⁹ us ab intestato ē causā ip̄s stipulanz

a **I**nstitutum pure siue sub ordinē potestatis: nisi ali^o cōmittat edictum. vt. f. l. iij. §. si ex liberis. secus si sub casuali v. l. mixta: nisi sit in defectu eius exheredat^o. nā habetur p. nō in iustitio. vt. C. de instit. et subli. l. iij.

b **N**eque exheredati. s. rite. nā tūc haberet qrelas inoffi. testa. vt. f. l. i. nō putauit §. nō quis. et l. si post §. exheredati.

c **E**o iure. nam nō eodē iure: qz illi ciuili: nisi proio. s. d. i. vt. q. repel. l. ut illo iure: repellant r. usio. vt. s. de bo. pos. l. nō ē §. si.

d **O**rdie. vt. p. i. gdu. p. i. h. eat. vt. f. l. iij. §. filii. et. l. illud §. i. ut in stirpe. vt. et. ibi. r. f. l. i. si i adoptioz §. si. s. d. i. §. q. h. e. bar. filii. et. f. l. iij. §. i. sed ibi dices.

e **H**ec autē clausula. ad oia supra dicta pōt referri. r. dic q. ad posthumos p̄critos euz erāt nati nō ante. s. quō cū ipso iure rūpant. Rñ. vt. no. C. eo. l. i. ut anteq̄ nascant hz locū. f. de v. l. i. p. f. i. de h. sig. l. nomē filiarū. r. insti. q. dari tuto. pos. §. fina. et. f. de affig. l. i. §. i.

f **R**edierunt. s. qz cumqz mō. vt. f. de cap. l. nichil.

g **B**onoz. qz tē p̄s non currit. vt. f. de secun. tabu. l. qui ex liberis §. fina. Accursius.

h **S**i ex tribus filiis. emancipatis r. p̄critis. vt. faciat ad titulum.

i **I**dē est. imo nō idē. vt. s. si pars heredi. p̄ta. l. anti. que. in. fi. r. ideo q. dicit in. fi. partem. s. quartam si vn̄ erat natus: vel vt sit p. oia idē pone casum vt. f. de coniu. l. i. l. i. §. sed r. si posthumus. r. §. si posthumio.

l **S**perat. facit. f. de secun. tabu. l. y. §. q. d. i. r. quis or. in bono. pos. ser. l. iij. §. penul. r. vnde le. l. penul. in. fi. r. vnde cog. l. i. §. si quis. sic r. s. famil. her. l. si heres vnus.

l **P**artem. i. natū admitti ad partē non ad totū. sic. s. de inoffi. testa. l. qui repudiantis. in. pun.

m **S**iue erierunt. vt. per dignitatez. vt. instit. qui. mo. ius pa. po. sol. §. sed ex constitutione.

n **N**ō pōt. ab eo emancipat^o. vt. h. r. f. i. tabu. testa. nul. et. l. i. §. liberos. r. vñ l. i. r. insti. de exhere. l. i. §. adoptiuū.

o **E**x liberis. suis vt. emancipat^o. h. z. ei emancipati defināt eē tūc nō in desinūt eē liberi. vt. isti. s. h. ere. ab. iust. §. eadē.

p **E**x edicto. de coniungen. l. i. vt. f. de coniu. l. i. l. i. in prin. et. facit. f. i. ta. te. nul. ex. l. i. §. antepenul. s. argu. con. tra. s. e. l. §. vocant. Sol. vt. f. l. iij. §. i.

q **A**dmittēdum. r. nichil seruat filio. sed cur sec^o in cap. pto. vt. s. eo. §. si ex trib^o. Rñ. p. p. f. p. m. posthumij. vt. f. de bo. l. i. si necesse. §. si depotar^o. r. f. de affig. l. i. §. si. §. penul. 3o.

r **H**abēdos. vt. s. p. loc. l. actio. §. publicatōe. ar. con. tra. f. de h. obli. l. ex pte §. in iustā. r. s. de leg. ij. l. cū p̄ §. hereditatē. r. s. ad trebel. l. ex facto §. ex facto.

r **E**d r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

r **S**ed r. si. pone in duab^o p̄sonis. s. patre et filio: tūc dic patrem fecisse testm̄ r. p̄critōem post r̄tōnē in itegri. als aut testm̄ factū cēt irriū cap. p̄s diminutiōe te hāt. vt. isti. q. mo. testa. l. infir. §. alio.

a Proce dit. vt quasi solus filius admittatur.
b Melius est autē. autem p quia: als p sed: vt corrigat disinctio superior. f. adoptauerit in patre huius nepotis: an simpliciter. sed fm hoc nō ita vocatur vt de iure et iuli: qz eo iure cū filio vocat alterius fratris filius. vt l. i. de here. ab in:

c Si aliquo ex liberis adoptef durate adoptione succedit p: ut adoptatus est: ea finita succedit prout naturaliter vocat est. hoc dicit Barto.

d Si duos habēs nepotes alterū emācipatū loco filij adoptauerit: videndū est an solus ille quasi filius admittat: qd ita scz pcedit si quasi patrē eius nepotis quē retinuerat sic adoptauerit. melius est autē dicitur posse eum solū ad possessionē bonorū puenire. Sed rsi sit hic nepos emācipat: verū est dicere nō admitti eū quasi filiu. hic emācipatū filius nō est ex liberis: cum iura adoptionis emācipatōe finita sint.

e Si filiu habēs et ex eo nepotē: si in locū filij nepotē adoptauero:ambo admittentur. plane si fuerit emācipatus nepos non admittetur: qz p eū pcedit.

f Si qd post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

g Nepos potest venire cōtra testamentū aut nō obstante q

h Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

i Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

k Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

l Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

m Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

n Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

o Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

aliter alij formāt tacitā obiectionē hoc modo. si filius emācipatus non admittit. ppter rescissionē patrie ptatis: ergo nec nepos. sed pma falsa: r rescissio patrie ptatis nō facit vt nepos non sit iustus: imo magis vt sit iustus. Vel sic fm. h. lege. nō emācipatus nepos q iustus est p rescissionē

pa. pote (nam als nō esset nepos iustus) nō debet dīco fieri iniustus. m Cū rescissio. accipe adhibeat qd est. J. quo magis rē. non quo min⁹ admittatur.

n Nā: si tam. opponit scdo. qd ignominiosaz duxit vxorē. et cōtra velle patris sz nō nocet. nam r si te. rē. vel nō mirum. nā si ita est qd duxit honestā: idē si inhonestam.

o Exheredare. f. filius. sed ista hodie nō est d cau sis igrantudinis que sunt i aut. vt cū de ap. co. s. cau sas. cū seqn. s. alij. dicunt nepotē. qsi pbat originem ex delicto patris. qd nō placet. vt. C. d. inoffi. testa. l. si qd in suo. s. fi. et. J. de bo. d. s. l. fi. in pn. r s. de in ius vocā.

p Veritas. nepos emācipatus institui eo ipso q nō demeret. vt. s. de lega. ij. l. cū qdā. sed p delictū accipiēdo talē vxorē vnde pōt exheredari. admittet ergo nepotē ad pntabulas: sed nō admittet filiu ad querelā cū extrane⁹ sit institutus. et facit in aut. vt cū de appel. cog. s. si alicui.

q Ante petitiā. sec⁹ si post: vt. J. vñ. l. i. fi. Itē sec⁹ si est institutus et commissio edicto petat cōtratabu. vt. J. eo. l. si post mortem. in prin. que est contra. r est ratio: quia iura testandi non tolluntur minima capi. di. vt. s. de capi. di. l. tutelae. in prin. vel melius quia puenit in eum casum a quo incipit nō pōt. nā pterito adoptiuo nō daf ptabu. sui pñis nisi sit adoptat⁹ ab auo pñno vel filib⁹. vt. J. eo. s. idē est. r. l. fi. s. idē est iuris. sed instituto adoptiuo daf. vt. J. eo. l. nō putat⁹ s. in adoptione. Itē adhuc J. ad tertul. l. i. s. punde siue qd. r. s. de ca. di. l. tutelae. vbi dicit nō tolli p emācipationē alia iura nisi que p. l. xij. tab. deferuntur.

r Si emācipat⁹ filius pterit⁹ ante petitiā bonorū possessionē. B.

s Si emācipat⁹ filius pterit⁹ ante petitiā bonorū possessionē ad arrogandū se dederit: amittit cōtratabulas bonorū possessionem.

t Datus in adoptionem alicui de familia non repellitur a cōtratabulas si eum alius nō pcedebat. Barto.

u Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

v Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

w Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

x Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

y Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

z Si quis post emancipationē questitū sibi filius patri suo in adoptionē dederit in locū filij eqsimū est et pñari qd cutus arrogato filio: idcircoqz patri suo adiungendus est. sed et si emācipat: hic nepos post adoptionē pponat: equissimū erit eum abstinere: receipt enim locū suū nec d3 patri suo iungi.

sz dico q' stab. h' defert nō simplr filio sz emācipato. cum ergo non remaneat emancipatus: amittit p'ratatabulas.

a **¶** Si quis filio suo. datur casus. b **¶** Potuit. et quia in aliena familia nō fuit. vt. J. e. l. fi. s. pe. et facit. J. eo. l. si emancipatus. r. J. s. p'xi.

c **¶** Idemq' est. econuerso. d **¶** Nā r' hic. scz hoc casu.

e **¶** Patris sui. naturalis. et facit s. p'xi. r. J. e. l. si res tētus. sed huic et superiori rñ. vt J. J. eo. l. si emācipatus. s. fi. ubi tādū rē. et istū. de here. ab testa. s. eadez. r. s. at. hi. r. J. vñ. li. li. ubi d' q' dū est in adoptiua familia nō succedit p'ri naturali. So. dixit S. uil. r. J. o. q' h'c nō tenuit adoptio sed remāsit i p'rate cui' erat ante. U' distig'ue sit datus ex neo vel non ex neo. vt. J. eo. l. fi. s. pe. sz fm h' oc si est dar' nō ex neo conu'git: qz adopti uū tūc respicit. vt C. de adop. l. pe. s. si vero pater.

f **¶** Filius non. qz ante erat emācipatus. vt. J. eo. l. si pater se.

g **¶** Bonoz possess. cōtratabu. de qua loquimur.

h **¶** Admittat. sed quō cū nō potuit testari utpote in potestate arrogatoris. vt. s. de adop. l. si p' rñ. adoptiu' p'f erat mortu' r' nō d' adhuc in e' familia. vt. J. e. l. vtrū. vel dic q' dicit in q' si castreū in q' h' q'busdā pmissum erat testari: nō tñ cessabat q'reta v' stab. h' hodie semp' cessat: vt C. de iof. te. l. fi. vel dic q' h'c nō tenuit adoptio: r' q' dicit adoptiua familia. s. putanua. nā. p' h' o plerūq' p'mit q' est in opintōe. vt. s. de pen. h'ef. l. p' h' d' e. in castreū h' o nō pōt dicere: qz tūc cessaret stabu. vt. s. de testa. m. l. si a mi i **¶** Nō pnt. vt de portati. vt. C. de h' e. lute. s. fi. r. l. seq. re. istū. l. i. r. s. e. l. i. s. de portatos. nē multomagis dānari in metallū. vt. J. de pen. l. dā. itē herenci: vt. C. de hercu. l. iij. J'ē mulier nubes ifra rpa luct'. vt. C. de secū. nup. l. i. r. facit. s. de bono. pos. l. non est. s. fi.

k **¶** Mortu. si dicas de suis planū est: qz vñi tps nñ inspicit. s. mort'. vt. istū. d' h'ef. qua. r. d' s. sui. si de emācipa tis: r' u'c tria rpa debet inspicia. vt. istū. de h' e. q. r. d' s. in c' p' n'is. sz ubi i' i' i' n' n' i. h' p' r' e' n' i. r' f' a' c' i' t. J. d' l' e. p' l' a. l. i' t. r' u' e' n' i' t.

l **¶** Ad qd bonū. ad est d' f' e' s' a' r' est si h' z tab. nō aut itel ligas simplr. nā ualutas esse r' nō teneret p' stare legata nisi cert' psonis. vt. J. de le. p' r' e. l. i. J' e' r' a' l' i' s' p' o' s' s' e' t' c' e' r' v' n' l' i' t' a' s. vt. J. eo. n. l. si ex duob' s. s. illud. sz intellige qd h' d' i' c' i' t' cū i' p' e' s' o' l' u' s' e' s' t' i' n' s' t' i' t' u' t' q' n' i' c' h' i' l' e' i' p' d' e' s' s' e' t' p' e' t' e' r' e' p' r' a

bulas. vt. J. ti. l. i. s. q' s. s. l. solus. nota sic h' b' i' h' u' i' c. s. ad m. **¶** Cōmittat edictū. i. a. p' i' a' t' e' d' i' c' t' u' (vel. l. aliquid. s. fi. de J' r' a. i' n' s' t' i' t' u' t' o: q' d' f' a' c' i' t' p' e' t' e' r' e' d' o' p' t' e' r' t' u' s' h' z n' o' n' p' l' e' q' u' a' r'. vt. J. eo. l. si post mortē. s. fi. sic r' s' i' p' u' l' a' t' o' c' o' d' i' t' i' o' n' a' l' i' s' cō m' i' t' t' u' r. l. i' n' c' i' p' i' t' e' r' a' a' g' i' p' o' s' s' e' c' u' m' c' o' n' d' i' t' i' o' e' s' t' i' t' u' t.

n **¶** Et ipse. s. i' n' s' t' i' t' u' t' u' s. r' s' i' c' h' z p' a' l' i' u' q' d' p' s' e' nō p' o' t' e' s' t. r' p' l' e' n' e' d' i' c' t' u' t' s. que res pigno. ob. pof. l. ansto.

o **¶** Sz si sub cō d' i' t' i' o' e. loquit h' i' c' s' i' n' f' i' l' i' o' i' n' p' r' a' t' e' s' t' i' t' u' t' o: e' t' i' n' s' t' i' t' u' t' o' s' u' b' p' r' a' t' i' u' a' c' o' d' i' t' i' o' e' q' p' o' t' i' m' p' l' e' r' i' v' i' t' i' m' o' v' i' t' e' s' p' i' r' i' t' u' s' i' c' v' a' l' e' t' t' e' s' t' i' m' i' n' t' u' s. d' e' h' e' r' e. i' s' t' i' l. s' u' u' s. s. i. q' l' i' t' e' r' e' r' g' o' p' o' t' d' e' h' e' r' e' c' o' d' i' t' i' o' n' e' d' i' c' i' l' l' o' s' q' d' s' i' l' o' q' u' i' t' i' n' e' m' a' c' i' p' a' t' o. v' e' l' t' e' r' l' o' q' u' i' t' u' r' i' n' e' m' a' c' i' p' a' t' o' s' t' i' t' u' t' o' s' u' b' p' r' a' t' i' o' n' e' c' a' s' u' a' l' i' . r' d' i' c' q' h' a' b' e' b' a' t' c' o' h' e' r' e' z' a' l' i' o' q' u' i' d' d' e' f' i' c' i' e' r' e' p' r' a' t' i' o' n' e' r' e' d' i' r' e' r' e' n' d' e' c' a' m' i' t' e' s' t' a' t' u' . e' t' f' a' c' i' t' b' n' a' d' h' u' n' c. s. s' e' q' J. e. l. s' u' b' c' o' d' i' t' i' o' n' e. i. rñ. e' t. l. s' i' l' i' u' m. r. p.

p **¶** Non pot. an h'ic pot. alij comit tere edictuz? Rñ. pot. vt. J. eo. l. si in

q **¶** Accipe posse. s. si pendere cō d' i' t' i' o' e' (adoptiōe. non accepit fm tabulas. vt. J. e. l. s. et si forte. r **¶** Emācipatus. secus in suo: qz nō ualere tēstā. vt. s. de here. i' n' s' t' i' l. s' u' u' s. s. i. r. C. de i' n' s' t' i' l. r' s' u' b' s' t' i' l. l. si pater. s **¶** Prate nō est. idē si est in potestate: vt. J. de secū. tab. l. i. s. si sub conditione. r' i' d' e' o' s' u' b' a' u' d' i' h' i' c' m' a' x' i' m' e' . a' r' g' u' . c' o' n' t' r' a. J. de cur. bo. dan. l. i.

t **¶** Potest. qd si i' n' s' t' i' t' u' t' u' s' f' i' l' i' u' s' r' e' p' u' d' i' e' t' e' r' t' e' s' t' i' o' : a' n' q' s' i' p' t' e' r' i' t' u' s' p' e' t' e' r' e' t' a' b. v' i' d' e' t' q' s' i' c' p' o' s' s' i' t' e' l' i' g' e' r' e. vt. J. n. i. l. s' i' l' i' u' m. s. o' i' b' u' s. s' e' d. r. p. l. s. eo. l. i. n' p' n. ubi si neq' i' n' s' t' i' l. r' e' . e' t. C. de p' o' s' t' u. h' e. i' n' s' t' i' l. i. s' i' n' f' i. J' e' q' d' d' i' c' i' t' nō p' o' s' s' e' p' e' t' i' t' a' b. v' e' r' u' e' s' t' n' i' s' i' a' b' a' l' i' o' c' o' m' i' s' s' o' e' d' i' c' t' o. vt. J. e. l. i' n' a' d' o' p' t' i' o' n' e. r. s. de lega. iij. l. fi. s. fi. J' e' h' i' c' s' u' b' c' o' d' i' t' i' o' n' e' i' n' s' t' i' t' u' t' n' o' n' p' o' t' a' d' i' r' e' d' e' i' u' r' e' c' i' u' i' l' i' c' a' p' e' n' d' e' r' e. vt. s. de a' c' q' u' i. h' e' r' e' d' i. l. i' s' q' u' i' i' n' p' n. e' r' g' o' n' e' c' f' m' t' a' b' u. d' e' b' e' t' d' a' r' i. vt. s. de bo. pos. l. non est. s. fi. s' e' d' i' b' i' d' e' a' l' i' o' i' m' p' e' d' i' m' e' t' o' r' a' t' i' o' n' e' s' u' e' p' s' o' n' e' v' e' l' a' l' i' o' : n' o' n' d' e' i' m' p' e' d' i' m' e' t' o' c' o' d' i' t' i' o' n' i' s. J' t' e' m' c' o' n' t' r' a. s. de a' c' q' u' i. h' e' r' e. l. c' l' o' c' i' u' s. s. o. i' b' i.

v **¶** Nec J' r' a. pot. sed fm tabu. sic. vt. J. de secū. tab. l. i. s. si sub conditione.

r **¶** Accepisset. vt. J. de secū. ta. l. i. s. si sub conditione. r l. si sub conditione. sed nunquid iure bo. pos. cōtrata. J' e' f' a' c' i' t. s. de i' n' o' f' f' i. r' e' s' t' a. l. m' a' t' e' r. r' d' e' l' e' g' a. iij. l. fi. s. fi. r. J. de bo. l. i. cum duos. r. J. de col. do. l. iij.

a Sed si nepos. siue suus siue emancipatus. vt. s. de here. insti. l. i. suus. r. l. sed si sub conditione. s. nepos. l. i. **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a Sed si nepos sub huiusmodi conditione scriptus sit heres: idem erit dicendum. **b** Si quis ex liberis non sit scriptus heres: sed seruus adire hereditatem: denegetur ei bonorum possessio. **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

lib. l. si filius. s. cum filius. ubi expectat patronus alios. s. v. r. est pueros. hic autem erant eodem gradu natus et nasciturus. v. n. non est ibi iniunctio. hic esset expectare tantum. **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

differt volens iuri eorum deferre: tras mittit. **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **b** **c** **d** **e** **f** **g** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

a **F**uturus. sic. §. eo. l. illud. §. si quis.
 b **P**aris. nunquid aui. Rñ. vi. C. unde libe. l. q. se. Bzo.
 c **U**trius. vt. §. de pium. l. i. in prin. r. §. de inoffi. te. l. si
 pponas. r. §. de col. bo. l. filius emancipatus.
 d **S**i filius. extranci.
 e **V**eniet. vt. §.

eo. l. iij. §. si quis fi
 lio. sed hic extra
 neo fuit datus.
 f **S**ed r. si emā
 cipatus. a patre
 naturali.

g **S**equat. vel
 sequunt. vt. §. de
 adop. l. si pater. §. r.
 tra huic rñ. §. eo.
 l. iij. §. idē. §. hie
 extraneo se dedit.

h **T**ādū. vt in
 sti. de exhere. li. §.
 qua rōne. et. §. de
 v. in pos. mit. l. i.
 §. si filius. r. §. l. i.
 si ex duobus. §. fi
 lius. r. C. de ad
 opt. l. pe. §. si ho
 pater. r. §. si hoc. r.
 ex hoc collige idē
 esse in primo su
 periori casu.

i **U**ius. facit
 insti. de here. ab
 inesta. §. ar. hi. r.
 §. eadem. r. §. ad
 monendi.

k **E**mācipatū.
 nepotem ab auo
 adoptiuo.

Retentus. facit. §. de vē
 tre. in pos. mit. l. i.
 §. i. r. de colla. bo.
 l. si quis filius. r. si
 tab. testa. nul. ex
 l. si pater.

Non putauit.
 vt. §. l. i. in pn.
 n **T**urbāt. scz
 alio modo q̄ q̄ se
 quitur. vel nō tur
 bant ipso iure vt
 nō p̄tradicat sibi
 ipsi. r. facit. §. de li
 be. r. posth. l. filio.

o **E**xheredē. f.
 filii suum.

p **N**on sufficit. vt hec bono. pos. cesset. Bzo.
 q **B**onorum possessio. fm tabulas.
 r **P**oterit. f. filius. sed qd ecōtra si filius a primo gra
 du p̄teritus a secūdo exheredat⁹ institutus t̄pe. mortis exi
 stēt⁹. r. postea repudiāt⁹ nunquid sufficit peti p̄tratabu.
 vt eūā substitutio r̄upat. q̄b videt vt. §. de libe. r. posthu.
 l. si posthumus. r. §. de iniust. testa. l. nā r. si sub p̄ditione.
 itē certū est dari p̄tratabu. vt. §. e. l. illud. in pn. r. §. eo. l.

heres futurus⁹ patris⁹ esset: r
 si de potestate aui nō exisset.
Filio emancipato si nepos
 retentus sit r vtriusq̄ p̄teritū
 vtriusq̄ accipiet bonoz posses.

Si filius⁹ emancipat⁹ in ad
 optiua familia nepotē sustule
 rit: nec nepos q̄dem ad bono.
 posses. aui nālis veniet⁹: §. r. si
 emācipat⁹ filio⁹ p̄creatis nepo
 tib⁹ in adoptionē sese dederit
 vt eū filij sequant⁹: idē erit.

Plane si is q̄ apud adopti
 uum autē p̄creatus est emāci
 pat⁹ sit: veniet ad bo. pos. aui
 nālis: adoptio em̄ tandū nō
 cet q̄du q̄s in aliena familia
 sit. cetep emancipatus ad bo.
 pos. parentū naturalū veniet:
 §. emācipatus vtrius⁹ eis nō ēt
 post mortē: hoc em̄ verum est
 post mortē coz emancipatū
 non admitti.

Si retentus fuerit in po
 testate nepos filio emā
 cipato: admittitur nepos vtrio
 auo ad p̄ris bono. possessionē.

Non putauit m̄ l. p̄.
 p̄tor: exheredatione no
 tatos r remotos ad p̄tratab.
 bono. pos. admittendos: sicut
 nec iure ciuili testamētū parē
 tū turbāt⁹. sane si velint inoffi
 ciosi querelā instituere: in ipoz
 arbitrio est. **A**liqua tabula
 rū p̄te exheredē⁹ scribi nō suf
 ficit⁹: §. eo gradu p̄tra quē pe
 tit bonoz possessio⁹. vnde si a
 primo gradu exheredat⁹ sit fi
 lius: a scdo p̄terit⁹: r primo

filium. ergo p̄tra substitutos nō p̄t dari querela si adff
 sent ex substōne: qz illa dat deficiēte alio auxilio. vt insti.
 de inoffi. testa. §. cū aut. sed videt p̄tra. f. q̄ substitutio te
 neat eūā pupillaris lz videt institutio p̄tratab. vt. §. de
 lega. p̄tā. l. ij. certe. p̄pte institui tibi tenere videt testifi
 licet ipse pupill⁹
 institutus accepit
 p̄tratab. qz lz tibi
 cōtratab. iure fm
 tabu. vt. §. de lega.
 p̄tan. l. nonnunquid
 §. Bzo. r. facit. C.
 de libe. p̄te. l. i.
 f **R**ite. a. solen
 niter licet nō recte
 qz nō meruit ex he
 redari: q̄b tamē
 vni p̄altero po
 nit⁹: vt. §. de inoffi.
 testa. l. ij. r. §. de li.
 r. posthu. l. i. si pe
 cent fm Bzo. sed
 in solennitate re
 fert deficiat vicio
 testatōis: vt. §. eo.
 l. sub p̄ditione. an
 heredis. vt. §. ca. l.
 §. si q̄s sua. huc.
 t **E**xheredatū
 vt. §. de libe. r. po
 sthu. l. i. si peper
 cerit §. filius.
 v **S**i exhereda
 tus. a scdo gra
 du. Bzo.

gradu scripti nō petierint bo.
 pos. poterit⁹ p̄tratab. accipere
 bonoz posses. **N**ō quīs ex
 hereditatio sūmouet filiū a cō
 tratab. bo. pos. §. que rite⁹ scā
 est. **S**i ab vno ex h̄dib⁹ sit
 filio⁹ exheredat⁹: marcel. lib. ix.
 ffoz. scribit filiū nō videri ex
 heredatū: idcirco p̄tratab. bo
 no. pos. peti posses p̄tra vtrūq̄
 heredē. **S**i exheredat⁹ sit
 filius r institutus obtinēte eo
 eo gradu in quo institut⁹ est pu
 to cōmissio edicto ab alio filio
 p̄tab. bo. pos. eū petere posse.

Al p̄rio gradu p̄terit⁹ est fi
 lius: a scdo exheredatus: si i p̄
 mo gradu scripti nō sint in re
 bus hūanis mortis t̄pe testa
 toris: dicendū est p̄tratab. bo.
 pos. p̄teritū petere non posse.
 h̄ditas em̄ in scdo gradu ver
 saf nō in p̄rio: ex quo neq̄ adi
 ri h̄ditas neq̄ bonoz posses
 sio peti p̄t.

Sed si post mor
 tē testatoris decesserint here
 des scripti: idē marcel. putat
 p̄tab. bo. pos. semel natā cōpe
 tere. Sed r si defecere condi
 tio⁹ in sōntis: adhuc tātūdē vi
 cit p̄teritū ab eo ḡdu filiū con
 tratab. bo. pos. peti p̄t. **I**dē
 scribit r si posthum⁹ q̄ institu
 tus fuit nō fuerit nat⁹: nā ad
 huc p̄tratab. bo. pos. cōpetere
 filio marcel. ait. **S**i q̄s sua
 manu exheredē se scripserit: an
 p̄tratab. bo. pos. possit accipe
 videam⁹. r marcel. lib. ix. ffoz.
 nocere ei h̄ac exheredationē

Institut⁹. scz
 in primo. Bzo.
Posse. cōtra
 videbat p̄t duo.
 r qz institut⁹ r ex
 heredat⁹ erat. r fa
 cit. §. eo. l. si post
 penulti.

Peti p̄t. fa
 cit. §. de ven. in pos.
 mit. l. i. §. si v̄ter.
 r §. se. r. §. de carb.
 edic. l. si impubes
 §. interdum.

Cōditio. n̄
 qd r si nullus ali⁹
 sit institut⁹: q̄b vi
 de f. vt. §. eo. l. filii.
 Bzo. r facit. §. eo. l.
 q̄b vulgo. r. §. tit. i.
 l. sed r si §. nō om:

nia. r. §. de iniusto testa. l. nam r si.
 b **C**ōpetere. sed nunquid admittetur vt p̄terit⁹ vel vt
 exheredatus. Rñ. vi p̄terit⁹. Itē p̄tra quoe: Rñ. cōtra in
 stitutos in secūdo gradu. nec in repellēt eū qz dicit exhe
 redatū. vel p̄t dūi p̄tra ipm testifi: vt. §. eo. l. illud. in fi.
 c **N**ocere. qz rite facta est. nec ob. senatuscon. libonia
 num. q̄b dicit nō valere q̄s aliq̄s sibi ascribit aliquid: qz
 h̄ p̄tra se. non. p. se. ad q̄b. §. de interro. ac. l. de cōte. §. i.

7. de falci. l. v. rōi. §. i. Sed an possit agere de inoffici. dic q non. vt. §. de bo. lib. l. querif. 7. §. de iter dic. 7. relega. l. re legator. in fi. 7. C. de decur. l. ne quis. 7. C. de here. l. cur riales. sed argu. contra. §. de his qui. vt indig. l. i. 7. no. de hoc. C. de inoffi. testa. l. si quando. in fi.

Jura natura- ralia. qz filius erat nec rōitur testifi per arrogationē q ad hoc sic fecus sit in eñneo aliovt su bñat: qz rōipit testa mentū p arro gationē puta fra tris: qui pōt exhe redari et agere q rela turpi perso na instituta. vt. C. de ioffi. testa. l. fra tres. vt dic q ptoz fus eñneus fuerit rōit adoptat: et exheredat. 7. tan dē emācipatus: 7. interi adoptat: 7. fm hoc nō ob. §. de sbo. obli. l. quidā qz filius. vbi dicit q exhereditatio res est incepta in eñne is: qz p dicit nō sūt eñnei ptoz fus. sed cū hoc scōo cāu sit ruptū vt dic: quomō petū iterū rōipi p cōtratab. Rñ. ruptū est de iure ciuili nō ptozo. vt C. eo. l. ij. sic ergo hoc casu petū cōtratabu. §. supioi qrela inoffi. testa. b. **Noceat.** vt nō habeat frabu. 7. facit. §. de libe. 7. posth. l. filio. 7. C. de his qui ve. eta. l. si. Accur. c. **Postliminio** facit. §. de iniur. te sta. l. sed nec. d. **Nocebit.** vt nō habeat frabu. nec em oino extra neus est: vt. §. pti. §. et in sti. de here di. ab in testa. §. eadem. in fi.

Extraneis extraneis ergo heredibus institutis non cōmittitur edictū. vt. §. eo. §. vt autē. 7. facit. §. de vē. in pos. mit. l. §. si filius. §. §. certe 7. nō instituti vidētur habere cōtratabu. vt. §. de col. bo. l. §. is quoqz. Solu. ibi erat insti tutus vt 7. hic. nec dicas ergo nō pferret: vt. §. l. filii. §. 7. hoc sit consequens: qz illud de rigore. secus de equitate. vt. §. de col. bono. l. si filia. fm Jo. vel ibi erat adoptat: ab

quo materno: hic ab eñneo. vt dixi. §. eo. l. ij. §. si qz filio. f. **Accipiet** alio cōmittente edictū: sed ipi cōmittēt vt g. **Sed si ipse.** f. datus in adoptionem. (subicit. h) **Cōtratabulas.** cur ergo adoptiuus filius scrip: he res patri suo adoptiuo cōmittit edictū: qd videt vt. §. l. si

nozum possessio. **Nō est** no uum vt emācipatus pterit: plus iuris scriptis heredib: pa tris sui tribuat: qz habituri es sent si soli fuissent. Quippe si filius q in pōtate pōis sui est: ex duodecima pte heres scriba: emācipato pterito dimidiā partē bñficio emācipatū occu pat: qz si emācipatū fratē non haberet: duodecimā pte habi turus esset. Nā 7. si ex pte mi nima sit heres institutus: nō p ea parte qua scrip: est heres tuēdus est cōmissio edicto: sed amplius p bo. pos. habere po test. ptoz em ppositū est cū cōtratabu. bo. pos. dat: eas par tes vniciqz liberorū tribuere quas itestato patre mortuo in hereditate habitur: esset si in potestate māfisset. et ideo siue emācipatus siue is qui in pōtate māfisset: siue in adoptionē datus ex minima pte heres scri ptus sit: nō redigat ad eā port ionem ex qua institur: est: sed virilem accipit. **atuz.**

Utrum autē pater ado ptiuus viuit: an defun ctus est nichil interest: nā hoc solum queritur an in adoptiua familia sit.

Filius datus in adoptionē pōt vocari ad cōtratab. ex pō: nā heredis cōmittētis edictū. idē in filio dato in adoptione suo materno. h. d. **Ulpianus**

Post mortē testatoris heres institutus filius in adoptionē se dederit: bono.

ex institutione: vt. §. eo. l. si ex duobus. §. qd si is. **Utrum.** familia pōt poni habito respectu ad patrē naturalē. i. qñ de eius hereditate agit. nā nō hz fili us frabu. cōtra testm patris naturalis si est in familia adoptiuus tēpore mortis naturalis patris: siue viuat post cū petur cōtratabu. siue non viuat pater adoptiuus. vt §. in sti. de here. ab in testa. §. eadem. h. g. **Post mortē.** filius. altero pterito.

post. §. si i adopti one. Rñ. in filio se cus est: quia hz stri cto iure commit tat edictū pti: ta men quātū ad ef fectū nō patri sed filio queritur.

Ut autē ad mittantur. dati in adoptioez alij. az. **Bono** pos. alio cōmittente edictum.

Qui. dat: a patre naturali. **Bo.** pos. alio cōmittente edictū. et facit. §. ea. l. §. si ab vno. sed §. §. eo. l. cū emācipat: §. qui duos. sed hic in filiis: ubi in nepotib: qz est qui eos antecederat.

Herēs scri batur. et ex. xi. vn cijs alius.

Non habe ret. l. iste testator: als frater: et tunc melior.

Sed ampli us. facit. §. l. cum emācipatus. 7. §. de ioff. testa. l. mar ter. in fi. 7. §. de le ga. iij. l. fi. 7. §. eo. l. filii. §. 7. hoc sit cō sequēs. sed §. §. eo. l. si ex duobus. §. §. et illud. 7. §. i. l. si lū. §. ad eum. vbi nō pōt hē plus qz habebat ex insti tutione. So. ubi iā adiuerat ex instōe ne quo casu nō pōt petere cōtratab. et sic maiorem pars tem cōsequitur qz

a Potest. preterito committente edictum. als tra. s. eo. l. iij. §. si emancipatus filius preteritus.

b Quo materno. idē et si extraneo et multo magis. sed hic tra videbatur. quasi oīno adhuc patrē adoptiū respiceret. nec in aliquo respiceret patrē naturalē.

c Magis. cle. ciuē ponitur.

d Ergim⁹ vt adest. als habeat. i. adest ex testō. imo e⁹ ergimus vt nō adest. als tra. tabu. ei nō daret. vt. l. eo. l. si ex duobus. in pun. Azo.

e Possit. als nō dat ci. tratab. vt. l. eo. l. si in adoptionem.

f Hereditatē. p̄ris naturalis q̄ eū instituit alio p̄tento qui commisit edictum.

g Illud. repetit qd̄ dixerat vt denotet illud esse speciale.

h Hereditatē. patris naturalis qui eū instituit. et dic iussu p̄ris adoptiui. als em̄ non pot. vt. s. de acq. here. l. si quis michi bōa. §. iussu.

i Et dat. commisso edicto ab alio preterito. et sic excusat eū iussu p̄ris. argu. cōtra. l. de fal. l. si q̄s. i. r. h.

pos. cōtratabu. accipere pot. q̄ scriptis heredib⁹ institutis nō solet nocere adoptio. Si filius in adoptionem dat⁹ auo materno heres institutus sit a patre naturali: commisso p̄ aliu edicto magis est vt bono. pos. accipere possit. nec enim exigitur vt adest hereditatē: sed sufficit vt delata sit acquiriq̄ possit.

Si in adoptionē datus possit q̄ iussu patris adoptiui h̄ditatē adit emancipatus fuerit: pot. tratabu. bono. pos. accipere: hereditatē q̄ ipse potius habebit q̄ pat̄ adoptiuis. Illud notandū est q̄ et si adierit hereditatē in adoptionē datus: tratabulas ei dāti. alias aut si quis legatū: si q̄s portioes sibi datā agnouerit: tratabu. bo. pos. repellendus est. Liberi qui tratabulas habere nō possunt: nec patrē faciunt si p̄ alios committat edictū. quo em̄ mō bonum est eis fauere: vt partem faciāt nichil h̄itur.

Et h̄dati liberi quē admodū edictū nō committunt: ita nec commisso p̄ alios edicto cum illis veniūt ad bonoꝝ possessionē: vnaq̄ eis querela superest si de inofficioso dicant.

Beneficio michi cōpetenti ex iure alterius possum vt cōtra alium. h. d. et est notabilis et menti tenendus. Bar.

Ibi qui p̄pter alios tratabu. bono. pos. petunt nō expectāt vt preteriti bonoꝝ possessionē accipiāt. verū ipsi quoq̄ bono. pos. tratabu. petere possunt. Cum em̄ semel beneficio alioꝝ ad id beneficiū fuerit edmissa: iam nō curāt petant illi necne bonoꝝ possit.

Paulus in adoptionem dat⁹ sub conditione scriptus sit heres a naturali patre alio committente cōtra tabulas edictum: et ipse veniet. sed si defecerit conditio: repellitur ab ea possessione. idem p̄to et in eo qui pure quidē licet non iure scriptus sit heres.

Exemplo iuris legitimi et bono. posses. cōtratabulas distribuitur. igitur nepotes ex vno filio vnam partem habebunt.

tenentur scripti ad integra legata ac si adiuissent. vt. l. tit. tu. l. i. nōnunq̄. et. l. is qui. §. sed si solus. dic ergo non curāt q̄tum ad hoc q̄n eā possint petere. et facit. §. de separa. l. §. sed et si quis. et. C. de nō nume. pecu. l. pe.

In adoptionem. veniet. ante conditionē: secus si alii nō mittat edictum. vt. s. e. l. iij. §. quid ergo. que est contra.

Sed. s. vt nō admittat ad tratabu. et sic ad p̄tentiū. vel de vt admittatur: et sic ad p̄tentiū. et pone eū emancipatū et nō in adoptionē daturum. h. g.

Legitimi. i. ciuils. et facit. s. e. l. i. §. vocant. et in aut. de here. ab in testa. §. si enim. et §. si hō nec fratres. sed argu. cōtra s̄titu. de legi. agna. succē. §. nos vero.

duob⁹. ex altero. l. alio tres enim erant.

duobus fr̄. Paul. hys et ex altero filio duobus nepotib⁹ possessio bonorum competat: et alter ex nepotibus non petat: pars eius fratri accrescit. Si vero ex filijs alter non petat: tā fratri q̄ nepotibus id prodest: nāq̄ tunc duo semisses sunt ex quibus alterum filius alterū nepotes consequentur.

Per secundū testamentum in quo filius est preteritus si i eo sunt scripti venientes ab in testato rūpit p̄tentiū. h. d. Bar.

Si prius testamentū extet iure factum quo filius ex here datus est: sequēs impfectū in quo preterit⁹ sit filius: posteriore

fecto filium preteritū: et aliū instituit. queritur an filius possit petere cōtratabu. sed a⁹ videt q̄ non q̄ dz valere testamentū contra q̄ petunt tratabu. saltē ab initio. vt l. eo. l. quod vulgo. sed tamē distinguit an sunt s̄titu in scdo q̄ als poterāt succedere ab intestato vt alij filij: quo casu licet non valeat vt testamentū: valet vt voluntas: et rumpit p̄tentiū iure. C. et sic poterit peti tratabu. nam filio preterito non petere scripti: an secundo remanent. et hoc proba vt. C. de testa. l. hac consilia. an extra-

nei. et sic filio preterito non petente scripti in primo sunt heredes: et tunc non petitur cōtratabu. et s̄m hoc impro-
prie dicitur cōtratabu. vel dicitur respicit ad ius autem.
s̄m qd̄ valet etiaz
iure testam̄ti. vt
C. d̄ testam̄. aut.
hoc inter. alij d̄r
hic vnde liberi. qd̄
non placet.

a Filio. preteri-
to ad hereditate:
qz non vult veni-
re ad eam per con-
tratabu.

b Scripti here-
des. in sedo: potio-
res dico scripti: in
primo.

c Non possit.
quia sit extraneus.
d Excludatur.
scilz a cōtratabu.
qz exheredat^o est.

e Um emanci-
pat^o. als. s̄.
et als. ler.

f Transferr̄.
nisi scriptus sit de
liberis. vt. s̄. eo. l.
nō putant. s̄. fi.

g Loco. sic. s̄.
de bo. possess. l. ij. r
ad trebel. l. si he-
res ab eo.

h Altero. filio.
scz patre nepotis
et alio instituto cū
nepote.

i Habebat. cū
patre suo.

k Accipere. qz
pater habebat di-
midiaz: alter fra-
ter dimidiā. h. sed
qd̄ si post mortem
patris bonoz pos-
sessionem accipe-
ret. h. jo.

l Decefferit.
post mortē aut. tñ
alias admittit. vt
I. s̄. v̄. in pos. mit.
la. s̄. filius. in fi.

m Nō admitti-
tur. qz nec p se qd̄
est institutus: nec
per alij quia ne-
mo est qd̄ possit cō-
mittere edictū cū
alter cōstitutus.
et facit. s̄. eo. l. non
putant. s̄. datur.

n Emācipat^o.
preteritus.

testamēto preteritus recte pe-
tet bonoz possess. **S**i remo-
to quoqz filio potiores sunt in
ea hereditate posteriori testa-
mento scripti heredes: et ita
ius habet vt cū is cōtra quem
filius petat bonozū possessio-
nem remoto filio possit obtine-
re hereditatē: filius quoqz re-
cte videatur petere bonozū
possessionē. si vero non possit
ille obtinere hereditatē: filius
quoqz excludatur.

**Que heres acquirit iure ci-
uili effectus heres: ea ipsa acq-
rit bonozū possessio: iure pre-
torio effectus. h. d. Ulpian^o.**

Qum emācipatus bono-
rū pos. cōtratabu. acci-
pit: scriptus heres et heredita-
tē petēt cogēdus est et p̄dela
et seruos hereditarios p̄stare.
omne em̄ ius trāsserr̄ equum
est qd̄ p̄ causam h̄ditariā scri-
ptus heres nāciscit/ ad eū quē
p̄tor: heredis loco cōstituit.

Qui duos filios et ex alte-
rō: eozūdem nepotē habebat:
eū in adoptionē dedit et here-
dē instituit preterito altero fi-
lio. queritur quid in hīs seruaz
ri debeat: vtrū in partē patri-
sui admittat: an virilē portionē
habeat: h̄ndi i adoptionē da-
tus nepos et heres script^o qz
diu pater eius aut in potestate
aut emācipatus est: nō potest
p̄tratabu. bono. pos. accipere.
sed et si pater ei^o anteqz bono.
pos. acciperet decefferit: nō ad-
mittitur^o nepos ad bo. possess.

Si pat^o emācipato filio pre-
terito heredes duos scripserit
filij quē in potestate habebat
et alterū quē in adoptionē de-
derat: ex quo duos nepotes in
familia reitquerat: qui et ipsi te-
stamento preteriti sunt bonozū
posse. p parte tertia is qd̄ emā-
cipatus est: et pro parte tertia

o Remāsit. institutus cōmissio edicto per preteritū.
p Simul. per edictū de coniungē. et facit. I. titu. l. l. qd̄.
et de comun. lib. l. i. r. s̄. si inter. r. s̄. de inoffi. testa. l. si p-
ponas. r. s̄. pri. s̄.

is qui in potestate remansit: et
pro parte tertia is qui in ado-
ptionē datus est: et filij eius si-
mul^o habebunt: ita vt sextans
patri/ sextans nepotib^o cedat.

Si pater ex duobus filijs
alterum habentē filios emāci-
pauerit: et vnum ex nepotib^o
quem ante emācipauerat in lo-
cū filij adoptauerit: p̄terito dei
de emācipato^o decefferit: equi-
us erit nepoti qd̄ in locū filij ve-
nerit succurr̄: et in tres partes
hereditatem deduct: vt vnam
habeat qui in potestate remā-
serit: alterā nepos adoptat^o in
locū filij: tertiā emācipatus cū
filio suo^o qd̄ in nepotis loco fue-
rit. sed et si mortuo filio alter ex
nepotibus in locū filij adopta-
tus fuerit: tres partes i bonis
sient/ cū sit equus eū qui in lo-
cū filij adoptat^o est: nō minus
habere qz si nō ex nūero nepo-
tū: s̄ extraneus adoptat^o eēt.

Si institutus adit heredita-
te beneficio preteriti cōmittit
tis edictū: non potest p eū con-
tratabu. peti vel ei^o portio
augeri: sed legata omnibus de-
bet p̄stari. Bar. African^o.

Sex duob^o filijs eman-
cipatis alter heres insti-
tutus sit/ alter vero preteritus: si
institutus adierit (qz iuris d̄bis edi-
cti parum expressum sit) tñ nō
posse eū petere bonoz pos. rñ.
qm̄ iudiciū^o patris securus sit.
nec enim emācipatū si legatū
accepit admitti ad bo. pos. si-
ue ab heredib^o institutus: siue ab
his qd̄ cōtrata. petierit accepit.
sed illud obseruandū ait pro:
eū qd̄ heres institutus adierit: i eā
pte qd̄ script^o sit tueri d̄beat: dū
tñ nō ā pliorē qz habitus^o esset
si bo. pos. accepisset: vt hactē-
nus deteriorē cām suā fecerit
qz si ex minore pte sit institutus
cām d̄staxat retinere possit.

q Emācipaue-
rit. sed et alij post
emancipauit.

r Emācipato.
scilz filio et futuro
eo qui in potesta-
te remansit. item
adoptato. h.

s Et tres par-
tes. vñ habebit
filius in potestate
cōstitutus: alterā ne-
pos adoptatus. et
tertiā aliter nepos
et sic duo nepotes
non habēt solum
modo partem sui
p̄ris. et est rō: vt h̄
dicit. r. s̄. l. iij. s̄. si
quis post. et facit
s̄. pro. s̄. cum cō-
cordā. r. s̄. de ado-
ptio. l. si pater. s̄. qd̄
duos.

t Cū filio suo.
emancipato.

s Ex duob^o.
als. scilz si
ex duobus. als. ex
duobus.

u Quomā iur-
diciū. bona ratio
vt subicit. I. ibi.
tunc em̄ r. s̄. e.
l. non tñ. s̄. fi. r. ar-
gu. s̄. de inoffi. tes-
ta. l. si proponas.
s̄.

v Adierit. vel
bono. pos. s̄m tab.
accepit. vt arg.
I. ti. l. non munc̄.
h. jo.

z Bonoz pos-
sessio. s̄. p̄tratabu.
licet alter commit-
tat edictum.

a Deteriorez.
qz institutus in ma-
iori redit ad virilē.
sed certe tunc nec
melior nec deterio-
r. s̄. s̄. primo rñ.
fit deterior: quia si
nō adit^o augere^o
ad virilē. vt. s̄. e. l.
nō putant. s̄. fi. qd̄
est contra. h.

b Eam. partē
scilz tantū.
T iij

a Et q extraneis. no. tris incomoda sequi adempte. s. q ptab. denegat. Itē q nō augef eius portio fz minui pōt. Itē q legata pstat oibus vt hic. r. f. i. l. si duo. in fi. est r quartū: q nō fit collatio ei ab emancipato pterito de rigore: vt. f. de coll. bo. l. i. s. abidē. de equitate secus. vt. f. de colla. l. si fili.

b Haberi debere. cōtra. f. eo. l. si post. s. si i adoptiōe. Solu. ibi coactus adit.

c Sustulit. i. p creauit ex ea: fecit si aliq adoptas: fet emancipat: vt. f. de in ius vocā. l. fz r. si. s. si filios. h. respon.

d Post mortē. siue añ mortē naturalis siue post: qz pater adoptiu non viuēbat. tunc em secus: vt. f. eo. l. si emancipatus. s. si. f. 30.

e Nepotē. in: stituti hfdē. alioqñ absonū videt.

f Possē. p alii cōmittēz edictū. s. Mortuo. idē r si viuente: vt. f. eo. l. nō tm. s. si pater. 30. alij vt. h. subaudiūt etiam isto filio adoptiuo in eius existente potestate.

h Patris. pti: mo decedētis. idē forte si post: vt. f. de inoffi. testa. l. si is qui.

i Preterit filij. pti debitor: cui pater legauit liberationē. vñ si opponat exceptionē doli ex dicta liberatione videt ap probare testm. fz qd si ex cā pacū facti a patre. opponatur doli exceptio. Rñ. nō per hoc approbat testamentū. nam nō sequitur q valeat testamentū.

k Filius. qd quilibet possit q deberet istitui r est preteritus: vt. f. de excep. rei iudi. l. ij.

l Cuius est. sed nō videt posse opponi heredi patroni vel parēti: vt. f. de excep. do. l. apud. s. libertū. sed hic ex dolo ipsius heredis. s. qz nō peti: tibi defuncti. r no. qz cōtratabulas pōt opponi in modū exceptiōis: vt. f. de bo. li. be. l. nichil. s. pe. r. f. qbus ex cau. ma. l. necnō. s. qd eis. r de inoffi. testa. l. papinianus. s. si filius. Accur.

z extraneis quoqz legata p stare cogat. q si is q in pte est heres istituitur sit (qm neces sarius heres sit) non aliud dici posse qz r ipm petere posse bo no. pos. si modo hfditanti se nō misicuerit. tūc em qz iudicium patris cōprobasse videt: in eo dē loco quo emancipatū haberi debere. **l** Filius in adoptiua familia vxore ducta filij su stulit: eiusq post mortē patris adoptiu emancipauit: hunc ne potē ptab. aut naturalis de creto posse petere bo. posses. rñ. itē si filius emancipat sub lato filio r emancipato ad arro gādū se dederit: r mortuo ad optiuo pfe decesserit r pti: r ptra aut. tab. ex decreto hūc admitti minime dubitari debe re: ne alloqñ ab oibus bonis excludatur. **M**artianus.

S Preteritus filij emancipat exceptionez doli mali agentis hfdi patris oppo fuerit: de eo qd pti debuit non posse eū ptab. bo. pos. pete re existimo: nā hoc ipso qsi re pudiauit bonoz possessionez: qd ita intelligendū est si heredē. petentē debitū noluerit fili us repellere illa exceptione si nō ptab. bonoz possessio filio dari pōt: fz magis doli ex ceptione vsus est. **p** oponi.

S Emācipat. ab e fneo hfdē que emancipat istituit n. **B**ono. pos. f. ptab. qd videbat: qz pteritū fz certe hoc fuit p cōmodo eius: vt. C. de inoffi. testa. l. si filius. r facit. f. de lib. r posthu. l. multi. r f. de bo. l. l. si patron. s. si qd nō mala. r. f. de vulg. substi. l. cū ex filio.

S Emācipatus filij ne poti in pte aut relicto ab extraneo herede fideicom missariā hereditatē si liberat aut pte fuisse reliqset: si su spectus auus sit qsi psumptu rus bona nepotis: nō eē et dā dā bo. possessionē. **l** pian.

S Pater se dederit i ad optionē nec sequat euz filius emancipatus ab eo ante fact: qz in alia familia sit pater in alia filius: bo. pos. cōtra tab. nō pōt filius ei habere: r ita iulia. scripsit. marcellus aut ait iniquū libivideri exclu di eos a bono. pos. cū pater se dederit in adoptiōez. vbi em nō dat filius in adoptiōe: sed pf se dat nullū ptem filio a sti gnat: que snia nō est sine rōne.

S Ab dōtōe ex. **h** ermo. hfdatus ptab. bo. pos. petet: fz sub pditione hfs insti tutus a ptab. bo. pos. exclu dat: certo em iudicio liberi a parentū successione remouen di sunt. **l** Et qui ptab. bo. pos. accepit tā legati qz fidei cōmissi ex actio: fz r mortis cā donatiōis retēto denegatur nec interest p semetipm an p alij querat. **r** iphoni.

Q uod vulgo dicit libe ris datā bo. pos. ptra le gem esse sic intelligēdū est: vt

S Pater. fa: milia. s. ad: optiua.

p In alia. r nō illa.

q Cōtratab. s. pti in adoptiua familia existens.

r Marcellus. cōtrigit iulianū.

f In adoptiōe. sed quō potuit testari. Rñ. vt. f. e. l. nō tantū. s. si pa ter alticuius.

t Ubi em. i. h. ei qd possz obijci. ex l. f. eo. l. si emanci patus. s. si filius.

u Ab pditione. qd fieri nō pōt: vt. f. de lib. r posthu. l. ij. s. i. r ideo nō excludit a ptab. vt. f. eo. l. nō puta uit. s. nō queuis.

x Excludat. vt. f. e. l. ij. s. fz si sub pditione. r fa. f. e. l. in adoptiōe.

y Denegat. s. substiuto: vt. f. de vulga. substi. l. is qui. r facit. f. de in offi. testa. l. papinianus. s. memi nisse. r de his qui. vt indig. l. post le. s. i. r. f. de bo. lib. l. in seruitute. s. si qd bonoz. r. s. nō nunq. r. s. pterea fz ptra. f. eo. l. si filius. arca pn. vbi veniens vno iure

nō pdit sveniat r alio: fz hic ptab. irratā testm: vt nec ipse nec alij ex eo petat: sed successio liberoz ex testam: r to non pender. vt ibi. Accur.

z Queratur. i. debeat acqri. vel dic. i. conqueratur.

Q uod vulgo. quasi dicat. ptra legē est indistincte da ri bo. pos. liberis. r hoc dicit vulgo. nā dz distingui an a tpe mortis valuit testm: r tūc dat. an nō: r sic si dice res dari esset ptra legē. s. ipsius pterous qui vna lex est: pteroz vt. f. de iusti. r iure. l. nam r ipm. nā tūc demū datur euz vor vi: testamentū est perfectū r validū vt hic. vel dic contra le na lex gem. i. pter: vel. i. cōtra voluntatē defuncti que est lex est. vt in auf. de nup. s. disponat: sed nōne testū rupto dat cō trata. vt. C. eo. l. ij. Rñ. fauore posthumi ibi nō valet. hic

autem iure cōmuni: qz nō fuerit testes. vij. vel alio modo vt hic subicit. vel ibi etiā iure auili est ruptū nō p̄soud. 2. facti. de secun. tabul. l. i. §. semel.

Hūm. Diuidit hec lex p̄ncipalr in quattuor partes. p̄mo ponit thema 2. questio q̄liter succedat q̄ emancipatus est p̄teritus iu⁹

exheredatus 2. extraneus instituitur. Secō d̄terminatio ponit p̄dicte questionis. Tertio ponitur alia questio vtrū eo casu fiat collatio. Quarto ponit vnā questio nē quibus 2. a quo eo casu legata p̄stent. scō ibi dixi terna in §. videamus. quarta in §. legata tñ. scō p̄s subdiuidit in tres p̄tes. p̄mo ponit quā succedat in p̄pecto rigore iur̄s auilis 2. in p̄pecto rigore iuris p̄cto r̄j. secundo qualif succedat de equitate q̄ hereditas nō est adita. tertio qualif succedat de equitate q̄ hereditas est adita. scō ibi sed cū ex hereditatio. terna ibi: sed quemadmodum. Bar.

C Si suus est exheredatus emācipatus p̄teritus 2. extraneus instituitur siue adeat hereditas siue nō: vterq̄ dimidiā aduocabit: 13 vnus. f. emancipatus per contratab. 2. aliter ab intestato. Barto.

Hilū quē in p̄tate habebat exheredatus emācipatus p̄teritus: questio est quatenus emācipatus bono. pos. habebitur sit. dixi si scripti h̄des ēnet adierint h̄ditatē: repellēdū eē filiū q̄ māsit in p̄tate. Si h̄t repudiauerint h̄ditatē (q̄d facile sūt facturi) nichil latum ex h̄ditate p̄pter eū q̄ p̄tratab. accepit bonoz possessionē. filius ab intestato p̄tis suus h̄s deprehēdit: emācipatus aut̄ petēs contratabulas. bo. possessionē solus habebit. Sz cū exhereditatio nō

a Exheredatus 2. extraneus instituitur.
b Quatenus. i. quantū. sed vtrū in totū expugnet p̄tratabulas: an p̄semisse. Bzo.
c Repellendū. a p̄tratab. vt. Ieo. §. videamus. ibi iste em̄ 2c. non a querela in offi. testamēti. Bzo.
d Nichil latum. etiā si adierit. ad q̄d est. J. n. i. l. iij.
e Filius. nō habeas hic §. fm̄ ayo. sed videt̄ nō cōpetere ab intestato dum habet locū contratabul. vt. J. si tab. testa. nul. ex. l. i. §. ita. Solu. ibi.
f Suus heres. f. in solidū de iure ciuili. sed p̄ p̄ctores associat̄ ei emancipatus: vt in §. redit.
g Petens. potest enim licet desertum est testamētū qz tempore mortis extiterunt tabule 2. ex testamēto adiri potuit hereditas: vt. l. i. prox. Bzo. 2. dic petens p̄to se misse: vt. J. §. redit.
h Solus. immo non solus vt statim corrigit: immo non. vt. J. §. videamus. Bzo.
i Nullus sit momentū. nec cetera ibi scripta valēt: vt J. de bo. libe. l. si patronus §. ex testamēto. 2. C. de fideicō.

leam quam. 2. J. de reg. iur. l. si nemo.
k Nō ob stare eā. f. exhereditatio. dicendū est nec quomī nus 2c. als nichilomin⁹ 2c. 2. vere nō nocet filio p̄nti hereditate p̄nti nō adita: vt. d. §. ex test. 13 ea aditadistignit mala mente vt tunc nocet: als nō: vt. d. l. si patronus §. si quis. 2. §. si filius. Accur.
l Videatur. vt solum ob sit non proffit vt optime exponitur. J. de bono libe. l. si patronus §. ex testamēto. Accur.
m Redit. suspē siue cum superioribus legitur.
n Exitum. cui institui repudiatur assent.
o Ab intestato. scz succedentē. Bzo.
p Tenale. nam etiam p̄ctio accēpto poterit gratificari scriptis vel suo vel emancipato. sic. §. de iur. do. l. cui in fundo §. i. in fine.
q Iure ciuili. quod emancipatos non cognoscit vt in iur. de here. ab intestato §. emācipati. 2. §. itaqz. sed contra. J. eo. §. videamus. vbi in partem tantū p̄ternorum proficit repudiatio hereditatis. sed illud quo ad effectum.
r Consecutus. quia emancipatus per contratabulas testamē-

adita h̄ditate ex testō nullus sit momentū: ideoqz nō ob stare eā nec quomīn⁹ p̄tratab. liber toz p̄tis accipiat bonoz possessionē. recte r̄ndit: ne testm̄ p̄ oia irritum ad notā exhereditationis solā p̄fecisse videat̄. Redit^m res ad intestati exitum⁹ vt aduersus filiū suū ex asse herede ab intestato patre emācipatū p̄toz in p̄te dimidiā tueat̄. Er̄t ergo venale⁹ beneficium scripti h̄dis extranei: vt cum ipse iure h̄ditatis nichil sit cōsecuturus: adeūdo repellat filium in p̄tate relicti: p̄stetqz assent⁹ emācipato filio iure cōtratab. bo. pos. Si aut̄ omiserit hereditatē in bonoz possessionē exhereditatū effectū admittere iure factū suū solū herede. Sed quēadmodū p̄toz emācipatū tuetur⁹ si adita nō fuerit h̄ditas: ita nec filius q̄ in p̄tate remāsit aditionē adhibita in totū expellendus erit sz ad h̄ditatē portionē admit tend⁹ est ex cā inofficiosi q̄rele p̄tra emācipatum⁹ mouende.

Inter eos qui diuerso iure succedūt nō habet locum collatio. Item emancipatus filius quādo nō facit iniuriā suo nō habet locū collatio. Bar.

tum expugnabit 2. res habebit.
f Filius. scz si intentatur contratabulas: vel etiam a querela: si tamē iam soluit assent⁹ emācipato: sed emācipatū nō excludit a q̄rela: vt. Ieo. l. §. i. ibi nec filius 2c.
g Assent. i. totam hereditatem.
h Omiserit. extraneus institutus.
i In bonoz possessionem. als in possessione bonotū als in portionem bonoz: 2. dic admittere. f. emancipatus exhereditatū dico iure factū. f. hereditate nō adita.
j Tuetur. per p̄tratab. vt. §. §. redit.
k Aditione. ab extraneo instituto facta.
l Cōtra emācipatum. patet ergo qz tenet testamētū de iure ciuili sz sit data p̄tratab. emancipato. vt. C. eo. l. ij. 2. fm̄ hoc nō est hic §. ex causa.
m Emācipatum. qz hereditatē sibi a scripto restitutam habet: vt. §. dixit in illo §. ent. Bzo.

a Petere poterit. bono. possess. s. sui patris: qd falsum est. vt. s. eo. l. si retentus.

b In adoptione datus. sec. si alij in adoptione datus est. vt. s. eo. l. si in adoptione. qd filius ad patris sui hereditatem per contrahat. vocat cuiusq; pater datur in adoptione: vt. s. eo. l. iij. s. si pater alicuius. Bzo.

c In aliena. i. in extranea vel extranea: fuit in aliena. i. in alterius. r. est bona ratio: qz si extraneo datus esset in adoptione nunq; haberet contrahat. vt. in. de here. ab in. s. at hic. r. s. eadem. Bzo. r. facit. s. eo. l. iij. s. si quis filio suo emancipato. et s. idem. r. in. de here. ab in. s. cuz qd. r. s. sed. r. si conceptus.

d Quia nunq; facit. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

e De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

f De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

g De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

h De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

i De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

k De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

l De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

m De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

n De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

o De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

p De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

q De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

r De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

s De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

t De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

u De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

v De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

w De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

x De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

y De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

z De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

aa De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ab De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ac De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ad De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ae De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

af De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ag De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ah De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ai De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

aj De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

ak De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

al De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

am De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

patus fuerit filius: nepos ex eo qui in parte aui remansit bono. poss. contrahat. petere poterit. Addeq; ius est si emancipato filio nepos ex eo in parte aui remansit: r. postea pri suo in adoptione datus fuerit: idem contrahat. aui bono. possess. petere poterit: qz p adoptione in aliena familia si fuerit. Sz si emancipat filio meo adoptauerit extraneum filium: is qui adoptatus est filius contrahat. meas bono. poss. petere non poterit: quia nunq; nepotis loco apud me fuerit.

De legatis prestadis contrahat bonorum possessione petita. Titulus. y. Primo comedat edictum et ponit metere edicti: scdo incipit illud exponere. scda ibi ghaliter: vsq; ad fine. Bar. Alpa.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

De legatis prestadis. s. de ius ro can. l. sed si hac. s. si filius.

off. prese. vb. l. s. cu vbem. r. s. de pac. l. iuris gentiu. s. sine aut. r. s. q. me. cau. l. metu. s. ai aduertendu. arg. contra. s. de testi. l. questum. Item no. p infinitate. arg. contra. C. de sacrosan. ecclie. l. si. s. i. m. Jura cognationis. qd dic vt in. de capi. dimi. s. qd aut. r. s. s. si in in. sulam. r. de legi. agna. tu. s. si. n. Ad legator. relictorum a naturaliibus parentibus. Bzo.

o Adoptiu. i. eos qui sunt adoptiu. p. Remaneant liberi. qd no est si emancipati sunt a pre adoptione nisi filius adoptiuus sit de liberis: vel dic non est cum desunt esse ciues. Accur.

q Prestabunt. qz p natis habentur: vt in. de tut. s. cum autem.

r Ideo si pgnate. qd si ante. r. idem. ppter superius r. s. Accipit emcipatus preterit. r. Debetur. amplius etia hic nepos pot petere bono. poss. contrahat. vt. s. eo. l. si. i. r. q. respon.

s Et si mortis. collate sint. hominibus. r. Non sunt. i. si non sunt de personis exceptis.

y Nec em querimus. scz tantum. na r id quando querimus: vt. s. e. s. item si quis. et facit. s. de ius sit.

z Ledi. s. ad eos. r. s. ti. i. l. non putauit. s. in adoptionem. sed argu. contra in. de per. quas no. acqui. sed heres. Accur. s. l. s.

aa Potio. nisi forte sint socii. nam tunc totum queritur exceptato: vt. s. de libe. lega. l. is qui. r. nisi sit relictu in diuiduum. quia r totum tunc queritur exceptato. arg. s. quibus ad lib. pro. non licet. l. si. r. sm hoc non obstat. s. eo. l. filium. in. fi. r. facit. C. fami. heret. cum. l. si. r. s. eo. l. si filius. r. l. filium. s. si legata. r. s. de contum. libe. l. si nepos. r. in. de leg. s. si eadem. r. s. de leg. i. l. huius modi. s. si ticio. Accur. s. l. s.

ab Et si qd. facit. s. de in. offi. testa. l. papianus. s. me:

ac Ideo si pgnate. v. r. o. re filio fuerit emancipat. r. bo. poss. contrahat. acceperit legatu nepoti prestare ddebit.

ad Si mortis. collate sint. hominibus. r. Non sunt. i. si non sunt de personis exceptis.

ae Nec em querimus. scz tantum. na r id quando querimus: vt. s. e. s. item si quis. et facit. s. de ius sit.

af Ledi. s. ad eos. r. s. ti. i. l. non putauit. s. in adoptionem. sed argu. contra in. de per. quas no. acqui. sed heres. Accur. s. l. s.

ag Potio. nisi forte sint socii. nam tunc totum queritur exceptato: vt. s. de libe. lega. l. is qui. r. nisi sit relictu in diuiduum. quia r totum tunc queritur exceptato. arg. s. quibus ad lib. pro. non licet. l. si. r. sm hoc non obstat. s. eo. l. filium. in. fi. r. facit. C. fami. heret. cum. l. si. r. s. eo. l. si filius. r. l. filium. s. si legata. r. s. de contum. libe. l. si nepos. r. in. de leg. s. si eadem. r. s. de leg. i. l. huius modi. s. si ticio. Accur. s. l. s.

ah Et si qd. facit. s. de in. offi. testa. l. papianus. s. me:

ai Ideo si pgnate. v. r. o. re filio fuerit emancipat. r. bo. poss. contrahat. acceperit legatu nepoti prestare ddebit.

aj Si mortis. collate sint. hominibus. r. Non sunt. i. si non sunt de personis exceptis.

ak Nec em querimus. scz tantum. na r id quando querimus: vt. s. e. s. item si quis. et facit. s. de ius sit.

al Ledi. s. ad eos. r. s. ti. i. l. non putauit. s. in adoptionem. sed argu. contra in. de per. quas no. acqui. sed heres. Accur. s. l. s.

am Potio. nisi forte sint socii. nam tunc totum queritur exceptato: vt. s. de libe. lega. l. is qui. r. nisi sit relictu in diuiduum. quia r totum tunc queritur exceptato. arg. s. quibus ad lib. pro. non licet. l. si. r. sm hoc non obstat. s. eo. l. filium. in. fi. r. facit. C. fami. heret. cum. l. si. r. s. eo. l. si filius. r. l. filium. s. si legata. r. s. de contum. libe. l. si nepos. r. in. de leg. s. si eadem. r. s. de leg. i. l. huius modi. s. si ticio. Accur. s. l. s.

an Et si qd. facit. s. de in. offi. testa. l. papianus. s. me:

ao Ideo si pgnate. v. r. o. re filio fuerit emancipat. r. bo. poss. contrahat. acceperit legatu nepoti prestare ddebit.

ap Si mortis. collate sint. hominibus. r. Non sunt. i. si non sunt de personis exceptis.

aq Nec em querimus. scz tantum. na r id quando querimus: vt. s. e. s. item si quis. et facit. s. de ius sit.

ar Ledi. s. ad eos. r. s. ti. i. l. non putauit. s. in adoptionem. sed argu. contra in. de per. quas no. acqui. sed heres. Accur. s. l. s.

as Potio. nisi forte sint socii. nam tunc totum queritur exceptato: vt. s. de libe. lega. l. is qui. r. nisi sit relictu in diuiduum. quia r totum tunc queritur exceptato. arg. s. quibus ad lib. pro. non licet. l. si. r. sm hoc non obstat. s. eo. l. filium. in. fi. r. facit. C. fami. heret. cum. l. si. r. s. eo. l. si filius. r. l. filium. s. si legata. r. s. de contum. libe. l. si nepos. r. in. de leg. s. si eadem. r. s. de leg. i. l. huius modi. s. si ticio. Accur. s. l. s.

at Et si qd. facit. s. de in. offi. testa. l. papianus. s. me:

au Ideo si pgnate. v. r. o. re filio fuerit emancipat. r. bo. poss. contrahat. acceperit legatu nepoti prestare ddebit.

av Si mortis. collate sint. hominibus. r. Non sunt. i. si non sunt de personis exceptis.

aw Nec em querimus. scz tantum. na r id quando querimus: vt. s. e. s. item si quis. et facit. s. de ius sit.

ax Ledi. s. ad eos. r. s. ti. i. l. non putauit. s. in adoptionem. sed argu. contra in. de per. quas no. acqui. sed heres. Accur. s. l. s.

ay Potio. nisi forte sint socii. nam tunc totum queritur exceptato: vt. s. de libe. lega. l. is qui. r. nisi sit relictu in diuiduum. quia r totum tunc queritur exceptato. arg. s. quibus ad lib. pro. non licet. l. si. r. sm hoc non obstat. s. eo. l. filium. in. fi. r. facit. C. fami. heret. cum. l. si. r. s. eo. l. si filius. r. l. filium. s. si legata. r. s. de contum. libe. l. si nepos. r. in. de leg. s. si eadem. r. s. de leg. i. l. huius modi. s. si ticio. Accur. s. l. s.

az Et si qd. facit. s. de in. offi. testa. l. papianus. s. me:

aa Ideo si pgnate. v. r. o. re filio fuerit emancipat. r. bo. poss. contrahat. acceperit legatu nepoti prestare ddebit.

ab Si mortis. collate sint. hominibus. r. Non sunt. i. si non sunt de personis exceptis.

ac Nec em querimus. scz tantum. na r id quando querimus: vt. s. e. s. item si quis. et facit. s. de ius sit.

ad Ledi. s. ad eos. r. s. ti. i. l. non putauit. s. in adoptionem. sed argu. contra in. de per. quas no. acqui. sed heres. Accur. s. l. s.

Dictus ghaliter intelligit

Liber. xiii.

minisse. r. s. de exclu. tu. i. legatari. r. s. si qd aliqne testa. phi. l. i. si. r. s. qd cu eo. l. si fili. s. i. r. s. ad trebel. l. cogi. s. **Sub hoc mo. l. supra casu simpliciter. (S. hi qui. b. Alciu. scilicet certo vel incerto. ut insitu. de lega. s. incertis. r. s. sub incerta.**

c. Debere. par. res vel liber hoc cosequitur voluntate expressa. r. sic eis habet honor. et cum seruo: tunc magis p. aliu. s. p. voluntate defuncti cosequit. ut. s. s. hoc aut. foli. b. Utiliter. i. ut liter dari poterit. ppter conditione legatar. n. t. n. q. ipso iure nullam esset test. t. c. e. nec cotratab. loci habz. r. facit. s. ad sille. l. si qd in gra. ui. s. fi. r. l. q. post. humos. e. Non debentur. iure comuni. sed p dispensationem huius edicti debentur. ut. s. c. l. in pu. n.

Q. Um ppter. b. si dico vult. ter datu. cum r. e. g. Cum scriet. sic. s. ti. i. l. filium. S. q. si hi.

E. Alu. scripsit. exp. dimidia r extraneu. l. alia di. midia: vel die filiu. um in solidu. i. Substitut. pupillariter.

k. Bonoz. pos. sez. pupillus com. m. i. s. de lega. i. l. at. ce. l. Substituto. non solum ab ins. tituto.

m. Prestanda sunt. sed none. pat. ternu. est ruptum. p. r. r. tabu. s. nec. pupillar. tenet. ut. insi. de pupil. sub. sti. s. liberis. sed illud. qn. de iure civil. esset ruptu. ut. ibi. n. C. Ommb. q. quicquid habet ex defuncti. (notari. iudicio habet. q. pars insituti. nec eruit. nec etiā decre. uit. si autem creuisset. tunc pro eo quod habet ex iudicio defuncti omnibus: pro augmēto tñ. coniunctis. ut. s. de

ex his p. sonis rogatus sit resti. tuere extero qd sibi relictu. est: dicendū. nō. esse legatu. presta. dū. q. emolumentu. ad eū. non. respicit. C. Sed si p. ponas. ex. tero legatu. rogatu. q. eū. p. sta. re hoc alciu. ex liberis parēt. tibus: p. se. q. uter. dicemus. p. sta. ri debere. C. Hoc amplius. et si. extraneo relictu. sit sub hoc modo. ut. alcu. ex liberis. p. ste. t. eq. s. m. i. m. erit dicere. nō. de. bere. et. p. tō. de. denegare. actio. nē. C. Ea. aut. legata. sola. p. sta. r. q. p. r. r. r. r. r. bo. pos. accipiūt. que. vtiliter. data. sunt. verum. id. circo. non. debentur. q. filius. r. r. r. r. bo. pos. accipit. I. Iulia. **Q. Um ppter hoc legatu. plerūq. scripti heredes. omittat hereditate cu scirent. emancipatu. aut perisse: aut pe. tituru. r. r. r. r. r. bo. pos. s. s. **Petita bonoz. possessione. cotratab. relicta a pupillo. de. bētur. exceptis. p. sonis. relicta. a substituto. debent. oib. sal. ua. rō. ne. fal. cidie. Bar. C. I. p. la.****

legat. iij. l. si. s. fi. et de vulga. sub. l. sed. r. si contra. r. s. eo. l. si duo. s. proinde. o. C. Ad. em. s. substitutu. p. C. Peruenit. ex voluntate patris. q. C. Augebit. sic econtra. ut. s. i. i. l. i. filii. s. legata. sed. caue. qd. ex. vicia. de. oib. his. que. accreuerunt. per. sonis. exceptis. p. stabit. ut. s. de. le. ga. iij. l. si. s. fi. vel. potest. dici. q. illa. distinctio. locū. ha. bet. in. his. legatis. q. fuerunt. a. pupil. lo. relicta. et. a. sub. stituto. tacite. repe. titā. ut. ibi. no. sed. ibi. loquit. de. his. que. fuerunt. ab. ip. so. substituto. reli. cta. Accur. r. C. Supra. scri. = ptis. sic. s. i. i. l. i. C. Elegerit. scilicet. ena. nō. ignozans. ut. s. de. in. offi. tes. l. mater. r. de. bo. lib. l. si. vero. circa. pu. n. n. si. p. in. inte. grū. restio. si. eēt. minor. ut. s. de. bo. lib. l. si. vero. in. fi. et. facit. s. e. l. bono. r. s. de. vulga. sub. l. is. q. et. s. de. bo. lib. l. in. serui. tute. s. s. q. s. bono. r. s. i. i. l. l. i. l. i. s. s. i. s. **e. Liberis. pu. ta. nepos. ex. filia. ut. s. i. i. l. illud. s. ad. testa. mē. ta. v. Carbō. nā. que. dicit. ex. ordi. naria. et. q. nō. tri. buit. ius. i. d. hō. ut. s. de. carbo. edic. l. i. q. s. missum. l. fi. s. r. no. s. de. in. of. testa. l. papinian. s. i. et. facit. C. si. manci. ita. fue. ali. l. ea. quidē. r. s. qd. quis. q. iur. l. i. in. fi. argu. p. r. r. s. de. cō. ditio. insitu. l. mu. licet. s. i.**

legat. iij. l. si. s. fi. et de vulga. sub. l. sed. r. si contra. r. s. eo. l. si duo. s. proinde. o. C. Ad. em. s. substitutu. p. C. Peruenit. ex voluntate patris. q. C. Augebit. sic econtra. ut. s. i. i. l. i. filii. s. legata. sed. caue. qd. ex. vicia. de. oib. his. que. accreuerunt. per. sonis. exceptis. p. stabit. ut. s. de. le. ga. iij. l. si. s. fi. vel. potest. dici. q. illa. distinctio. locū. ha. bet. in. his. legatis. q. fuerunt. a. pupil. lo. relicta. et. a. sub. stituto. tacite. repe. titā. ut. ibi. no. sed. ibi. loquit. de. his. que. fuerunt. ab. ip. so. substituto. reli. cta. Accur. r. C. Supra. scri. = ptis. sic. s. i. i. l. i. C. Elegerit. scilicet. ena. nō. ignozans. ut. s. de. in. offi. tes. l. mater. r. de. bo. lib. l. si. vero. circa. pu. n. n. si. p. in. inte. grū. restio. si. eēt. minor. ut. s. de. bo. lib. l. si. vero. in. fi. et. facit. s. e. l. bono. r. s. de. vulga. sub. l. is. q. et. s. de. bo. lib. l. in. serui. tute. s. s. q. s. bono. r. s. i. i. l. l. i. l. i. s. s. i. s. **e. Liberis. pu. ta. nepos. ex. filia. ut. s. i. i. l. illud. s. ad. testa. mē. ta. v. Carbō. nā. que. dicit. ex. ordi. naria. et. q. nō. tri. buit. ius. i. d. hō. ut. s. de. carbo. edic. l. i. q. s. missum. l. fi. s. r. no. s. de. in. of. testa. l. papinian. s. i. et. facit. C. si. manci. ita. fue. ali. l. ea. quidē. r. s. qd. quis. q. iur. l. i. in. fi. argu. p. r. r. s. de. cō. ditio. insitu. l. mu. licet. s. i.**

r. Ex. voluntate. defuncti. y. Accipit. ut. de. fidei. comit. vel. dona. cau. mor. r. facit. s. i. i. l. sub. p. d. i. n. o. e. s. i. s. de. vulga. substi. l. is. qui. r. de. acqui. here. l. que. s. t. r. s. ea. l. s. ommb. r. s. ad. trebel. l. si. patroni. s. sed. nec. illud. 3. C. Suo. secus. in. alieno. insituito. ut. s. e. l. in. pu. n.

scilicet. ut. partis. dimidie. q. ad. eum. ex. bonis. patris. puenit. quartam. id. est. sextunciam. totam. assis. retineat. C. Sed. si. im. pubes. ex. vicia. dū. taxat. insi. titutus. heres. fuerit: magis. est. vsq. ad. semissem. legata. p. sta. turum. habita. rō. ne. legis. fal. cidie. licet. em. ex. vicia. fuerit. insi. titutus. im. pubes. heres: tñ. qd. accessit. augebit. legata. substi. tuto. relicta. C. Oib. autē. li. beris. p. stari. legata. p. r. o. r. vo. luit. exceptis. his. liberis. q. bus. bo. pos. p. r. o. r. dedit. ex. causis. su. p. r. a. s. c. r. i. p. t. i. s. n. am. si. dedit. bo. pos. nō. putat. legator. eos. p. se. cutio. nē. habere. cō. stituere. igit. apud. se. bz. vrrū. r. r. r. r. r. bo. pos. petat. an. vero. legatu. p. se. quatur. si. elegerit. r. r. r. r. r. nō. habebit. legatu. si. legatum. ele. gerit: eo. iure. utimur. ne. petat. bono. pos. r. r. r. r. r. C. Si. qd. cō. r. r. r. r. bo. pos. accepit: de. inde. postea. apparuerit. euz. ex. his. liberis. nō. fuisse. qui. eā. bo. pos. accipe. possunt: ex. his. ta. men. esse. quib. legata. p. r. e. st. an. tur: obtinuit. nō. esse. ei. denegā. dā. petitionem. legator: siue. o. r. dinaria. bonoz. posses. petierit: siue. carbō. nā. C. Non. solū. autē. legatum. denegatur. ei. q. bonozum. posses. accepit: verū. etiā. si. quid. aliud. ex. voluntate. accepit: / cul. consequens. est. quod. iulianus. scripsit. si. fratri. suo. im. puberi. substitut. sit: ac. ceperitq. contratabu. bo. pos. denegari. et. p. f. e. cutio. nē. here. ditat. fratris. sui. im. puberis. mor. tui. cui. a. patre. substitutus. est.

a Extraneis. a testore q̄ instituto c̄neo filii p̄teruit.
b Faceret. q̄d esset si institutus adiret & p̄teritus cō-
 tratab. nō p̄terit. at hō p̄terito p̄terit: sic annichila-
 nis legatis relictis extraneis nō habet locū falci. vt. 2. §.
 ad. l. falci. in ratione. i. 2. ff. respon.

c Reciderent.
 p̄terito nō p̄terit.
d Non prestā-
 tur. q̄d est quādo
 p̄teritus nō pe-
 tit & tratab. Item
 est p̄tra. §. e. l. §. fi.
 Solu. ibi.

e Augentur. &
 sic est lucrū p̄te-
 ritū. & sic est contra
 J. eo. l. §. fi.

f Ascripta. in-
 re legati q̄d p̄t:
 vt. §. ad. treb. mu-
 lier. §. fi. & fm hoc
 q̄d subicit legata:
 scz singularū rep.
 vel dic ascripta iu-
 re institutiōis: vt
 2. J. eo. l. naz. fm. &
 l. sed. 2. §. p̄. dote. in
 pun. & q̄d subicit
 legata. f. quātra-
 tis vel singularia:
 & fm hoc q̄d dicit
 hereditates relin-
 qui honesto titu-
 lo. i. legati: & hone-
 stiore. i. iure insti-
 tutionis.

g Pleniorē.
 hac rōne iure in-
 stitutiōis est filio
 relinquendum: vt
 in aut. vt cum de
 appel. cog. §. salū.
 & no. q̄ honor est
 cui datur & dedecus
 cui aufertur: sic in
 situ. per quas p̄-
 sonas no. acqui.
 §. & hoc quoq̄. et
 §. man. l. si remu-
 nerandi. in pun.

h Personis. i.
 liberis & parenti-
 bus scriptis here-
 dibus. J. 30.

i In minorez.
 scriptis his perso-
 nis hereditibus. Accur.

k Scripte sunt. h̄mōi p̄sone. & dic si iam adierunt: alio
 augetur: vt no. §. n. l. l. nō putauit. §. fi. & facit. J. de cōiun.
 lib. l. qui duos. sed in eo. n. l. fi. contra.

l In donationibus. vt si talibus titulis ei plus q̄ vi-
 rilis relinquitur reductur ad virilem: sed non augetur
 si minus: vt. §. p̄. xi. §. 2. J. eo.

m Cui potio. legata: vt. §. p̄. §.

Si legata fuerint relicta li-
 beris & extraneis: h̄z vtrozūq̄
 prestatio legi falcidie locū fa-
 ceret: legata q̄ liberorū recide-
 rent: t̄m non ob hoc q̄ extra-
 neis nō prestant: legata libe-
 rozū augent. Sed & si portio
 h̄ditatis fuerit ascripta: et q̄
 ex liberis parentibus ve est: an
 ei p̄seruāda sit vt solēt legata.
 & Iulianus septissime scripsit in
 portione q̄z hereditatis idem
 q̄d in legato p̄bandum: cuius
 sententia rescripto diui p̄ij an-
 tonini cōprobata est: cū here-
 ditates nō modo honesto titu-
 lo: sed & pleniorē honore tri-
 buant. Ad eū aut modū ta-
 libus p̄sonis succurrendū est
 vt ampliore quidē q̄ virili por-
 tiōe hereditatis data vsq̄ ad
 virilē partēz tueant. in mino-
 rem: autēz hactenus actiones
 his tribuant quatenus scripte
 sunt. Idem obseruat & cir-
 ca legata et fideicommissa que
 his data fuerit: & in mortis cā
 donationibus. Is autē cui
 portio hereditatis conseruat
 vtrū omnibus an tantū exce-
 ptis p̄sonis legata cogat p̄s-
 tare. & magis p̄bat exceptis
 p̄sonis solis prestāda: nec t̄m
 solus cōmodo id cedit. nā si
 legatis onerata sit portio: tā
 liberorū parētū ve q̄ extraneo-
 rum: ad q̄d extraneis non p̄s-
 taf liberis parētibusq̄ p̄futu-
 rū nō dubitamus. igit̄ ita de-
 mū q̄d extraneis nō prestatur

n Solis prestanda. & est ratio: vt. J. eo. l. is qui §. sed
 si scriptus. sed p̄tra. §. tu. l. l. si ex duobus §. sed illud. vbi
 dicit q̄ oibus. sed ibi p̄teritus & institutus erant emā-
 cipati: h̄c institutus erat in potestate.
o Solius. cui cōseruat virilis: & p̄terito p̄terit con-
 tratabu.

p Portio. here-
 ditatis legata.
q Id. als hoc.
r Profuturus.
 immo nō: vt. §. e.
 l. §. si legata. que
 est p̄tra. Sol. nō p̄-
 ficat alijs iure ac-
 crescendi: sed iu-
 re nō amissionis.
 J. 30. alij q̄ h̄c cō-
 iunctim liberis &
 extraneis: ibi dis-
 iunctim: q̄d non
 placet: vt. §. e. l. iij.
 §. 3. & si iunctim
 alij q̄ ibi fit que-
 sitio sed non solu-
 tur: §. soluetur vt
 h̄c. vt dic q̄ h̄c so-
 cū vel legatum in
 diuiduum: ibi se-
 cus: vt no. d. §. sed
 & si cōiunctim.

Ubi quibus legatū vel por-
 tio hereditatis cōseruat vtra-
 virilem non admittitur. h. d.
 cum. l. seq. Bar. Iulianus.

Suo salutē. Qui filium
 emancipatū habebat p̄terito
 eo patrē suū & extraneū he-
 redē instituit & patri legatum
 dedit. filiū p̄tratab. bono. pos.
 petit: quero si aut vterq̄ here-
 ditatē adijisset: aut alter ex his
 aut neuter: an & q̄tum lega-
 toz noie patri debeat: Rñ. se-
 pe animaduerti hanc partem
 edicti qua emācipatus acce-
 pra p̄tratab. bono. pos. liberis
 & parentibus legata prestare
 iubeat: habere nōnullas repre-
 hensiones: nā si doctās lega-
 tus sit: plus habiturus est is
 cui legatū erit q̄ emācipatus
 decreto: itaq̄ ista tēperari de-
 bebūt: vt hereditatis partem
 emācipatū p̄stet: ita ne scriptū
 heres amplius habeat q̄ emā-
 cipatus: & legatoz modus tē-
 peref: vt nichil plus ex legatū
 ad aliquem pueniat q̄ apud
 emācipatū bonorū possessiōis
 noie remāsurū est. r̄ r̄pho.

Quam scdm̄. p̄stitutionē
 diui p̄ij ad tuscium fu-
 scianū numidie legatū placuit
 parētes & liberos heredes q̄z
 institutos fuerit vsq̄ ad partēz
 virilē exēplo legatoz: ne plus

3 Quis emancipatus. p̄teritus qui p̄tratabu. rum
 pit in totum: & hoc inspectis verbis edicti.

a Legatus sit. alicui de liberis.

b Decreto. scilicet facto: non faciendo: vt. §. eo. l. filius
 §. ad eum. Accur.

c P̄stet. legatario iuncto fratri instituto: vt. J. p̄. 3.

d Legatoz. relictoz cōiunctis p̄ferens.
Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

p Portio. here-
 ditatis legata.
q Id. als hoc.
r Profuturus.
 immo nō: vt. §. e.
 l. §. si legata. que
 est p̄tra. Sol. nō p̄-
 ficat alijs iure ac-
 crescendi: sed iu-
 re nō amissionis.
 J. 30. alij q̄ h̄c cō-
 iunctim liberis &
 extraneis: ibi dis-
 iunctim: q̄d non
 placet: vt. §. e. l. iij.
 §. 3. & si iunctim
 alij q̄ ibi fit que-
 sitio sed non solu-
 tur: §. soluetur vt
 h̄c. vt dic q̄ h̄c so-
 cū vel legatum in
 diuiduum: ibi se-
 cus: vt no. d. §. sed
 & si cōiunctim.

Suo salutē. Qui filium
 emancipatū habebat p̄terito
 eo patrē suū & extraneū he-
 redē instituit & patri legatum
 dedit. filiū p̄tratab. bono. pos.
 petit: quero si aut vterq̄ here-
 ditatē adijisset: aut alter ex his
 aut neuter: an & q̄tum lega-
 toz noie patri debeat: Rñ. se-
 pe animaduerti hanc partem
 edicti qua emācipatus acce-
 pra p̄tratab. bono. pos. liberis
 & parentibus legata prestare
 iubeat: habere nōnullas repre-
 hensiones: nā si doctās lega-
 tus sit: plus habiturus est is
 cui legatū erit q̄ emācipatus
 decreto: itaq̄ ista tēperari de-
 bebūt: vt hereditatis partem
 emācipatū p̄stet: ita ne scriptū
 heres amplius habeat q̄ emā-
 cipatus: & legatoz modus tē-
 peref: vt nichil plus ex legatū
 ad aliquem pueniat q̄ apud
 emācipatū bonorū possessiōis
 noie remāsurū est. r̄ r̄pho.

Quam scdm̄. p̄stitutionē
 diui p̄ij ad tuscium fu-
 scianū numidie legatū placuit
 parētes & liberos heredes q̄z
 institutos fuerit vsq̄ ad partēz
 virilē exēplo legatoz: ne plus

3 Quis emancipatus. p̄teritus qui p̄tratabu. rum
 pit in totum: & hoc inspectis verbis edicti.

a Legatus sit. alicui de liberis.

b Decreto. scilicet facto: non faciendo: vt. §. eo. l. filius
 §. ad eum. Accur.

c P̄stet. legatario iuncto fratri instituto: vt. J. p̄. 3.

d Legatoz. relictoz cōiunctis p̄ferens.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Quam fm̄. p̄iunatur cū p̄cedenti. Accur.

Utrius. cōtinuat eū precedentē. z facit. I. de verb. sig. l. virilis. z. C. de cadu. tol. s. sin autem.

b Unum. cui sit legatum.

c Ceteri oēs. sic ergo fiat ex oibus portionibus partem vel liberorū vna coaceruatio: vt. s. de iurisd. om. iud. l. si idē. s. fi. a3. z arg. s. de pac. l. si plures. z insi. de excu. tuto. s. item tra. z in aut. de san. episco. s. spoz tularum.

d Acceperit. a coherede.

e Ut vtrūq. cōtra. I. eo. l. bo. pos. in fi. Sol. pōt dici qd hic loquit in libris z parētibz qui bo. pos. cōtratab. petere nō pot sunt: ubi de his qd pnt qd verum est. nā nec dicit ibi de parentibus. Sed quare deterioris conditionis esset filius qui tratab. petere potest: potest tñ illud tolerari si petat tratab. vt. s. eo. l. filius. s. oib. sed ubi adit hereditatē cur legatū nō habet pcpuum. I3o. dic ergo vt ibi.

f Cōpetent. z directe z pure dante lz vnus heres nū adeat: vt. I. de fideic. l. i. cū pō. s. apparet. z de ma. testa. l. testamēto. s. testō. z de sta. li. be. l. ij. rñ. s3 quō valēt rupto testō p tratab. vt. s. de inoffi. testa. l. papi nianus. s. si ex cā. que est tra. So. lu. ibi.

g De dolo. sed nōne licuit ei suo iure vii: vt. I. de re gu. iur. l. nullus. Rū. nō eū sibi non pdest: z aliq nocet: vt. I. de aqua plu. arcen. l. i. s. deniq. z no. de vi denficatoris: vt. I. que in frau. cre. l. ait ptoz. s. si quis particeps. z. s. de rei ven. l. si fundum.

h Adijt. s. institutus.

i Chirlem. preterito.

k Preter dotem. in cōsue ponit istud preter. nā z dotem. z aliud legauit: sic. s. de pig. act. l. i. in fi.

l Non prestabit. tra. I. l. ptoxi. Sol. libi. m. I. Iurur. sic. I. de verbo. signi. l. si iurur. z. s. qui factis. cog. l. ij. s. nurrum.

n Legatū. vt fundus valēs. c. p. dote que erat. c. vt z. I. pxi. s. z hoc casu lz locū edictū de alterutro: nisi aliud senserit testator: vt. s. de dote pren. lega. l. cū qd. z. C. de rei vro. act. s. sciendum.

o Reducendā. als redigendam. p. Cuz. p. quā do. vt qz cōcurrit legatū cū dote. se. cus ergo est si pō est in legato. nec obstat. I. l. ptoxi. vt ibi no.

q Es alienus. sic. s. ad. l. fal. vsu. fruc. s. dos. et. s. ad trebel. l. cuz he. re des.

r Nominetur. als vtrūq. debere tur: vt. C. de rei vro. act. s. scēdū. nec ob. I. eo. l. is qd. s. ei qd. s3 ibi nulla erat dos.

s Ed z si plus sit in legato qd in dote: dabitur illi actio. Idem.

s Ed z si p dote ex pre aliqua eandē heredem scripserit: tuendam esse puto. Esse autē vxorem mortis tpe exlgem. I. Si nuri dotē p legauerit. eaqz mortis tpe nupta sit: nullū ē legatū: qz dos nondū debebat. sed z cū constante matrimonio aduersus heredes focerit dabit actio: dō cēdū est etiā plegate dotis petitionē dari debere.

Ca legata debentur ex hoc edicto que sunt relicta ab eo gradu tra que petita est bonorū possessio si ppter timorē bonorū possessionis tratabu. nulla efficiant s3 si afo de iure cōt debebunt etiam legata ab alio capite. h. d. vsqz ad. l. nō. nunqz. Barto.

Non omnia que ab oibus gradibus relicta sunt legata prestare oportet eū qui tra. I. I. Nupta sit. s. filio adhuc.

Nullus est legatū. s. interim. s3 nunqd erit cū poterit. rñ. erit. ar. I. de sol. l. sub p ditione. h. z fa. s. de do. pte. si for.

Wabit actio. qd est si vir sit ex herede: (er. iu. pñ. tus. vt. s. solu. ma. l. si pstante. s. i.

Gradibus institutorū z substitutorum.

Relicta sunt. liberis z parentibus: als auerem relicta nunqz prestantur. I3o.

a Gradu, secus in querela: qz illa oēs gradus rōpit ipso iure, vnde ex nullo gradu pstant legata. vt. s. de inoffi. testa. l. papinianus. §. sed nec. r. §. si ex cā. r. l. si nōda. hic hō nō ipso iure nisi ante aditā hēditatē def. p̄tratab. vt. C. de col. l. vt liberis. r. l. siue do. Bzo. r. J. de manu. te sta. l. testō liberi.

b Petita. non dicit data: qd casu te notandū est. az.

c Julianus ait. rfidendo r plures casus apponēdo r premittēdo. azo. r in si. l. soluet.

d Cūm tēpore mortis testatoris r qui repudiāuit hereditatē presta bit p̄teritus accipiens p̄trabu.

e Eorū. q̄ sunt instituti in primo gradu.

f A sequēti. scz relicta sunt presta bit hic p̄teritus q̄ petit p̄trabū.

g Ab intestato scz quō hoc casu cū tēpore mortis extiterit tabule: vt. s. si. l. qd vulgo. sed hic non tēpore adire potuit: nec viuo testatoris: vt. s. de acquir. here. l. nec minem. nec post mortē: qz non sup sunt institui vel substitui. Sed qd si transfuit ad heredē: vt. s. si. l. l. sed r si decesserit. rñ. idem qd in defuncto: vt. J. d. reg. iur. l. in hīs. §. non debeo. Bzo.

h Bonoz. pos. vnde liberi.

i Si p̄ mortē. ecce casus q̄s p̄dicunt. s. ibi sed nōnunq̄ r.

k Sed q̄ a subtitutis. sed cur tam varie. Rñ. p̄pter p̄teritum qui habuit p̄trab. nō potuerūt substitui adire. r sic legatarij p̄teritū amiserūt. det ergo p̄teritus hec legata. s. instituitis nō aditū morte p̄ueniens nō timore p̄teritū: r ideo ea nō soluit p̄teritus. quid aut si repudiāuit institutus. Rñ timore p̄teritū facere videt. vt. s. eo. l. cū propter ideo p̄teritus soluet vt ibi. iulianus ait r. §. nōne relicta ab instituto videt̄ rep̄trata a substituto. vt. s. de le. i. l. licet. r sic semp̄ prestāda. Rñ. hic voluit esse rep̄trata qd ex multis p̄iecturis potest apparere: vt in ea. l. licet. r fa-

tab. petit: sed ea sola que in eo gradu data sunt p̄tra quē bonoz possessionē accepit. Sed nōnunq̄ cōtra aliū quidē gradū petita est bonoz possessio ex alio vero legata prestanda sunt: vt ecce duos gradus hereditate fecit: r emācipatū p̄teritū: ab vtroq̄ tñ gradu liberis r parentibus legata a scripsit: iulianus ait si quidē aliq̄s ex primo gradu viuit: ea legata prestabit: que liberis r parentibus a pio gradu data sunt. Si nō nemo viuit eorum: ea que a sequenti. Si si neq̄s ex primo gradu: neq̄ ex secūdo quicq̄ in reb⁹ fuerit humanis cū testator mortis: tunc ab intestato maḡ bonoz pos. p̄terito filio cōpetere: nec legata cuiq̄ p̄standa. Si si post mortē testatoris ante aditā hereditatez instituti decesserint p̄tra ipsos quidē videri petita verūtamē ab eis relicta legata nō esse prestāda: sed que a substitutis relicta sint. Paul.

A ubi institutus r substitutus viuit: h̄ nemo adeat hereditatē: ea tñ legata debent dicimus que ab instituto data sunt. Alpiānus.

S ue aut omiserint instituti siue nō omiserint dicendū est legata q̄ ab ipsis relicta sunt p̄stāda: quibus scdo gradu instituti omittētib⁹ eis adire possint hereditatem.

di. §. titu. i. l. qd vulgo. r. l. illud.

A ubi. ab instituto. alis ab institutor: tlic facit. §. l. pri. ubi iulianus ait. r nō ab intestato.

S ue aut omiserint. cū anteq̄ omittent r petita r data esset bo. posses. secus si tantū est petita: vt. s. de heredi. insti. l. feruus. Bzo.

N Ets. f. institutio in primo gradu

I Tem a substituto. dictus. dicitur. petita p̄tratab. pendēre p̄ditione: vt. s. si. l. l. si in adoptionē. az. p̄ Noluit adire. vt qz ab instituto legata debebitur: vt. s. l. siue. az. r facit. s. de here. insti. l. in suis.

D Onnunq̄. ita re. i. effectu. qz idem est effectus ac si accepisset bono. posses. fm tabulas. Bzo. r Accepit p̄tratab. qd potuit benefici p̄teritus si adhuc nō adiuuerat: vt. s. titu. i. l. si post mortem. §. si. alis secus: vt. s. titu. i. l. si ex duob⁹ §. sed illud.

A permissum. vt. l. p̄trati. §. sed si solus.

L ucro. vt exoneretur a legatis nisi cōiunctis: vt. s. eo. l. filius. in p̄m. r. §. si. r facit. J. de colla. do. l. si fuerit.

C um alijs. scz p̄teritis qd p̄t. vt. s. titu. i. l. si post mortem. §. si.

M elius est. immo contra: cuz enim relicta prestari debeant: cur non sic prestatur vt testator voluit. Respon. quia per bono. possessio. fit detractio partis: vt. s. titu. i. l. filium. §. legata. r. l. non putauit. §. si. Sed quid si cū nō detrahatur sed addatur per bono. posses. Respon. tlic secus. vt. J. de col. do. l. si fuerit. Bzo. Item cōtra. J. eo. l. nepos. Sol. hic etiam institutus petijt contratab. ibi non. sed hoc non placet: quis tunc magis deberet tñeri institutus. Hug. dic ergo vtrū.

S qui. pete rit. qd r p̄t: vt. C. d. li. r posthu. l. si. §. si.

E xceptio. i. replicatio.

de heredi. insti. l. feruus. Bzo.

n Ets. f. institutio in primo gradu

I Tem a substituto. dictus. dicitur. petita p̄tratab. pendēre p̄ditione: vt. s. si. l. l. si in adoptionē. az. p̄ Noluit adire. vt qz ab instituto legata debebitur: vt. s. l. siue. az. r facit. s. de here. insti. l. in suis.

D Onnunq̄. ita re. i. effectu. qz idem est effectus ac si accepisset bono. posses. fm tabulas. Bzo.

A ccepit p̄tratab. qd potuit benefici p̄teritus si adhuc nō adiuuerat: vt. s. titu. i. l. si post mortem. §. si. alis secus: vt. s. titu. i. l. si ex duob⁹ §. sed illud.

A permissum. vt. l. p̄trati. §. sed si solus.

L ucro. vt exoneretur a legatis nisi cōiunctis: vt. s. eo. l. filius. in p̄m. r. §. si. r facit. J. de colla. do. l. si fuerit.

C um alijs. scz p̄teritis qd p̄t. vt. s. titu. i. l. si post mortem. §. si.

M elius est. immo contra: cuz enim relicta prestari debeant: cur non sic prestatur vt testator voluit. Respon. quia per bono. possessio. fit detractio partis: vt. s. titu. i. l. filium. §. legata. r. l. non putauit. §. si. Sed quid si cū nō detrahatur sed addatur per bono. posses. Respon. tlic secus. vt. J. de col. do. l. si fuerit. Bzo. Item cōtra. J. eo. l. nepos. Sol. hic etiam institutus petijt contratab. ibi non. sed hoc non placet: quis tunc magis deberet tñeri institutus. Hug. dic ergo vtrū.

S qui. pete rit. qd r p̄t: vt. C. d. li. r posthu. l. si. §. si.

E xceptio. i. replicatio.

a Quia bonorum possessione. sic. §. i. l. si filii. §. 3. quod cop. tit. Tabu. cu. testam. ipso iure sit nullum. vt. insi. d. exher. l. in pn. 7. oportebat tales esse tab. ex. qd. adiri potuit hereditas. vt. §. ii. l. qd. vulgo. Rñ. fm. R. est nullum si hoc vult dicere. vt. §. de iniur. testa. l. filio. x. 7. sic et sit repletio

ipso iure de quar. ta. 7. tñ. p. filium dz peti 7. fieri. put. co. u. nerit. vt. C. de loffi. testa. l. sancti. mus. §. repletio. ne. 7. l. si qñ. §. illud. 7. tñ. ipso iure sit cop. etatio: si tñ. ab hōie petat. vt. no. insi. de ac. §. in bo. ne fidei. 7. facit. §. ii. l. filii. §. sed cu. 7. d. libe. 7. posthu. l. fina.

b Existimant. sed male: vt. §. eo. l. si duo.

c Affectus. als affectus. s. emācipatus pñs sub. qdā iniuria: qz. s. pte rit. aufert suo dimidiā quā su. libere hñtus erat cu. testam. nō valet. vt. §. eo. l. si duo. et §. pñ. als est effectus. 7. tñc sub. patris successor p. cōtratab. aufert. 7. d.

d Verius ē. vt. testō ipso iure nō valente nil soluat de legat. vt. §. in pn. huius. l.

e Scriptus est heres. s. suus.

f Quā si omiserit. siue accepit bonorum possess. bñficio pñriti prestat legata. vt. §. in hoc eo. u. l. filii in pn. siue omiserit 7. accepit ex institutione: idē est vt. h. 7. facit. §. si qñ omis. cau. testa. l. si filius. 7. l. qz. autē. §. hoc edictum.

g Eadē sola. qz. cōiunctis tñ. vt. §. eo. l. §. de scripto.

h Sed si solus. pone casum vt. §. eo. l. nōnūq. in pn.

i Certi pñonis. videbat em. ed. teneri et efneis: qz. secutus erat voluntate defuncti qz. adierat hñditatē. 7. tñ. qz. pñriti. petita Tab. pñat cert. pñonis tñ. 7. pcorat. §. e. l. filii. §. is aut. §. §. §. ii. l. si ex duob. §. §. illud. 7. §. l. si duo. in si. vbi dicit teneri oib. §. eo. illa. l. si ex duob. cōri git p. hñc. l. 7. hec p. illā si duo. aliq. q. illa l. emācipato: hec in suo. hec nō piz. vt. m. d. l. si ex duob. §. §. is. 7. §. vbi. vel dē q. in illa sunt liberi. 7. tales q. habēt Tabu. hic aut. ex

huic noceat: et absurdū est eū cogi legata prestare qz. bonorum possessionē petierit: cū et sine hac hereditate habiturus sit suo iure. Unde 7. si duo preteriti sunt emācipatus 7. is qui in potestate est: quidā nec eman cipatū prestare debere legata existimāt: qz. affectus patris aufert partē dimidiā: cum 7. si hic nō peteret/ suus solus rem habiturus eēt. Quid ergo est vbi preteritus sit suus: verius est qd. dictum est. **U**bi vero scriptus est 7. voluntatē pñs habeat: debeat teneri legata: rñs etiā si omiserit bonorum possessionē. **S**ed si vn. emācipatus heres scriptus/ sit/ alter pñritus: 7. vtriusq. contratabulas bonorum pos. accepit: 7. institutus eadē prestat que preteritus. sed si solus heres institutus pñritabu. bono. pos. accepit: oib. debeat legata pñnde prestare: atqz. si adisset hereditatē. **S**ed si scriptus qd. adierit hereditatē: preteritus autē bonorum possessionē accepit: hic qui bonorum possess. accepit cert. personis legata debeat. **D**e scripto autē q. ritur. 7. cōplures putant certis personis 7. eum prestare debere: qd. puto verius esse. nā 7. pñor hac rōne eū tuet: qz. ex liberis est qui contratabulas petere potuerit. Ita autē tuendus est

liberis ducunt originē nō tñ possunt petere pñritabu. qz. ex filia. vt. §. de cōiun. l. l. duos. in fi. 7. §. e. l. filii. §. si quis. **C**el. die qd. in pñritis dicit est opinio aliquor: vt. hic dicit 7. tñ. qd. dicit ex liberis: ideo dicit qz. si de liberis non esset auferret hereditas petita pñritabulas ab aliq. ex liberis

in partē dimidiā: si aut. ex maiore parte qz. dimidia heres institutus sit: aut. ex semisse. qz. si ex minore parte qz. dimidia heres institutus sit: dicimus non ex maiore parte qz. heres institutus sit tuendus eum esse. quā em. ratione maiore partē habere pot. cū nec bonorum possessio nē accepit: nec ex maiore parte heres institutus sit. **E**i q. dorē nō hz nullū legatū debebit: lz sub prextu. dotis legetur. **C**onditio debet impleri in persona eius qui petijt contra tabulas. **p. d. Barto.** **S**i extraneo herede instituto sub hac conditione excepte pñone legatū sit/ si heredi dēcē dederit: ita et legatorum actio debebit: si ei qui cōtratabulas bonorum possessionē accepit dēcē dederit: nō si heredi instituto: qz. absurdum est illū cōmōda hereditatis habere: 7. aliz onera sustinere in prestādo legato. sed et si ticio iustus fuerit dare: non illi sed filio dari debet. **U**lplanus.

S duo pponant eē: vn. in ptate pñritus: alius emācipat. institutus: apparet cōmissum esse edictū p. eum qui i potestate est. et si ambo petissent pñritabulas bonorum possessionē: is qd. qui in ptate remansit (cū re ab intestato hñat) nō prestabit liberis 7. parētib.

S in ptate pñritus: alius emācipat. institutus: apparet cōmissum esse edictū p. eum qui i potestate est. et si ambo petissent pñritabulas bonorum possessionē: is qd. qui in ptate remansit (cū re ab intestato hñat) nō prestabit liberis 7. parētib.

de vul. sub. l. q. liber. §. hec p. ba. p. §. q. hec pñtio trāsser tur. sic. §. de fideicō. liber. l. §. §. si sub cōditio. 7. §. de pñ. 7. o.

S 7. si ticio. c. f. nō nō instituto. 7. o. (demō. l. iij. i. rñ. p. filio. pñrito. q. debet. vt. cōditio sit impleta: non autē est debitum. vt. §. si quis omis. cau. re.

S (sta. l. si sub conditione. in fi. **S** duo. abo petissent. §. quō su. pñritus petiit cū sit ipso iure nullū: vt. insi. de exher. liber. in pn. 7. opz. tales esse tabulas vt. ex eis possit adiri hñditas. vt. §. ii. l. qd. vulgo. Rñ. dicit nullū si hoc vult. vt. §. §. loffi. testa. l. filio. **A**b intestato. facit. §. eo. l. is qui. in pn. 7. §. pe.

a Sed verius. §. eo. l. is qui. §. vnde si duo. cōtra. Sol. ibi. Item contra. §. de regu. iur. l. qui in ius alterius succedit: debet vti iure eius. sed certe licet emancipatus auferat suo: non tamen dicitur ei succedere.

b Nō accepit. in iustitias. §. 30. sed adiuit. vel fm tabulas petiit et in:

c Tamē quia. nunc responderet.

d Pleni etiāz obsequiū. et sic prestat obus. sed cōtra. §. eo. is qui. §. vnde. Sol. ibi. Itē cōtra. §. de secū. tabu. l. si sub conditione. in fi. vbi fm exceptis pōnis. Sol. hoc verbum plenum qd est hic tollit cōtrariū. nā et hic et ibi emācipatus fuit in iustitias: hic et ibi fm tabulas voluit succedere. §. h. potuit ibi nō potuit defectu cōditionis: vñ venit ibi iure ptabulas. et facit ad l. §. de in offi. testa. l. cū duobus. r. §. si. l. si ex duobus in pin.

e Emācipato. scripti heredis. penta iā cōtratabu. vt dicunt argu. §. de noua. l. quoties. Imo et nō petita: qā postea petita a die mortis penta videt. vt. §. de acquirē. here. l. heres qsq. Sed videt pteritū liberari. vt. §. de dolo. l. arbitrio. §. fi. et. §. de lega. i. l. si heredes. §. i. r. l. si

l. iustitias. in fi. que sunt ptra. Solu. hic filius fuerat in mota. nec ob. qd dicit vtilis: qz in oibus casib⁹ datur vtilis penta cōtratabu. vel dic qz hic fauor psonarū facit vt nō liberetur filius. Sed an hic scriptus heres tenebitur filio: videtur q non. argu. §. solu. matri. l. etiam. §. licet. r. §. de peti. heredi. l. si quis. §. sicur. sed dic cōtra: vt. §. ad le. aqul. l. si dominus. §. i.

f Ceterarū psonarū. f. parentum et liberorū. §. ppos. suos. f. testāus in potestate constitut⁹. duos em filios. f. vnū in ptrae: et alium emācipatū habebat. et ex eo nepotē in potestate retentū habebat.

h Pater eius. f. nepotis.

i In eum solum. f. filium testantis institutum: quis erat patruus nepotis.

legata. emācipatus vero nūquid nec ipse prestat: qz et rem auferat qui prestaturus nō erat si solus esset. sed verius⁹ est vñ hunc saltē debere liberis et parētib⁹ prestare legata. Proinde si ptabulas nō accepit: dicendum est tuendū eum in partē: et vtiqz liberis parētib⁹qz legata prestaturum. sed an et oibus: dubito tamē quia plena fruaf volūtatē: plenum etiā obsequiū prestare testatoris iudicio pro sui parte vñ.

S Emācipato Iulian⁹ filio pterito patē extraneū heredē instituit: et ab eore legata: eaqz adita hereditate dolo scripti heredis perisset: aduersus emancipatum vtilis actio dari debet et scilicet p sone cui filius legata p̄stare cogit: qz pteritis propositū est sine iniuria ceterarū psonarū bonorū possessionē cōtratabulas testamēti dari. **A** fir.

Nepos qui in potestate remansit et filius suus heredes instituti sunt: nepoti legatū dedit: pater eius emancipatus petiit bonorū posses. ne pos legato p̄tentus est: quidā in eum solū q in potestate eēt legatū actionē nepoti dandam responderūt: qz nichil auferat et: et emācipatus filij sui par-

rentibus qui de extraneorum numero excipiuntur. §. 30. **Q** Emācipato. ita qz habeat virilem. **R** Sicut. ex exemplificatiue ponitur sicut. **Q** ueri. iure ptabu. sed p querelā in offi. dona. §. 30. **C**ōparatio. q. d. non pōt dici qz vsqz ad virilē tantū mō debeaf donatio cā mort: ab itestato: sicut nec legata quare nō pōt fieri talis cōparatio: qz ab itestato non hz locū cōtratabulas: vnde p eā non reuocatur legata vsqz ad virilē. et ideo nec donationes causa mort: fm §. 30.

S portio. legis. p̄tore etiā et impatoris. vt. §. e. l. nā **R**espectur. alis repudietur. **P**restabit. qz nec excepta psona alijs erat prestatu- **R** a. vt. §. eo. l. filium. §. fi.

Conc. possit. si tunc. ptabu. cōmissō edicto. vel dic

rentibus qui de extraneorum numero excipiuntur. §. 30. **Q** Emācipato. ita qz habeat virilem. **R** Sicut. ex exemplificatiue ponitur sicut. **Q** ueri. iure ptabu. sed p querelā in offi. dona. §. 30. **C**ōparatio. q. d. non pōt dici qz vsqz ad virilē tantū mō debeaf donatio cā mort: ab itestato: sicut nec legata quare nō pōt fieri talis cōparatio: qz ab itestato non hz locū cōtratabulas: vnde p eā non reuocatur legata vsqz ad virilē. et ideo nec donationes causa mort: fm §. 30.

S portio. legis. p̄tore etiā et impatoris. vt. §. e. l. nā **R**espectur. alis repudietur. **P**restabit. qz nec excepta psona alijs erat prestatu- **R** a. vt. §. eo. l. filium. §. fi.

Conc. possit. si tunc. ptabu. cōmissō edicto. vel dic

Ei. filio instituto. **E**mancipatum. f. suum patrem petiit venia. vt. §. de in ius yo. l. quicqz. §. p̄tor.

Quadrantem. sue portionis. **Q**uia. mala rō dicit: qz sic hui⁹ nepotis instituti dete-

rior conditio videbat qz extranei legatarū qui tñ eēt de exceptis: quātū singulos possit. p suo legato cōuenire. vt. §. eo. l. nōnunqz. §. si. nā et interest nra habere plures debitorē: vt. §. de lib. le. ga. l. si quis dece- **I** dem. **S** i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

S i filius emancipat⁹ cōtratabulas bonorū possessionē petierit: tuendos qui dem liberos et parētes cōstat. sed si varie donatū fuerit ex ceptis psonis a testatore: mortis causa donata cōferent ad virilem emācipat⁹. sicut accidit in portionibus hereditarijs et legatis. **I** ntestato autē mortuo patre etiam sup donationibus mortis causa factis nō poterit filius queri: quoniam comparatio nulla legatorū occur-

corporaliter volens esse iure civili heres: vel sine possessione sola voluntate adijt vt subijcit qd fieri potest. vt in situ. de here. qua. et diff. §. fi.

¶ Non habebit. s. vltra portionē virilē: sed virilē sic. vt §. eo. l. virilis. §. si qd ex liberis. r. l. filii. §. oibus. q. sunt §.

¶ Quibus. cōstituit. vt. §. eo. l. nā secundum.

¶ Acceptus. testator filium emācipatum preterijt et duos instituit: vni seruos prelegauit: quos r manumittit ab eo voluit: hic commissio edicto petijt cōtratabu. r sic libertas non tenet: erit indignus vt partem habeat in seruis q qui per eum libertatem pdiderunt. fm hoc dic acceptam bonoz pos. s scipis liberis vel parētibz. vel dic q institutus non petit cōtratabu. s pteritus. r tunc est ratio bona: qd hi serui inter cetera pecuniaria cōmoda relicti fuerunt parentibz vt eos māmitterēt. petita r tabu. euasnefat libtas: r remanet penes eos qui acceperāt r tabulas: nō penes parētes quos de ppetate testōr nil voluit habere.

¶ Interuenit. i. capere a filio. **¶** Legati. qd est tēpore mortis: nisi in casibus. vt no. insi. de lega. §. si peculū. r facit. §. eo. l. sed r si pro dote. §. esse autē. r §. de iure fil. l. i. §. qñ. et forte etiam testamenti fm quosdā. vt non obicit. §. de rebz dub. l. si cognatis. r de heredi. insitu. l. si alienam. §. in extraneis.

¶ Si filium. parte. als est. p ea parte qua quisqz intestato si suus heres non esset. i. emancipat⁹ sub. succederet bonoz possess. r ē. als hoc plus intestato suus heres esset si pater suus heres non esset: quia esset emancipatus. sic r. §. de ioffi. testa. l. si proponas. r §. de coniun. lib. l. i. §. sed r si paterius. r §. eo. l. qui duos. r §. eo. l. nam secundum. Accusatus florentinus.

¶ Emancipati. patrem huius nepotis: fm hoc bona est glosa inferior. non rñ. r ē. non tamen videtur hic casus consonare littere: cum hic dicit tuendum in rē. q

nozum possessionē accepit vel iure ciuili contentus: non accipit: legata precipua non habebit⁹.

¶ Hermogenes. **¶** Quibus relicta in virilem portionem diuisus plus conseruare constituit: ex seruis qui libertatem propter bonorum possessionem contratabulas acceptā cōsequi non potuerunt: nichil habebunt.

¶ Interuenit il. **¶** Tripho. la questio quando de liberorum numero esse debeat is cui legatum datum est: vt id ferre⁹ possit a filio cōtrata. bo. pos. accipiente: r placet sufficere in ea necessitudine tunc esse quando dies legat⁹ cedit.

¶ Si filium **¶** Martian⁹. emancipauerat r nepotem ex eo in potestate retinuerat testamento filiū exheredauit: nepotē ex aliqua parte heredem instituit: r alium filium emancipatum preterijt: potest defendi nepotē quoqz bonozū possessionem r tratabu. petere posse. nā p ea parte qua qsqz intestato suus heres esset si pater suus heres nō esset: bonoz possessio defertur. **¶** Is cui⁹ filius in adoptionē erat nepotem quē filius postea procreauerat scripsit heredē: emancipa

tunc non tnetur propter hoc edictum immo iure cōmuni: quia institutus est cum nullus sit qui cōmittit ei edictum. vel hic loquitur de alio filio: fm hoc reprobo dicitam glo. vel forte poterit approbari vt dicitur huc non posse cōmitti ei existenti in adoptione: alioquin aliud esset. vt. §. de contra

tabu. l. si emancipat⁹. §. fi. r. l. si ex duobus. §. fi. licet sit institutus: quia pater cum prececidit. vt. §. ntu. i. l. si ex duobus. §. filii secus autem constat esse in filio. vt §. si. i. l. si post mortem. in pn. r §. r. l. non purus. §. ij r §. sed r si. r §. vt autem. **¶** Defecti. nō rñ. questioni. ppositite. sed rñ. qz non petet contratabulas: quia per patrem suum nō est sibi commissum edictum. vt. §. de contratab. l. si in adoptionem. **¶** Comparat. non omnino quia hic petit contratabulas: non ibi.

¶ De collatione bonoz.

Litu. vi. **¶** Ulpianus.

¶ Titul⁹ manifestā habet equitatē. cum em pretor ad bonoz pos. cōtratabulas emācipatos admittat participesqz faciat cum his q sunt in potestate bonozum paternoz: si consequens esse credit vt sua quoqz bona in medium conferant⁹ qui appetunt paterna.

¶ Collatio fit inter eos q petunt cōtratabulas de iure cōsue de iure speciali. **¶** Ver.

¶ Inter eos dabitur collatio quibus bonorum possessio

fer. vt. §. de contra tabu. l. si emancipat⁹. §. fi. r. l. si ex duobus. §. fi. licet sit institutus: quia pater cum prececidit. vt. §. ntu. i. l. si ex duobus. §. filii secus autem constat esse in filio. vt §. si. i. l. si post mortem. in pn. r §. r. l. non purus. §. ij r §. sed r si. r §. vt autem.

¶ Defecti. nō rñ. questioni. ppositite. sed rñ. qz non petet contratabulas: quia per patrem suum nō est sibi commissum edictum. vt. §. de contratab. l. si in adoptionem.

¶ Comparat. non omnino quia hic petit contratabulas: non ibi.

¶ De collatione bonoz. **¶** Id est cōmunicatōe quasi l cōmune latio. nā qd erat proprium cōfertur: id est cōmunioni subijct.

¶ Titul⁹. cōsequens cum enim petendo cōtratabulas petit pro se r suo cōmō-

do: perinde haberi debet ac si non sit emancipatus. debet similiter et contra se quasi non fuerit emancipatus sua cōmunicare: quia qd quisqz iuris r ē. vt. §. qd quisqz iur. l. i. in pn. et ad id. §. qui. ex casu. mo. l. i. in pn. et in. l. si quis ticio. Rog.

¶ Conferant. nisi hi qui sunt in potestate cōtratabu. petere non possunt: vt pote exheredati scriptis nō ademitibus. vt. §. ntu. ij. l. filium. §. videamus. Bjo.

¶ Possessio. id est bonoz possessio. sed nō inter omnes: qz nō emancipati inter se. vt. C. eo. l. si emancipati in pn. vel diuerso iure pctentibus. vt. §. ntu. ij. l. filium. §. et hoc sit consequens. r §. ntu. i. l. nec ipa. Item nec inter eos solos. s. bonoz possessores. vt. C. eo. l. illum. Bjo. nā ibi non habet locum bonorum possessio. et tamen habet locum collatio. sed illud est ius nouum.

a **D**ata est. de quibus dicit. i. inter suos et emancipatos. et sub. vel de iure dari potuit. vt. J. eo. l. antepe. l. p.
b **P**lane si minorem. pone in minore instituto q. adit et sic perdit contratabulas et leditur. vt. J. situ. ij. l. si ex duobus. §. sed illud. vel minore vel maiore absentis in-

stitutus: et anno tantibus. nam ad bono. possess. et ad collationem restituantur: vt. hic. et argu. §. de cōstitu. pun. l. beneficii. si autē ponas emancipatum restitutum ad bono. possess. et ipse debet conferre per. l. C. si vt ab heredi. se ab. st. l. ij. sed tunc nō est ei cōmodū conferre: s. fratri cui cōfertur. et fact. §. de acquirē. here. l. p. tōni. et. §. ad trebel. l. nā quod. §. ij.

c **A**ccipiētem contratabu. l. pro vno quadrāte cōtra extraneum: p. alio contra fratē.
d **P**ro quadrāte. si dicas emancipatum cōmunicare quartam bonorum suorum: quia et quartam hereditatis aufert fratri et residuum habet precipuum: vt. detur cōtra. J. ea. l. §. ij. et. l. l. pri. §. l.

tres. et. l. p. i. §. iulianus. quibus colligitur et omnia cōmunicari: et virilem sibi emancipato retineri: et aliam virilem dari ei qui est in potestate. non autem habet precipuum emancipatus dimidiam. Solum. dic. hic. p. quadrāte. id est propter quadrāte cōferri bona: sed omnia. alij dicunt q. semper tantū conferunt quantum aufert. et si dicat leges cōtrarie. q. c. vel. cc. habent. dic. cōferenda sunt: quia et tantū aufert. habent tamen plura que sibi retinent precipua. hoc reprobo per. §. iulianus. quia ibi emancipatus quartam aufert: quia quatuor erāt filij et tamen conferunt plus q. ternū. alij distinguunt an succedat emancipatus ab intestato per vnde liberi: vt tunc totum qd. habet conferat: vt in contrariis. an per contratabulas: vt tunc pro ea parte quā aufert cōferat. Sed et hoc reprobat per. §. iulianus. nā ibi venit per cōtratabulas: et tamen totū conferunt non pro parte quā aufert. Tu dic. aut filius solus est institutus et nullus extraneus: et tunc siue ab intestato siue p. cōtratabulas veniat in totum conferet: nisi in casu vbi sunt due hereditates. vt. l. ij. §. si ex emancipato. vbi vero extraneus et filius: q. emancipatus: non facit iniuriā suo heredi: immo potius extraneus: nō conferunt emancipatus suo heredi nisi pro ea parte quā aufert. pro

ea vero quā nō aufert extraneo: nullo modo. Nā et si suo heredi nil aufert extraneo non conferet: vt. J. proxi. §. alij vt. huc. dicunt q. semper non totum cōferat sed tantū det quantum aufert vt. hic: nisi in casu vbi plus aufert. vt. J. l. ij. §. si ex emancipato. alij econtra vbi plus conferunt: vt. J.

l. ij. §. iulianus.
e **F**ratri. nunc quod plus: Rñ. non. vt. §. si para here. pe. l. i. §. si §. h. 30.
f **A**rgumētū. de toto ad partes. q. d. sicut hic i. nullo cōfert fratribus: q. eos nō afficit iniuria. vt. J. de cons. i. g. libe. l. i. §. emācipatus. ita et hic pro ea parte qua afficit fratrem ius cōferre debet. et habes de hoc argumētū per. J. §. de v. i. l. qui scis. et sic est. pbabile et non necessarium: q. eis solū fecit iniuriā: cū soli sint instituti heredes. vt. dicto. §. emancipatus. et. J. eo. l. p. i. §. l. p. i.

g **A**ffectus. p. bono. poss. et ab. las. sed qd. si ab intestato succedat p. vnde liberi: Rñ. et tunc hec ratio locum habet: q. suū tñ iure ciuili ē heres: vnde iniuria p. emancipati afficitur. vt. §. ti. ij. l. filium §. redit. h. 30. et fact. §. ii. ij. l. non putauit. §. h. et. J. i. l. i. l. ij.
h **D**eruit. nunquid hoc ideo q. factum est testamentū. vt. C. eo. l. i. Rñ. nō. quia et codicillus fieri potuit quod non im. pediat collationem. vt. C. eo. l. filiam. sed q. suum non afficit in cōmodo. h. 30. et pone instituti emancipati in semissem. suum pretentū qui petijt cōtratabu. et p. eum emancipatus: sed cum veniens ab intestato habet tacitam voluntatē. vt. §. de codicil. l. conficiuntur. §. sed ideo. ergo nō habet locum collatio etiam ab intestato. Rñ. nō dicitur succedere ex tacita voluntate nisi qui de iure ciuili potest succedere. quod emancipatus non potest.
i **N**anciscatur. per contratabulas.
k **D**edit. in testamento iure institutionis. idem si iure legati vt. subijcit.
l **Q**uantum. qd. est quarta: vt. C. de inoffi. testa. l. cōferuntur. sed hodie ex testamēto locum habet. vt. C. eo. aut. ex testamento.
m **O**ccurrit. als occupat: et als occurrit.
n **A**cepta. a suo instituto et emancipato committente edictum: et sic a scipso cui hereditas petitur conferri. alij dicunt ab emancipato pretérito.

o **I**us conferendi. questum transmittitur ad heredes: als secus. h. d. Barto.
p **I**bidē iulianus ait: si bono. poss. accepta decesserit is q. in potestate est: ad collationē bono. nō emancipati cogendum: vt tantum heredi eius cōferat

ficatur. vt. §. ti. ij. l. filium §. redit. h. 30. et fact. §. ii. ij. l. non putauit. §. h. et. J. i. l. i. l. ij.

q **D**eruit. nunquid hoc ideo q. factum est testamentū. vt. C. eo. l. i. Rñ. nō. quia et codicillus fieri potuit quod non im. pediat collationem. vt. C. eo. l. filiam. sed q. suum non afficit in cōmodo. h. 30. et pone instituti emancipati in semissem. suum pretentū qui petijt cōtratabu. et p. eum emancipatus: sed cum veniens ab intestato habet tacitam voluntatē. vt. §. de codicil. l. conficiuntur. §. sed ideo. ergo nō habet locum collatio etiam ab intestato. Rñ. nō dicitur succedere ex tacita voluntate nisi qui de iure ciuili potest succedere. quod emancipatus non potest.

r **N**anciscatur. per contratabulas.
s **D**edit. in testamento iure institutionis. idem si iure legati vt. subijcit.

t **Q**uantum. qd. est quarta: vt. C. de inoffi. testa. l. cōferuntur. sed hodie ex testamēto locum habet. vt. C. eo. aut. ex testamento.

u **O**ccurrit. als occupat: et als occurrit.

v **A**cepta. a suo instituto et emancipato committente edictum: et sic a scipso cui hereditas petitur conferri. alij dicunt ab emancipato pretérito.

a **¶** Si ante acceptam, exponere vt. s. p. r. o. i. f. e. o.
 b **¶** Non admittit, de rigore, de equitate fecus: vt. f. e. o. l. si filius, in pun.
 c **¶** Casum, qz non eodem iure succedunt: vt. s. n. ij. l. si litem. s. videamus. fm. Jo. Bzo.

d **¶** Non est, viue- te suo, et est ratio: qz ius pferendi qd no copent defuncto nec ad heredem transit: qz viuente defuncto non fuit petita p. r. a. s. o. et facit ad predicta s. n. i. l. is qui, et s. n. ij. l. si ex duobus. s. sed illud.

e **¶** Per satisfactio- nem, C. de verb. sig. l. ij. p. r. a. s. z ibi in dubio: hic autem certificat.

f **¶** Pignobus, si placet qz pigno- ribus, nec em co- git: vt. f. de p. r. o. s. i. pu. l. p. r. o. i. e. s. i. pu. l. a. n. d. e. s. ij. z fa. s. de p. h. pecu. l. p. r. o. m. i. s. s. o. r. s. n.

g **¶** Si frater, qui debet conferre.

h **¶** Non possit, ppter inopiaz: vt. J. e. a. l. s. si cu duo- bus, ibi: qz si per inopiaz et.

i **¶** Constituit, a pretore: vt. f. de cu- ra, bo. dan. l. ij. sed no statim: vt. f. l. ij. s. n. et est spale, re- gulariter cotra: vt. C. de phi. seque- stra. l. i.

k **¶** Refecta, ex rebus que seruari non possunt: vt. f. l. ij. s. n.

l **¶** Per cotuma- ciam, quid si no per cotumaciam. Rn. ide: vt. f. s. cu duo- bus, et l. non unqz.

m **¶** Denegate sunt, s. hereditate nolenti conferre qd dz fieri: vt. C. eo. l. posthumus, et l. si- le. et f. s. si cum duobus.

n **¶** Oblata, ppe- tito etia vt dixim⁹ in eo cotra que sa-

quantu pferret ipsi si viueret. **¶** Si ante accepta bonoz possessionem decesserit suus filius: heredes eius pretor ita tuert debet (inquit) p ea parte qua heres scriptus fuerit is qui in potestate erat: no tamē vltra virile, ad collationē autē no admittit eū in hūc casum qz bo. pos. admissa no est.

¶ Qui debet pferre cogit satisfadare euz fideiussoibus vel pignobus de pferendo: qz si recusat p cotumaciā denegatur sibi actiones: et si propter impotentā datur curator bonis: vel fiet collatio re ipsa si certe sunt res conferende: alio sec⁹ vel fiet cōpensatio alteri⁹ rei loco collatiōis dimisse. B.

¶ Zubet autē pretor ita fieri collationē vt recte caueatur. Cauert aut per satisfadationē oportere pōpo. atr: an pignori- bus caueri possit videamus: et pōponi lib. lxx. ad edictū scri- ptū et reis et pignobus recte de collatione caueri: ita ego quoqz puto. **¶** Si frater ca- uere no possit curator portio- nis eius constituit apud quem refecta pecunia collocetur: vt tūc demū recipiat qd redactū est cum bona p. r. a. s. cotulerit.

¶ Sed et si quidē p contuma- ciam actiones denegate sunt oblata postea cautione reci- piet p. r. i. n. i. u. s. q. u. s. autē edi- ctū p. r. o. i. s. de cautione loqua- tur: tamē etiā re posse fieri col- lationem pōpo. lib. lxx. ad edem scripsit, aut em re iquit: aut cautione faciēda collatio ē. Igitur si diuidat inquit bo- na sua cū fratribus q. u. s. non caueat satisfecit edicto. S. et si quedā diuidat de quibusdā caueat: eque dicimus eum sa- tisfecisse. **¶** Sed cum possint

cta est missio ex psonali licet in reali fecus lata diffinitio- na: vt. C. de indi. l. p. r. a. d. u. m. s. si n. s. i. t. reus, nisi iudex p. u. m. o. t. a. x. a. u. e. r. i. t. a. r. g. c. o. n. t. r. a. C. qui accu. non pos. l. si ea. alij infra annū, vt. C. de p. r. e. s. c. r. i. p. t. x. x. a. n. l. si quis emp. s. p. e. et est. arg. f. e. o. l. n. o. n. u. n. q. z. i. n. f. i.

esse quedam in occulto: no sa- tis confert qui no cauit q. u. s. diuidat. Si igit cōstet iter par- tes quid sit in bonis emācipa- ti/sufficiens collatio est diui- sio, si no cōstet: sed dicantur quedā non esse in cōmune re- dacta: tunc ppter incertū cau- tio erit interponēda. Sed et si tantū forte in bonis paternis emancipatus remittat quan- tum ex collatione suus habe- re debet: dicendum est eman- cipatū satis contulisse videri. Idem et si nomen paterni de- bitoris delegauerit: vel fundū vel rez aliam dederit pro por- tione bonorum que conferre debuit. **¶** Si cum duobus cō- ferre deberet alteri contulerit alteri no: vel cū cauet/ vel cū diuidit: videndū est vtrū ser- uantis tantū ei auferatur emo- lumentū: an vero triens totus detrahi debeat: et puto si qu- dem per cotumaciam non ca- ueat: totius trientis ei denegā- das actiones, nec enim vide- tur cauisse qui no omnibus ca- uit, qz si per inopiam: sextantis tantū denegandas: sic tamen vt possit supplere cautionem vel collationē: vel ceteris mo- dis quibus supra dixim⁹ aut curator constituatur rem eis saluam facturū: haberi enim debet ratio eius qui non per contumaciam collationem no implet.

¶ Cum adoptiuus admitti- tur ad contratabu. patris na- turalis pater eius adoptiuus pro eo debet cōferre nisi eum ante sine fraude emancipaue- rit. h. d. Barto.

¶ Is quoqz qui in adoptiua familia est conferre cogit hoc est no ipse: sed is qui eum ha- beret si maluerit contratabu.

o **¶** Pretoris, cu- ius verba non ha- bemus, et fit men- tio de his. s. n. ij. l. filij. s. videam⁹.

p **¶** Dicim⁹, ma- le, vt statim dicit, qz dicitur ab eo cui est cōferendū, et facit. C. de pecu. l. i. et f. de statulib. l. statuliber rōnes.

r **¶** Pro portio- ne, nota fit cōpensatio speciei cum pecu- nia: et speciei cum specie: vt. s. de lega. ij. l. v. n. d. h. u. s.

s **¶** Cauet, s. alie- ri cauet: alteri no. **¶** No tot⁹ trien- tis, sic. s. in ius vo- casti vt contuel sa- tiscent. l. q. duos, et s. fol. mar. l. si cō- stante. s. quoties.

t **¶** J. e. l. si filij. s. n. et s. de le. i. l. etiā.

v **¶** Supplere, habere supplere collationē vel sti- pulationē, vel ce- teris modis q. s. dixim⁹. s. s. an de pignobus, et s. s. z si m. et s. ide.

x **¶** Habet, nam officia sunt patris adoptiuus euz p. r. a. s. lez adoptionē trā- sibat in potestātē adoptiuus: vt insti. de adoptio. in p. n. et facit. f. n. i. l. ij.

y **¶** Simaluerit, sed videt qz nec fi- lius in adoptiua familia constituit nec pater adoptiuus eius noie ha- beat p. r. a. s. abula s. vt insti. de heredi. ab intesta. s. eadē. et s. n. ij. l. in ad- optionē. ij. r. n. et l. si emācipat⁹ s. si filius. i. r. n. q. sunt p. r. a. s. Sol. hic auo- fuit dat' ubi e fineo

vt. s. ti. ij. l. iij. §. idēq; est. r. l. si. §. idēq; iuris. Itē cōtra s. titu. ij. l. non putauit. §. in adoptione. ubi non datur contratabulas nisi sit institutus; r. alius cōmittat ei edictū. Sed illa subditio fit cum extraneo est datus. vel dic q; etiam hic fuit institutus; r. ita augetur eius portio per preteritum cōmit

strem edictum: et sic tollitur vtrūq; contrariū. quo casu aut per contratabulas augetur portio institutus: et confert in institutus veniens per contratabulas: r. sic h fuit. aut diminuitur: r. tunc nō confert. vt. s. titu. i. l. si filia. quando autē augetur vltimūtur habes. §. de contratabu. l. nō putauit §. si. Si autem instituitur: adeat ex institutione r. preteritus pē contratabulas b r. rigore nō pferat. vt. s. titu. ij. l. filia. §. et hoc cōsequens. que est cōtra. aliud de equitate scēvole: vt. j. eo. l. si filius. et similitur respondet fini huius. §. nam videtur q; sibi sua fraus nocere non debet: cū nec etiā ante cōferret. Dic ergo q; cōferret de equitate tm: et punitur vt confertur: vel aliter dices ibi casum quod melius est fm. Azo.

a Accipere. quod potest alio cōmittente edictum: non alias. vt. s. titu. ij. l. non putauit. §. in adoptione.

b Emancipatus. si petat contratabulas qd potest. vt s. titu. ij. l. si post mortem §. si in adoptionem.

c Fraude sua. scilicet collationis non faciende. alterius enim dolus sibi nocere non debet: vt. s. de dolo. l. et eleganter. circa pun. Sed quare punitur? Rñ. quia emancipati ea demum conferunt que tempore mortis patris habent. vt. C. eo. l. ea demum. sed iste tempore mortis patris nil habebat: q; erat in potestate patris adoptiu: cuius omnia erant. sed tamen propter fraudem. l. si fecit se emancipari: vt nec a se nec a patre adoptiuo conferatur et ipse confert. Azo.

d Confertur. ab emancipato: r. sic improprie est peculium. vt. C. de inoffi. testa. l. si. sed nec ab eo qui est in potestate: vt. C. eo. l. si. r. §. pro soc. l. cū duobus. §. quis. nec aduentitū hodie: vt. C. eo. l. si. profectiuum sic. vt. C. fa. her. l. certum est. r. facit. §. ad trebel. l. i. cū §. cum enim.

e Dignitatis. emebat olim pater. p. filio dignitatem. vt. C. de dig. l. si. que militi si nō trāsibat ad heredes nō confert. als estimatur quāsi valeret tempore mortis p̄ris

deducto onere: et illud qd est ultra cōfertur. vt. C. de colla. l. illud. que est contra. quod vero pater dedit vsq; ad equivalentiā honouis non confertur: vt hic subiicit. r. fm hoc intellige. C. de inoffi. testa. l. omnimodo. §. imputari. quia speciale est in silentarijs vt non conferant a patre

dati: sed quod est ultra estimationē honouis sic. quod hō infra est nemo cōfert: vt hic.

f Conferre. p̄mū ad cōmodum fratru non cōfert. scdm. s. qd debet a patre bñ p̄fertur q; ad on. vt. j. §. p. xi. si adhuc. r. fa. ci. §. fa. her. l. si filia. §. idē scribit.

g Debetur. a patre qui p̄misit. s. Debitū. s. p̄cū militie qd pater p̄misit.

h Inueniatur. apud aliquē cōstitutus loco pignoris. vt. s. de lega. i. l. senatus. §. si. Ac. i. Legatū fuerit. ab extraneo cū pat mouet. i. mou incipit. itē. j. p̄. §. p̄ra. Sol. ibi.

k Cōferre. cū em emancipati ola conferre debeāt q; cis acq̄runt in vita patris. vt. C. e. l. ea. ergo et hoc legatū. cū ei sit relictū cum pater mo

ritur: r. pater viuens moritur: ergo viuo patre videtur que fuisse. Azo. sic. C. de here. instit. l. extraneū. Nā futurū indicatū hoc patitur. sec⁹ si esset futurū subiunctiui: q; post mortem debet inciperet: q; format a preterito indicatū. sic r. als. J. de hō. ob. l. si quis stipulatus.

l Si ab ipso. instituto ab extraneo. Azo.

m Filio. in p̄tate p̄stituto. sed Jo. dicit in emancipato lo

rius vere venit in collatione: si retro habitū fingit. h. d. Bar.

q Ab hostib⁹ capt⁹ post mortē p̄ris redit: licet mortē patre nichil habuerit cū apud hostes fuerit: tm r. ad bo. pos. admitte: r. cōfert. s. ea que mortē patre haberet si ab hostibus captus nō fuisset: licet r. si redēptus ab hostibus mortis tempore patris iuentatur: eā collatio erit facienda.

r Quis h̄z tpe mortis patris venit in collatione: secus i eo qd queritur post mortē patris. h. d. cum §. seq. Bar.

s Si emancipato legatū fuerit cū pater mouetur: etiā hoc p̄ferre. b. §. Si ab ipso patre herede instituto filio eius fidei cōmissum fuerit relictū cū mortē an id conferendū est: qm̄ vtile est hoc fidei cōmissum: et euenit vt p. eo habeat atq; si post mortē patris relictum fuisset: nec cogetur hic cōferre: q; mortē eo eius non fuisset.

t Emancipatus filius rictur: r. pater viuens moritur: ergo viuo patre videtur que fuisse. Azo. sic. C. de here. instit. l. extraneū. Nā futurū indicatū hoc patitur. sec⁹ si esset futurū subiunctiui: q; post mortem debet inciperet: q; format a preterito indicatū. sic r. als. J. de hō. ob. l. si quis stipulatus.

u Si ab ipso. instituto ab extraneo. Azo.

v Filio. in p̄tate p̄stituto. sed Jo. dicit in emancipato lo

w Cum mouetur. r. pater. (qui. Azo.

x Conferendū. i. restituendū in cōdi. nec em̄ p̄prie pōt dici cōferre qui est in p̄tate. Azo. vt. C. eo. l. filie licet.

y Relictū. alioq̄ nullū dicere legatū qd filio in p̄tate de gēu relictū dicere a suo patre: vt insu. de lega. §. an seruo. Sed si diceret huius legatū dicere de re viuente p̄re: sed q; dilata videt in ips quo futurus sit sui iuris. vt. s. de auro r. ar. l. i. filia. r. legatū est vtile r. cessat collatio: vt pote acq̄sito post mortē p̄ris. si hō alij nō tali filio relictū esset: dic vt diximus. §. de cōdi. r. demō. l. heres me⁹. Azo.

z Fuisset. l. filio.

aa Cōferre. s. p̄. §. p̄ra. Sol. hoc ita tā varie: q; veri simile videt q; patre filio sicut e fne cū nō voluerit obligari

ab Mouente. i. incipiente mori. (re fm Jo.

ac Eius. s. filij. nisi post mortē. et no. q; refert cū mo

rietur: an possit morietur. et facit. C. eo. si donatione.
a Ab vxore. scilicet sua.
b Hoc. f. dotem. Bzo.
c Ante. f. collatio debeat fieri.
e Decefferit. na tenet reddere. Bzo. et facit. C. fami.

hercif. l. ij. r. s. fa-
mil. heraf. l. si fi-
lia. s. hoc ampl.
et. J. eo. l. pteror. s.
emancipati.

f Debeat. qd
est qm nichil eis te-
stamento reliquit
pius eo emanci-
pato vel exhere-
dato sine ca. vt in-
sti. de adop. s. coz
autem.

g Petat. impu-
bes cu alijs filijs
naturalis patriis.

h An heredi.
duobus modis le-
gal. pmo an pater
adopnu reliquat
quarte actioes suo
heredi. s. nisi he-
redē. rita qd subij-
at vt ad herede. i.
cōtra herede trās-
ferat. f. pat adopti-
uus. scdo sic an fi-
lius impubes re-
liquat actionē suo
heredi: r pones is
puberē decefferit:
et est plana. nā si
nō relinqueret nō
pferret: vt in ac-
tioe iniuriarū: vt. J.
l. pxi. s. emanci-
patus.

i Transferat.
pat adoptiuus fz
pmū. vel ipubes
fm alium. r certe
vterqz trāsferat. vt
s. de adop. l. si arrogator. Accursius.

k Personalis actio. f. cōdi. ex pstitutione dñi pñ. r die
psonalissima: als nō esset bona rō: qz infinite sunt psona-
les que in heredes non dantur.

l Data est. si mortuus est pater adoptiuus.

m Eum. f. impubere.

n Emancipauit. sine causa.

o Cautionem. f. de conferendo.

p Specieo. als spēs: r als spes. r facit. s. d. vul. sub. l.
q. s. lterdñ. fz arg. s. s. vt lega. no. ca. l. hec stiplo. r. C. ad
treb. aut. s. rogat. s. hie s. volūtate testatoris debeat qnta.

q Debet. lz statū peti nō possit: qz ad hoc tm tenet pat
adoptiu: vt i suo testō quartā reliquat. vt insti. de adop.
s. itē nō alit. fz videt nō deberi: vt. l. e. l. pxi. s. id qz. ubi di-
uerfum rē. q est s. so. lz hui' legati dies sicut r illi' cōdi-
tionalis nō cedat die s nisi post mortē pñ: an hoc tñ lega-
to fecit: qz qñ es alienū peti. vt. s. de lof. testa. l. papinia-

si dotē habeat ab vxore^a acce-
ptam/hoc^b minus^c cōfert et si
ante^d vxor decefferit^e.

**Que non transmūtatur ad
herede non cōferuntur. Bar.**

Si impuberl arrogato fm
dñi pñ rescriptum quarta de-
beatur: videndū est an si pñs
naturalis bonozū possessionez
petat^o cōferre quartā debeat.
questo in eo est an heredi suo
relinquat quarte actionem/an
non. et magis est vt ad herede
transferat: qz psonalis actio
est. igitur etiā de quarta conse-
renda cauere eum oportebit.
sed hoc ita demuz si iam nata
est^o quarte petito. ceterū si ad
huc pater adoptiuus viuat q
eum^m emancipauit: dicendū
est cautionē^o qz cessare. pma-
tura est em species^o collatiōis
cū adhuc viuat is cuius de bo-
nis quarta deberet^o.

**Quod queritur post mortē
li retro questū fingitur venit i
collationem. Barro.**

Si is q bona collaturus est
hēat filiū peculū castrense ha-
bētē: nō coget vt qz peculū ei^o
cōferre. sed si iam tunc^o mor-
tuus erat filius eius r castre
peculū habuit: cū mortē is

nus. s. si qz. Sed pone q hic pater reliquit hāc quartā fi-
lio adoptiuo: nunqd poterit peti ex cā legat: videt q nō
qñ creditor relicti: vt. s. de lega. d. l. vnū ex famiis. s. l.
q. rñ. r. ij. sed s. videt. nā tūc demū dat actio ex pñōne cū
nō reliquit quartā. s. si reliquit quartā nullo mō dz dāe

ri: qz patuit consti-
tutiō. sicut si per
stipulationē ubi p
misit. m et solui-
semammodo me
cōuenire non po-
tes ex illa stipula-
tione. vel vt expe-
ditus dicit nō in-
spicio quo iure pe-
tar: sed hocim: qz
es alienuz petere
ponit. vt. s. titu. l.
l. l. r. l. is qui. in pñ
a. Bzo.
r Cōferre. qz
nō est fili sed filij.
vt. s. ad mace. l. ij.
f. Jam tunc. l.
antē artareū ad
collationē. i. ante
mortē aut. ne sit s.
C. e. l. ea de mō. m.
Bzo.

Portiones collationum ita
erunt faciēde: vt puta duo sunt
filij in potestate: vnus eman-
cipatus habēs trecenta: ducenta
fratribus cōferet: sibi^o cētum.
facit em eis partē: qzuis sit is
cui conferri nō solet. **Q**z si
sunt duo filij emācipati habē-
tes trecenta^o r duo in potesta-
te: eque dicendum est singu-
los singulis qui sunt i potesta-
te cētena cōferre/ centena reti-
nere: sed r ipsos inuicē nichil
conferre. doitis quoqz collatio

v Cū autē. nūc
soluit. r die nō est
necesse pñ vēdica-
re. s. iure heredita-
rio qñ nunc de no-

uo factus dñs. et ideo cōfert quasi tpe mortis sui pñs ha-
buerit: vt. d. l. ea de mō. sed quare cū sit castre: vt. s. e. l.
s. nec castrense. Rñ. amisit nomen castre: s. mutatio p-
sone: vt. s. de acqui. here. l. pupillus. in fi.

x Institutus. f. pater nepotis: qz potuit fieri in eo pe-
culio. als pater occupat: vt. s. de castren. pe. l. ij.

y Adierit. als si adijset vt nūc hēditaro iure questū
post mortē aut nō pferret. vt. s. de acq. re. do. l. in coure. fz
quare de substituto dicit. r facit. s. de p. u. l. p. puratorē.

z Acq̄reret. de hoc die vt. s. d. regu. au. l. nō fraudatur.

a Etā sibi. nō foit aliq qñ fingitū casu tm aliq.

b Sibi centum. f. retinet.

c Habentes trecenta. f. vnusquisqz.

d Retinere. i. vnū emācipat^o hō. ecc. sibi. c. retinebit:
et vna. c. dabit vni ex filijs q in potēte remōserit: alia al-
teri. r sic de alio emācipato. s. so. fz. s. ea. l. s. si ex dodra-
te. Solu. vt. ibi. et. no. qz emancipati fm p dicitur in tē

conferant. vt. J. l. proxi. §. iulianus. Accursus.

Quoniam emancipatio edicti. sed conceptu ante mortem tetigit aut ali quo iure cognationis. vt infra. de here. ab t. t. §. cū n. s. nec vt bonorū pos. qz non fuit asal coruuo de

cur. bono agit. vt J. vñ cog. l. a. §. si qf primos. l. 3 ad bo. na libertorū aut de beat admitti. vt. J. de bo. liber. l. pau lus. §. paulus. sed hec postio nō va let: qz si sic esset vt dicit nepos nō pe teret note filij im mo suo. hic aut lo quit cū filij nomie peit. pone §. casu vbi pot emancipa tus trāsmittere §. tabulas. vt. §. n. ij. l. 3 et si decesserit. 330. petit §. nepos note filij. l. ex pso na filij. r. idē eēt in quolibet herede si lū fm 230.

Aut emancipati filij nomine nepotem posthu mū post aut mortē editum di cimus bonorū posses. accipere oportere: necessariū erit dice re oīa bona sua eum cōferre: l. 3 nō pot dici mortis tpe aut bo na habuisse: qz tpe nondum in rerū natura erat. igit siue here ditatē a patre siue legatum ac ceperit: hoc conferre debet.

Illud autē intelligendū est filiū in bonis habere: qd dedu cto ere alieno superest. sed si sub conditione debeat: nō sta tim id deducere debet: s; id qz cōferre. cōtra autē et caue ri oportebit ab eo qd in potesta te est: vt existēte cōditione de fendat p ea parte quā cōtulit.

De illis que sine culpa filij emancipati post mortē patris perierūt: querit ad cuius detri mentum ea ptnere debeāt. et pleriq; putāt ea que sine dolo malo et culpa perierūt ad col lationē nō ptnere: hoc ex il lis verbis intelligendū est qui bus pieto: viri boni arbitratu

te decesset. vt. §. n. i. l. i. in fi. s; que culpa ptabit. puto le uis. vt. §. de lega. l. i. cū res. §. sed si culpa. r. maxime quia gfa sua r. suoz fratru sit collatio. sua: vt hēat pte pahnor. fratru: vt hēat pte bonorū istū. arg. illū. q. mo. re. §. ob. §. n. f. Debet. ab eo emancipato: est rō diuersitatis inter hunc r. sequentē casum. vt. J. de pbo. ob. l. si filius. r. de re: gu. iur. l. q. legata. Itē cōferri nō re ipsa: sed p cōiunōe. vt J. a. i. l. i. §. si sub cōditione. nisi in dote quā statim sibi cō putat. vt. C. eo. l. dehis. quia videtur eam habere r. possi dere etiam dum est apud virum. vt. C. qui. po. in pig. ha be. l. assiduis. Item ptra. j. co. l. pe. So. vt ibi.

In eundē modum fiet: vt qui cūq; cōferet: etiā suā psonam numeret in partib; faciendis. **C**um nepos ex filio natus est post mortē iste poterit petere cōtratabulas aut fut: qz inueni tur pteritus r. dz pferre: licet tempore mortis aut in rerū na tura non sit. h. d. Paulus.

Quoniam emancipati filij nomine nepotem posthu mū post aut mortē editum di cimus bonorū posses. accipere oportere: necessariū erit dice re oīa bona sua eum cōferre: l. 3 nō pot dici mortis tpe aut bo na habuisse: qz tpe nondum in rerū natura erat. igit siue here ditatē a patre siue legatum ac ceperit: hoc conferre debet.

Illud autē intelligendū est filiū in bonis habere: qd dedu cto ere alieno superest. sed si sub conditione debeat: nō sta tim id deducere debet: s; id qz cōferre. cōtra autē et caue ri oportebit ab eo qd in potesta te est: vt existēte cōditione de fendat p ea parte quā cōtulit.

De illis que sine culpa filij emancipati post mortē patris perierūt: querit ad cuius detri mentum ea ptnere debeāt. et pleriq; putāt ea que sine dolo malo et culpa perierūt ad col lationē nō ptnere: hoc ex il lis verbis intelligendū est qui bus pieto: viri boni arbitratu

te decesset. vt. §. n. i. l. i. in fi. s; que culpa ptabit. puto le uis. vt. §. de lega. l. i. cū res. §. sed si culpa. r. maxime quia gfa sua r. suoz fratru sit collatio. sua: vt hēat pte pahnor. fratru: vt hēat pte bonorū istū. arg. illū. q. mo. re. §. ob. §. n. f. Debet. ab eo emancipato: est rō diuersitatis inter hunc r. sequentē casum. vt. J. de pbo. ob. l. si filius. r. de re: gu. iur. l. q. legata. Itē cōferri nō re ipsa: sed p cōiunōe. vt J. a. i. l. i. §. si sub cōditione. nisi in dote quā statim sibi cō putat. vt. C. eo. l. dehis. quia videtur eam habere r. possi dere etiam dum est apud virum. vt. C. qui. po. in pig. ha be. l. assiduis. Item ptra. j. co. l. pe. So. vt ibi.

Suisset filius emancipatus eotēpore quo legabat. Item ptra. §. l. i. §. si impuberi. So. ibi. r. facit. C. de cōdi. infer. l. si vxor. Accursus.

Magis em. electiue ponit. non em in pdenatiōe in iuriarū h; respect; ad rē vel pecuniā: s; ad ipam ptime: lū: vt hic. r. J. de in iur. l. itē apud. §. si qz seruo. l. 3 sit ar. §. C. de iur. l. dhz. sed hic vt ibi. s; in actōe furti sec; qz ibi ipa res estimatur vt duplex. Sz qd de popu. ac. vt de albo corrupto: et alijs qbus non psequitur qz puz uatū dāsi si fue rit iam lis pteha. nā ante nō sunt in bonis: vt. J. de p. b. sig. l. si cur. Rñ. si rō leg; spectet: qd ad vindictā idem est qd l. acf. in iur. sed forte est r. alia rō qz in acf. in iur. qz ē si eēt in pstate sibi pteret. vt. J. de acf. r. ob. l. si r. i.

Si tres emā cipati. quoz quili bet habet. ecc. k. Tertias. scz pres. ita q; dlibet emancipatorum. c. vni r. c. alteri. det et sibi. c. teneat. vt J. l. pri. §. iulian. nec ob. §. eo. l. a. §. si ex dōdrante. vt sibi nota.

Si tres emā cipati. quoz quili bet habet. ecc. k. Tertias. scz pres. ita q; dlibet emancipatorum. c. vni r. c. alteri. det et sibi. c. teneat. vt J. l. pri. §. iulian. nec ob. §. eo. l. a. §. si ex dōdrante. vt sibi nota.

Non confe runt. vt. C. eo. l. si emancipati. m. Cui. vt em si vnus esset emā cipat; et h; et non gēta pferret cuiq; ecc. r. sibi vna. ecc. remerita: r. quā do sunt tres. n. Accipiant. f.

Non confe runt. vt. C. eo. l. si emancipati. m. Cui. vt em si vnus esset emā cipat; et h; et non gēta pferret cuiq; ecc. r. sibi vna. ecc. remerita: r. quā do sunt tres. n. Accipiant. f.

Quoniam emancipati filij nomine nepotem posthu mū post aut mortē editum di cimus bonorū posses. accipere oportere: necessariū erit dice re oīa bona sua eum cōferre: l. 3 nō pot dici mortis tpe aut bo na habuisse: qz tpe nondum in rerū natura erat. igit siue here ditatē a patre siue legatum ac ceperit: hoc conferre debet.

quantam per contratabulas bonorum. Accur.

Sui herede. puta quilibet filij sui in pstate.

Cōferre dz. sic g nichil sibi retinet: imo vntē dz sibi retinere. vt. §. e. l. i. §. pōiōes. Rñ. qz ptra. l. h; qd ag te est J. h; §. die §. qz aut dimidiā h; dicit. aufert r. dimi diā de. c. et cōferat. cōcer: sic fratri. remanet §. sibi me dicitas r. sic nō tm pferit qz accipit. r. sic est J. §. l. i. §. si ex dōdrante. So. h; p; l. duas h; dicitate s. Sz adhuc ob. §. por tiones. qz oīa pama debet pferri. s; hoc facit h; duaz h; dicitatū necessitas: vt min; det in pstate r. pl; accipiat. Be.

lū ij

a Dimidias. s. vterq; dimidiam.
b Quartas. i. vterq; nepotū quartā eorū que habent: q; talem partem sunt habituri in bonis aut. vt in li. de here. ab intesta. §. 2. quia placuit.
c Duo fratres. s. t. hi nepotes in p̄tate retenti. azo. no. q; plures cōferret q; aufert. t. sic est ar. cōtra. §. eo. l. i. §. si ex dodrāte. s. hoc id q; hi duo nepotes sunt locovm. s. s. sui patris q; sic cōferret.

d huius. non cōferentis.
e Eius cā. sic C. qui. ad li. p̄ta. nō h. l. q.
f Si. ppter in- optā. secus si ppter ptumaciā.
g Statim. scilz transacto tpe nec modico nec maxi mo. sic. §. de sol. rā. tū. vtroq; tñ casu cōstitutet curator bonis: vt. §. eo. u. l. i. §. si frater. t. §. si cū duob. §. 3o.

P Retor. ipse decessisset. emancipatus.
i Nichil relinqueret. tū q; pendente p̄ditione decessit: vt. C. de cas. du. tol. §. sin autēz tū q; nō agnita nō trāsmittunt: vt. §. de bono. pos. l. iij. §. deniq; accur.
k Frater. qui est in potestate: t. dic decessisset sine herede.

l Nō admittet. s. z. emancipatū nō admitti q; nō cōtulit fratri vt uentit: q; nō placet: q; t. eius here di potest cauere: vt. §. e. l. i. §. ibidē.
m Accipere. s. posse.
n Nō cauerit. s. z. postea.
o Remaneat. si possideat bene- ganis actionibus ei qui nō cauit: vt. C. e. l. posthumo. v. si nō possideat officio iudicis et p̄fulef: vt. C. eo. l. si foror t. fact. q; cōdino nō intelligatur. §. de acquit. pos. l. q; meo

Si ex filio mortuo extant duo nepotes emancipati t. p̄terit: si petat p̄tratabu. bono. possessionē in bonis aut debet conferre semissem.
S i duo nepotes ex filio mortuo emancipati bonorū possessionē aut petat: vtz dimidias aut quartas patrio p̄ferre de beant q̄rit. t. vter est semisses p̄ferre eos oportere. q; t. si vno auo cū in eorū p̄tate eēt du centa puta acq̄sissent: centū filius centū duo frēs p̄ hereditatem aut haberēt. **S** i duo frēs emancipati bonorū possessionē petierit t. vnt p̄tulerit al ter nō p̄tulerit: huius portio tā tū ei qui in p̄tate est p̄desse d; nō etiā emancipato: qm̄ eorū cau sa qui in p̄tate est denegant et actiōes. **S** i ppter inopiā emancipatū cauere nō possit: nō statim ab eo trāserēda ē pos sessio: s; sustinēdum est donec possit inuenire fideiussores: vt tñ de his que mora deteriora futura sunt his q; in potestate sunt actio detur: ipsiq; caueāt se in mediū collaturos si cau tum eis fuerit.

Quis implēdi conditionem non trāsit ad heredē ex dispositione legis. Var. I. Iulianus.

P Retor nō sub p̄ditione collatiōis bo. pos. p̄tratab. p̄mittit: s; d̄mōstrat qd̄ da ta bo. pos. fieri opz; alioq; ma gna captio erit emancipati si nō aliter bo. pos. intelligeret ac cipere nisi caussset de collatio ne. nā si interim ipse decessisset: heredi suo nichil relinque ret. **I** tē si frater ei decessisset nō admitteret ad bo. pos.

si nō possideat officio iudicis et p̄fulef: vt. C. eo. l. si foror t. fact. q; cōdino nō intelligatur. §. de acquit. pos. l. q; meo

§. si furioso. sed arg. contra. in eo. ti. l. si me in vacuā. t. §. de no. ope. nun. l. stipulatio. §. habet.
p Impuber. de statu t. bonis. t. sic h; locū carbonia nū: vt arg. §. de carbo. educ. l. i. in pun.
q Si. id est an. r. Si. i. p̄uber.

Quid ergo est? itelligēdū est bo. pos. accipere t. anteq; caueat. s; si nō cauerit ita obseruat vt tota hereditas apud eū qui in p̄tate fuerit remaneat.

Emācipatū filiū p̄troueriā facit ipuberū qui se filium t. in p̄tate p̄ris fuisse dicit: q̄ro si bona sua ei emancipatū cōferre debeat. paulus notat puto cōferendū ei esse ex acta cautioe vt victus sicut hereditatē in a t. q; collata sunt p̄stet.

Zu lianus q̄rit p̄tratab. bo. pos. dat emancipatis bona sua p̄ferre debent vt solis q; in p̄tate p̄ris fuerit. t. quē admodū ex pediri opz; queri solet: nā si bona p̄re relicta t. emancipatorū in mediū p̄ferant: t. ita viriles p̄tes sumant: eueniet vt emācipatis q; collatio ab ipsis facta p̄sit. videam? ergo ne cōmodissimū sit emancipatos q̄r tā partē ex bonis paternis cōferre: ex suis tertiā: qd̄ dico ex emplo vt manifestū fiat. Po namus patrē q̄dringenta reliquisse t. duos in p̄tate filios t. duos emancipatos ex q̄b; al terū. c. alterū. lx. in bonis h̄re ts q; habebat. cxxxij. t. triētē feretis nō qui sexaginta cōtu lerit centū. xx. atq; ita eueniet vt collatiōis emolumentū ad solos qui in p̄tate remāserint pueniat.

Emācipati bona sua cōferre cū his qui in p̄tate fuerit iubenf: q̄re sicut is q; in p̄tate est dotē vxoris p̄cipit: ita emancipatū q; q̄si p̄cipiat retinere debet.

Emācipatus filius p̄teritus si dū de liberat cauerit de bonorū collatiōe: nec bono. pos. petierit

ipso iure. s. exceptionis. sic ponit. §. de sol. l. qui. r. ij. rñ. et arg. §. de reg. iur. l. nichil intelligit. vel stipulatio est de iure ciuili. vnde p̄ aliud ius ciuile potest intelligi tacta

§. si furioso. sed arg. contra. in eo. ti. l. si me in vacuā. t. §. de no. ope. nun. l. stipulatio. §. habet.
p Impuber. de statu t. bonis. t. sic h; locū carbonia nū: vt arg. §. de carbo. educ. l. i. in pun.
q Si. id est an. r. Si. i. p̄uber.

Cōferendūz. t. sic apper q; petat carbo. t. bono. pos. t. collatiōe si satisfiderit: vt h. t. §. de carbo. educ. l. pe. t. fi.
t his solis. q. d. nō alijs emācipatis: vt. C. e. l. si emancipati.
v Curies. de vtriusq; bonis.
x Ut emancipatis. s. alijs. Accur.
y Alterū. emācipatorum.
z Cētū. xxxij. s. c. de paternis. t. xxxij. aureos et ternā alterius au rei qd̄ est tertiā. c. de suis.
a Centū. xx. s. cētū de paternis xx. de suis. i. tertiā t. sic plus p̄fert q; aufert: confert em̄ tertiā: t. aufert q̄rtā. sic. §. l. pri. §. si tres. nec ob. §. eod. l. i. §. si ex do drante. vt ibi no.
b p̄cipiat. et p̄tate m̄mōtio: q; sicut onera m̄ri mōij: vt. §. fa. her. c. l. si filia. §. hoc ampli. t. §. de iure do. l. si is. §. ibi t. fa. §. e. l. i. §. emācipatus.
c Deliberat. s. accipienda bono. pos. vel non.
d Cauent. spō te. nā inuitus ante q; petat bo. pos. nō cogitur cauere vt. §. ea. l. in p̄n. b.
e petierit. sed omiserit. s; qd̄ est q; p̄missor nō tenet ipso iure vt h. sed tradēdo transfert d̄niuz: vt subij cit. Rñ. dic tutum

cit. Rñ. dic tutum

conditio. si petat bo. pos. sed traditio dñi est de iure gē
 num. vt insi. de re. diui. §. p. traditionē. circa qđ vt circa
 inmutabile ius ciuile fingere nō audeat: vt insi. de leg. ag.
 tu. §. si. 2. de here. ab intesta. §. minus. lz exp̄sa possit ap-
 poni p̄ditio etiā in dñio: vt. §. de solu. l. sub p̄ditione. lz pu-
 ma placet: qz 2. sti-
 pulano valet sed
 p̄ditā liberatio: vt
 §. de p̄di. sine cā. l.
 qui sine. 2. facit. §.
 de condi. ob cau.
 l. i. 2. l. si filius.

a Cōdicōde. si
 ne cā. vt subijcit. 2.
 etiā ob cām. vt. d.
 l. si filius.

b Intestatus.
 hoc casu habet lo-
 cū vnde liberi.

c Si nepoti. et
 facit. §. de p̄trata.
 l. iij. §. si quis post
 emancipationē. 2.
 l. si duobus. in fi.
 2. §. si. l. i. qz. 2. §. e.
 l. i. §. i. 2. §. si ex do-
 drate. in fi. 2. §. eo.
 l. filius. in fi.

Hliū. matris
 fa. qui fratri
 bus suis dō p̄fer-
 re. 2. facit ad. l. iij. §.
 tu. l. i. §. si. 2. §. ad
 l. fal. l. pater. 2. de
 iure do. l. pater et
 ad trebel. l. a filio.

S quom filio.
 pone casuz
 vt. §. vnde lib. l. si
 pater.

Bonorum pos.
 cū forte 2. in pote-
 state p̄stituta de q̄
 lex dicit qđ pot: vt
 §. de p̄tratu. l. si
 retentus.

Suis. scz ne-
 potis bonis.
h Sum. l. auū
 qui hz in potesta-
 te nepotem.

Similes. hñc
 naturalē nepotēz
 2. aum vice natu-
 ralis nepotis ei qđ
 adoptauit nepotē
 tanq̄ ex filio natū
 filio cōsentiente 2.
 postea filiū gene-
 rauit hic filius. ad
 quod. §. eo. l. i. §. i.
 quoz.

Ut ad cū. ne-
 potē emancipatū.

agente fratre ex stipulatu ip̄o
 iure tutus erit. sed et si pecu-
 niam contulerit: cōdictionē
 eā repetet. omīssa est bono.
 pos. incipit pecunia sine cā eē
 apud heredē. **Q**ui duos fi-
 lios i p̄tate habebat 2. ex vno
 eoz nepotē: emancipauit filiu
 ex quo nepotē habebat: dein-
 de emancipat fact⁹ p̄creauit fi-
 liū quē au⁹ in locū filij adopta-
 uit: 2. vel intestatus vel testō
 facto p̄terito emancipato filio
 decessit. quesitū est qđ de bo.
 posses. quid de collatiōe iuris
 esset. Rñdi bonoz de quibus
 querit tres p̄tes fieri debēt: ex
 qbus vna p̄tinet ad filiu qđ in
 p̄tate remansit: altera ad nepo-
 tē qui in locuz filij adoptatus
 est: tertia ad emancipatū filiu
 2. nepotē qui in p̄tate reman-
 serit. ita vt pater soli ei confe-
 rat cū quo bo. posses. accipiat.

Edos p̄fecticia nō dicit esse
 in bonis p̄ris. Bar. Africa.

Hliū emancipatus dōrē
 quā filie suo nomie de-
 dit p̄ferre nō debere: qz non si-
 cut in matrifa. bonis eē dos
 intelligit: ita 2. in patris a quo
 sit p̄fecta.

Si nepos in p̄tate retent⁹
 veniat ad successionez patris
 emancipati auus pro eo cogit
 conferre: nisi eum bona fide
 emancipiet. Bar. l. p̄pianus.

Si quis filiu sui iuris: 2.
 ex eo nepotem in p̄tate
 sua hz: cōsequenter erit dicen-
 dū si nepos patris sui emanci-
 pati accipiat bo. pos. de cōfe-
 rendis suis qz bonis cauere
 eū debere: 2. esse simlē ei qui
 adoptauit. hoc enim diu frēs
 rescripterunt vt ad collationē
 auus cōpellat. plane eodē re-
 scripto adiectū est si cū nisi for-
 te auus esse nulluz ex istis bo-

I Patri. in cuius p̄tate est hec filia. f. filij emancipati.
M In id. l. propter id. 230.

N Cū auo. ecce quare nō dz conqueri. 230.

O Nō pot. immo maior qz auo defuncto neptis in ta-
 tum de iure ciuili. filius adoptiu⁹ emancipat⁹ in nichilū
 succedit. 230.

P Et si idem.
 no. qz vbi non est Jus idē
 eadem ratio est ta esse pot
 men idem ius. ar. vbi de-
 pro 2. contra. §. ad uersa ē
 l. aqul. l. illud. ratio.

Q Spacio. nec
 minio nec maxio
 vt. §. de sol. l. ratuz
 2. l. qđ dicimus. 2.
 §. ad. l. falci. l. i. §.
 itez si ita. 2. §. 2. qđ
 diri. 2. §. ad tertu. l.
 ij. §. p̄festim.

R Conferat. qz
 res suas alieuit
 quas conferre de-
 bebant. 2. facit. §. e.
 l. i. §. si cū duobus
 2. l. ij. §. de illis.

Dedit dotez.
 si ipse. f. ego
 factuz mei iuris.

Ex officio. i.
 ex p̄tate quā dū
 bet pater debet si
 lo: etiam nepti. p-
 uidere habet ne-
 cesse. scilicet pro-
 pter filij personā
 mediā vt subijcit.
 230. 2. facit. §. de
 dona. inter vir. et
 vxo. l. iij. §. si.

Idem. vt de
 beat eis dos red-
 di. §. p̄tra. §. de ius-
 re do. l. auus. Sol.
 hic equitas: ibi ri-
 gor. vel dic. p̄pter
 filiu dedit noie ne-
 ptis. ibi p̄pter ne-
 potē noie neptis
 vt hic colligit. sed
 an debeat eā con-
 ferre si vult succe-
 dere auo. Respō.
 si extat matrimo-
 nium t̄pe mortis
 aut constat qđ non
 vt. §. e. filium. 2. §.
 tu. l. i. §. si. f. als
 aut morte: cōfer-
 tur. aut alio mō: 2.
 t̄c non: vt ar. §. p
 so. l. si socius. §. ce-
 tep. 2. §. eo. l. i. §. si
 is qui bona.

Dedit dotem. **C**eluis.
 auus patern⁹: an post
 mortē aut mortua in matrimo-
 nio filia patri reddi oporteat
 querit: occurrit equitas rei vt
 qđ pater me⁹ p̄p̄t me filie mee
 noie dedit: perinde sit atqz si
 ipse ego dederim. q̄ppe offi-
 cius auī circa neptē ex officio
 p̄ris erga filiu pender. 2. qz pa-
 ter filie iō auus p̄pter filiu ne-
 pti dotē dare dz. qz si filius ex he-
 redat⁹ est existio nō dicit absur-
 de etiā in ex h̄dato filio idēz
 posse defendi: nec infauorabi-
 lis snia ē vt hoc saltē h̄eat ex
 p̄ris qđ p̄p̄t illū datū ē. **I** dē

Conferat. qz
 res suas alieuit
 quas conferre de-
 bebant. 2. facit. §. e.
 l. i. §. si cū duobus
 2. l. ij. §. de illis.

Dedit dotez.
 si ipse. f. ego
 factuz mei iuris.

Ex officio. i.
 ex p̄tate quā dū
 bet pater debet si
 lo: etiam nepti. p-
 uidere habet ne-
 cesse. scilicet pro-
 pter filij personā
 mediā vt subijcit.
 230. 2. facit. §. de
 dona. inter vir. et
 vxo. l. iij. §. si.

Idem. vt de
 beat eis dos red-
 di. §. p̄tra. §. de ius-
 re do. l. auus. Sol.
 hic equitas: ibi ri-
 gor. vel dic. p̄pter
 filiu dedit noie ne-
 ptis. ibi p̄pter ne-
 potē noie neptis
 vt hic colligit. sed
 an debeat eā con-
 ferre si vult succe-
 dere auo. Respō.
 si extat matrimo-
 nium t̄pe mortis
 aut constat qđ non
 vt. §. e. filium. 2. §.
 tu. l. i. §. si. f. als
 aut morte: cōfer-
 tur. aut alio mō: 2.
 t̄c non: vt ar. §. p
 so. l. si socius. §. ce-
 tep. 2. §. eo. l. i. §. si
 is qui bona.

S nepotes in potestate constituti.
b filii emancipati qui sunt eorum pater.
c cōferri debet a patris scz.
d Cui. i. sicut bonorum. vt. s. eo. l. cū emāc. s. si duo.
e Sed et ipsi. cū emancipati sunt. Jo. vel non in potestate constituti. aut oqñ nō cōferrent. vt. s. e. l. i. s. portiones. et dic patris retinē do sibi virilē. p. numero patruoz. vt. s. e. l. i. s. si. sed videt q̄ in inter se et non patris: vt. J. n. i. l. i. s. si sit nepos. i. r. q. r. v. r. r. tra. Sol. ibi. et fact. J. de cōiungē. li. bc. l. i. s. antepe.

Sapientis est mutare

S nepotes in locū filij successerūt vna portio his pferri dicitur vti bo. pos. vna partē habeat: s; et ipsi ita pferre debet q̄ si oēs vnus essent.

Circa h̄ditatē admittit variatio vsq; ad annū. B. Dapl.

Donum q̄ p̄tor variatē nō repellit et p̄sulum mutatis nō asp̄nat: vnde q̄ dā filiū emācipatū qui de bonis pferendis cauere frīb' voluit audiedum post putauit: si velle oblata cautione beneficiū bo. pos. exercere. t̄acti r̄nderi p̄t videri eū possessionē repudiāsse: q̄ formā possessōnis cōseruare noluit. sed benignior est diuersa finia maxime cū de bonis parētis inter fratres disputet: quē tamē facili' admittēdū existimo si intra tēpus delate possessōis cautionē offerat. nā post annū q̄ delata esset bonoz pos. voluntariā moram' cautionis admittēre difficillius est.

Idem filius emācipatus in testatū patris bo. pos. accipit: nepos ex eodē in familiar' retētus semissem' hereditatis cū emolumētō collatiōis habebit. idēz nepos si postea possessionē in testatū patris accipiat fratri' post emācipatiōne p̄tis q̄sito ēt i familia' retētō bona sua cōferre cogetur'.

Idem filius bo. pos. vnde liberi. Accur.

Familia. s. au.

Semissem. i. dimidiā hereditatis auite.

Emolumento. qz suus pater ei conferret. vt. s. eo. l. p̄tor. in fi. r. J. de piung. lib. l. i. s. emancipatus.

In familia. s. sui patris.

Cogetur. p̄z ergo collatiōne fieri ab his q̄ quoquo modo sui iuris facti sunt. hic em̄ nepos p̄ morte aut sui iuris factus est. nec mirū qz contratab. dat quocumq; modo sui iuris facti: vt. s. de cōtratab. l. i. s. r. l. i. s. emā-

cipatus. in prin. et p̄ petitionē p̄tratabu. induat collatiō. Jzo. vt. s. eo. l. i. in prin.

S filius institutus. in solidū vel amplius q̄ in virili. Non petat. sed iure ciuili a deat: retineat.

Edictū. sic ergo p̄ dictū nō sit collatiō nisi inter eos qui veniunt eodē iure: vt ambo per vnde liberi. vt ambo per contratab. licet vnus beneficiario alterius vt hic. s. eo. l. i. r. J. n. i. l. nec ipsa. r. s. u. i. l. filius. s. hoc sit consequens. que est contra. sed per equitatem scuoole se' vt hic subicit. et etiam imperatoris. vt. J. n. i. l. i. in pn. r. C. eo. l. vt liberis. r. hoc si minus portio. institum per cōtratabu. p̄teriti vt hic subicit. augeri autem non possit cum adq̄t institutus: vt. s. de contratabu. l. ex duobus. s. sed illud. Item contra huic l. i. titu. i. l. pater. Sol. hic ex toto r̄ p̄tur per contratab. iure p̄torio. vt. s. de contratabu. l. filium. s. emancipatum autem. sed per querelam non: vt in contratio. Accur.

In his qui succedūt diuerso iure h̄z locū collatiō. Bar.

S filius in potestate heres institutus adeat: et emācipato petete bo. pos. p̄tratab. ipse nō petat: nec p̄ferendū est ei. r. ita edictū se h̄z. scuoole: s; mag' sentio quē admodū p̄ pte hereditatē retinet eo iure quo bo. pos. petere possit: ita r. cōferri ei debeat: vt qz cum in iuriam per bono. possel. patiatur.

Mortuus r̄ndit: ea q̄ post mortē patris filio reddi debuerūt emācipatū filius q̄suis p̄tus p̄secutus sit q̄ debet fratri qui in potestate p̄ris relicto est p̄ferre non debet: cū post mortē patris nō tā ex donatione q̄ ex cā debet' ea possidere videt.

Idem si pregnātem q̄s vxo r̄e reliquerit: et a v̄tris note i possessionē missa fuerit interim cessat collatio. nā ante q̄ nascat nō p̄t dici i potestate mortētis fuisse: s; nato cōferri.

De collatiōe bonis. Li. vi.

Si filia emancipata petat contratab. cogit dotē conferre: siue succedat cū fratrib' ab intestato. et si filia est stipulata dotē reddi tūc locus est collatiōis. s; si pater est stipulari' nomine filie: tunc collatiōis non est locus. h. d. Ulpianus.

Pater filio donauit causa mortis sub p̄ditione r. dedit ante mortē: sed post mortē extitit p̄ditio. hoc em̄ casu nō cōfertur sicut nec legatū: vt. C. eo. l. si emancipati. est em̄ si miles legato: vt in si. de dona. s. i. vel verius ibi ab extra neo sub p̄ditione fuit fili' stipulatus. hic a p̄re cōferētē in eū sup̄remū iudiciū que haberet p̄cipua r. si eēt in potestate: vt. C. fa. her. l. filie. r. fact. C. eo. l. vt liberis. in si. Accur.

S v̄ debiti. sic. s. de here. in si. l. i. s. J.

Pregnante. facit. C. eo. l. posthumo.

De collatiōe bonis. In qua est aliquid sp̄ale: vt no. s. n. l. l. cū emancipati. s. id quoq.

Pul' respōdit. nō debet re. immo videtur qz sic inspecto initio: vt. s. l. cū emācipati. s. id quoq. in prin. que est cōtra. Sol. hic est de bitum castrense. ad q̄. s. co. l. i. s. nec castrense. vel

Amuis. Inmiscat. vt. s. i. l. i. l. s. mtepe. r. f. eo.
 l. pater. r. arg. s. de leg. iij. l. xi. s. si cui.
 b Cōpelli. facti. C. eo. l. si foroz.
 c Beshum est. facti. s. de neg. gest. l. pe.
 d Collationē. qd̄ qualiter fiat habeo. f.

ca. l. s. pe. r. C. eo.
 l. q. r. s. de admi.
 tuto. l. cuz post. s.
 fed is.
 e Si sit. hic agi
 tur de successione
 aut motui relicto
 nepote et nepte
 dotata ab auo vel
 a suo patre q̄ erat
 vel nō erat eman-
 cipatus. r. querit̄
 cui neptis p̄ferat
 dotē cōstet matri-
 moniū vel nō vris
 fratri vel patris
 r. aut erat neptis
 in potestate auī: r.
 cōfert fratri r. non
 patris dotes. nā
 aliud habere non
 pōt filia r. filiū null
 dotē r. bona. p̄p̄
 nup. hoc iure. vt
 s. fam. her. l. pom
 ponius. s. si. si aut
 emancipata: r. tunc
 dotem r. cetera bo
 na fratri cōfert nō
 patris. si non h̄z
 fratrē tūc patris
 r. filijs p̄mo r. uoz
 patruoz. sed vide
 tur q̄ patris et
 patruoz filijs in-
 distincte p̄ferat: vt
 s. ti. i. l. si nepotes
 que est p̄tra ad pit
 mū r. scdm r. quā
 tū r̄. hui. s. s. d̄
 ces in dote sp̄ale.

Amuis ita
 dem̄ ad
 collatioēz
 dotis p̄e
 tor cogat
 filiā si pe
 tat bono.
 posset. attamē r. si nō perat cō
 ferre debet: si modo se bōis
 paternis Inmiscat. r. hoc dicit̄
 plus v̄p̄o adriano rescriptis
 etiā eā que nō petierit bono.
 pos. ad collationē dotis p̄ ar-
 bitriū fa. herci. posse cōpelli.
 Si in stipulationē deducta
 sit dos: si quidē ipsa mulier sti
 pulata sit vel ipiū nec cuius ge-
 stū est: reque cōferre coget. si
 nō alij q̄ sita est stipulatio: dicit̄
 dū est cessare collationē. r. si
 tantū p̄missa sit dos: collatio
 eius fiet. Si sit nepos r. ne
 ptis ex eodē filio r. dotata sit
 neptis: sit r. filius nō pater eo
 r̄: neptis omnē dotē soli fra
 tri collatura est. emancipata au
 tē neptis dotē r. bona sua soli
 nepoti nō etiā patruo cōfert.
 si filii sit neptis sola nō etiā ne
 pos ex eodē tūc p̄fert patruo
 itēz nepoti vel nepti ex alio.
 sed r. si due neptes sint ex d̄:

i Ex alio. patruo.
 k Inuicem. qd̄ vni eoz datū est a patre cōi. nā bonis
 paternis q̄l oēs vnus essent cōferit: vt. s. ti. i. si nepotes.
 l Ex eodem patre. eodemq̄ filio. nam. s. posuit in ne
 potibus ex diuersis filijs.

uersis filijs r. p̄ferēt iuicē r. pa
 truo. si ex eodē patre: tūc inui-
 cē p̄ferēt. Cū dos confer
 i pensaz necessariaz sit detra
 ctio: ceteraz nō. q̄ si tā d̄ uoz
 tū factū est r. marit nō sit sol
 uēdo: nō debet integra dos
 cōputari mulier: sed id qd̄ ad
 mulierēz pōt p̄uenire: hoc est
 qd̄. facere marit pōt. Si
 sub cōditione pater vel extra
 neus dotē p̄miserit cautione
 opus erit: vt tūc p̄ferat mulier
 dotē cū dotata eē cepit. Si
 liam que ab intestato patri he
 res sit p̄ferre quidē dotē opoz
 ter. Cōsequens autē est vt ex
 pollicitationē p̄ pte dimidia
 fratrē suū liberet: requirē est
 insolidū de suo eā dotata eē.
 Si emancipatus filius q̄ cō
 traria. bo. pos. accepit filiā do
 tata habeat: nō debet dotem
 eius cōferre: q̄ in bonis eius
 non est.

m Tantū inui
 ces. vt. s. i. r. q. r̄. n.
 huus. s. pe.
 n Necessaria
 r̄. idē in v̄lib q̄
 necessarie q̄q̄ di
 cuntur fm. s. 30. s.
 fm. hug. 2111.
 o Ceteraz. s. 3.
 volūtariaz cōpu
 tatit ergo in suaz
 portionē dotē tan
 to min⁹ quāto est
 hęc exp̄sa: vt hęc
 r. C. e. l. d̄ otis.
 p P̄t. s. h̄odie
 p̄fert actionē l̄ in
 anē r. integrā por
 tionē papit: vt. C.
 eo. si. aut. qd̄ locū.
 q Extraneus.
 p̄tēplandō patris
 als nō: vt. s. de in
 re do. l. p̄fecticia
 s. i. r. hoc si quera
 tur de collandē. fa
 ciēda emancipans
 vel h̄is qui nō fue
 runt in p̄ste. sius
 aut etiā aduēctiā
 dotē p̄fert: vt. C. e.
 l. filie d̄ oez. s. nec
 dum. s. 30.
 r Intestato. ali
 as non nisi p̄ hoc
 cauit: vt. C. eo. l. si
 h̄ā. h̄odie p̄tra: vt
 in aut. de tren. r.
 se. s. illud coll. iij.
 s Oportet. hoc
 siue ipa mulier do

cum em̄ loco sui patris est q̄ non p̄ferret suis fratrib⁹: vt
 s. ti. i. l. filii. ergo nec ipsa. s. hęc ratio nō est sufficiens ad
 scdm r̄. vbi dicit de ceteris bonis. s. i. tibi erat neptis emā
 cipata r. nepos in p̄tate. vnde ei soli facit iniuriā qui ha
 beret totū qd̄ habēt ambo nisi ipsa esset: vt. s. ti. i. l. p̄oz.
 in si. at in p̄ratio neuter fuer at in p̄tate aut tpe mortis.
 s. in dote videt̄ hęc. l. corrigi. vt. C. de colla. l. illā. vel illā
 intellige quādo nō h̄z fratrē. Vel melius tūc p̄fert nepos
 vel neptis dotē sue matris: q̄ r. mater p̄misset. hic nō cō
 fert suā. p̄p̄iā dotē patris: q̄ nec mater nec pater p̄u
 lisset: vt dixi. alij q̄ h̄ic de successione patris nō nepotis
 dicat: nil esset p̄tra: sed cōtra legem istam est.
 f Nō pater eoz. sub. sit. i. nō v̄inat. als quomodo ne
 ptis cōferret cū nec succederet. s. 30.
 g Neptis. auo succedens.
 h Soli nepoti. in p̄tate aut p̄stituto cui soli sit iniuriā
 cū hęc neptis p̄tra ius civile cū eo admittat. non aut pa
 truo sit iniuriā: r. tō eis nō p̄ferat: vt. s. ti. i. l. p̄oz. s. h̄.

tē a viro stipulata sit: siue alius eius nolē: vt. s. e. l. i. s. i.
 t Ex pollicitatione. facta a patre mulieris.
 v Frat̄. qui tenet ex pollicitationē patris: vt. s. de ius
 re do. l. si pater ita. r. facit. s. e. l. s. i. in si. s.
 x Conferre. hoc si cōstet matrimoniu: sed quid si est
 solum. r̄. vt. s. ti. i. l. v̄dit.
 y Eius. s. patris. vt. s. ti. i. l. filium. r. de euit. l. pater. r.
 ad. l. fal. l. pater. r. f. eo. l. si.
 I N adoptionē. in h̄itura dicit̄ quidā in duob⁹ casib⁹
 fieri col. iure veteri ex testō. vnus q̄n pater cauit: vt
 C. eo. l. si filius. alius in hac filia data in adoptionē. s. tu
 dic q̄ h̄ic futi in h̄itura ad extraneo: sed p̄i naturali suc
 cessit ad intestato fm. s. 30. vel fm. s. 30. a patre naturali r.
 legitimo r. est ei cōmissum edictū p̄ p̄teritū: est aucta
 sua portio r. ideo p̄fert: vt. s. de p̄trab. l. non putauit. s.
 in adoptionē. r. s. ti. i. l. s. pater. r. l. p̄i.
 a Adhuc pater adoptiuus. vt. s. ti. i. l. s. id quo q̄. su
 perior ergo casu erat mortuus.

S filia non fungetur nisi vt statim distinguit.
Necessesse imo pot adire de iure doli si vult. vt
§. de ple. sic. §. de of. p'te. p'teo. l. vnica. in pñ. vel dic necessesse. l. si
voluerit eo iure succedere quo p'teritus.

E iudicio. f.
testatoris. sic. §. v.
leg. p'ic. l. nonus. §.
d. **E**ã fungi. §.
§. de p'tabu. l. filii.
§. hoc sit p'sequens
vbi dicit q' cessat
collatio. So. aliud
est cū perit institu
tus collationē cui
p' aliū est cōmissus
edictū qd non pot
v' ibi nisi diminu
atur portio i'stitu
ti. vt. §. ntu. i. l. si fi
lius. aliud ē si p'e
tat p'terit' ab in
stituto collatione
fieri: vbi distingui
tur vt h. Ajo. r. §.
n. i. l. §. p' filii.

S pater. do
te. quasi reli
ctū. r. hoc repudia
ta bono. pos. h. ad
quod est. C. eo. l. a
patre. r. l. filiam. r.
de re v'ro. actio. §.
videamus.

Et legatum.
nisi ab intestato v'
p' p'tatabulas vel
p' querelā velut suc
cedere. Ajo.
Hlt'. patris
p'essione.
vnde liberi. Ajo. r.
dic q' pater emāci
patū p'terit' r. filii
aliū r. filii in pote
state cōstitutos in
stituto: et sic quēsi
berit. vi. vncijs.
h. **P**ossessionē.
bonoz. vñ liberi.
i. **E**rrore. erra
uit emācipat'
cū deberet petere
bo. pos. §. tab. r. ipe
petijt vñ liberi. et
sic fecit forozē er
rare.

Non cogetur. v'pote i'stituta: vt. §. e. l. si filia. in pñ.
Petita. sic. §. titu. l. i. §. i. in pñ. r. §. de tuto. r. cura.
da. ab his. l. scie. Accur.
Fratis. habeas patris: als' fratris. r. no. virilem. f.
quatuo: vncias cū sint tres. sic ergo portio filie minuitur
in quarta. merito ergo non confert: vt. §. e. l. filia. §. i.
Fructus. qd de fructib' h'ic dicit planū est. vt. §. de

S filia dotata heres instituta
non tenet p'ferre: vnde si peti
t'ratatubulas ex p'sona fratris
non cōfert: q' ex iudicio defun
cti peti' p'tatabulas: nisi velit
esse p'tenta portione qua esset
instituta. h. d. **V**pianus.

S filia fuerit heres i'sti
tuta collatiōe dotis nō
fungetur. vnde si cōmissio ab
altero edicto necessē habuit
p'tatabu. bono. pos. accipit: di
cendū est (qm nullā iniuriā fa
cit fratri) non debere eā dotem
cōferre. nam qd habuit ex iudi
cio cōuertitur ad p'tatabulas
bono. pos. Plane si ex minore
parte fuerit heres instituta: et
alia quedā in eā cōtulit p'trata
bulas bo. pos. aucta portione
eius: dicendum erit collatiōis
munere eā fungi: nisi forte cō
tenta fuerit portione ex qua in
stituta est. tunc em' dicendū est
ex iudicio p'arētis eam venien
tem non debere munus colla
tionis suscipere. **P**oponius.

S pater p' filia dotē p'
miserit: deinde ex hereda
te vel etiā emācipate r. p're
rite legatū dederit: habebit fi
lia etiā dotem' p'cipuam et
legatum'.
Erronea successio non indu
cit collationē. **W**apinia.
Hltus emācipatus qui
p' sessionē cōratabu.
accipere potuit intestati p'ris
p' sessionē accepit: atq' ita fi
lia que māsit in p'tate cum eius
dē familie fratre heres institu
ta p' sessionē intestati patris

Et ipsa cum.
dōa ratio: vt
§. de cōratabu.
l. filius. §. et hoc sit
consequens. Itēz
melior: q' p'io par
te tenet testamen
tum. vt. §. l. p'p'ri.
diximus.
Diuerso. h'ic
ab intestato: frater
ex testamento: et
subau. nec eodē iu
re possunt esse he
redes: alioquin cō
tra esset. vt. §. ti. i.
l. si filius. et fact

vsur. l. videamus. §. si actio. sed qd dicit de vsuris est mi
rabile. nam dotis collatio aut petitur officio iudicis qd
potest. vt. §. eo. l. i. rñ. aut stipulatione de conferendo in
terposita: r tunc cum actio sit stricti iuris non recipit vsu
rā. vt. C. de cond. indebi. l. i. Ajo. r. facit. C. de ac. emp.

errore: fratris emācipati secu
ta accepit: dotez scripto fratri
cōferre nō coget' cū ea possessio
frustra petita' sit: r filia fra
tris' volūtate secuta finē virt
lis partis retineat. l. vt oēs triē
tes habeāt: r bo. pos. vñ liberi
fungant que p' p'tatab. eēt pe
tita. **S** filia q' soluto m'rimo
dotē p'ferre debuit: moriā colla
tionē fecit: v'ri boni arbitrato
coget' vsuras qz dotis cōferre
cum emācipatus frater etiā
fructus conferat: r filia partis
sue fructus' percipiat.

Si testm' r'ripit p' querelā p
parte r' p' parte nō cessat colla
tio. r filr inter eos qui diuerso
iure succedunt. **W**ar. **I**dem.

Pater filii emācipatū
herede i'stituit r filia ex
heredauit: que i'officiosis lite p'
lata partē dimidiā hereditatē
absultit: nō esse fratrem bona
ppria' p'ferre cogēdū rñdi. nā
r libertates' cōpetere placuit.

Nec ipsa dotē **P**aul.
fratrib' suis p'feret: cū'
diuersos iure frēs h'edes sint.

Uerba enūciatiua p' modū
cōditionis plata exceptionem
inducunt. **W**ar. **M**apinia.
Pater nubētū filie quas
dā res p'ter dotē dedit
eāz i familia retinuit: ac fratri
b' sub cōditioe si dotē r ca' q'
nubētū tradidit p'tulisset: coh'p
dē p'scripsit: cū filia se bōis ab
stinuisset: fr'ib' res nō in dotē'
datis vēdicantib' exceptionē
doli placuit ob'stare: qm' pater
filia' alterutru'z habere voluit.

Et ipsa cum.
dōa ratio: vt
§. de cōratabu.
l. filius. §. et hoc sit
consequens. Itēz
melior: q' p'io par
te tenet testamen
tum. vt. §. l. p'p'ri.
diximus.
Diuerso. h'ic
ab intestato: frater
ex testamento: et
subau. nec eodē iu
re possunt esse he
redes: alioquin cō
tra esset. vt. §. ti. i.
l. si filius. et fact

Non cogetur. v'pote i'stituta: vt. §. e. l. si filia. in pñ.
Petita. sic. §. titu. l. i. §. i. in pñ. r. §. de tuto. r. cura.
da. ab his. l. scie. Accur.
Fratis. habeas patris: als' fratris. r. no. virilem. f.
quatuo: vncias cū sint tres. sic ergo portio filie minuitur
in quarta. merito ergo non confert: vt. §. e. l. filia. §. i.
Fructus. qd de fructib' h'ic dicit planū est. vt. §. de

Non cogetur. v'pote i'stituta: vt. §. e. l. si filia. in pñ.
Petita. sic. §. titu. l. i. §. i. in pñ. r. §. de tuto. r. cura.
da. ab his. l. scie. Accur.
Fratis. habeas patris: als' fratris. r. no. virilem. f.
quatuo: vncias cū sint tres. sic ergo portio filie minuitur
in quarta. merito ergo non confert: vt. §. e. l. filia. §. i.
Fructus. qd de fructib' h'ic dicit planū est. vt. §. de

Non cogetur. v'pote i'stituta: vt. §. e. l. si filia. in pñ.
Petita. sic. §. titu. l. i. §. i. in pñ. r. §. de tuto. r. cura.
da. ab his. l. scie. Accur.
Fratis. habeas patris: als' fratris. r. no. virilem. f.
quatuo: vncias cū sint tres. sic ergo portio filie minuitur
in quarta. merito ergo non confert: vt. §. e. l. filia. §. i.
Fructus. qd de fructib' h'ic dicit planū est. vt. §. de

Non cogetur. v'pote i'stituta: vt. §. e. l. si filia. in pñ.
Petita. sic. §. titu. l. i. §. i. in pñ. r. §. de tuto. r. cura.
da. ab his. l. scie. Accur.
Fratis. habeas patris: als' fratris. r. no. virilem. f.
quatuo: vncias cū sint tres. sic ergo portio filie minuitur
in quarta. merito ergo non confert: vt. §. e. l. filia. §. i.
Fructus. qd de fructib' h'ic dicit planū est. vt. §. de

Non cogetur. v'pote i'stituta: vt. §. e. l. si filia. in pñ.
Petita. sic. §. titu. l. i. §. i. in pñ. r. §. de tuto. r. cura.
da. ab his. l. scie. Accur.
Fratis. habeas patris: als' fratris. r. no. virilem. f.
quatuo: vncias cū sint tres. sic ergo portio filie minuitur
in quarta. merito ergo non confert: vt. §. e. l. filia. §. i.
Fructus. qd de fructib' h'ic dicit planū est. vt. §. de

Hab. nō cōpellit. f. pferre. vt. s. l. p. l. c. cōcordan. b. Fratribus. mulieris qui vt patris heredes tenent: vt. s. eo. l. i. §. filiā. r. facit. s. eo. l. i. §. si. cū p. cōcordan.

De ventre in possess. mit. r. c. hoc est facti nō iuris. s. q. qua re post rubi. de p. ratab. nō posuit de secundis tabu. que est iuris. Rñ. quia

hoc dat etiā pte ritis qui precedit institutos: vt. s. de secū. tab. l. i. §. expectandum.

Sicuti. p. tor. dan do carbonianā cōtra tab. r. ceteras. sed certe et posthūis dat p. ratab. vt. s. de cōratab. l. i. §. hoc aut. sed illud cū essent nati. hoc autē ante.

Nec dicere. sic. C. q. d. me. cau. l. metum.

Et mortis. ad hoc. l. eo. l. fina. Itē hic vere: ibi q. ad optiōne: vt. s. ea. l. §. si fili. r. facit. s. de acqui. heredi. l. cū quidā.

Exheredat. rite. vt. s. de cōratab. l. non putauit. §. nō queuis.

Inter suos. vt. q. ex viro existēte sui iuris r. vxo. re pceptus sit. vt. insi. de pa. po. §. qui igit. Idem si est loco sui heredis: qui r. ratab. h. vt. s. ea. l. §. etiā ex emancipato. r. s. de cōratab. l. r. si retentus. idem est in eo qui nō h. per se cōratab. s. per aliu: vt. s. ea. §. si filius. in fine. §. Idē de eo de quo est aliqua spes. vt.

§. sed r. si quis. s. q. d. erit si venter nō est pariturus suis vel quasi suis sed agnatis: vel cognatis qui sunt habituri bonor. pos. vñ agnati vel vñ cognati vel alia: nunquā admittet in pos. ex hoc edicto. Rñ. vt. s. eo. l. i. §. que est p. tra.

Casu. vt. in sequenti exemplo querit r. c.

Equius. l. minus inique. nā nec nō est equitas ali de alienis indebite. vt. C. de pac. l. fi.

Aliquo casu. imo omni casu est futurus suus. quā-

Qui nō vult hereditatē nō cogit ad cōlōnē. b. Triplo.

Heres filia patri cū fratribus p. rēta dote abstineat se bonis cōpellat eā pferre. r. diuus marcus rescriptit nō cōpellat abstinentem se ab hereditate patris: ergo nō tm data apud maritū remanebit: s. r. pmissa exiget etiam a fratribus: et est eris alieni loco. ab scellit em a bonis patris.

De ventre in possessioez mittendo: r. curatore eius.

Titulus. viii.

Ipsianus Icutt libe rox eoz q tam in rebus hūa nts sūt curā p. rator habuit: ita

etiā eos qui nondū nati sunt ppter spē nascēdi nō neglexit nā r. hac pte edicti eos intuit⁹ est: dū ventrē mittit in possessionē vice p. ratab. bonor. possessionis. **P**regnantez esse mulierē opz oimodo: nec dicere se pregnantē sufficit: quare nec tenet dato bonor. possessionis nisi vere pgnans fuerit r. mortis tpe: r. eo quo se mitti i possessionē petit. **T**oties aut mittit in possessionē venter si nō est exheredatus: r. id qd in vtero erit inter suos⁹ heredes futurū erit. **S**ed r. si incertū sit aliquo tm casu⁹ pos

do sub conditione exheredatur de qua subicit cum non valeat. vt. s. de libe. r. posthu. l. i. §. pure sed dico q. inferior nō est: dūto cū nichil suspendat: nā aut nascet suus r. solus: r. statim tenet exheredatio: vt. s. de iustio testa. l. si ius. aut statim nō tenet. Itē dū sperat nasci nō differit

sit existere quo q. edis suus futur⁹ sit: vtrē mittem⁹. equi⁹ em est vel frustra nōnunq. impendia fieri q. denegari aliq. alimēta ei qui dñs bonor. aliq. casu⁹ futur⁹ est. q. re si ita exheredatio facta sit: si michi fili⁹ vnus nascet exheres esto: q. filia⁹ nasci pōt: vñ plures⁹ filij vel filij r. filia: vtrē in possessionē mittet. **S**āctius⁹ est em sub incerto etus q. edef. ait etiā eū q. exheredat⁹ sit: q. eū q. nō sit exheredat⁹ fame necari: r. atūq. esse d. q. d. diminutū est: q. quis is nascat qui repellitur. **I**dē erit dicendū r. si mulier que in possessione fuit abortū fecisset. **S**z r. si sub p. ditione⁹ posthum⁹ sit exheredat⁹: p. dente p. ditione pedij suam admittim⁹: existimatis posse ventrē in possessionē mitti: q. sub incerto vtilius est ventrē ali.

Siveter ab institutis exheredatus sit: a substitutis p. riteritus: marcell⁹ negat in possessionē eū mitti posse viuētib⁹ institutis q. exheredat⁹ est: q. d. verū est. p. r. rariū aut si ab institutis p. riteritus sit vtrē/a substitutis exheredat⁹: viuis institutis mittendus est i possessionē q. si nō viuat negat mittendus: q. ad eū gradū deuoluta est hereditas a quo exheredatus est. **S**i fili⁹ ab hostibus captus sit: vxor eius pregnantis in possessionem bonor. soceri mittenda est: nam aliquo casu

§. Rñ. nō est illō sic extēdēdū: alis etiā rite r. pure exheredat⁹ vtrē in possessionē mittet: q. aliquo casu pōt fieri suus vt. plata q. rēla r. scriptū herede: vt. s. de inoffi. testa. l. papiman⁹. §. si ex cā. s. §. h. r. su⁹ ex v. f. c. t. d. i. o. i. v. l. diei exheredatōi apposite. h. v. r. a. q. l. i. i. l. i. t. u. t. o. r. e. x. h. e. r. e. d. a. t. i. o. p. u. r. e. f. a. c. t. a. e. s. t. r. f. a. c. t. s. d. e. p. r. a. b. l. n. o. p. u. t. a. u. i. t. §. i. r. §. a. p. m. o. r. §. S. o. c. e. r. i. h. o. c. i. t. a. s. i. v. i. u. e. r. e. s. o. c. e. r. o. s. i. t. p. e. c. e. p. t. u. s. v. t. s. d. e. i. n. i. u. s. t. i. o. t. e. s. t. a. l. i. s. i. q. u. i. s. e. x. h. e. r. e. d. a. t. u. s. §. s. h. o. c. i. t. a. §. 30.

ppter p. ditionem que nō dū est: nūla lo ergo tpe p. ditionis nalis est. **§. 30.**

l. §. filia. non ergo masculini cōci pit femininū p. r. pter odiū. vt. als s. de libe. r. posthu. l. cū quidā. r. p. r. pter hoc dicit ple. r. q. §. de verbo. si gni. l. p. n. u. n. c. i. a. t. i. o. i. n. p. u. n. i.

m. §. Plures. si cut hic odium facit nō cōprehendit omnes: sic r. als fauor facit cōprehēdi cōs: vt. C. de fideicomis. l. l. i.

n. §. Sanctius. fa cit. §. de penis. l. ab sentē. r. §. ea. l. §. s. r. si quis. r. §. de re gu. iur. l. is apud §. i. r. C. de carb. edic. l. fi. in fi.

o. §. Diminutus est. vt. §. ea. l. i. i. n. si in casu: vt. §. ea. l. i. n. fi.

p. §. Sed r. si sub p. ditione. facta in defectū potestati: ue cōditionis. als em nulla esset. vt. s. de libe. r. posthu. l. i. §. pure. et de here. insi. l. i. a. d. u. b. i. t. a. n. r. §. ea. l. §. s. r. si quis. §. 30.

q. §. Ciuicibus. r. deliberantibus vel adēntibus hereditatem. sed nō ne aliquo casu potest eē suus puta si i iurati repudiēt hereditatē q. mittendus est. vt. s. p. r. i.

a **E**xheredasset. his verbis.
b **N**atus. repete exheres esto. est em̄ alius casus.
c **I**n possessione. his enim casibus qui nascit̄ eo casu qui om̄issus est. finis est: vt. §. de libe. r. posthu. l. comodif. l. m. r. aliud in institutione vbi p̄ vnū videt̄ r. aliud cōpre- hendere: vt. C. de posthu. here. isti. l. si. que est p̄tra.
d **B**enigniorē. id est benignū. et facit. §. ea. l. §. sed r. si incertū. r. §. s. r. si sub cōditione.
e **G**rouis. §. p̄gnantis mulieris vt. §. ea. l. §. p̄gnātem. Bzo.
f **N**ō fuerit. ab eo forte diuortio separata. tñ mitte tur in possessionē. r. sic nō ob. §. eo. §. si ea. qz ibi negaba t̄ vxor aliquo tē pore. Itē p̄tra. §. de lega. iij. l. item lega. §. si quis vxor r. r. §. sed vt lega. iij. §. illud cō legal vxor: h̄ aut̄ ppter ventrē tñ dicitur.
g **E**tia ex emā cipato. r. post emā cipationē cōcepto vt differat a p̄ti. seq. casu. r. dic pos sessionē bonoz scz auī vt differat ab vltio casu huius. §. h̄.
h **I**a. an eman cipationem: r. sic remansit in pote state auī. vt insti. quib. mo. ius pa. po. sol. §. si.
i **B**o. pos. l. cō tratab. vt. §. de cō tratab. l. si emāci patus. §. nepote.
k **A**dmittete mus. qz r. p̄rata. daret. vt. §. de cō tratab. l. si retē.
l **S**cōm tab. fa cit. §. de p̄tratab. l. non putauit. §. in adoptionē. r. §. da tur. §. §. in eo. si. l. cum emāci. §. qui duos. Sol. l. bi.
m **R**epelli. a bonoz possessione auī. h̄.
n **E**x nouo. §. de coniungē. vt. §. i. l. i. §. i.
o **P**atri. emancipato vel quocūqz modo a patria po sestate liberato. Accursus.

p **I**n pos. bo. auī. §. p̄ pte. r. facit. §. si. l. i. filius.
q **V**xor. legitima r. sup hoc summam cognoscit vt subicit. ceterū vxorem esse. p̄bati plene oportet. sed cer te idem de legitimatiōe videt̄ qz talis debet esse que susi paritura sit. vt. §. eo. §. tōuens. in pun. sed illud dicit p̄e sumptue modico facere p hoc qz sit legitima.
r **F**uisse. aliq tempore. nec ob. §. §. rectissime.
s **A**d exemplū vbi summam cog noscat. r. si modi cuz est. p puero sit missio. vt. §. de car bo. edic. l. iij. §. cau se. r. §. ne vis si. ei. l. si. §. pe. sed cōtra §. eo. l. vbi cūqz. §. interdum. vbi di cit plene cognosci Soluti. ibi. r. no. si milia de s̄maria cognitiōe. §. ad ex h̄. l. iij. §. ibidem.
t **N**ichil noui. qz non mittit eam in possessionē.
v **P**reiuudiciū. qualequale. nam pleniū nō fit. vt. §. de iureiurā. l. iij. §. penul.
x **E**x quibz cau sis. i. cō de statu r bonis: vel de sta tu tñ queritur: vt. §. de carbo. edic. l. iij. §. p̄uls. Bzo.
y **I**n licem. ne qui speret ante vi tam necetur: vt. §. §. si filius. in si. fa cit. §. ea. l. in pun. 3
z **I**n familiā. i. agnationem que ei negabatur.
a **R**eipub. no. que nasci reipub. sic. §. de ven. in spi. l. i. §. §. magis qz parentibus: vt. §. de cap. r. postli. l. postliminium. §. filii. r. facit. C. de sacrosanc. eccle. l. sancimus. in si. l. bi anime holium r. r. §. de mune. r. ho no. l. iij. §. filius. Accur.
b **V**xor. dissoluzo p̄mo matrimonio diuortio. a. 30. r. sic p̄tina nō est vxor t̄pe mortis. vt. §. ea. l. §. rectissime.
c **C**um nemo. maxime. vt. §. p̄ri. §.

spes est id qd nascit̄ iter suos heredes futurū: vt puta si pa ter eius apud hostes decedat
Sed r. si qd ventrē ita ex heredasset: qz itra tres mēses mortis mee natus erit ex h̄s esto: vel qz post tres mēses: vē ter in possessionē vtiqz mit tet: qz aliquo casu suū heres fu turus est. r. sane benigniorē eē pretorē in h̄ac p̄te oportebit: ne qui sperat̄ ante vitā necef.
Rectissime aut̄ p̄tor nuscqz vxoris mentionē fecit: qz fieri pōt vt in mortis t̄pe vxor non fuerit: qz se ex eo p̄gnatē dicit
Etia ex emancipato v̄tēter ad pos. admittit. vñ apd iul. li. xxvij. dig. querit̄ si emācipat̄ qd sit vxore iā p̄gnatē de in de decessisset r. pater ei⁹ mor tuus sit: an v̄tēter in possessio nē emācipati p̄tis mitti possit r. rectissime scripsit rōnem nō eē cur v̄tēter que edictū admit tit repelli debeat. est em̄ eq̄ssi mū partui p̄suli: qui natus bo. pos. acceptur⁹ est: §. r. si au⁹ vi ueret s̄it v̄trē admitterem⁹.
Si filii in adoptionē datus decesserit p̄gnatē vxore: tunc deinde adoptato: defunctus fuerit: admittet venter in pos ses. adoptiu. sed an etiā in ei⁹ qz in adoptionē dederat filius mittet videam⁹. r. si hic nepos posthum⁹ h̄s ab auo natura li institut⁹ sit: mittet in pos. qz r. si nato eo nemo ex liberto sit ali⁹: bo. pos. fm tab. d̄ari pōt: aut si sint liberi p̄teriti etiā cō tratab. cuz ipsi pōt accipere.
Si pater nuru p̄gnatē filiū emācipauerit: nō in totum re-

pellim vterus d. 3. nāqz nat⁹ so let p̄ri ex nouo edicto iungi. Et gnaliter qbus casib⁹ p̄ri iungi tur nat⁹: admittend⁹ est v̄tēter in possessionē.
Si ea que i possessionem vult ire vxor⁹ ne get: vel nurus esse vel fuisse: vel ex eo p̄gnās nō esse p̄ten da: decretū iterponit p̄tor ad exemplū carboniani edicti. et ita diuiz adrianus claudio p culo p̄tor r. rescripsit: vt sumā tim de re cognosceret. r. si ma nifesta calūntia videbit̄ ei⁹ que vētris noie in pos. mitti desi derat nichil noui d̄cerneret. si dubitari de re poterit: operaz daret ne qd p̄iudiciū fiat ei qz in vtero est: §. v̄trē in posses sionez mitti opz. Appet itaqz nisi māifesta sit calumniar̄ie mulier: debere eā decretū eli gere. r. vbi oino iuste dubitari poterit an ex eo p̄gnās sit / de creto tuēda est: ne preiudiciū partui fiat. idēqz est r. si status p̄trouersia mulieri fiat.
Et gnaliter ex qbus causis car bonianā bo. pos. puero pretor dare solitus est: ex h̄isdē cau sis ventri qz subuenire p̄toiez debere nō dubitamus. eo faci lius qz fauorabilior est cā par tus qz pueri. partui em̄ in hoc fauet vt in luce p̄ducat. pue ro vt in familiā d̄educat. par tus em̄ iste alēdus est: qui r. si nō t̄m parenti culus esse dicit: verūetiam reipub. nascitur.
Si qd p̄tina vxore p̄gnan te scā mor⁹ aliā duxerit: eāqz p̄gnatē fecit diēqz suū oble rit: edictū ambobus sufficiet: videlicet cū nemo p̄tēdit nec

facere p hoc qz sit legitima.
Fuisse. aliq tempore. nec ob. §. §. rectissime.
Ad exemplū vbi summam cog noscat. r. si modi cuz est. p puero sit missio. vt. §. de car bo. edic. l. iij. §. cau se. r. §. ne vis si. ei. l. si. §. pe. sed cōtra §. eo. l. vbi cūqz. §. interdum. vbi di cit plene cognosci Soluti. ibi. r. no. si milia de s̄maria cognitiōe. §. ad ex h̄. l. iij. §. ibidem.
Nichil noui. qz non mittit eam in possessionē.
Preiuudiciū. qualequale. nam pleniū nō fit. vt. §. de iureiurā. l. iij. §. penul.
Ex quibz cau sis. i. cō de statu r bonis: vel de sta tu tñ queritur: vt. §. de carbo. edic. l. iij. §. p̄uls. Bzo.
In licem. ne qui speret ante vi tam necetur: vt. §. §. si filius. in si. fa cit. §. ea. l. in pun. 3
In familiā. i. agnationem que ei negabatur.
Reipub. no. que nasci reipub. sic. §. de ven. in spi. l. i. §. §. magis qz parentibus: vt. §. de cap. r. postli. l. postliminium. §. filii. r. facit. C. de sacrosanc. eccle. l. sancimus. in si. l. bi anime holium r. r. §. de mune. r. ho no. l. iij. §. filius. Accur.
Vxor. dissoluzo p̄mo matrimonio diuortio. a. 30. r. sic p̄tina nō est vxor t̄pe mortis. vt. §. ea. l. §. rectissime.
Cum nemo. maxime. vt. §. p̄ri. §.

a Quoties nūc transit ad scdam partē rubice.
o Bonorum esse. scilz quia causa rei seruande mitte-
tur in possessionem.

p Periculum. vt. Ica. l. s. itez periculū: ideo satisfat
nisi sit ex inquisitione datus: vt. s. de cur. fur. l. bonorum
z facit inuentariū

vt. Ica. l. s. curatore

d Creditores.

eorz enim cōsensu

constituendus est

si adesse volūt: vt

I. s. cur. bo. dā. l. ij.

in punct. z q dicit

opz: nō ipozat ne

cessitates: vt. s. de

insti. z tur. l. l. pñ.

e Cūmur. fre-

quentius.

f Dandi sunt.

z omnes agunt z

ueniuntur in solū

dum. vt. z. s. de cu

ra. bo. dan. l. ij. s. si

plures. z. l. si plu

res. z. s. de tu. z cu

ra. datis ab his. l.

ventri.

g Product. scz

sine his.

h Constituen-

dus. l. constitutus

ventri z bonis fac

ciat hec: vt. I. eo. l.

curator.

i Dignitate. sic

I. e. l. habitatio. s.

seruis. z. l. curator

z. s. de lega. l. l. si

seru. pluris. s. si.

z. I. de carb. edic. l.

sed z. l. i. s. an au

tem. z. I. de mune.

z. hono. l. i. s. item

ventris.

k Cōsueuerūt

tertio de mobilib^o

quarto de imobi-

libus: vt. C. de bo

nis que libe. l. i. s.

s. si autē es alie

nū. z. s. si autē nō

su. s. 30. z. s. de re

lig. l. si quis sepul-

ch: s. s. fi. z. l. seq.

l Idem. curator bonis datus. vt. I. de mune. z. ho. l. i.

s. s. z. in bonis. z. de bōis au. aud. pos. l. creditores.

m Solent. hoc quo ad hec que ex necessitate sunt ge-

rendā vt. hic. z. I. de cura. bo. dan. l. i. in s. ceterum alia nō

vidēt. z. in hoc differt a tutore pupilli z curatore adulti.

vt. s. de adm. tu. l. inter. z. no. q. quedā ex his facit vt cu

rador bonoz. que dam vt curator ventris.

n Curator. volens demū nō inuitus nisi ex causa: vt

I. de cur. bo. dan. l. ij. s. queritur

o Dandi sunt. hi tenentur vtili actione. nego. gest. nisi

calumniatricē dicit. Quoties autē vēter in possessionez mittit solet muller curatorem vētri petere: solet z bonis. sed siquidē tm̄ ventri curatoz dat^o sit: creditoribus pmittēdū est in custodia bonoz esse. Si nō non tm̄ ventri s; etiam bonis: curatoz dat^o est: possunt etiaz securi creditores esse cū pertulū ad curatozē ptineat: idcirco curatozē bonis ex inquisitione dandū idoneū. s. oportet creditores curare. vt si qd alius est q nō edito partu successione speret. Hoc autē iure vtimur vt idē curatoz z bōis z vētri def. Sed si creditores iustēt: vel qui sperat se successurū: diligent^o atq; circūspētius id fieri debet: z plures si desiderentur dandi sunt.

Muller autē in possessionez missa ea sola sine qbus se sustinere z ad partū vsq; product^o nō possit sumere ex bonis dz z in hāc rē curatoz cōstituendus est qui cibū z potū z vestitū z tectū mulieri prestat p facultatib^o defuncti z dignitate eius atq; mulieris. Diminutio autē ad hos sumpt^o fieri dz pūmū ex pecunia numerata: si ea nō fuerit ex his reb^o que pūmonia onerare magis impendio q; augere fructib^o cōsueuerūt. Itē si periculuz est ne interim res vsucaptanz: ne debitorē tpe liberent^o idē

nato posthumo. vt. s. de testa. tu. l. si nemo. s. testamēto.
p Substitutus. post ponitur de substitutis propter
spem successionis: vt. C. vbi pupil. edu. l. si. s. 30.

q Defuncti. l. ad defunctum.

r Idoneus. rebus z facilitate conueniendū: vt. I. de

verbo. obliga. l. si

quis stipu. in si. p

qualitate et rerū:

vt. I. de verbo. sig.

l. quos nos. s. lo-

cuples. s. 30.

s Cur bonus.

psidis arbitrio: vt

I. de cura. bo. dan.

l. ij. in pun. z. s. de

admini. tuto. l. ij.

s. si nō erit. s. 30.

t Cardit^o. als

seruus datur. als

seruus aiebat zc.

v Obfirmare.

id est ob hoc signa

re ne qd inde mi-

nuatur.

x Pernumera

re. l. omnes nume

rare. per enim to-

tum significat: vt

I. de verbo. sig. l.

vrbans. s. s. 30.

y Facta sit. sub.

messi z vindemie

custodē apponet.

z Diminui. p-

pter ventrem vel

pecora vt messem

vt vindemiā: imo

in ventre contra.

vt. s. pri. s. 30.

a Curatore. cō

stituendo. z dic cō

scribere. i. ei scribe

re debent omnes

simul creditores

et alij quozum in-

ter est cōsum: de

quibus hic z supe

riou. s. dicitur. vel

maior pars qui in

eum consentiunt:

vt. I. de cura. bon.

dan. l. ij. in princ.

s. 30. z quod dixit

reddent: scz que

possunt vendi. qd dixit. s. eo. s. mulier. nec obsat. I. de cu

ra. bo. dan. l. ij. q. ibi debet consentire si exigitur. l. 3 qui-

dam dicit aliud in illo curatoz. Accur.

b Hec oia. que sunt dicta. s. e. l. s. q. si. z. s. idē ait. s. 30.

c Tandiu aut. tenetur em̄ actione in factū ad inters

esse vsq; ad annuz: vt. s. si mulier ven. no. l. i. s. competit

z. s. per calumniā. z. s. hāc autē. z. facit. s. de his qui no.

infa. l. notatur. z. de iurcur. l. iij. s. p.

d Partat. futurum agnatus vel cognatum: vt. I. co. l.

vbiq; s. interdum.

Sumptus bona fide. qz se credebatur pregnantē et ex defuncto. et facit. s. eo. l. i. s. totiens. ibi. ratiqz. r. j.

Habitatio. facit. s. eo. l. i. s. mulier. (eo. l. penul. v. r. qz est portio viscerū matris.

Cur. s. de v. inspi. l. i. s. ex hoc re. sed ptra. j. eo. l. extra neo. Soluti. ibi.

Sub pena. vel usura: alioqñ nō nisi fuerit conuentus. s. 30. r. no ta qz hic est ex natura curatoris bonorū. s. in principio hui. l. i. ex natura dati vtrū. Itē facit. s. de cura. bo. dan. l. i. in fi. et de heredi. l. i. l. i. s. qz instituat. s. fi. Itē qz dicit sub pena: sub. marie s. 30.

Arraneo posthumo. vt ex emācipato conceptus qz poterat et olim institui. vt l. i. de lega. s. posthumo. secus in suo filio: vt. s. l. p. r. in pñ. que est cōtra.

Cur. no. qz hec dictio nisi ponit. sic. s. si qz cau. l. si eum. in fi. r. facit hoc lex ad solutionē qñtionis facit. C. de rei vxo. actio. s. ex actio. in fi. magne glo. r. facit. s. d. carbo. edic. l. s. si i. s. an aut.

Bicūqz bonorū possessio. l. vñ lib. fm qñdā. tu dic etiam vñ agnati: vt dice. s. l. si. vbi expone. hec verba in omnibus rē.

Pro superstitē. quo ad commo dū ventris.

Interdū. dif ferentiā facit. s. h an mulier que petit mitti sit paritura suū vel quasi sus: et ei resistitur ab alijs liberis. quo casu sit plena cause cognitio cū debeat vsqz ad pubertatē esse in possessione: et alii licet in iam nato fieret summaria. vt. j. de carbo. edic. l. i. qz. s. cā. an sit paritura agnatū vel cognatū defuncti. r resistit ei ab alijs agnatis: r tūc citra cāe cognitionē maximā mittit: qz tunc nō dō esse in possessione nec ali vsqz dū nascit. ceterū qñtio stat. s. l. i. s. si ea. nā ibi r agnatū erat paritura. vel dic qz si suū tñ non erāt liberi qui resisterēt:

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

sed vel extranei vel nulli: et ideo fit ibi summaria. k Cum liberta. resistentibus. l Unde legitimi. i. quasi legitimi. i. agnatū vel cognatū sit paritura: r hoc cū alijs agnatū vt cognatū resistentibus. m Cognitionē. plenā: merito: qz nō erit in possessione nisi vsqz nā sce. nec enim rē. n Ventrē. pariturū agnatum vel cognatum. Ac. o Sed etenim. pro certe. r hec dicitio sed aduersat ad id quod dixerat vsci. q. d. non vscitur post natiuitatē s. questio status differtur. p Cum his. vt paritura suū cum alijs suis: paritura agnatum cum alijs agnatis. q Solus. si solus est. r facit. s. de manu. tes. l. si ita fuerit. s. qñtio. r. j. eo. titu. l. i. s. si paf emācipat. r. s. de usufruc. l. i. l. i. l. i.

S vteris. dif ferendā. im mo. s. vt. j. d. adul. l. miles. s. quas pro pter. et. C. de fal. l. i. r. j. de car. edic. l. i. in fi. r. l. i. i. c. i. qz dicunt nō differrī. sed ibi propter natiuitatē. vel dic aut iō accuso vt sic impe diā partū. i. possessio nē mitti qñ ex adulterio cōceptū et differit vt h. aut etiā vt ipsa punia tur qz possum vt in p. r. i. s. argu. j. titu. l. i. l. i. c. i. a.

Preindiciū. quale qñ. nō tamē cui stetur: vt. s. de pef. here. l. si quis

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

Arraneo posthumo. he rede instituto non alter vter i possessionē mittit: nisi mater aliunde se alere nō possit: ne forte ei qz nō bonorū possessor futurus est denegasse alimēta videamur. Idem.

Bicūqz ab itestatorē ter admittit: scilz si talis fuerit is qz in vtero est: vt si in rebus humanis esset bonorum possessionē petere possit: vt in omnibus partibus edicti pro supstite habeat is qui in vtero est. Interdū non passim sed cum cause cognitione mitti venter in possessionē debet: si quis sit qui cōtrouersia referat: sed hoc tantū ad eum

vel cognatum possit mitti ex hoc edicto, dixit Azo qd sic etia in quarto gradu vel vteriori dsmodo alius eu non pcedat. na lex dicit ex obibus partibus zc. f. q. multe sunt et tclio ab hestato. vt liti. de bo. pos. f. sunt aut. liberosi/ agnatoz/ cognatoz. ist e em sunt ptes edicti: vt J. si ta. tes. nulle ex. l. i. in pn.

et p hoc. J. ad tertul. l. i. sed si maris. z. s. eo. l. vbi cūq. in pn. in quibus sunt eadē verba. Jte expressum videt. s. l. vbi cūq. s. interdu. Alij dicunt nō aliter nisi sit paritura suum vel qū suū. vt. s. e. l. i. s. totiens. et qd dicit oib' edic. zc. i. siue ab testato: siue ex testō p fm tabu. vel Jtab. suc cessur'. dūmō su' vel quasi suus. s. sic nō cōprehende rētur oēs partes edicti. vt si vis ser uare scōaz optio nē dic ex oib' zc. siue sui sūt succes sori vt liberi: siue vt agnati: siue vt cognati qd facere pnt. vt J. de succes. edi. l. i. sed vidē dū. et de car. edic. l. s. bonis. s. huic. prima placet ma xime p s. interdu. licet in alio differat vt ibi dicit. sed qd si institui ventrem berne extranee quod possum. vt. s. de statu ho. l. q. in vter. ro. ij. rñ. habet/ quia habiturus est fm tabulas.

De coniungendis cū emancipato liberis.
Siquis p. l. antiquā. xij. tabu. soli sui succedunt. vt liti. de here. ab testa. s. i. z sunt sui etiā nepotes in ptate si pat eoz est emancipat'. vt insti. de here. qua. et disse. s. sui. s. p ptozē solus emancipatus/ ac si in ptate man sisset. vt. s. de Jtabu. l. i. s. vocat. hanc discordiā sedat hic ptoz vt partē quā erat habiturus emancipatus si in pote state stetit diuidat cum suis filijs: vt ipse dimidiū illi aliud dimidiū habeat: z eis solū cōferat nō alijs fratrib' Sed ad hoc vt fiat hec cōiunctio multa sunt necessaria. pūmo vt pat sit emancipat': alio ipse solus succederet cōi iure. vt J. eo. l. i. in pn. z s. si p. i. rñ. Secō qd liberi ei' sint in familia. i. in ptate tēpore mort' aut. vt h. z. d. s. sui. Ter tio qd hi nepotes sint naturales et legitimi non legitimi tñ. vt J. eo. l. i. qd filij. Quarto qd hēditas pñeat ad eos scz nepotes z filij. qd filij pteritus sit et illi instituti: vel e. vel oēs pteriti z alius institut': qbus casib' p. p. Jtab. marie locū hz pcordia: vel prioris testat' decessit vt h. nā verbō pñere late pater: vt J. de ver. sig. l. vbi. Quinto qd suo nole pñeat. alio secus: vt h. z. J. eo. si nepos ex her. zc. s. de Jtabu. l. nō putat. s. sed si ipse. Sexto qd heredi

tas sit paterni generis: aut ani paterni. als pteritio p exhereditōe habet. vt. s. de Jtabu. l. illud. s. sed ad te stamēta. Septimo qd nō sint exhereditati filius vel nepos qz tunc in Jtabulas nō iungētur: qz oīno eis denegat suo z alieno iure: vt hic. z. s. de Jtabu. l. si post. s. ex here dat. Octauo qd e-

De coniungendis cum emancipato liberis eius.
Titulus. ix.
Primo ponit iuriscōsultus mente edicti. scō illud expo nit: scō ibi hoc edictū. Bar.
Aplan'.
Siquis ex his qd' bonoz possessiōe ptoz polliceat in ptate parē tis cū moritur nō fuerit: ei libe rīsqz quos in eiusdē familia ha buit: si ad eos hēditas suo nō mine pñebit: neqz notā exhe redatiōis meruerūt/ bonozum possessiōe eius partīs datur' q ad eum pñerēt si in ptate per mā sisset. sed ita vt ex ea' parte dimidiā: reliquam liberi eius habeant: hīsqz dūtaxat bona sua cōferat. **H**oc edictum equissimū est: vt neqz emancipa tus sol' veniat/ z excludat' ne-

potes in potestate manentes: neqz nepotes iure ptatis obij ciantur' pti suo. Et in adoptio nem datus filius z heres insti tutus ad hoc edictū ptinet vt ei iungatur nepos/ qz in aui sui naturalis est potestate. Iungit ur autē nepos patri suo emā cipato siue pater pteritus/ sit siue institutus. z hec erit diffe rentia iter institutū in adoptio nem datū z emancipatū: qz in adoptionē quidē dato non als iungitur nisi instituto z alio cō mittente' edictū. emancipato autem siue sit institutus eman cipatus/ siue pteritus sit. **S**i lio' in potestate ex esse: eman cipato ex triente herede insti tuto: iulianus ait nepotem pte ritum petita Jtabulas bonoz possessiōe patruo sextan tē/ patri vnciā ablaturū. **S**i pater emancipatus exhereda tus sit nepotibus ex eo pteri tis' qui erāt in potestate retēti

mancipatus non sit in adoptiōe da tus. nā tunc nō sit ei' cōiunctio: qz neqz cōtratabu. nisi sit institut' et alius cōmittat edic tū. vt. s. de Jtrata bu. l. non putauit. s. in adop. nisi sit dat'. p. p. suo pa tri in adop. vt. s. s. Jtrata. l. iij. s. idē. sed hoc edictū hoc die locū nō habz: qz sublata est dñia pa. po. vt in auf. s. here. ab testa. s. i. col. ix. vñ solus fi lius nō nepos ex eo succedit: sed ni chilominus est le gēdus. qz de col lanōe dicit: qz bo na argu. hic sunt. et qz alias leges reddit intelligibi les. dic ergo si qz zc. scz emancipat' ex his quib' zc. et p hoc repellit suc cedētes p lineam femineā: qz eis nō

dat Jtabu. vt dixi. nec etiā vñ liberi: vt. C. s. suis z le. l. fi. b. **D**atur. ei qd est. s. Jte ideo dicit eius partīs qz ali os forte fratres habebat. **E**x ea. s. sua parte partē dimidiā sub. habeat: reli quam. s. dimidiā liberi zc. **H**isqz occasione p dicitē cōcordie cui' alia discordia inter hos nepotes z eoz patruos. nā patruū dicit patrē nepotū pteritū. et nepotē petentē Jtabulas cōferre de bere eis fratribus. p. l. s. de col. l. i. in pn. at hi nepotes di cunt se solos pati iniuriā p Jtratabu. sui patris: qz qd soli habituri erāt de iure ciuili auferi eis dimidiā. vñ cū pte toz grauauerit in pma pcordia nepotes: nisi fauet eis. vt solū eis cōferat eoz pater: vt h. z. J. eo. s. sed z si sint nepo tes. z facit. s. de col. l. filius. z. s. de Jtab. l. i. s. qd habebat. **H**oc edictū. cuius mens est in pncipio huius. l. **E**xcludat. p. ius ptozū qd eum solum vocat. Azo. **O**bjiciant. p. l. xij. tabu. q solos nepotes vocat. vt liti. de ex here. libe. s. emancipatos. sed simul vocentur. **C**ōmittēte. hodie nō iungit si def' tneo qz remanet in ptate. vt. C. s. adop. l. cū in adoptiōe. s. oia igit. s. z ho die iure veteri iungit si detur auo in adoptionē: siue fue rit institut' sine nō. vt. s. de Jtab. l. si. s. pe. z. J. e. s. si p. azo. **F**ilio. facit ad hoc. s. si pars here. pe. l. i. s. si ego. z. s. de contratabu. l. i. s. i. z. l. cum emancipatus. s. si. **P**teritis. extraneus igitur fuit institutus.

a Admittuntur ad contratabu. sed an iungantur ex heredato statim dicam.

b Admitti. q. d. si admittatur cum alio ergo et solus

vi. s. ti. l. i. l. vbi dicitur in si. quod tamen in exheredato dicitur idem in preterito vt. s. ca. l. s. iungit c. Nepotes ad mitti. ad contratabu. sed an iungitur nepos pfi exheredato: h3o dicit q non. primo q: habetur p mortuo vt hic. secundo q: hoc dicit. s. ca. l. in prin. tertio no habz tabulas cuius causa hic titu. est iductus. vt. s. de contratabu. l. si post mortem. s. ex heredatus. h3o dicit q sic. vt. s. de inoffi. testa. l. si pponas. r. j. s. si pater in pstate. s3 potes dicere q plaza querela iungatur non prius. vel iungatur no p hoc edictum: sed p nona clausulam iuliam. vt. j. eo. l. qui duos.

d Exheredatus. scilz rite. non alz: vt. s. de tab. l. no putauit. s. no queus. Item hoc ita si exheredatio non sit facta in ualida. vt. j. de bo. libe. l. si patrono. s. ex testamto. sed fallit in hoc casu. vt. s. de stratabu. l. si u. s. sed cu exheredatio. et. j. de bo. lib. l. si pson. s. si quis non mala. Itē q sequentes repelluntur et filij in partem tm admittuntur: etiā est de iure ptois. vt. j. eo. l. q duos.

e Liberos igitur. id est nepotes vt proneposes vt similes.

f In familia. id est in potestate.

g Eius. sub. oportet esse nepotes puta au.

h Conceptus. sed quam partem petet interim emācipatus: Rñ. vt. s. de contratabu. l. i. s. si ex tribus.

to in potestate partiantur. nec enim munº debet ferre nepos in locum filij adoptatº: qz si ab extraneo eēt adoptatº. **B**lud non interestº quota portio hereditatis ad nepotem pertineat: an perqz modica. nā z si modica sit: attamē dicemus esse locū huic partº edicti.

Primo ponit unum dictū. secundo illud per exempla declarat. Barto.

Inter ipsum filium et liberos etº diuiditur hereditas sic vt ipse dimidiū: liberi dimidiū habeant. proinde pone solum esse filium emancipatū: et nepotes in potestate duos: neminem preterea ex liberis: habebit emancipatus dimidiā partem hereditatº: aliam dimidiā duo nepotes vt quadrantes ferant. s3 z si sit preterea alius filius: eueniet vt filius habeat dimidiā partem hereditatº ex quo nepotes non sunt: alius semissem hereditatis cum filijs suis: ita vt quadrantē hereditatis ipse ferat: quadrans in liberos eius diuidatur.

Sed et si ambo filij emancipati sint et habeāt singuli nepotes: eueniet vt singuli singulos semissem cu nepotibus suis diuidāt: ita vt ipsi quidē quadrates ferant. nepotes autem residuos quadrantes. z si alter duos filios et alter tres habeat: quadrans vnº inter duos: alius inter tres diuiditur.

Si qz ex nepotibus suam portionē omiserit: eueniet vt non ad patrem eius: sed magis ad fratrem pertineat. sed et si omnes nepotes omittant: patruo nichil accrescet sed solum patrº. qz si paf omiserit: tunc patruo accrescit.

Iuriscosultus vsqz huc expedit primam partē edicti. de cōiungendis. hic incipit de

i Alio. ceteruz si ex eodem nepos te esset excluderet per suum patrem talis pronepos. h3o. vt. s. de stratab. l. i. s. si post. Accursius flo.

k Jungi. vt. j. eo. s. eueniet. sed argu. p. s. de legi. tu. l. tutela. s. proinde si alter. et. j. de bo. lib. l. y. et. l. q. in fi.

l Si postliminio. sic. s. de contratabu. l. i. s. ex tribus. h3o.

m Nepotē. scz unum de duobus vt statim patet. Accursius flo.

n Ab extraneo. i. hic nepos esset extraneus. vt. r. s. de contratabu. l. cu emancipati. s. h3a. Accursius flo.

o Illud no interest. quo ad hoc edictum. sed arg. cōtra. s. de dolo. l. si solum. in fi.

p Part. scz de cōiungendis. habet enim et aliam partem. i. de collationibus.

q Inter ipsum. ex liberis. ex se ponit. h3o.

r Tū patruo. immo nepotibus non patruo. vt. j. vnde libe. l. si qz. s. si. s. sed. hic nepos omiserat: ibi non. vel qz ibi dicit non reliquis. i. nepotibus ex alio filio: sed suis sic: z patruo vt hic. prima placet. et facit s. de vulga. subli. l. coheredi. s. qz discretus. r. de lega. l. l. plane. i. respon. et. c. de edu. to. l. len. s. h3a ita. Accursius flo. et m.

a Conferet. etiā institutis: etiā non pefenibus cōtra
subulas. qđ non est p edictum de collatio. sed per seculo
interpretationē. vt. s. de col. bo. l. si filius.

b In iuriam. sed dic vt. s. ea. l. arca pūn. notam.

c Cum fratribus. cum. l. quando.

d Virile. vt. s.
de colla. bono. l. i.
s. fina.

e Et in eo. cū
vocatū cum suis
liberis et confert.

f Bonoz. pos.
vt. s. s. cum inter.

g Nam et si. a
simili probat. b.

h Alius eman
cipatus. qui nō hz
filios in potestate
aut regentos.

i Retent. sup
ple et alius emāci
patus: ex quo duo
remanerūt in po
testate nepotes. et
sic tres filij duo e
mancipati et tertio
in potestate.

k Filius eman
cipatus. ex qđ nul
lus nepos est.

l His duob.
natis ex alio emā
cipato. confert cū
pater eorum quia
est emancipat. vt
C. de col. l. si emā
cipati. vnde bñ di
eo ex altero. si em
ex se nati essent so
lis eis cōferret. vt
s. s. sed et si sint.

m Ipsi. nepo
tes.

n Conferet. i.
cōicabit. quod vi
debatur p hoc edi
ctum: sed non est ita. hoc enim rē. Accursius.

o Propter bona. sic. s. de pecu. l. eo nepote. in fi.

p Eueniet igit. fm ea qđ. s. dixi ibi: puto dimidiā rē.

q Nepotibus. i. filiis. no. glo. sic. i. statum nepotē pro
filio et pronepotem pro ipso nepote pone. nam respectu
aut defuncti dicitur nepos et pronepos ille: quo ad filij
emancipatum est filius et nepos.

r Alio vna. nō dico ex alio. i. suo fratre p̄mortuo et ei
filio. illis em nō cōferet sicut nec eoz auo. Itē illi semis
sem h̄r d̄ans. pauite haberet sicut eoz auo. vel dic nepo
te. suo. i. suo filio: sec̄ si ex eodē nepote h̄ret: qđ tunc. pne
pos p nepotē. i. p patrē suū excluderet. vt. s. ea. l. s. libos.
in fi. Azo. nisi ponas nepotem p̄mortuū. et facit. s. c. s.
liberos. in fi. et i. proxi. et. s. de col. l. si nepotes.

s Ex defuncto. quodā tertio qđ erat in p̄tate fm Azo.

t Alius. s. nepos. vt. Tractat. i. tractādo q̄nt.

x Nepotibus. istis quorum alter erat emancipatus.
sed quomodo confert emācipato nepoti p̄tra. l. s. de col.

l. i. s. portiones: Rñ. ex p̄sona sui patris p̄mortui petuit cō
ferri sibi hi nepotes qđ pater fuerat in p̄tate aut: qđ eius
p̄sona nitunt eadē eis portio cōferatur qđ patri conferret.
vt. s. de colla. l. si nepotes in locum. maxime si cautū erat
patri de collatione ante mortē. sed obstat qđ subijci: q̄
uis min⁹ et. si em
p̄ viuit et velit cō
currē cū suis fra
tribus nō erāt ha
bituri min⁹ immo
nichil. vt. s. s. si p̄
in p̄tate. Rñ. min⁹
qđ patruus: qđ ni
chil. nā qđ nichil ē
min⁹ est. vt. s. b. tri
bu. l. illud. Uel dic
seco qđ petunt con
ferri ex sua p̄sona
nō p̄fio: et dic de p
fecutijs bōis aut
vel p̄ris. vt. C. de
col. l. filie dotē. s.
nec dubius. et. l. vt
liberis. s. fina. Uel
tertio dic hūc nep
otē a p̄re suo nō
auo emācipatū. et
ideo ei p̄fert: quia
nec p̄ se nec p̄ aliū
factū est qđ min⁹ sit
in p̄tate aut. et fm
has duas positio
nes dic patrē nes
potis emācipatū:
et qđ subijci q̄uis
et. q. d. si p̄ viue
ret in portioe ter
tia p̄curreret cum
suis filiis. et si nes
potes haberet me
diatē tertie: s. tñ
habēt integrā ter
tia collatiōis. Itē
qđ hoc ad hūc tit.
Rñ. qđ h̄ titu. dicit
de collatiōe faciē

**Cere de secunda. f. de collatiōe
bonozū que iducitur per hunc
titu. et durat vsqz ad fi. l. Bar.**

Emācipatus filius siquidē
nepotes in aut p̄tate non ha
beat: fratribus suis conferet.
S; et si sint nepotes: voluit eū
p̄tato: filijs suis qui sunt in po
testate solis cōferre. merito qđ
veniendo ad bonoz possessio
nem: illis solis iniuriam facit.
Nunc videamus quantum
eis conferat: et quidē semp cū
fratribus emācipatus confert
virilem sibi detrahat. vtrum z
in eo casu virile detrahat. an
vero qđ dimidiā partē habeat
bonozū possessiōis: dimidiā
partē etiam bonoz suozum cō
ferat. et puto dimidiā tñ bono
rū eius partē cōferre debere.
nā et si⁹ alius emācipatus sit
filius: alius in potestate reten
tus: filij emācipatus h̄is duo
bus nepotibus vnā partē tñ
cōferret: et patruo eoz qui i po
testate mā sit vnā partē dabit:
tertia ipse habebit. nec qđ ne
potibus confert a patruo emā
cipato ipsi patri conferent.
hoc enim nō de bonis aut: sed
pp̄ bona postea eis accrescit

Eueniet igitur vt p̄f emāci
patus si centum in bonis ha
beat quinquaginta sibi detra
hat: residua quinquaginta om
nibus nepotibus id est filiis
suis cōferat. aut si vnū nepotē
habeat: et duos ex alio prone
potes: ita diuidāt quinquagin
ta vt nepos habeat viginti q̄qz
pronepotes ex alio vnā. et v.
nam et bonozum possessiōis
ambo vnā partem habent.

Si sit filius in potestate: a
lius emācipatus: ex defuncto
vnus i potestate nepos: alius
nepos emancipatus: elegāter
seculo tractat: patruus emā
cipatus tantū nepotibus quā
tū fratri suo cōferat. et ait pos
se dici tres partes cum facere
debere: sibi vnā: fratri vnā
istis vnā collaturum: q̄uis hi
minus qđ patruus ex heredita
te aut cōcurrente patrē sint ha
bituri: que sententia vera est.

Sed et si sint duo nepotes
ex eodē filio h̄ic emancipati
sunt: et ex altero eoz pronepos i
p̄tate defuncti: partē habebit
nepos vn⁹: alia nepos cū filio
suo. sed et si nepos sit et ex alio
nepote defuncto duo pronepotes

da a p̄re filiis. vt. s. ea. l. in p̄n. cui rei cā ēt supponit ḡna
liter qđ et quantū debeāt p̄ferre nepotibus et qđ etiā p̄ferat
y fratri suo. qui erat in potestate. (nepotes.)

z Ex eodem filio. mortuo. a Defuncti. proauu.

b Filio. s. pronepote defuncti: videbat qđ patruus emā
cipat⁹ p̄ferret soli. pronepote qđ remāsit in p̄tate: sed fec̄ est
et h̄z hic locū eadē q̄suo que etiam habet in superiori. s.

c Sed et si. s. dixit qualiter nepotibus confert: nunc e
qualiter ipsi p̄ferant et cui. et dic qđ habui fratē ex qđ fue
rūt duo filij qđ fuerūt nepotes p̄ri meo. i. auo suo: et vno
eoz nepotū p̄mortuo duo sunt pronepotes ad autū quotū
alterū emācipauit au⁹: nūc au⁹ mortū. ego fili⁹ succedo in
dimidiā: nepos sup̄stes in mediā alteri dimidiē. alia q̄ra
ta deberet dari. pronepote remanēt i p̄tate aut de iur̄ ciuili
s; p̄tore sit ei iniuria qđ vocat ēt nepotē emācipatū cui dā
alia q̄ra. cū s; soli ei faciat iniuriā: ei soli cōfert. Seco p̄fert
patruo suo si sup̄est. si nō sup̄est: p̄mior patru⁹ suo: filio
d pronepotes. s. sint. (nichil qđ sum patru⁹ magn⁹.)

M Ichil. edicti. de cōiungendis. Sermo. i. edicti de lega. prescā. qd est. s. r po ne nepotē in potestate hēdē institūtū r patrē eius emancipatum vel pteritū vel ambos pteritos extraneo instituto. r petisse p̄tratab. rupto testō: r tignunt r ambo sol

uunt legata exep̄tis p̄sonis: qz cū nepos facit inuiriā emancipato q̄ solus de iure p̄torio succedit r p̄cipat emolumētū p̄nciper r on. r facit. s. de lega. p̄te. l. nepos. r. l. se.

C Ipfuz. nepotē. q plus haberet q̄ p̄ si legata solueret p̄ r nō ipse.

Q Uī duos emancipauit. scz p̄mū r alium post. vt. l. inuuit. e. s. l. saluz. r sustulit. i. p̄rea uit. f. post emancipationem.

Exheredat. filio p̄mo emancipato ex q̄ sūt nepotes

F rater ei. or do uirere est. quero cuz frater eius sit emancipatus et ipse. f. frater eius p̄teritus et nepos r.

I nstitui. scz sunt.

J ur. sit. hoc casu r seq.

P onamus. r sic ambo filij erāt p̄teriti.

Exheredat. scz fuit.

S olus nō exheredatus. illum em̄ excludit.

F ilijs suis. i. filio. vt posuit in casu. s. 3o.

C um eo. scz patre.

P osset. scz filius patre cōmittente edictum.

P ropter s̄d. ratio sup̄ioris p̄ximū dicit. r dic q̄ magister iulian⁹

fuit auctor huius noui edicti de p̄iungendis: qd̄ p̄tor. p̄posuit. vel forte illius tñ clausule vt nepos p̄teritus cuz exheredato patre iungat. s. 3o. r **E** i. i. nepoti etiā soli.

vnus ex p̄nepotibus emancipatus soli fratri suo p̄ferat. vel si frater nō est soli patruo: non etiā patruo maiori.

Clausula adiecta in lege interpretata. **B.** Paulus.

M Ichil. i hac p̄te edicti cauit p̄tor: vt legata exceptis p̄sonis nepos p̄terit: sed p̄t superior sermo r ad hūc casum refert. nā absurdū est patrē qd̄ eius legata p̄stare: ipm̄ vero plus habere cū eadem conditione in eadem partem vocetur. **M** arcellus

Q Uī duos filios hēbat alterum ex his emancipauit nepotē ex eo in p̄tate retinuit: emancipat⁹ filiu suū sustulit: r a patre exheredatus est: quero cū frater ei⁹ r ipse emācipatus sit p̄terit⁹: r nepotes ex emancipato filio ab auo heredes instituti: qd̄ de bonorū possessione iuris sit: r qd̄ inter sit si emancipatū quoqz ex quo nepotes erāt nati p̄teritū esse ponamus. **R** idē si filiu retēto ex eo nepote emancipauit: et emancipatus p̄creauit filium r heres vterqz nepos institutus fuerit: pater eorū exheredatus alius filius p̄teritus: solus filius p̄teritus bo. pos. p̄tratab. petere poterit. exheredat⁹ em̄ obstat filijs suis post emancipationē suscep̄t. nepoti tñ retēto i p̄tate bono. pos. dari debet: qm̄ si pater eius emancipatus p̄terit⁹ esset: simul cuz eo bonorū pos. accipe possēt propter id caput edicti qd̄ a iuliano introductum est. i. ex noua clausula: nec d̄z deterioris esse

Diuersa p̄ditio. utpote cū ei nō def̄ p̄tratab. s. 3o.

Nepos. instituti heredis. r facit. s. de inoff. testa. l. si p̄ponas. r. s. de lega. p̄te. l. filiu s. ad eū. s. 3o. l. si.

Emancipato. bonorū pos. vbi liberi in bonis p̄ris emācipati. s. qd̄ ad hūc ti. Rñ. r si non directo vtiliter tñ r in hoc casu locū h̄z. nā retentus in potestate aut quo dāmodo quātum ad suū patrē emācipatus videt: cū non taceat sub potestate. iungitur tñ tanq̄ emācipatus cū his q̄ sunt in potestate vt vtiliter cū eis succedat. s. 3o.

Manēte eo. scz in sua firmitate. s. 3o. i. saluo eo.

Per nepotes scz i p̄tate retētos.

Bona sua. i. nepotuz. ad qd̄. s. de colla. bo. l. si qd̄ filiu. r. l. i. s. is qz. r no. velit. nā non cogit emancipare. vt sibi emolumentuz paterne hereditatis acquirant: idqz diuus marcus rescripsit.

Cursus sol. exponit verba politica. s. eo. l. i. que dicunt suo nomine. **B.** **I** dem.

Nepos exheredatus h̄s extiterit ei que au⁹ heredē fecerat: deinde p̄ eius emancipatus testō p̄teritus accipiat p̄tratab. p̄ris bo. possit. iungi patri suo nepos nō poterit: s. velut extrane⁹ excludet qz nō suo nomine auo heres extiterit.

Ceuola.

Quod filius habēs in potestate extraneū in nepotis locū quasi ex filio natus adoptet: mox filiu emanciper: nō iungef h̄c nepos filio emancipato: qz nō desijt esse emancipat⁹ ex liberis. **T** riphoni⁹.

Sij susceptus ex eo fuerit nepos: cōseruanda illi erit portio: sed quanta videamus.

Beat. admitt. nō tñ sufficiens s. subandit̄ ne hui⁹ nepos

cā est naturalis. s. 3. r fm̄ hoc nō ob. s. cap. l. si me.

Q post. cōseruanda. ex interpretāōe potius p̄verbis

h̄z. nā retentus in potestate aut quo dāmodo quātum ad suū patrē emācipatus videt: cū non taceat sub potestate. iungitur tñ tanq̄ emācipatus cū his q̄ sunt in potestate vt vtiliter cū eis succedat. s. 3o.

Manēte eo. scz in sua firmitate. s. 3o. i. saluo eo.

Per nepotes scz i p̄tate retētos.

Bona sua. i. nepotuz. ad qd̄. s. de colla. bo. l. si qd̄ filiu. r. l. i. s. is qz. r no. velit. nā non cogit emancipare. vt sibi emolumentuz paterne hereditatis acquirant: idqz diuus marcus rescripsit.

Cursus sol. exponit verba politica. s. eo. l. i. que dicunt suo nomine. **B.** **I** dem.

Nepos exheredatus h̄s extiterit ei que au⁹ heredē fecerat: deinde p̄ eius emancipatus testō p̄teritus accipiat p̄tratab. p̄ris bo. possit. iungi patri suo nepos nō poterit: s. velut extrane⁹ excludet qz nō suo nomine auo heres extiterit.

Ceuola.

Quod filius habēs in potestate extraneū in nepotis locū quasi ex filio natus adoptet: mox filiu emanciper: nō iungef h̄c nepos filio emancipato: qz nō desijt esse emancipat⁹ ex liberis. **T** riphoni⁹.

Sij susceptus ex eo fuerit nepos: cōseruanda illi erit portio: sed quanta videamus.

Beat. admitt. nō tñ sufficiens s. subandit̄ ne hui⁹ nepos

cā est naturalis. s. 3. r fm̄ hoc nō ob. s. cap. l. si me.

Q post. cōseruanda. ex interpretāōe potius p̄verbis

edicti: cū edictū iungat nepotē in p̄tate retentū. vt. s. eo.
 a Semisses. cōputato tali nepote. (l. i. in prin.
 b Antonin. per cōstitutionē anto. tali nepoti conferuatur postio. vt. s. eo. l. qui duos. in fi.
 c Utrius. i. tertius. duo em̄ sunt filij: ⁊ si hīc nepos vocaret in virilē tertiam haberet. vt. s. de lega. p̄stan. l. virilis. in pn. s. 30.
 d Quarta. s. totus hereditas. i. dimidia dimidiē sicut si in p̄tate esset retentus: ⁊ hoc est nam si ⁊.

e Cōiungebatur. p̄ vba edicti.
 f Pponam. alia pponit q̄tionem. Accur.
 g Ex eodē. s. filio. ⁊ sic duo nepotes: alter non. ⁊ quod subijcit duo: mutat casus: tandē redit ad istum. ibi: an ergo ⁊.
 h Quarta. totus hereditas. i. dimidia dimidiē. s. 30.
 i Ergo. nunc q̄ alter de nepoti b̄ est in potestate: alter non.
 k Sexcuncā. id est vna ⁊ dimidia. et sic inter ambo h̄eant tres vncias. l. quartam totius hereditatis.
 l Retentus. ⁊ hoc satis videt cū sint duo nepotes: alter i p̄tate: alter non: sed questionē supra facte ibi: n̄c vero ⁊. nō r̄n. et iō dic virilem cōseruandā: vt. s. eo. l. qui duos. in fi. que est contra. cū enim duo accipiant p̄tratabulas pater ⁊ filius virilis cōseruatur filio. l. nepoti. vt. s. de lega. p̄stā. l. virilis. in pn. Nec mirū si plus habeat nepote in p̄tate retento qui solam quartā habet ex hoc edicto. hoc em̄ non suo iure. i. iure p̄tratabulas habet: sed q̄ institutus est. alij dicunt ⁊ hunc in quartā vocari ⁊ corrigi. q̄ est in. l. q̄ duos in fi. alij q̄ ibi in virilem. i. in tantū quantū acciperet nepos in potestate. ⁊ sic illa fm̄ istam non in virilem totus m̄.

Et patruo. non solum patri. (hereditatis.)
 n P̄staret. non solum pater sed etiam patruus. nec obstat. s. de lega. p̄stā. l. nepos. in fi. quia ibi erat nepos in potestate: hic non.
 De carboniano edicto. Carbonē pretore: sicut publiciana a publico. vt in l. de ac. s. alie.

S cui. nō instituto vel exheredato. vt. l. ea. l. s. pomponius. s. 30.
 p Fiet. a possidēte. nā ⁊ reus dicitur face: re cōtrouersā. vt. s. de. p̄cura. l. nō solū. s. si stat. hīc enim filius agebat vt stat pater.

finde enim patruo scripto heredi coherede datum hūc nepotē: patrē autē eiusdē p̄teritum accepisse p̄tratabulas bono. posses. q̄ ad edictū p̄toris atinet: semisses bonorum fient. Nunc p̄o post cōstitutionē dicitur ut p̄tonim si cōseruat pars nepoti: vtrū virilis an quarta debeat seruari. nā si in aut potestate nat⁹ fuisset: cōiungebatur in vnā partē cū patre suo: et pponamus aliu esse ex eodem nepote i familia aut: duo vnā quartā habituri erāt p̄e eoz accipiēte p̄trata. bo. pos. si fuissent in aut p̄tate. an ḡ tunc in sexcuncā tuēdus sit q̄ non in familia retētus est: ⁊ cui abscedet pars q̄ huic cessura est: patri eius tm̄ an ⁊ patruo: ⁊ puto ⁊ patruo. nā et legatū eodem datū p̄staret.

De carboniano edicto. Titulus. x.

Iurisconsultus primo ponit edictū. scdo scripsit edictū expone: scda ibi non tm̄ masculi.

S Barto. Alpia. S cui p̄trouersia fiet an iter liberis sit: ⁊ ipubes sit: cā cognita p̄inde posses

sio datur: ac si nulla de ea re cōtrouersia esset: et iudicium in tēpus pubertatis causa cōgnita differtur. Cum qui cōtrouersiam facit: si pro pupillo satis et nō detur: simul in possessionē eoz bonoz esse p̄tor tubet. Non tantum masculi: s; ⁊ femine ex virili sexu descendentes carboniani cōmodum habebūt. Et generaliter dicemus his demū carbonianum cōpetere: quibus p̄tratabulas bono. pos. competit. his vero non cōpetere qui repelluntur a cōtratabulas bono. posses. Si quis non ab aliquo hāc cōtrouersiam patitur q̄ inter liberos non sit: sed ab ipso patre: vtrūta nepos qui se retentum in potestate aut dicit: ab emancipato patre cui iungi desiderat: an differri debeat: et magis est vt differat. Parui enim refert quis et cōtrouersia faciat: cum ⁊ si testator eū negauerit ex liberis: non tamē exherede scripserit: carboniano possit esse locus. Sed ⁊ si quis non tm̄ ex liberis negetur esse: verūteriam seruus esse dicatur forte ex acilla editus: Julian⁹ scripsit adhuc carboniano locū esse: q̄ ⁊ diu⁹ pius

q Cui. s. connumeratus. ⁊ ita de statu. i. de filianōe simul et de bonis alioquin locū non h; vt. l. eo. l. iij. s. p̄uis. idē et si seruus dicat: vt. l. eo. s. sed ⁊ si quis.
 r Et ipubes. alij em̄ nō subueniunt. q̄ dic vt. l. eo. l. iij. s. puberi.
 s Causa cognita. q̄ dic vt. l. eo. l. iij. s. cause. s. 30.
 t Possessio. corpotalis rerum hereditariarum.
 v Non detur. de bonis restituēdis si appareat eē non filij vt colligit. l. eo. l. s; ⁊ sita. s. p̄. ⁊ dicit. s. de coll. bo. l. iij. s. i. i. i. lmo q̄ h; ⁊ si satisfact. vt. l. e. l. s; ⁊ si. in pn. s. 30.
 x Simul. s; difsimuliter. q̄ dic vt. l. eo. l. s; bonis. s. qui pupillo. ⁊. l. s; et si is.
 y Ex virili. s; tm̄ nō ex femineo. nā cū eis p̄trab. de: neget. vt. s. de p̄trabu. l. illud. s. ad testamēta. s; et hoc edictū: vt. l. p̄. s. differri tm̄ q̄: vt. l. e. l. s; dōis. l. pn. s; 30.

Et generaliter dicemus. huic regule derogat ex testamēto: q̄ cōtratabulas nō dat instituto vel exheredato. vt. s. de p̄trabu. l. i. in pn. sed hoc quādoq̄. sic. l. ea. l. s. pomponius. ⁊. l. si impubes. s. inter dū. Itē ab intestato q̄ p̄trabu. nō h; locū ab intestato. vt in l. de bo. pos. s. finat. hoc sic. vt. l. eo. l. carboni. i. r̄n. ⁊. l. de bonis. s. huic. que sunt p̄tra. s. 30. et facit. s. de inoffi. testa. l. q̄ de inoffi. testa. et q̄ sunt istū habes. s. de p̄trabu. l. i. in pn.

- a Ab aliquo. extraneo. s. 30.
- b Ab ipso patre. s. dicit q̄ nō sit de liberis. s. 30.
- c Patre. repete cōtrouersiam patitur.
- d Testator. i. auus predicti patris pater.
- e Carboniano. non ergo p̄ris dicitur filio p̄iudicat vel matris etiā ignorāta. vt. l. de cap. l. si q̄ ingenuā. nec m̄ris. vt. s. dicitur si: de p̄ba. l. fi. in fi. ⁊ arg. s. ad fil. l. iij. s. i. licet. p̄st p̄ris dicitur. vt. s. de libe. ag. l. i. s. iulian⁹. ⁊. s. de p̄ba. l. fi. in pn.

p̄ris vt matris dicitur si: lito non p̄iudicat.

Spenu. sed argu. cōtra. s. de ven. in pos. mit. l. si v̄ris. Solu. ibi. facit. J. eo. l. iij. §. si maf. r. l. si impube s. §. si mater. r. l. ticia. et qd no. C. de fal. l. i. Item facit. J. de fal. l. i. r. (l. qui falsam §. i. r. l. lege §. de partu.

Hec. participes. cōtra videbat. qz auctrice extincta nec ipi teneri p̄nt.

Decefferunt. hoc est cōtra nos qui dicimus qz vi- uente criminoso q̄ pōt crimialiter ac- cusari pōt enā ciuili- liter agi. alij p̄tra. qd dic. vt. C. de si- litru. l. si §. i. et hic enā in vita mulie- ris p̄t exerceri car- bonianum.

Cognitio. de- statuz de bonis.

Arbonianū. bo. pos. vt. et il- la dat r. de negaf- sic fiat d carbona- na bo. pos. vt. §. c. l. §. et generaliter. e. **I**ntestat. qz cōcurrat cū v̄ libe- ri. vt. J. eo. l. de bo- nis §. huc.

In q̄busdā. bñ dicit casib⁹: q̄a regulariter nō ha- bet locū fm tabu. vt. §. eo. l. i. §. pom- ponius.

Negetur. a legitimis esse ve- rū. f. qz sit insituz aliq̄s posthumus r. negatur enā fili- us. alias nō hz lo- cū car. bo. pos. qz d- bonis tñ est p̄ro- uersia. vt. §. eo. l. i. §. si q̄s filiū. Idē in quolibet impu- bere l̄stituto vt ha- beat locuz carbo. pos. si hec duo ne- gētuz: secus si alte- rū tñ. vt. J. p̄i. §. h.

Et cū. dic le- gata relicta filio vt filio. r. heres dicit eum non esse filiū mitte in possessio- nem legator. r. dif- fertur questio status r. legator. et fm hoc est mirū qz le- gataro singulari datur carbo. enā facto testō fm. p. r. qz- ritur fm eum an filius pro his legatis habeat fm tabu. sicut carbo. qd videt̄ absurdū. Vel planius dicas posthu- mū missum in pos. ex carboniano r. legataro legata pe- tere. certe diff. r. qz sperat̄ petino hereditatis moueri p̄

legitimos contra filiū qñ erit pubes. vt arg. C. de pet. here. l. si. r. fm hoc dic causa. f. legator. et potest. i. de bet. et facit. J. eo. §. si quis liber.

Et credi. impuberi quē stat sine negatione scriptū alioquin cōtra: vt. §. p̄xi. r. §. 30.

Puberi quibus minorū viginti q̄qz annis carbonianū nō succurrit. sed si cū esset pu- bes quasi impubes obreperit bonozūqz possessionē accepit: dicendū erit nichil eum egisse. nā r. si impubes esset/mox pu- bes factus esset: sintref bonoz posses. emolumentū. **C**au- se cognitio in eo vertitur: vt si manifesta calūnia apparet eo- rū qui infantibus bo. pos. pete- rēt: nō daret bonoz pos. sum- matim. ergo cū petitur ex car- boniano edicto bo. pos. d̄z pre- to: cognoscere. et siquidē ab- solutā causam iuenerit euidē- terqz pbetur filiū non esse: ne- gare d̄z et bonoz pos. carboni.

Sivero ambigū cām hoc est vel modicū pro puero facien- tē: vt nō videat̄ euidēter filius nō esse: dabit ei carbonia. bo. posses. **D**ue autē sunt cau- se cognitionis: vna dande car- boniane possessionis que ha- bet cōmodū illud: vt perinde atqz si nullā cōtrouersia pate- retur impubes/possessionē bo- norum accipiat. Alia est cause cognitio illa vtrum debeat dif- ferri in tempus pubertatis co- gnitio: an representari. hoc autē diligētissime p̄toret examinā- dū est an expediat pupillo re- p̄sentari cognitioez: an potius differri i t̄ps pubertatis: r. maxi- me inq̄rere hoc a cognat̄ ma- tre tutoribusqz pupilli debet. finge esse testes quosdā q̄ di- lata cōtrouersia aut muta- bunt cōsiliū/aut decedēt/ aut

Certū sit. lps se tñ possessionem adipiscat iure cō- muni sine auxilio carbo. vt. C. d. edi. di. adri. tol. l. §. i. quoz bono. l. i. r. l. ij. §. 30.

Differēt qd. sed nunq̄ fit mis- slo: vt stat. §. dixit azo. Itē hoc sine agat sine cōuenia- tur impubes: vt. J. ea. l. §. parui.

Ex p̄cōtib⁹. si hō tñ de bonis nulla sit dilatio. vt. §. eo. l. i. §. si q̄s fi- liū. r. J. eo. l. si spu- bes §. cū hō. §. 30.

Intestat. qz cōcurrat cū v̄ libe- ri. vt. J. eo. l. de bo- nis §. ita demū Solu. ibi.

Possessionis: petēde n̄ petite. vt. J. eo. de bonis §. pos. vel dic idē et si sit iudicia a iudice dū tñ in ipa cor- poralit non sit tra- dita. azo. vt. J. eo. l. antepenul.

Cause. dixit §. eo. l. in prin. in- duob⁹ verti cause cognitionē et h̄ de p̄mo. r. J. §. p̄xi. di- cetur de ano.

Sūmatim. i: mo plene vt. C. e. l. ij. §. expōe vt ibi.

Absolutā. i. sine dubitatione. hoc em̄ euidēter r. sic §. illa regla- dolo facit q̄ petit r. e. vt. J. de excep. dol. l. dolo. hz locū r. in possessioez. r. sic est §. quoz le. l. i. §. redigunt. sed- dic vt no. §. d. dolo

Non esse. qd duob⁹ modis fit. vt. §. de §. ibidē. his q̄ sunt sui vel alic. iur. l. filii. §. sed r. si sic. r. §. h̄ michi f. **U**na. de qua dixit. §. p̄xi. §. **D**iligētissime. hec ergo cause cognitio fit plene: sed superior semiplene. §. 30.

n Nō eandem fidē. qz fierēt infames. r. no. idēz si de facto fiat infames: qz minus creditura in ipse redditi testimonij fides testis inspicit: vt. s. de testu. l. iij. in prin. vel dic nō eadē fide. i. nō ita credit. qz nō est verisimile qd de tam longo tpe sic recordentur sicut de recenti.

b Anum. i. v. etulam. ad qd. s. de testu. l. i. in prin. r. l. ex eo.

c Ancillā. caute hic i plurali. s. in singulari dicit: qz in qstione vni⁹ serui cā ponenda nō est. vt. l. de que stio. l. i. s. idēz cor. plurū em seruoꝝ argumenta et iudicia alijs precedenti bus sunt necessaria.

d Veritatē. etiā ptra frōs huius qd negatur huius. qd dic vt. l. de que stio. l. i. extraneo. s. de qstione. a. 30. e. Insinuare. nō est idonea hec allegatio cum possent hodie testimonis publicari. vt in aut. de testi. s. r. hoc vero iubem⁹. coll. vij. adē r in superioubus allegationibus: s. nō sic in inferioub⁹. a. 30.

f Differē. hoc cōcedebat bul. si fili⁹ peteret car. als etiā si sibi expediret respentari: tñ semp in pubertatez differē. qd Jo. non placet. p bul. est. s. e. l. i. s. qz nā ibi dicit differēda cū tñ status sit

controversia: nō ergo locum habet carbo. sed argu. contra eum est ratio huius respon.

g Admissos. adco. f. qz nō satisfat: vt. s. e. l. i. s. i. a. 30. h. hereditate. r. de statu: aliter enim locum nō habet. vt. s. eo. l. i. s. si quis filium.

i Moliri. repetē posse illos missos. r. sic vel est ibi copula r. nouare r. vel punctum loco copule.

k Experiri. i. defendere. sic. l. de reg. iur. l. sepe. s. sed scientibus. vel dic agēdo. vt. l. ea. l. s. parui. r. fm primā no. cogi aduersarios agere ad tempus. sic. C. de inge. r. ma. l. diffamari. a. 30.

l Qd. p. ipis. nā qd fauore r. vt. C. de leg. r. cō. l. qd fauore: r. facit. s. de libe. cā. l. diui. in prin.

m Obtinuerit. idem r. si succubisset. a. 30.

n Questio. cōtra impuberē. sed ptra matrē de adulte

rio nō tam facile. arg. l. de accu. l. si cui. s. h. i. dē. hic aut vi debat ptra: qz absoluti adultera r. adulter videt absolutus. vt. l. de adul. l. denū cisse. s. q. r. r. facit. s. eo. l. i. in fin.

o Si is. natus de secūdo matrimonio.

p Filio. nato ex pmo matrimonio r. eodē patre l. 3 nō eadē matrē.

q Mater ei⁹. f. filij secūdi matrimonij.

r Impuberi. superflui.

s Quam. p. controversiam.

t Et filij. f. superfluitate suo an heredi. sic. s. ad trebel. l. heres. l. i. f. arg. ptra. l. i. si patroni. s. q. fideicommissariaz. i. r. r. l. facta. s. si cū spectis.

v Negat. als nō negat h. c. f. superfluitate filium defuncti sed etiā dicit de suo: deinde nec idē suples negat filij suū fratres s. dicit m. r. z nō de bere succedere. et hoc colligit ibi nō em r. alij nō hnt nō. r. sic dic s. r. m. negat superfluitate filij. f. solū filij: qz r. suū similiter dicit nec superles negat. sed r. si negaret superfluitate idēz vt cesset carbo. qz nō patit sed facit controversiā superfluitate: vt. l. ea. l. s. q. si ille. Accur.

x Patris. melior ratio: qz tñ de bonis r. nō de statu sit controversia: vt. s. e. l. i. si qd filij. a. 30. r. fact. l. e. l. si ipubes. s. si pupill⁹.

y Alterius quoqz. sic. s. que res pig. obl. pos. l. aristo. r. que ad. ser. amit. l. si cōem. r. s. de v. in pos. mit. l. aspe. s. ptra. l. eo. l. i. i. i. a. sed dic vt. l. eo. l. si impubes. s. mater.

z Parui refert. quantum ad differendam questionē status. nā vtrobiqz differunt.

a Pettor. possessionis. a. 30.

b Status. f. tñ vel status r. bonorum si velit in possessionem mitti.

c Patit. no. patit. sec⁹ ei si alij faciat: vt. l. e. l. s. q. si ille

d Differunt. questio status. sed possessionem vel retinet vel adipiscitur: vt. s. de inoffi. testu. l. qui de inoffi. testu. Item hec vera sunt si agatur possessio. si aut pettorio: distinguat an agat r. nō differunt. an pueniatur: tñ sic etiā si. p. p. i. status p. controversiam patit. vt. l. ea. l. s. missuz.

e Patit. no. patit. sec⁹ ei si alij faciat: vt. l. e. l. s. q. si ille

d Differunt. questio status. sed possessionem vel retinet vel adipiscitur: vt. s. de inoffi. testu. l. qui de inoffi. testu. Item hec vera sunt si agatur possessio. si aut pettorio: distinguat an agat r. nō differunt. an pueniatur: tñ sic etiā si. p. p. i. status p. controversiam patit. vt. l. ea. l. s. missuz.

e Patit. no. patit. sec⁹ ei si alij faciat: vt. l. e. l. s. q. si ille

d Differunt. questio status. sed possessionem vel retinet vel adipiscitur: vt. s. de inoffi. testu. l. qui de inoffi. testu. Item hec vera sunt si agatur possessio. si aut pettorio: distinguat an agat r. nō differunt. an pueniatur: tñ sic etiā si. p. p. i. status p. controversiam patit. vt. l. ea. l. s. missuz.

¶ Si duo ad eundem huius. S. dicit qd ille solus vel ille omnis ipubes qui patitur troueriam statim sui ppter pos postulare differrit questione status. ille autem ipubes qd facit alteri impuberi de statu eius ipuberis que puenit cotrouersiam nunquam potest postulare. et est ro qm impuberi ne amittat libertate sua debet fauor exhiberi: no vt alium impuberem sua libertate priuaret et ita oia sunt clara. nam in primo rñ. sic dicitur: cu vterqz alteri facit cotrouersiam: et vterqz patitur ab altero vtroqz impubere existente adhuc differit. In secundo ho est etiam predicta ro: qz cu is adoleuerit qui se solum dicit: alter aut qui se se dicit est impubes. pubes ipuberi facit cotrouersiam et ita ipubes patitur. et sic differit. in tertio ho no differit: qz pubes ab ipubere patiebatur litem.

C Ad petitione ipuberis inferentis cum status no dy in tps pubertatis differt: s; ad petitione ipuberis patiens. h. d. B.

¶ Si duo ipuberes iulce status cotrouersia faciunt: interest vtrū quisqz se solū filiu dicat: an et se. nam si se solum dicit filiu: dicendum est debere cotrouersiam ad vtriusqz pubertatez differri: siue petitor: siue possessor sit. Si ho alter se solū: alter et se dicit: siquidē ille adoleuerit qui se solū dicit adhuc differit cotrouersia ppter pueritiam eius qui et se dicit. sed de pte no de toto. de parte em vtiqz nec litigat. Si si ille adoleuerit qui et se dicit: ille impubes sit qui se solū dicit: no differit cotrouersia. nec em patitur ipubes cotrouersiam status: s; facit cu hic pubes et se dicit: et illi no neget filiu. Si qd liber et heres iustus sit et status cotrouersiam impuberi faciat qui filius esse et testis patris rupisse dicit: iulianus ait vtraqz libertatis iudicia et hereditatis in tps pubertatez differenda. neutrum em eoz ita explicari potest vt no pditione ei qd se filiu esse pretendat p iudicet. cetera quoqz libertatis qstio:

- b An et se. scz et alium.
- c Dicitur filiu. s. se quisqz eoz: sic quilibet de altero negat.
- d Possessor sit. scz quilibet eoz de quo queris.
- e Et se. scz et alium. Bzo.
- f Status sui. s. de situatione.
- g Facit. scz de statu alterius cotrouersiaz agedo vel excipiendo de possessione vel petitione.
- h Liber iustus. aliquis maior.
- i Status cotrouersiam. qz seruus esse dicit. agit ergo institutus peti. here. et filius dicit testis rupti institutus replicat filiu esse seruū: secus aut si ipse pupillus ageret petitione ptra institutu: qz tunc no differit: sic. Ieo. S. missus et. C. de origi. iur. l. i. et rano: qz primo casu retinet. secundo alij extraneo omnia auferri vult.
- k Pendentes. l. si qd dicit ex testō se esse liberū. ad qd C. de peti. here. l. si. et de peti. here. l. si qd liber. in fine.
- l Pertinere. scz dicunt. Bzo.
- m Edictum. vt fiat missio.
- n Cautio. cu fideiussore. vt. C. eo. l. i. et fiet seruo publico. vt Irem pu. sal. fo. l. ij.
- o Constituere. videtur ergo qd prima missio no faciat cu possessore sicut nec in dano infecto. nec etiaz illa que

fit de ventre vel causa rei seruandervt. J. de dam. infec. si finita. S. iulianus. et de acqui. pos. l. ij. in fi. sed debeat fm decretū interponi vt hic inuuit. sed dico ptra. s. qd statim etiā possidet si fuit re ipsa facta missio. et aliud in damno infecto: qz ibi sperat dñi vel satisfatio. hic autē etiā inuuit aduersario ad-

mittit ipubes satisfas. Itz et aliud in muliere et similibus. qz hic semper dicit: datur ei carbo. bo. pos. vel accipit bo. possess. vt. S. eo. S. due. l. fi. et S. cause. s; in pdictis dicit mitti in possessione: et taliter possessio non dñr: vt. J. de acqui. pos. l. si qd aut. S. i. et hoc qd iste possideat est. J. l. pe. et S. de inoffi. testa. l. qd de inofficio. qd ergo hic dicit: nuda p. co. pos. dic. i. possessore pstituti tueri. arg. J. de hb. sig. l. lege. vel dic qd est missus ho iudicis tñ constituetur possessore vt adpiscat pos. contra extraneos: vt J. eo. l. querit. et est vniuersalis. sed qd actio: rñ in factū que ouit ex hoc edicto sicut ex quolibet alio. vt. J. ne vis fiat ei. l. pe. S. cum petitor. et veniunt corporalia tñ. ar. J. quoz bo. l. ij.

C Etia si ppter debita pttcularia qstio statim inferi ipuberi differt in tps pubertatis. B.

¶ Cu extaret ipubes qd se defuncti filiu diceret debitorēsqz negēt eū esse filiu defuncti: et intestati hereditate ad agnatū qd forte trāsmare abierit ptenere: necessariū erit puero carbonianū edictū: s; zabnt erit pspiciendū vt cautio prestet.

C Missum in possessione ex hoc edicto petitor tuel non tñ missus vt carbon. possessor potest hereditate vel res singulas vdicare nisi velit de situatione plene docere. Bar.

¶ Missum autē ex carboniano edicto in possessione studet petitor possessore pstituere. qd si cepit aut hereditate petere qd bonoz possessore carbonianus aut singulas res: rectissime iul. l. xxij. ff. scribit exceptione eū submouēdū. pte tus em esse dy hac p rogatiua: qd possessore eū pto: tantisper pstituit. si igit hereditatez aut singulas res vult petere: petat inquit directe actioe quasi heres: vt ea petitione iudicari possit an quasi ex liberis

bet aliam bo. possess. vel etiā vnde liberi: vel etiam vnde agnatū statim potest agere peti. here. bo. pos. vt. S. et bo. possess. he. pe. l. i. ita iste putabat: sed no est ita. qz alie tribuunt ius in ppetate: hec in possessione tñ vt hic dicitur. vel si de facto erat missus petet res aliqz quas non hz peti. here. vel rei ven. quasi heres vel qd hz ius in ppetate. hoc no potest. s; cotra. J. eo. l. pe. Sol. ibi.

q Exceptione. scz in sacrum. qz p iudicium hereditati fieri non debet: vt. J. de excep. l. si post. et S. de peti. here. l. diuus. s; none hodie ptra. vt. C. de peti. here. l. si. Rñ. no: quia hic agere vult heres ad suū comodum et alterius p iudicium qui moturus est litē. ibi vero cōuenit. Item cotra. S. eo. S. parui. diouit ibi.

r Iudicari possit. vt. C. de ot. iudi. l. i. ptra. So. ibi.

f Ex liberis. id est dicere si ipse vult vdicare res dicitur se heredem. vel qd sit de liberis vel aliis.

to aduersario admittit ipubes satisfas. Itz et aliud in muliere et similibus. qz hic semper dicit: datur ei carbo. bo. pos. vel accipit bo. possess. vt. S. eo. S. due. l. fi. et S. cause. s; in pdictis dicit mitti in possessione: et taliter possessio non dñr: vt. J. de acqui. pos. l. si qd aut. S. i. et hoc qd iste possideat est. J. l. pe. et S. de inoffi. testa. l. qd de inofficio. qd ergo hic dicit: nuda p. co. pos. dic. i. possessore pstituti tueri. arg. J. de hb. sig. l. lege. vel dic qd est missus ho iudicis tñ constituetur possessore vt adpiscat pos. contra extraneos: vt J. eo. l. querit. et est vniuersalis. sed qd actio: rñ in factū que ouit ex hoc edicto sicut ex quolibet alio. vt. J. ne vis fiat ei. l. pe. S. cum petitor. et veniunt corporalia tñ. ar. J. quoz bo. l. ij.

A heres sit. scilicet petat.

B Presumptio carb. id est filiationis summatim cognite: vt. s. e. s. summatim. ppter qd dat carbo. bo. pos. 230.

C Inuiriā. s. de rebus amittēdis si tñ pcuratorū pponeret: ppter presumptionē qualēqualē res posses-

sou auferret in ppetuū ius possidē tñ esset sopitū: vt C. vt. l. p. l. qui li cās. r. ne inde in iuriaruz. vt. C. vnde vt. l. meminerint.

D Liberis dā: rar. ex quolibet ca pte: vt. l. q. s. o. in bono. pos. ser. l. si coheredi. s. fi.

E Carbonia nā. hoc cuz tñ bonoz fit prouersia fm Ro. sed certe hoc falsum est. qz tñc nō daret: vt. s. eo. l. i. s. si quis filium. qd hic conce dit. 230.

F Ordinariā. s. vnde liberi vt vñ cognati: vel aliā q ei deferri: et hoc si voluerit actiones intentare. r. ideo dicit oportebit: qz bene hec sine ordi naria cōpetit: vt. l. e. l. si ipubes. s. fi. licet actiones non exerceat. 230.

G Ordinariē. sic dicit: qz tribuit ius in ppuerate. hec aut tñ in posse ssione retināda: vt. l. ne vis fiat ci. l. p. s. p. e. r. s. fi. h. C. scit. r. sic fa cta. vt. s. de iur. r. fac. l. gno. l. i.

I facultatem. qd dic vt. s. de bo. posses. l. in bonozum. r. continua. l. se.

I Deoq. ex pma pte. dicunt quidā ptab. qz pcedit illā que dat fm tab. vt. l. de secun. tab. l. ij. s. equissi mū. tu dic vel illā ptab. vel vnde liberi vel aliā ordina riā ei cōpetentē: que dicunt cōpetere ex pma pte. qz fre quēter currit ei ante tps qz carbo. vt statim patebit.

L Sequenti. s. carbonianā.

M Carbonianū. veteris r. solēnis: que solēnitas hodie est sublata. vt in l. de interd. s. fi.

N Bonoz pos. carbonianā.

O Motem. scilz statim.

P Videbitur. r. id nō petet carboniana finito tpe pme

Q Accpat. i. scilz poterat. nec em̄ accepit. vt in pn.

R Quā. scilz carbonianam. (huius. l.)

S Ceter. i. vti poterit. s. act. in factū q vniuersalis est ad corporalia solimodo. vt. l. quo. bo. l. ij. vel dic actionib⁹ in factū q defuncto cōpetebat. p possessionib⁹ singulari re rā adipiscēdis: puta vti pos. r. vñ vt. ex qbus r. similibus dant in factū. has em̄ nō pphibet intēdere cū ex hoc nul-

la fiat iniuria reo: vt. s. l. pr. s. missū

230. vel dic vtemur qñ erit pubes vel liqbat cū herede: vt. l. statim colligi

tur. q. d. nō currūt tpa actionū. vt. s. de inoffi. test. l. qui de inoffi. an auez

alias actōes pos sit intēdere. videt q nō. vt. s. missus

contra q. sic. vt. l. eo. l. p. vbi dices.

T Judicatum fuerit. in p. here. dñ ipse agit vel cō uenit quasi nō sit filius.

V Denegabit ipso iure. sic. s. de arbi. l. si cum dies s. cum quis.

X Actōes. oēs etiā possessorie.

S Ed r. si is. ca ueat. accipe is cui r. c. sec. in ex traneo q nō admit tit pos. nisi pupil lo nō cauet: vt. l. s. qñes. r. est hec rōne qd vni datur alteri denegat: vt C. qui po. in pig. ha. l. si s. exceptio. r. facit. s. c. l. i. s. i.

S Si impubes nō defendat. cum possideat.

A Aduersari⁹. q nō est ex liberis.

E Exerceat. tpe pcuras. a. l. s. nō. vt s. de vñ pos. mit.

L i. s. itē si piculū. r. de admi. tu. l. iter. r. l. s. p. i. ibi aduer

C Aduersus curatōrē. in solidū. vt. s. de san. a. l. r. c. cur. bo. dā. l. si plures. r. dic actōes nō hēditarias. tñc em̄ fieret p iudiciū pe. here. s. actōes ei cōpetēs ex aliquo p̄ctu que habuerit cū defacto. r. tñc fit p iudiciū hēditari: qz sibi. s. hoc cōcedit: qz suo iuri r. fauorū l. z. ei renūciare:

D Si satisfecisset. si p̄pūs. (vt. C. de pac. l. p. e.

S Satis nō dat. in casu. r. si satisfecisset mitti aduersari⁹. puta si est de liberis: vt. s. eo. l. i. in pn.

S Satisfecit. s. pupillus. r. sic aduersari⁹ nō esset in pos.

N Satisfecit. r. in l. de satisfecit. tu. s. l. h. C. nō det. aduersari⁹. r. hoc qd ad missionē. s. quo ad admistratōez nō hz nisi satisfecit: vt. s. p. i. s. r. si velit r. c.

E Exigere. sic. s. de vñ in pos. mit. l. i. s. itē si piculū.

negabuntur ei actiones.

Hic incipit exponere tertium caput edicti de satisfecit. B.

S Ed r. si is q cō. Upla. trouersia impuberi facit ex liberts sit: ueniet vt siue caueat. is cui status prouersia fit siue nō caueat: tamen simul sit in possessione.

S i ipubes nō defendat. idcirco missus sit in possessionē r. etiā aduersari⁹ eius: actōes hereditarias qz exercebit: r. tul. ait. xxxiij. lib. s. p. curatorez p̄stitut debere: qz omnia curet r. actōes exerceat.

I Deniq. scribit etiā eū qui cuz ipubere missus est in possessionē actio nes posse aduersus curatōrē intendere nec esse p̄hibendū. nullū em̄ p hoc p̄iudiciū here ditati fieri. nā r. aduersus ipm pupillus si satisfecisset. recte experiret.

Q uotiescūq. im pubes satis nō dat mittit in possessionē ei⁹ aduersari⁹ siue satisfecit: siue nō det. Et si velit aduersari⁹ mitti sibi admistratōe: satisfecit dōz p̄pullo ceterz si satis nō det. dōz curatōz p̄stitui p que bona admistrant. Aduersari⁹ aut si satisfecit: res que tpe p̄sture aut deteriorēs future sunt distra here debz. Itē a debitoribus qui tpe liberant exigere debet

Cetera, quidā habet ceterū cū pupillō possideat an vescedi zc. z est verius ibi ceterū: z nō ibi an alit: z deficit alit. z dic ceterū. i. nisi satisfat cū pupillo possidebit. f. nū q. d. nō vedet. z erit s. an alit. vel dic ceterū zc. q. d. lz vendat p̄sita satisfada. tñ oia cū pupillo zc. z fm p̄mū est pua pillus. z fm alios pupillo. z est s. an autem.

Missus. f. pu pillus.

Nō posse. lz supior et si alium de possit alit. z facit. i. in. l. pu. s. nō solum. z. C. de ot. cog. l. si. s. q. si egi. z. s. de ven. in pos. mit. l. extraneo.

Mittēdū est. scz filius. alius autē nō. vt. s. de ven. in pos. mit. l. vbi. cūq. s. interdum.

Oium. p̄torz z pbat p̄ simile. z expone hec̄ b̄v̄t s. de v̄. l. pos. l. si.

Minor. sic s. de ven. in pos. mit. l. s. q.

Matrim. i. p̄ apue.

Intercepte. ficin aut. vt hi qui ob. res mino. col. vi. s. l. z. C. de lat. lib. tol. s. sed ne furandi.

Qui bōa. pu pillō propter alimēta remanēte in possessione. vel alimētis a curatore administratis. vt s. de ven. i. posses. mit. l. s. mulier. azo. z facit. s. vt le. no. ca. l. posth. s. sed si nec.

De bonis. z statu sui simul. salicet an sit defunctus filius z qd dicit matris idē si de bonis cuiuscūq. sui agnati vel cognati pueniret dūmodo status fieret q̄suo. vt. s. de ven. in pos. mit. vbi. cūq. s. inter dū. secus si ageret. vt. s. c. l. i. q. s. missum. z. f. co. l. si impubes. s. si pupillus. azo.

Decretū. iudicis. vt. f. in bonis fiat missio ex carbo. edic. z differat qd stat: z benoz. qz de defuncte filio nō cē. m. Quidem nō est. vt. s. co. l. i. s. nō tñ.

Adhībēda. ex p̄stitutionibus. vt. s. co. l. i. s. q̄uis vel interpretatio prudentiz. f. pauli z aliorum. vt hic z. s. de ven. in pos. mit. l. vbi. cūq. s. i.

Negociū. i. questionē stat. qz dicit nō filius defun- de. z de bonis per p̄sequentis. nam si de bonis tñ fieret questio nō differret. vt. s. co. l. i. s. si quis. azo.

Differēdas. ex p̄stōnibus. vt nō no. z dic qz volens succedere p̄i negat filio. adē de mfe qz negat filio. adēz de

cretum interponēdum sit. que rif. z decretuz quidem nō est interponēdū: dilatio autē lōgifi- sima adhibēda est q̄ in tps pu bertatis extraheret negotiū.

Plane si de p̄ntis simul z mē- nis bonis p̄trouersia sit. vel et de fratris: z has p̄trouersias in tps pubertatis differēdas eē iulta. r̄ndit. **H**uic autē edic- to loc⁹ est si ab itestato ad bo. pos. veniāt libertatē si ex inferiorib⁹ p̄rib⁹ petāt q̄ legitimi vocant qm̄ sui sunt. vel ex il- la q̄ cognatis dat. Ita demuz autē huic edicto loc⁹ est si stat⁹ z h̄rditatis p̄trouersia sit. nā si tñ status qz seruus dicitur esse: nec vlla bonoz⁹ cōtrouer- sia sit: hoc casu liberale iudicium statim explicandū erit.

Missio in possessione vim cautionis habet. Bar.

Qui pupillo p̄trouersia facit si simul cū eo in possessione missus est: alit ex bonis defun- cti nō debebit: nec q̄c̄q. de bo- nis defuncti diminueret. nec em̄ possessio p̄ satisfactione cedit.

Nō solū alimēta p̄sari d̄bēt pupillo: s̄ etiā in studia z cete- ras necessarias ip̄sas d̄z ip̄- di p̄ mō facultatū. **P**ost pu bertatē querit an actoris par- tes sustinere debeat q̄ ex car- boniano missus est i pos. z r̄n- sum est rei p̄res eum sustinere d̄bere maxie si cauit. s̄ z si nō cauerat: si nunc paratus sit ca-

ternorum. nā si p̄ alijs bonis licet stipulatus sit: questio cessat carbo. vt. l. l. pu. s. si pupillus. **E**xplicandū. hoc ex car. sec⁹ ex p̄stōnibus. vt. s. c. l. i. q. s. q̄uis. vel dic si expedit pupillo nō differri. vt. s. c. l. i. q. s. due. alij q̄ hic in cā liberali. tñ in filiatioe est q̄suo. qd nō placet. vt. s. co. l. i. s. sed z si q̄s non tantū. **D**ebebit. nisi sit ex libenis. vt. s. c. l. s. d. z si is. in p̄n. **D**e bonis. nisi in casu. vt. s. vt in pos. lega. l. pe. **N**ō solum alimēta. vt. s. c. l. s. d. z si is. s. an alit. z fa- cit. s. de adm. tuto. l. cum plures. s. i.

frē: qz vult succes- dere fratri z nega- tur frat. s̄ si siml agat cū fiat missio in p̄nis ex car. an z in alijs. f. mater nis z fraternus. qd v̄t occasioe p̄no r̄. arg. s. de vi z vi ar. l. i. s. si fund⁹. z. J. c. l. si impubes. s. s̄ si pupillus. sed dico p̄tra. qz alia ē rō in vna q̄ i alijs v̄t dicit secretoz. **S**ecre- secreta d̄z esse rō: top se- vt. C. d. dona. iter cretadz vir. z vro. l. si mari esse rō, tus. nā p̄t esse fi- lius tñz z nō ber- te v̄rous: z ecōtra s̄ fecus in bonis libenti qz si filio de functi est ergo ei⁹ libentis succedere debz. vt. d. s. si pu pillus fm azo. **A**b intestato p̄tra. s. co. l. i. s. ge- nerat. s̄ illa regu- la locum h̄z facto testō: s̄ tamē fallit q̄nq. vt ibi dixi. h̄ loquit nō scō testō vt. s. i. ta. test. nul. er. l. i. s. sed z si ex car. z facit. J. q̄s or. in bo. pos. ser. l. si coheredes. s. si. z s. de ven. in pos. mit. l. fina. **P**ortibus. f. r̄na qua zc. **H**ereditatis. paterne v̄l alter⁹ ascēdēns p̄ lineā masculinā. vt. s. c. l. i. s. nō tñ. **B**onoz. f. pa-

Secre- secreta d̄z esse rō: top se- vt. C. d. dona. iter cretadz vir. z vro. l. si mari esse rō, tus. nā p̄t esse fi- lius tñz z nō ber- te v̄rous: z ecōtra s̄ fecus in bonis libenti qz si filio de functi est ergo ei⁹ libentis succedere debz. vt. d. s. si pu pillus fm azo.

Ab intestato p̄tra. s. co. l. i. s. ge- nerat. s̄ illa regu- la locum h̄z facto testō: s̄ tamē fallit q̄nq. vt ibi dixi. h̄ loquit nō scō testō vt. s. i. ta. test. nul. er. l. i. s. sed z si ex car. z facit. J. q̄s or. in bo. pos. ser. l. si coheredes. s. si. z s. de ven. in pos. mit. l. fina.

Portibus. f. r̄na qua zc. **H**ereditatis. paterne v̄l alter⁹ ascēdēns p̄ lineā masculinā. vt. s. c. l. i. s. nō tñ. **B**onoz. f. pa-

a Offerente. quid si neuter caueat: Rñ. vt. s. co. l. sed r si is s. quoties. r. s. ci. aut. r. s. vt. le. no. ca. l. post s. sed si nec. Itē facit. I. e. l. post s. s. impator. in pn. r. I. e. l. aspe. s. impubes. paterne. adoptiue.

c Simile. quid est qd dicit simile.

d Pertinere. qd verum est si ita est. vt. l. si. de here. ab intesta. s. at. h. r. s. eadē. r. s. de s. tabu. l. si emācapa tus. s. si. nisi in ca. su. vt. s. de s. tabu. l. iij. s. idēq. est. s. ipe negat se in a. doptionē dati.

e Carboniāo. vtili nō directo cū pter filiū. vt. I. eo. l. si decesserit.

f De iure. sit inoffi. vel nō. vt. s. de inoffi. testa. l. si. lio. l. si. r. facit i. eo. ti. l. q. de iofficio. r. s. l. i. s. pōponi. sed quid est qd dicit de iure testamē ti rē.

g Nō semp. le mo nunq. vt. s. e. l. i. s. si. r. hoc maxi me qz pteores fa uent libertatibus vt. s. de ali. iu. mu. l. q. s. i. nec ob. s. eo. l. iij. s. bidē. qz verisimilit^o est ma trem maiore. r. xv. an. cāz suā defēsu rā vt hic. s. mino rē vt ibi. Aliqñ ta men differt cā li. beralis: puta si ex testamento vendicetur qd dicitur im pubeo ruisse. vt. s. eo. l. iij. s. si quis liber. s. 30.

h Nam. argumētatur quasi non debeat plus conce di matri per filium qd ipsi filio. qd th qñq. fallit. vt. I. de so lu. l. modestinus. et facit. I. eo. l. iij. s. duc.

i Solet. si expediat. vt. s. eo. l. iij. s. duc.

k Loco. qz eodē modo fit missio: r. differt questio ad pubertatē. fit qz hec fictio ad cōmodū impu. nō ad incom modū: qz si idē oīno esset nō daret ei carbo. cū a tpe pto uerle cōpetat. vt. s. eo. l. iij. s. i. si. Nā nō refert qd ex ed pol lenibus dixerit. sic. s. de cōdi. r. demō. l. nōnunq. s. 30. sic ergo non est omnino simile.

l Cōtā. cur nō. p parte: vt argu. s. cō. diu. l. si qd pu tās. s. si dānt. Rñ. qz inspicit psona defuncti cū quo ptra ctū est. vt. s. q. ex cau. in pos. l. apd iulianū. r. s. de exer. l. i. in fi. r. l. iij. nec mirū: qz sic est alibi. vt. s. si ex nota. cau. aga. l. si cū vn^o. et s. pecu. l. si norali. s. fi. r. l. aallarū. s. fi. inconstantia enim repellitur. vt. s. de procura. l. in cause

Incon stātia re pellēda m

m Et nō s. tabulas. qd est qd dicit si nō s. ta. s. ab inte stato cū neutriū possit petere exheredat^o. vt. s. de s. ta. l. si

post mortē. s. si. r. I. vñ liberi. l. iij. in pn. ad primam dico qz nō fuit rite exheredatus. vñ nō obstat quomōd^o det s. tab. vt. s. de s. tabu. l. non pu. s. nō queuis. puta sub conditōe vt. s. de libe. r. posthu. l. iij. s. pure. ad scōm dic qz fuit i po testate fili^o iste: r. cū non rite exheredat^o est tanq^o pterit^o

ponitur: eodē loco rem haberi oportet quo esset si nulla pto uersia fieret et qui bonoz acce perit posses. Cū autē ex duo bus fratribus ex hoc decreto missis alter p parte sua pater nā hereditatē nō defendit: cō pellitur alter forā defendere: aut vniuersam creditōib^o ce dere. Interdū etiā exhere datus filius ex carboniano de creto bono. pos. accipiet: si non contratabulas^m bo. pos. petit: s. ab itestato vnde liberi: quia negat tabulas testamenti ptes tales esse^m: vt s. m eas bonoz posses. dari possit: r. dicatur nō esse filius. Si pupillus pa terni liberi bo. pos. peteret: negaret autē filius patroni es se: qz de patris et bonis nulla cōtrouersia fieret: differendū hoc iudiciū nō est. Si sō post inēpositū decretū carbonianū hoc iudiciū i id tps differri d3.

n Tales est. vt qz sub cōditōe ex heredatur: vel qd nō fuerit ibi. vñ. testes. r. facit. s. e. l. iij. s. cum autē. et l. i. s. pōponius.

o Peteret. per vñ liberi: vt l. si. de bo. pos. s. c. qz.

p Nulla. meli us dicitur qz agit et nō cōuenit. si et cōueniret l3 de pa ternis bōis nō fie ret ei cōtrouersia: th differt qñio ha tus in tempus ver tatis: nō th ex carbo. vt. s. e. l. iij. s. qzuis. r. s. mis s. r. vt hic dicit. s. 30. r. s. l. pn. in pn. r. facit. I. e. l. cū sine. l. fi. r. s. e. l. iij. s. plane si mater.

q Hec qz. no. vñ ppter aliū. vt rno. s. l. pn. s. pla

ne si de paternis. Accursius florentinus.

r Questū. hic dicit ipuberi dari carbo. et nichilomi nus in trib^o casib^o scripto hñ di dari s. m tabu. p. mus est si impubes vere nō fuerit de filiis: l3 pto dādo carbo. qua litercūqz habita modica psumptōe p puero psumpserit est filiū. nā cū iste nō sit fili^o etiā si petat bo. pos. s. ta. r. car. qz dat eidē. vt. s. e. l. i. s. r. gñalif. th nō impedit scriptū hec redē petere s. m tab. vtpote cū dato bo. pos. s. tab. ipou re sit nulla. vt. s. de le. pre. l. filiū. s. si qd s. tab. Itē r in alio casu nō tpe dit. l. cū vere filius est: s. non accipit bo. pos. s. tab. vtpote tpe exclusus. vel aliter. si ei eā peteret s. m ta bu. locū nō haberet. I. i. l. iij. s. expectādi. Itē in tertio ca su nō impedit. l. qz vere est filius r nō petit s. tabu. puta tpe exclusus r cū possit ab itestato petere. vnde liberi di cendo nullū: qz filius in potestate est pteritus r nō petit. Nā scripti here des possunt petere s. m tabu. quasi volum tate filij teneat interim testamentū. vt. s. de iust. testa. l. si. lio. l3 postea filius possit restitui. si sō fili^o pterit^o peteret vñ liberi: qz diceret nullū: runc nec adiri ex testō nec s. m tabu. peti pōt. vt. I. n. i. l. l. h. demū. r. s. de bo. pos. l. non est. s. vbi cūqz. r. ita ob idipm qz non petit ipubes vñ liberi

petit scriptus heres fm tab. r bene pot esse q impubes no petijt p trata. tpe exclusus. qz ca sibi copetere sciebat. sz nesciebat de bo. pos. vñ li. nec copia habebat p sulendi pinoes. vt. s. de bo. pos. l. in bonoz. sz cu carb. dat vbi cotratat. r vbi p tratab. dat fm tabu. denegat. ergo. vbi est carb. cessat fm tabu. sz rñ. l. 3. def vbi illa: no tñ seqi: ergo hñt eudē effe ctū. nam r vna tri buit ius in p puate: altera no.

A Bonoz pos. que facti est no in ris. vt. j. eo. l. scri ptus. l. iug.

D Ecce sit. de cretū. f. pto ris inducētis ipu berē in po. ex car. cōtra videbat: qz no de statu impu bers sz defuncti erat qñto. sz dic qz de statu ipubers erat qñto p pñam nā dicebat impu bes se fuisse in po testate defuncti. qd ego nego. r facit C. ne de statu de functo. l. qd est cō situtum.

Q uod labeo. de eo. scz tñ l. 3. in alio veruz sta no tñ ex verbis la beonis. r not. rñ. datum intelligi in casu qui dubitabi lis est: no qui idu bitabilis. sic. j. ad muni. l. i. f. acc. d. **A** gnit. i. ha bitus a patre vt filius.

E Justior. vt in posses. mut. si qñto fiat de ei statu. et fa. s. de lib. agno. l. i. Julian. r. 30. f. **A** posthumi. s. quo dixit labeo.

A m mulier. ex edcō car: bo. i. de ven. in pos. mtr. inducto ad exemplū carbo. vt. s. de ven. in pos. mut. l. i. s. si ea. nā hoc edictū non subuenit nascituris sz natis sicut r bo. pos. stab. vt. s. de ve. in pos. h. **A** Dari debet mulieri. (mtr. l. i. in pñ. i. **C**um cā. hoc est dicere def hic bo. pos. ventri cuz cā cognita. f. hac facta vel expressa. ne r. k. **A** Wata mulieri. l. **D**enegata. sz mulieri. m. **O**rdinarū. sed no extraordinariū. puta carbo. pos.

que dicit extraordinaria: qz no tribuit ius nisi circa pos. r facit. s. de iureiur. l. iij. s. pe. sz ptra. s. e. l. i. in fi. Sol. ibi. Am sine locus. r est ratio vt. s. de mino. l. in cause i. rñ. sed arg. ptra. j. vt ex leg. senatuscō. l. i. s. nunq. o. **E**x alia. ad hoc. C. de leg. here. l. emācipat. in fi. r

aut. cessante. r au ten. post. r aut. fra tres. accur. p **A** Jure. sub. pro.

A neficio ptois qui patif p trouersā fili. heres esse pot: forte qz script. est: edicto car. locus. no est: ac sñr cū certum est qz ius fili. sit: eū tñ hñdē no fore: veluti si ticio herede insti tuto posthum. aut ipubes ex heredatus neget filius eē: nec ad rez ptinet qz interest illius in qbusdā filiū esse: veluti pro pter fratris ex alia. matre na ti bona. vel iure. libertoz. r se pulchrozū. istos em casus ad carbonianū. pstat no ptinere.

S cript. hñs qz que. dē. filius impubes qz suble ctus dicit ex edicto primo bo. posses. i. petit exēplo legitimi. fm tab. interim accipe no pot qz si medio tpe scriptus vel il le qui intestati bo. pos. habere potuerit moriant hñdib. eoz succurrendū erit. qd em si no potuerit adire hereditatem iu re cessante: vel ob litem in du bio. cōstituti. **P**aulus

A Jcia post mortē mari ti sui posthumā enixa est: eidem ticio crimē adulterij sempromi. apud presidē pun cie oblectit: quero an in tps pu bertatis qñto adulterij differ ri debeat: ne p iudiciū posthu me fiat. paulus rñdit: si ei pu pille de qz querit bonoz qñto paternoz no moueat: sine cā tutores desiderare adulterij

sed r si. s. cur autem. y **C**ōstituti. ipubers. r hac. l. no. hereditate no aditā transmitti. si. s. ad fil. l. si quis in grau. s. f. r. s. de cōtra tab. l. allud. s. f. r. l. seq. r. C. de his qui ante aper. tab. l. i. sed regulariter ptra. vt. C. de cad. tol. l. vnica. s. in nouis simo. r facit. s. de acqui. here. l. ventre.

A Jcia. sine cā. ptra. s. de ven. in posses. mut. l. si vcter. Solu. ibi. Jñ ptra. s. eo. l. iij. s. ibidē. fol. vt dixit. s. eo. l. impubes. s. si mater. r facit. s. ea. l. in fi.

Lex bz ee de du bitabili

Querit. pbationē. facit. s. eo. l. de bonis. s. fi.
 Et bonoz. ad ipiscendā. ex carbo. edicto.
Persequēdas. huc est ptra. s. e. l. iij. s. missum. vbi
 agēs excep. repellit. Sol. hic vendicat res vel debita ab
 extraneis. ibi sō ab aduerfarijs vt ibi cōiūctur. ibi ne
 psump. carbo. zc.

vel hic loquitur
 casu nō vt carbonia
 nus possessor: sed
 sicut bonoz cura
 tor agit. vt. s. e. l.
 s. z. si is. s. si impu
 bes z. s. aduerfa
 rius. z. pbabit ple
 ne in questioe pro
 puctat. q. oia hec
 z illa lex videt in
 nuere. azo. vel dic
 vt no. s. e. l. idēq.
 z facit. s. de inoffi.
 te. l. q. de officio fo

Sed sicuti de
 bonis. resti
 tuēdis ab ipube
 re si appuerit hie
 nō esse filiu: vt. s.
 de col. bo. l. iij. s. i.
 z arg. s. eo. l. sed z
 sio. s. fi.

Emācipato.
 qz dicit eū nō esse
 filium.
 f. i. s. i. si habes
 ipse. f. emācipat.
 si habes ipsi. f. im
 puberi. pferit emā
 cipatus.

**De bonoz pos
 sessione fm tabu.**
 Pūmo dixit de cō
 tratab. secutus or
 dinē edicti qd pū
 mo defert ptab. qz
 fm tab. vt. s. ii. l. l. deoq. s. z. C. eo. pōsiderādo dignitatē
 dignior em est fm ta. qz nitiq ex voluntate defuncti.

Tabulas. omne. materia testamēti sunt litte
 re z id in quo scribit. de pma die grecis vel
 latinis vel alijs. vt. C. de testa. l. hac pfulit
 sima. in fi. z. l. qm in fi. nō notis. vt. s. de bo.
 pos. s. z. cū pōno. s. fi. Item de eo in quo scri
 bit subicit. sed tūc quero qd si ferree sunt. vel qd si in ter
 ra sint pscripte. vt. C. de testa. mili. l. milites. mouet qz si
 gallari nō possunt: z hic loquit de tab. in scriptis cōditis.
 Rñ. testm sine scriptis in terra in lapide z in oram mate
 ria fieri posse nō est dubium. s. si in scriptis facere velit
 quoquo mō suo ingemo sigillare possit siue in terra vel
 in lapide testm faciat: nō reptobo. fm Azo.

Nouissime. solēnes tñ. vt insti. q. mo. te. ifir. s. ex eo.
 i. nulle. vel etiā si sole sunt. vt. s. de sbo. sig. l. illa.
Ceteres. nisi sint tab. militis que qnq infra an. tā
 tū valent. vt. s. de testa. mili. l. qd pstitutū. z. l. qd dr. s. z. qd
 si duo testamēta. pferunt facta eodē die: z nō apparct qd
 posterū z aliud est hys in vno qm in alio: qd admittet vel

quoqz questionē in tps puber
 tatis pupille differri. Sceuo.

Querit an ipubes q bo
 noz pos. ex carboniano
 edicto a ceptit: si anteq possel
 sio ad eū trāslata sit pubes fa
 ctus sit: petitoris partib? fun
 gi debeat? Rñdi i eo qd a pos
 sessoie peteret: probatlonem?
 et incūbere. Hermogenes.

Hec bono. pos. si fatisca
 tuz sit nō tm ad possel
 sionē ad ipiscendā: s. z ad res
 etiā psequēdas z debitū ext
 genduz z collationē bonoz z
 dotis: z omniū que pferri dixi
 mus prodest. Paulus.

Sed sicuti de bonis pa
 ternis emācipato caue
 tur: ita de istis que ipsi? confe
 runt cauendū est.

**De bonorum possessione
 fm tabulas. Tit. xi. Ulpia.**

Tabulas te
 stamēti ac
 tiam debe
 mus oēm
 materie fi
 guraz. siue
 igit tabule

nullus. Rñ. si sunt sub vno sigillatōe: s. diuersis chartis
 vni est testm. z sic ambo sunt hīdes: vt. s. e. l. i. qd in duo
 bus. z. s. de tab. exhi. l. locū. s. i. si afit diuerse sint sigilla
 tōes: z diuerse charte z diuersi hīdes: videt ppter incer
 tū vtrūqz admitti. vt. s. e. l. q. ex li. in pñ. Uel pūmo vtrūqz
 posteri. cū nō ap
 pear qd sit posse
 rus: vt. s. de reb.
 du. l. q. duos. i. pñ.
 z de vulg. sub. l. ex
 duobus. et sic ad
 vtrūqz pueniet. s. z
 testator voluit ad
 alteruz tm de quo
 nescim: vt. s. ad
 treb. l. debitor. nō
 ergo rex. naturaz
 sed nostrā sciētūā
 accipim: vt. s. de
 iud. l. s. z si susce
 perit. s. fi. s. z ecōtra
 videt q nullus est
 incertuz sit qd. vt
 s. de rei vcd. l. i. uē
 pōponi. s. fi. z de
 libe. z posthu. l. iij.
 z. s. ad. l. aquil. l.
 sciētūā. s. cū alter
 Jit nullus admitt
 ut nō iure deficiē
 te sed pbatioe: vt
 s. de testa. m. l. duo
 z de here. insti. l.
 in tps. s. i. Jit cō
 tra defuncti volū
 tate est vtrūqz ad
 mitti. vt. s. ad treb.
 bel. l. scā. s. l. sub
 pditione. z. l. si cui
 pure. s. l. afit. Jit
 vnus alteri impe
 dit p cōcursum: vt
 s. de vsufra. l. quo
 tiens. z de here. in

sint lignee siue cuiuscūqz alte
 ri? matle/ siue charte/ siue mē
 brane/ siue corū aialis alicut?
 tabule. recte dicūt. **N**ō afit
 oēs tabulas pretor sequit hac
 pte edicti: s. z supremas hoc est
 eas q nouissime ita sunt facte
 post qd nulle facte sunt. Su
 preme em he sunt: nō que sub
 ipso tpe mortis facte sunt: sed
 post qd nulle facte sunt: s. z he
 veteres? sint. Sufficit aut ex
 rare tab. z si nō pferant si cer
 tū sit eas extare. igit z si a pud
 furē? sint: vel apud eū apd quē
 deposite sunt: dubitari nō opz
 admitti posse bo. pos. nec em
 opus est apire? eas vt bonoz
 pos. fm tab. agnoscat. **C**Me
 mel aut extitit tabulas mor
 tuo testator de desiderat? tacti
 extare desierūt. qre z si postea
 intercederunt bonoz pos. peti
 poterit. Sciētūā aut extigim?
 vt sciat heres extare? tab. cer
 tusqz sit delatā sibi bonoz pos
 sessionē. **S**i qd in duob? ex
 emplarib? pferit testm: z aliud
 extet/ aliud nō extet: tabule ex
 tare videntur: petiqz poterit

sti. l. qui soluēdo. z de lega. i. l. hmōi. s. fi. Azo z. p. soluit
 q nullus: vt. s. si quis in duobus.
Apud furē. qualiter afit. p hys agat: dic vt no. s. ad
 exhi. l. iij. s. interdū. azo. z facit. C. de testa. l. nō idcirco.
Aperire. dū tamē aliter. pbet ipsuz scriptū heredē:
 vt. C. eo. l. iij. sed etiam si nō pbet. vtpote cuz p tpe iudi
 cis decreto sola attestatio amplectende bonoz pos. s. l. vtr
 sufficiat: vt. C. qui admitt. ad bono. pos. s. l. vtr verborum.
Item oportet eas esse signatas. vj. sigillis. vt. s. eo. l. iij. cuz
 tabule. z. C. eo. l. iij. Azo.
Desiderat. quo ad bono. pos. s. l. i. s. de ptab. l.
 qd vulgo. sed adiri potest hereditas etiā si in vita inter
 cederet: vt. s. de inuulso testa. l. si. z. C. de testa. l. pe. z facit
 s. qd me. cau. l. videamus. z. C. qd di. lega. ce. l. cū vxori.
Extare. sic. s. de pdi. z demō. l. iij. in fi. z dic extare. s.
 tpe mortis vt dixi. ad qd. s. si ta. testa. nul. ex. l. i.
Exemplaribus. i. autēticis. sed exemplū est qd in
 de sumit cui non credatur vt statim dicit.
Clident. sic. s. vi. bo. rap. l. iij. s. qd afit ptoz bona. z. s.
 quēsdmo. testa. aperi. l. penult.

S Simul. secus si simul signata non essent puta diuersa habet sigilla. tunc enim duo testameta sumuntur. vt. s. de test. l. i. et. r. vno p aliud rursus quasi posterius: quia nemo decedat duobus testibus nisi sit miles. vt. s. de te. mili. qrebat. az.

E Extet. tpe mortis. r. vtriusq eode tpe cofecti.

E Exempla. sic

S de fi. instru. l. ij. d. **C**um moritur. sic. s. de testa. l. ij. r. l. filius.

Impubes. ad hoc r sequens facit insti. qui tu. dari pos. s. i. r. ij. r. **C** qui testa. face. re pos. l. furiosum r. s. de here. insti. l. si alienus. s. i. Itē hoc si suo delicto. amitteret. secus si casu: vt. s. eo. s. si quis autē.

Utriusq tpe. no. q duobus tēporibus dicitur testator habere factionem testamēti. vt. s. e. s. **S**enigit. r. l. pe. et de pmo pbat: vt. s. de reg. iul. qd in initio. r. l. pe. De scdo distingue. qz aut post testm mutauit additionez in melius: r. valet: vt. s. eo. s. sed r. si filius. aut l. dicitur: r. tunc aut suo scō vel delicto in aliō vt maris vel media capi. d. r. tunc nō dat fm tabu. nisi in hoc ultimo tpe mortis sit sui iuris: nō sic i duobus pmiis: vt. l. i. qui. mo. testa. l. fir. s. nō tm: s. r. aliō opus est vt declarer se velle mori eo testō: vt. s. eo. q

Ex liberis. s. i. s. qd si in pmiis fuerit in integrum restitutus p principē. Rñ. valere testamenti qd prius fecerat. vt. s. de iurepa. l. siue. r. s. de contratab. l. i. si. si autem nō suo facto vt furiosus: vel etiaz suo facto sed in se. vt quia pūguis: r. nō nocet. vt. s. p. s.

Si linc. i. cordula de lino. r. no. q alia est cordula q ligatur testamenti: r. de hac hic dicit. r. alie quibus appendunt sigilla que debent esse. vij. pime tres que contingunt caput testamenti cū sine. r. in liber est vni sigillum. Item due ex quolibet latere. r. hoc quādo nullum

vult scire quid cōtinetur ibi: vt. l. colligit. r. c. de testa. l. hac cōsultissima. in puit.

Incisum. etiā viuente testatore. r. facit. Itē tabu. te. nul. ex. l. i. s. p. sed qd de alia vbi est appensum sigilli. Rñ. nec illud nocet sed adhuc remanent. vij. vt. s. eo. l. cō

habuerit medio tpe nō habuerit: bonoz pos. fm tab. peti poterit. **S**i qd aut testm fecerit deinde amiserit testamenti factionem vel furore: vel qd ei bonis interdictis est. pōt et pēti bonozū possessio: qz iure testamētū eius valet. r. hoc gñaliter de oibus hmoi dicit qui amittunt mortis tpe testamēti factionē: s. ante factū testm eoz valet. **S**i lincum quo ligate sunt tabule incisum sit: si quidē aliqs cōtra voluntatez testatoris incidit bono. pos. peti poterit. q si tpe testator id fecerit non videtur tabule signate: r. ideo bonoz pos. peti nō pōt. **S**i rose sint a muribus tabule: vel lincū aliter ruptū vetustate vel situ/vel casu putrefactū: r. sic videtur tabule signate: maxime si pponas vel vnuz lincū tenere. Si ter forte vel quater lincū esset circumductū: dicendū est signatas tabulas extare: qz vbi in cisa sit lincū pars vel rosa.

Hic incipit iuriscōsultus tractare quo tempore debet peti bonorum pos. fm tabulas. **Bartolus.**

Quissimū ordinē petitor secutus est: ptoz est voluit primo ad liberos bonorum pos. ratabu. pertinere: mox si ide sit occupata: iudicium defuncti sequendum est. **E**xpectandi igitur libert

terim non cōueniunt: vt. s. de excep. rei iudica. l. ij. nec conueniunt: vt. s. de bo. libe. l. qd in. sed quādoqz instituti non expectant preteritos: vt. s. de ratabu. l. illud. s. si quis eum. cōtra. sed ibi non per fm tabu. sed p cōtratab. petunt. r. est ratio vt ibi nota.

Expectādi. s. nunqd interim dō nullus est heres habentis filij vnde liber. videt q si vt. s. i. tab. te. nul. ex. l. i. s. fi. r. s. de libe. r. possu. l. si. Itē cōtra videt q nō qz de nec pōt peti fm tab. vel ratabu. nō peti vnde lib. vt. s. i. tab. te. nul. ex. l. i. s. i. que est ab intestato. Rñ.

tab. r. l. vt bonoz. Idem si non tota chorda vbi est appensum sigillū s. pars tantū est rosa. vt in fi. s. si rose i. **D**urib. qñcū qd ēt viuente testatore ita tamē si legi possunt. vt. s. si tabu. test. a. nul. ex. l. i. idem in delcto vt in c. l. sed an de leto sit credendus vel raso: vt. s. in fi. raso an Rñ. si in ea pte sit sit cre. raso sup qua ver. raso an

Instro raso an Rñ. si in ea pte sit sit cre. raso sup qua ver. raso an

Circundus. etū. vel die circa testamentū vt liget: vel die cuz tribus vel quattuor ligulis corda cōnecta. r. facit. s. que ad. te. sta. aperi. l. venul.

Quissimum. etā lex. s. l. s. o. **O**cupata. vnde institui in.

Tēporibus duo in testificandō requiruntur.

possunt ab intestato venire: s; datur p tabulas ex abu danti. vt. s. eo. l. filium. l. rñ. r. s. videamus. et pdest emā cipato vt nō ptestat legata. nā intestatus est defunct⁹ he rede scripto nō adeste. vt. l. de le. pstan. l. is q̄ in possessio nē. in pñ. nisi forte p edictū si omis. cā testa. vt. s. si omis. cau. testa. l. q̄ ante.

§. hoc edictum. et idē in posthumis vt. C. eo. l. si. et de posthu. here. l. si. l. penul. Sed num qd eodē tpe ceder vtriq; tpa bo. pos. Rñ. sic. vt. s. b. carbo. edic. l. ideop. l; sit arg. s. i. b. suc. eef. edic. l. i. s. quibus. sed ibi simul nō cōpetunt. Azo. s.

Repudiauē. rñt. qd si repudia uerit is q̄ restitui pōt. Rñ. locus est huic bonorū pos. vt. l. de fideicō. lib. l. iiii. s. i. r. ad ter. tul. l. i. s. si bonoz. r. s. de mino. l. r. si sine. s. sed q̄ papi nian⁹. r. l. q̄ si mi. noz. s. scenola. azo. r. fa. s. ii. l. i. script⁹ b. Bonoz. pos. salz p tabulas. b. Bonoz. pos. fm tabulas.

c. Si sub conditione. no. hic si pendet cōditio institutiōis potest peti fm tabulas: siue erat filius institutus: siue extraneus qui nō poterat ab intestato succedere: dñ tamen vtiliter sit institutus: vt hic. r. l. eo. l. hi demū. s. i. tamen non erat aliquis preteritus cui competit cōtratabu las: ne ptradicat. s. pxi. s. at post petitiō: aut extitit condi tio aut deficit. si extitit pfirmat agnitio: vt. l. s. si q̄s ita in sūt⁹. si deficit tunc distinguitur: an sit emancipatus an filius: qui etiā preteriti haberent p tabulas. r. tunc pretor tuetur in secū. tabu. ac si accepisset p tabu. et sic fm tabu. vertitur in p tabu. qd est mirū ac si de albo fieret nigrū: vt hic subiicit. r. q̄uis rē. Si autē extraneus est infirmatur agnitio. nā si in filio tñ tuet vt subiicit. ergo secus in ex traneo. vt argu. C. de. pcur. l. maritus. Sed quā bonorū possessiōne petet p ditione pendēte: vel que facti vel que iuris sit: Rñ. quidā q̄ illa que est facti vt hic: nō iuris. vt l. eo. s. si quis ita. et. p. eis. s. de acqui. here. l. is q̄. ij. rñ. r. C. de inoffi. testa. l. filius. prout est ibi cū heredi. r. s. ad trebel. l. facta. s. q̄ si conditio. tu dic fm Azo. eam que est iuris non facti. hec tñ nō hz effectū nisi existat cōditio. vt dicto. s. si quis ita. et. p hoc. C. de inoffi. testa. l. filius. prout est ibi in littera iure. et ibi plene nota.

d. Ex asia uenit. sed nōne si filius est in p tate est tes tamentū nullum: Rñ. sic. vt in l. de ex here. libe. in p m. non ergo fm tabulas locū hz. vt. l. eo. l. hi demū. Dic ergo q̄ herat emācipat⁹. vel dic est nullū fauore sui: vnde etiā tunc petet fm tab. vt no. C. de in l. i. r. sub l. l. si paf. e.

e. Conditio. casualis vel mixta. nam si est potestatiua

etiam filius qui est in potestate patris sibi imputet si nō impleuit: vt nō habeat fm tabu. vt. s. de here. in l. i. l. su⁹. ij. rñ. non ergo repetitur qualisqualis.

f. Filium. f. talem qui ab intestato succederet. g. Et qui. f. rñ. ei vero qui est in p tate non est necessa:

ria: q̄a iure ciuili vocat ab testato: sed emācipat⁹ per pretorē tñ. vt in l. de here. q̄ ab in testa. s. emancipa ti. et facit. l. eo. l. si sub cōditione. s. i. sed an suus insti tutus sub cōditio ne petet fm tabu. ea pendēte: Rñ. si est p tatiua sic: q̄a valet testm. alias cū non valet peti fm tabu. Uel dic vt modo no. quia suo fauore est nul lū. s; vide q̄ hec tuitio in p tabu las non pōt stare. pmo qz deficiēte conditione deficit iuris testm. ergo cessat p tabu. vt. s. de bo. pos. p tabu. l. qd vulgo. s. cōbo qz instituto nō po tuit dari p tabu. vt. s. de p tabu. l. si sub cōditione. sed

expone hic p inde deferrī d; ac si petisset p tabu. eo casu quo peti potuisset. vel dic nō pōt peti p tabulas ab in stituto. f. pendēte cōditione: sed ea deficiente sic.

h. Pro ea. s. dumtaxat.

i. Defertur. hic quere qd diximus. s. de here. in l. i. l. si q̄s ita. Azo. r. facit. s. de inoffi. testa. l. papi nian⁹. s. qm. et. l. qui repudiātiō. r. s. de p tabu. l. i. s. si ex trib⁹. sed argu. contra. l. de assig. libe. l. sub cōditione. s. i. r. s. de ac quiren. here. l. ex semisse.

k. Institutus. i. substitutus.

l. Si intra decem. s; decesserit filius pupillus.

m. Quatuordecim. sub. decesserit filius. r. facit. s. de vul ga. sub. l. si ita q̄s. r. l. ex facto. s. item quero.

n. Scriptis. l. tñ non etiam successorib⁹ eoz. vt. s. de vul. sub l. l. q̄ plures. r. l. qui duos. i. rñ. r. s. i. Azo.

o. Substitutis. hoc plerūq; qd dic vt. l. s. si q̄s ita scri pserit. als aut pmo vocat substitut⁹ q̄ cōiunct⁹. vt. l. e. l. s. si duo. r. C. d. cadu. tol. s. sinat aliqd. r. fa. s. de vē. l. pos. mit. l. s. eligif. r. C. b. ed. diu. adri. tol. l. i. r. s. de cōiugē. u. l. i. s. si pater in posses. r. de lega. ij. l. si q̄s seruū. s. certū.

p. Loco. i. pmo gradu instituti. alioquin s. i. pxi. s. q.

q. Proximi sunt. i. pmo gradu instituti. et no. q̄ similia sunt petitiō bo. pos. r. h d d tatis aditio: vt h. r. l. eo. l. si ita. s. q̄ filio. r. s. is autē. In multis tñ differūt vt. paf. s. ea. l. s. si sub p ditione. r. de acq. here. l. is q̄. i. r. s. de iust. ref. l. posthum⁹. r. in l. qui. mo. testa. in fr. s. non tñ. r. diximus r.

r. Ex parte. f. dimidia. (s. eo. l. i. s. semel.

f. Heres esto. ex eadem dimidia.

a Priores. ex gradu supiozi. vt. s. ea. l. s. defertur. lz sit argu. cōtra. s. pri. s. r. facit. s. de vul. substi. l. qui cum plu- res. r. de here. insti. l. si ita quis insti.

b Peter. p. doctrate. nā. p. ea parte qua pstat vnūqueqz eoz herede etiā ante petitionē habet bono. posses. vt. s. de here. insti. l. liber ho-

mo. s. si ita scriptū s. certe immo et p doctrate. vt. l. eo. l. si sub p ditione. cō- tra. sol. ibi de ea q̄ facti. hic de ea q̄ iuris fm quosdā. vt nō petit hic cū effe- cu etiā q̄ facti est ita q̄ nō possit sibi auferri officie cō- ditioe. Vel dic fm Azo. q̄ etiā pēden- te p ditione peti q̄ iuris est vt ibi. vt extate p ditione sibi p ficiat. Azo. et fa- cit. s. de here. insti. l. quotiens. s. si ita scrip. r. de cōdi. in- stitu. l. vti.

c Si cōsulto sit inductū. a testato- re. si vero incōsul- te distingue vtruz possit legi. vel nō. vt. l. si tab. test. nul- le. ex. l. i. et facit. s. de his que in test. de. l. i. s. i. r. s. sed r. cōsulto. in fi. s. d. Nō cōsulto. i. nō ex voluntate te- statoz. nāz. r. vt. s. de lega. i. l. si ita sit ascriptum.

e Petere. s. nec p herede gerere. vt. s. de here. insti. l. liber homo. s. sti- ci. q̄ hō est tñ ne- cesse vtruz pete- re. s. petere de no- uo bono. posses. vt. s. de bo. pos. l. cum patronus. r. de nouo adire. vt. s. de acqui. here. l. si solus.

f Accrescit. etiā inuito. vt. s. de acqui. here. l. q̄ ex dua- bus. s. si. et. C. de iur. delibe. l. cum aliquis. r. facit. l. eo. l. si ita. s. fm hanc. contra. Sol. ibi.

g Pertinet. si iussit eum adire. h. Cum domino. vt. petat dñs. sed r. seruus scientie pre- toze. vt. s. de bo. pos. l. seruus.

i Sempromij. sub. heres esto.

l Iussit. sed nōne sempromij pteplatione institutus vi- detur. Rñ. ita. vt. C. de iur. delibe. l. euz q̄s. quomō ergo ali- pōt iubere adire. Rñ. bene. nā. r. hoc idē est vbi pteplatioe fructuarij vel bone fidei possessoris seruus instituit. iubet eū dñs non bone fidei posses. vt. s. de acq. here. l. si q̄s mi-

chi bona. s. i. l. rñ. r. s. iussim. sed tñ dñs per cōditionē sine causa reddit. vt. l. de stipu. ser. l. pe. hoc enim est ex re. vt. s. de acqui. here. l. aditio. in fi.

l Septicio. fecus in legato. vt. s. q̄n di. le. ce. l. si post. s. n. r. est rō. quia legati querit dñs seruo etiā inuito. vt. s. de cōdi. r. demon. l. fi- lio. nō hereditas. vt. C. de here. insti. l. euz pponas. nec bono. posses. vt. s. ad trebel. l. suo in- uito. in pun. Jtez qd de trebel. l. i. in- ca restitutōe. Rñ. similis est bonozū possisio. vt. s. ad trebel. l. seruo inui- to. et facit insti. de here. insti. s. alieno.

Quod si seruo heres scriptus sit: et dno defertur bono. pos. ad quē hereditas pertinet. abulat enim cū dno bono. pos. quare si mori- tpe stichus heres sit institutus fuerit seruus sempromij: nec sempromij eū iussit adire: sed vel decessit: vel etiā euz alienauerit: et cepit eē septicij: euenit vt si septicius eū iussit: septicio de ferat bono. pos. ad hūc eū hereditas pertinet. vñ si p mltos dños trāsierit fu- tres v- plures: no- uissimo dabim- bono. pos. pau- l.

Quod si oēs posthumus qui mouere testatore in vtero fuerit: si natus fuerit bono. pos. petere posse. l. pia.

Quod si charta referat: et ad delicta. p. inde si i epi- stographo qd testat- sit: hinc peti p- bonoz possessio. l. de.

Sub p ditione heres institu- tus qd sit: et accepta bono. pos. fm tabu. p ditione defecerit: interdū euenit vt res possesso- ri pcedenda sit: vt puta si fili- emācipat- sit sub p ditione heres institutus. nā si defecerit cōditio attñ s. tab. bo. pos. eū accipe- Jul. scribit. s. r. si is- fuerit qd ab intestato bono. posses: fu- tur- eēt: tuendū esse scripsit. r.

rum posses. petijt. Azo. et dic res. i. hereditas.

r Sit. quia perinde habetur ac si cōratu. petijset. vt. s. l. equissimum. s. sub conditione. Azo.

s Defecerit. i. deficere poterit. Azo.

t Accipere. pendente conditione. vt. d. s. si sub condi- tione. Azo.

v Sed r. si is. s. filius in potestate: vt addat precedenti casu. vt. s. de lega. prestan. l. is qui. in pun. Azo.

x Tuendū. etiā deficere p ditione nisi fuerit potestatus: qz tūc sibi iputer si nō ipleat. vt. s. de here. insti. l. si tuus. s. s. vtrū. s. si casualis est nōne ipō iure testm est nullū. vt. s. de here. insti. l. si. i. pñ. Rñ. est si velit: s. si malit- p tabu. pōt vt pterit- eū defecerit p ditione. vt. s. de p tabu. l. iij. s. qd s. Azo.

l. si post. s. n. r. est rō. quia legati querit dñs seruo etiā inuito. vt. s. de cōdi. r. demon. l. fi- lio. nō hereditas. vt. C. de here. insti. l. euz pponas. nec bono. posses. vt. s. ad trebel. l. suo in- uito. in pun. Jtez qd de trebel. l. i. in- ca restitutōe. Rñ. similis est bonozū possisio. vt. s. ad trebel. l. seruo inui- to. et facit insti. de here. insti. s. alieno.

Utero. als se- cus. vt. l. vñ cog. l. i. s. hoc ita. Azo. n. s. r. alioqz ptra. vt. l. de p. sig. l. q̄ mortu. Azo. et facit insti. de bo. pos. l. rñ.

Uterque. ad de- leticiam. i. q̄ scripta fuit r. post- ea rafa. et sic no. q̄ Instru- istra fieri possunt menta in chart- rasis. ar. an in contra. C. de edi. chartis diui adria. tol. l. si. rasis sic ibi pta figura r. r. i. pos- sed pone vt ibi. sint.

In epistogra- pho. i. in tabula li- gna in qua erant scripta debita: vt hodie fit. r. dicitur epistographus ab opibus r. graphia qd est scriptura. q̄- si scriptura suarū opum.

Sub condi- tione. posses- sou. i. et qui bono-

a Ab eis. f. emancipato r suo. r qd subijcit etiā filijs: pfe quif in emancipato r m. r dic habere videt vt p tratabu. vt ita piter legata p iustis ceterisq q sunt in potestate qua si ab intestato. q. d. licet r ipi teneat p tratabu. in defectu p ditionis: tamē quo ad legata vt nō dētur etiā p iunctis: ab intestato hīc videt.

b Fili. f. emancipar' sub p ditione institur' que defecit. secus in suo qz ab intestato. vt. s. de lega. p. l. i. is qui. in p. m. r. 30.

c Ceteri. q sunt in potestate.

d Relicta. Itēz vxori vel nuri. vt s. de lega. p. l. i. l. i. r. 30.

e Ceteris. non coniunctis.

f Non. s. illa q ab intestato relictā sunt. nam illa que ab intestato relictā sunt oib' oino pte stabunt vt h subijcit. r. 30. Itēz huic s. s. de leg. p. l. i. si duo. in fi. Sol. ibi.

g Fideicomis. suz. hīc quere que diximus istu. de bono. possel. s. s. ue autem.

h Fraudat'. le gatar' ab intestato psumptiue. sic. s. man. l. i. pcuratorē. s. si ignorates.

i Honorū pos sesso. fm tabu. q est cōuersa in contratabu. cū defecerit conditio.

h Idemū. hīc sumunt qdā qz demuz petit fm tabu. pendente cōditōe q ab intestato succedere pōt. s. 30. contra. nam qz sit script' v' dāri. vt. s. eo. l. i. s. si sub p ditione. et ar. s. e. l. i. si sub p ditione. gñalif em ibi dicit in q liber instituto: qz deficiēte p ditione distiguat vt no. i. s. si sub p ditione. r p 30. est. i. eo. l. i. si fu'. r facit ad. l. s. de testa. tu. l. iij. r de test. l. scio. r. s. de bo. pol. l. nō est. s. vbi cūq.

l Nec ad bonoz. aliqd tamē quādoqz pdest. quia tra hitur ad fideicomis. vt. s. ad trebel. l. secula.

q Um tabule. plurim. puta decz. et facit. s. de testa. l. heredes. s. et si plures.

s n Er his. f. signis.

z Ita scriptū. venerit. que dicitur venire etiam si per

hoc iure vtimur. Aidēdum est an legata ab eis debeant: r filius quidem cōtratabu. bonorum possel. accepta rem habere videt: ceteri vero quasi ab intestato: r ideo liberis parentibusqz legata relictā solis p stare coget: ceteris non. Pla ne ei cui ab intestato fideicōmissum relictū est erit prestā dū qsi videat hoc ipso fraudatus: qz ex testamēto petita sit bonozū possessio. Idem.

h Idemū sub cōditio ne heredes instituti bonorum possel. fm tabu. etiam pendēte cōditioe necdū impleta petere possunt qui vtiliter sunt instituti. qz si inutiliter quis sit institutus: nec ad bonorum possessionem inutilis institutio proficit.

Id aliquē actum cōprobādum sufficiunt ea que necessaria sunt: ea q necessaria non erant essent adhibita: et nō cōpareant. h. d. Iulianus.

Qum tabule testamenti plurim' signis signate essent r qdā ex his non apparent: septē tamē signa maneat: sufficit ad bonozū possessionē dandā septē testū signa cōparere: qz nō omnū q signa uerunt maneat signa. Idem.

S Ita scriptum sit: sempronius ex parte dimidia heres esto: et tici' si nauis ex alia venerit' ex parte tertia

se venit. vt. s. de aqua quoti. et esti. l. i. s. questum.

p Idem ticius. verba testatoris. r. 30.

q Intelligi. f. ex hīc p ditione. qst dicit' est si nō erit heres ex tertia sit ex sexta. vñ cū cā in substitutione nō sit mutata: qd patet existente p ditione: nulla est ei facta substitutio. vt. s. de vulg. substi. l. seruuz cōmunō. s. tici'. ibi r tñ pendēte p ditione valere pte deficiēte p ditione s. interru vel p. terna vel p. sexta petit fm tabu. quia in vtraqz distiunctiue et sub cōditioe est institutus. r. 30.

q Que ex sexta te. sextas enim va cuus p rata accre scit sempronius ticius: vt hīc. et. s. de here. insti. l. inter dū. s. i. sed in eo qz dicit accipiet. imo videt ipso iure accrescere. vt. s. l. i. s. si duo. contra. sol. et hīc ipso iure accrescit s. dicit hīc peti vna cū terna: cū iam accreuerat ipsi iure: nō enim bis petit s. semel tñ: ubi adhuc non accreuerat. et ideo postea dicit accrescere ipso iure.

h Idemū. videt' qz ex substitutione ipi pupillo directe sit aliqz hīs non pti nisi p obliquū. vt. l. i. de vul. sub. s. q. casu. r. s. s. here. l. i. p. filio. Itē no. nō nocere hūi positū vt omisum. vt. s. de here. insti. l. qñes. s. si duo. r. s. sequē. r. C. de test. l. testm. Itē no. assimilari hereditatem et bo

nozū possel. sic. s. e. l. iij. s. pmo gradu. r. Jan. fi. huus. s. t. Erratum. facit. s. de condi. et demon. l. dcmōstratio. r. C. de testa. l. si in nomine.

v Inductum. facit. s. e. l. iij. s. si consulto.

x In tabulis. i. in scrip: r alios sibi: r alios filio fecit hīdes vt stat l. p. qz fieri pōt. vt. s. de vul. sub. l. patris. l. fi.

y Separatum. q. d. alia hīc. alia illa bono. possel. est.

z Scripto. sic accipe scripto. id est substituto hīdi. vel assignato ipi filio.

a Filio. dāni casus.

Uerbus postuz vt omis sum nō nocet.

A Scriptis. sub. a scriptis re. et facit. J. l. p. r. o. r. i.

A bonorum signati. cuius signa tabulis scobis suffi-
ciunt. vt. s. de vulg. substi. l. patris. Bzo.

Resignate. i. apte corā honestis psonis & pside: & ite-
rū signate. vt. C. quoad. test. api. l. ij. d. 3. em. pū. pī sibi face
re testm̄ et solēniē.

als nullū ē testm̄.
vt. s. de vul. sub. l.
ij. §. pu. & insu. de
pupul. sub. §. libe-
ris. si pō ex postfa-
cto ipugnat testm̄
p̄ris: siq̄dē de iure
p̄toris vt p̄ tabu.
tenet nichilomin⁹
pupillare. vt. s. de
vul. sub. l. et si p̄ia:
bulas. si pō de iu-
re ciuili p̄ q̄relā. p
ea pte. p̄ qua expu-
gnat testm̄ pater-
nū et pupillare. vt
s. de inoff. testa. l.
papiianus. §. s. s.
nec ipuber. Bzo.

Seruo. pōt
p̄cedente con-
ditiōe.

Posse. etiam
ip̄m suuz. vt. s. de
bo. pos. l. su. et sic
p̄ q̄ bo. pos. nō pe-
tunt i figura iudi-
cij in q̄ su. esse nō
pōt. vt. C. eo. l. su.
Itē q̄ q̄ succubuit
i tabu. nō p̄dit le-
gati. vt. s. de lega.
p̄st. l. filii. §. si q̄s.
sec. si in figura iu-
dicij. vt. s. de inof.
testa. l. papiianus.
Sanemuisse. Itē
no. hic pro opinio-
ne Jo. quā dixi. s. co. l. hi demum.

Qui ex liberis. p̄gre. idē si nō p̄gre: bñ nō p̄p̄ fa-
cti obscuritatez ip̄ossibils sit vltimi discretio. vt. s.
de reb. dub. l. q̄ duos. hec em̄ discretio: q̄ p̄p̄ locoꝝ distā-
tiā est valde difficilis: ip̄ossibils reputat. vt. s. d. v. s. u. s. u.
l. i. §. si in viuarijs. sec. si nō difficil. vt. i argu. §. s. de testa.
tu. l. duo. ar. §. i. de h. ob. l. r̄inu. §. illud. Bzo. et facit. s. de
vul. sub. l. ex duob. & s. ad. l. fal. l. p̄familias. §. si. s. ar. cō-
tra. s. de reb. dub. l. si fuerit. et de here. insti. l. in tēpus. §. i.
& de manumif. testa. l. cū ex plurib. & ad trebel. l. eum.

Prioris. & sic vtriusq̄. h.

Filius. qui erat ab hostibus captus.

Et anni. vtpote cum sit vltis. vt. i. q̄s. ot. in bo. pos.
ser. l. i. §. dies. vnde tria exiguntur. vt. i. de diuer. p̄ef. l. i.
Bzo. & facit. i. q̄d vi aut clam. l. semper. §. si quis.

Computabi. s. nōne potuit dare. p̄curatorē. vt. s. de mi-
no. l. papiianus. Rñ. nō. vt. s. q̄. ex cau. ma. l. ab hostibus.

Possessionem. i. bonorum possessionem.

Exceptione. non ipso iure. quia capitis diminutio
est de iure p̄toris testamētum de iure ciuili. vt. s. de capi.

diminu. l. ij. §. i. & insti. de bono. pos. §. quos autē. fm Bzo.
et. h. sed certe immo est de iure ciuili capitis diminutio.
vt. insti. de lega. agna. tu. §. fina. et edicū de capitis di-
minutione nō inducit exceptionē: sed restituit actionē ca-
pitis diminuto & hic ideo dicitur exceptionē: quia nō potest

Dit ad arrogandū irritatur ne-
si postq̄ factus fuerit sui iuris
noua voluntate approbet. Itē
testamentū primū tollitur per
scdm̄ nisi scdm̄ postea incida-
tur vt primū cōfirmetur: quia
tunc primū ad excipiendū tm̄
valebit. h. d. Bar.

Testamēto facto ticius ad
arrogandū se p̄buit: ac postea
sui iuris effectus vita decessit:
scrip̄t heres si possessionem
petat exceptiōe doli mali sū-
mouebitur: quia dando se ad
arrogandum testator: cum ca-
pitate fortunā quoq̄ suas in
familiam et domum alienam
transfert. **P**lane si sui iuris
effectus codicillis aut alijs lit-
teris eodē testamento se mo-
ri velle declarauerit: voluntas
q̄ defecerat iudicio recētē re-
dijssē intelligitur: non secus
ac si quis aliud testamētū fe-
cisset: ac sup̄remas tabulas in-
cidisset: vt tabulas veteriores
sup̄remas relinqueret. nec pu-
tauerit: quicq̄ nuda voluntate
constituit testamētū. nō em̄ de
iure testamētū maxime q̄ritur

gatione irritat p̄ exceptionē: at hic ip̄o iure p̄ scdm̄. vt. C.
de testa. l. sancimus. Itē nec in successione p̄mū: quia p̄
recentē voluntate resuscitatur ad agēdū per fm̄ tabulas.
& ad excipiendū. ar in inferiori nō ad agēdū sed ad excipie-
dū tm̄. vt. Jan. fi. sed si agant instituti in scdo repellunt ab
instituti in primo p̄ exceptionē: nō aut instituti in p̄mo
agere possunt cū ip̄o iure p̄mū euauit p̄ scdm̄: sunt ergo
similes in excipiēdo. & sic nō per omnia similes.

Sup̄remas. vt enim deletō legato relicto non videt
fuisse relicto. vt. s. de leg. i. l. si ita sit ascriptū. itā cā adē-
mptionis remota. i. scdo testamento nunq̄ videt adēmp̄tū
q̄d in primo fuerat relicto: quia nō durat adēmp̄tio. vt. s.
de in reu. ver. l. si pro patre. §. verum.

Nec putauerit. circa primum casum procedit.

Constitutū. resuscitari primū vel p̄stitū eo statu quo
erat ante scdm̄ & hoc nuda voluntate. i. p̄ incisionē scdi. nā
ip̄o iure euauit primū nec resuscitat ip̄o iure. s. sic vt si
agant instituti in scdo opponat eis exceptio. Itē nec ex
p̄mo agi possit: q̄d ip̄o iure est nullum.

Testamenti. i. p̄mū principaliter valeat vel non.

Sed de viribus exceptionis. ergo prius testamētū nō ipso iure sed per exceptionē tollit per secundū. & sic est cōtra. C. de testa. l. sancimus. §. i. Solu. dic h' exceptionis f. opponēde ex primo ptra agentē et scdo. nā hoc non est valere. qz si valeret etiā ad agēdū valeret: qd huc nō est. qz

ipso iure est sublatū. Alij dicunt qz h' §. nec putaverit &c. vsqz in fi. referē ad p̄mū casum de arrogatōe: nō ad p̄mū. aliq aliter vt ibi nō.

Que i hoc iudicio. ita construe que. f. excep. §. i. hoc iudicio. f. in se cūdo testō et ex eo agēti. vñ videbat nō apponēda auctori. qz secundū tollit p̄mū: opponit tñ. nō enī ipso iure rumpit testm̄ secū dum sed per cancellationem.

Estimat. cōpetat ei vel nō. nā ali' forte nō opponet eā scdo heredi p̄ter p̄mū. Bzo. & fm hoc etiā est in p̄sona ex pte et opponētis. et est speciale p̄pter fm testamētū. regulariter cōtra. vt. l. de ex ce. do. l. i. §. plane. et facit. §. de pac. l. synus. §. pactus.

Ascript' occupat. facit iustit. de here. insti. §. partib'. & §. de her. insti. l. fabin'. & l. item qz. et. l. ex facto. & l. ex ser. vncis.

Inuenit. ergo nō valet talis volūtas. sed §. de here. insti. l. si q̄s ita. So. hic de preterito: ibi de futuro. Joh. et est ratio: qz q̄ de preterito sunt nō recipiūt incertitudinem. i. incerte p̄tis institutiōe: cū certissima debeāt esse secus in his que futura sunt. vt. l. de ver. obli. l. si quis stit f. Nec. als nec. als nichil. i. non. (pultus.)

Uel. hoc vel nō est pauli sed testatoris. als falsum et set p̄mū. vt. §. prime dicitur. nam et ibi inest cōditio vt et posita. §. solutio testatur.

Si a parēte q̄s manumissus. Id emancipat'. vt. §. qn ac. de pecu. est an. l. i. §. alienatio. & dic dixit. §. de p̄tab. que da' liberis d' testm̄ parētū. nūc ecōtra de ea q̄ parētib' d' testamēta liberorū. l. h'ec nō sit ita fauorabil'. vt. l. vñ li. l. scripto. in fi. azo. & nota qz caute dicit d' testm̄ emancipati. nā ille q̄ est in p̄tate nō poterat olim h're herede etiā parēte: nisi haberet castre' pec. & faceret testm̄ iadiret h'rditas. et tūc cessat p̄tab. & querela. vt. C. de inof. test. l. si. Idē in q̄si castre' p̄ dicitā. l. de inof. te. hodie autē in q̄si castre'.

videt fm quosdam qz habeat locum q̄rela et contratab. vt. C. de epi. & cle. auf. p̄sbyeros. si autem nō adiretur h'rditas: pater omnia occupat iure peculij. vt. l. de castre'. pecu. l. ij. Manicipat'. patiat. h' emancipat' vt sicut p̄son' p̄terit' a liberto sic p̄teritus a filio emancipato h'z contratab. vt. insti. q̄. mo. ius pa. po. sol. §. p̄terea. in fi.

Si a parēte q̄s manumissus fuerit. Titu. xij. Sicut patron' p̄terit' vocat ad cōtratab. ita pater p̄teritus a filio emancipato: q̄s equissimū est. h. d. Ulpian'. Manicipatus a parēte in ea causa est: vt in contratab. bonorū pos. liberti patiat' exitū: qd equissimū p̄toui visum est: qz a parēte bñficiuz habuit bonorū q̄rendoz. qz p̄ si filiusfami. esset qd cūqz si bi acq̄reret ei' emolumētum patri acq̄reret: ideo itū est h' hoc vt parēs exēplo' patroni ad p̄trata'. bonorū pos. admittatur. Numerant' igit' edito p̄sone manumissorū: sic in eo q̄ a patre auove paterno: p̄ auove' paterni aui patre. P̄pos ab auo manumissus' dedit se ad arrogādū patri suo: siue

Si a parēte q̄s manumissus fuerit. Titu. xij. Sicut patron' p̄terit' vocat ad cōtratab. ita pater p̄teritus a filio emancipato: q̄s equissimū est. h. d. Ulpian'.

Sicut patron' p̄terit' vocat ad cōtratab. ita pater p̄teritus a filio emancipato: q̄s equissimū est. h. d. Ulpian'. Manicipatus a parēte in ea causa est: vt in contratab. bonorū pos. liberti patiat' exitū: qd equissimū p̄toui visum est: qz a parēte bñficiuz habuit bonorū q̄rendoz. qz p̄ si filiusfami. esset qd cūqz si bi acq̄reret ei' emolumētum patri acq̄reret: ideo itū est h' hoc vt parēs exēplo' patroni ad p̄trata'. bonorū pos. admittatur. Numerant' igit' edito p̄sone manumissorū: sic in eo q̄ a patre auove paterno: p̄ auove' paterni aui patre. P̄pos ab auo manumissus' dedit se ad arrogādū patri suo: siue

vt. C. de oper. li. l. i. parēs nō. vt. l. l. p̄. Itē p̄son' h'z p̄ta. i. bono. et si p̄ pecuniā manumissit. vt. C. de ope. li. l. i. parēs nō. vt. l. l. §. si parēs. Itē libi p̄soni petūt p̄tab. l. §. nō parēt. l. e. l. §. libos aut. Itē duffēti l. fauiana & caluisiana: vt. l. e. l. nō vsqz. Itē pater reuo cat q̄siqz in totū: q̄si. l. turpis p̄sōa est instituta. vt. l. e. l. pantonius. sed patronus p̄tertia: vt. insti. de succes. libe. §. si vero testamentum.

Ad p̄tab. imo ad q̄relā inof. vt. §. de inof. test. l. p̄. in fi. §. Solu. ibi ponit q̄rela p̄ p̄tab. Itē fallit et hoc de iure veteri in castre'. vt. §. de te. mili. l. si a militie. in fi. l. §. qd si intestat' decedit. rñ. h'z p̄ vñ legitimi: vt. no. C. vñ libi. l. l. i. o. Manumissorum. l. emancipatorum.

Pro auove. §. qd si a supiorib' p̄ta a tritauo sit emācipat' atnepos. rñ. idē p̄to cū eadē rō ē. et qz nomē parētis i p̄n. hui'. l. ponit qd est gñale. vt. l. de grad. l. i. iuriscōsultus. §. parentes. et. §. de in ius voc. l. quicqz. §. fi. Bzo. et no. qz deficiunt verba edicti: sed forte h'ic sequebatur idē quod in liberto obseruabo fm Bzo.

Manumissus. i. emancipatus.

Acquiret. i. datū vt sibi q̄reret: si aut' diceses sibi q̄ri ergo nō patri. k. Emolumen tū. q̄ ad p̄prietatē plenā sic h'z. & est filius rō. C. de libe. et eoz lib. l. si manumissori.

Item est. qz eadem rō. vt. §. ad. l. ad. l. l. lib. §. cū hodie nō sit eadē edictas: qz nō q̄rit i ad uenticijs: nisi q̄ ad vsum fructū. vt. C. de bo. q̄ libe. l. cuni opz. §. i. dicit Bzo qz aliud est i p̄re q̄ i p̄sone. §. h. dicit hodie et idē. Itēz no. que teneri ad remunerandū. sic C. de in ius vo. l. veta. als nō. vt. §. de pe. here. l. §. si lege. §. cōsulut. §. p̄ lobar. semp. Bzo quaz vocat legem machyldam

Exēplo. dif. fert tñ i mult'. nā p̄son' p̄ponit opas & p̄son' i bono. i. bono. tratab. p̄ceda dicit.

parēs p̄son' p̄ponit opas & p̄son' i bono. tratab. p̄ceda dicit.

parēs p̄son' p̄ponit opas & p̄son' i bono. tratab. p̄ceda dicit.

parēs p̄son' p̄ponit opas & p̄son' i bono. tratab. p̄ceda dicit.

a **P**atris adoptiu.
 b **S**uccessione. no. succedit filiofamilias. Jo. r est speciale. ais contra. i. de castre. pecu. l. ij. hodie semp succeditur. vt in aut. de here. ab intest. §. ij. col. ix.
 c **E**stet. sub. quo ad hoc no quo ad alia vt statim dicit porro r. h.
 d **H**oc estet. i. ex fuitate manumissus.
 e **N**on est. vt. s. de adop. l. si p̄. i. si. nisi a suo p̄ono. et tūc nō fit ingenu⁹ s; iura igenuitatis. vt. s. de sta. ho. l. fina. r. de ri. nup. l. sciendum.
 f **M**aneret. patrono. vt. r. s. de in ius vo. l. si hac. l. §. p̄onu. r. d. bo. l. ber. l. antepe. r. fa cit. i. ad treb. l. eq̄. simum. §. fi.
 g **A**ccipit pecunia. feci p̄ono. vt. C. d. bo. liber. l. i. §. nōne sp̄ hodie acci pit. vt. i. h. p. quas p̄o. no. acq̄. §. hoc q̄s. Rñ. illō fit lege p̄mutete vñ nō h; pena. vt. C. d. adul te. l. graccus.
 h **I**n euz. sic. s. ad. l. fal. l. cū. §. §. fi.
 i **Q**uāru. q̄s ar bitrio iudicis diri mit. et sic p̄ minto no nō p̄dit p̄ ius succedendi.
 l **R**epellet. imo nō. vt. C. de inoffi. testa. l. si q̄n. §. illō q̄ est. Sol. ibi filii nō repellit. hic p̄ sic. q̄ nō sic p̄i debet filij sicut filio debet p̄is h; ditas. vt. s. de iof. test. l. nā er si vel hoc id q̄ sicut olim p̄ succedebat filio emancipato ex pacto. l. si emāci p̄bat p̄ta fiducia: ita ex pacto repelleba tur vt h. hodie tñ nō admittit ex pacto. vt. i. h. d. leg. agna. suc. §. si. ergo nō repellit ex pacto s̄m h; zo. vel dic vt ibi. et facit. i. de ver. obli. l. vtrum.
 l **M**ilitare cepit. sic. s. de test. mili. l. si a milite. §. fi. r. est Militia idē in p̄ono. vt. i. de bo. liber. l. etiā. §. si p̄on. S; nūquid kermis est hoc in armata militia tñ: est enim r. inermis. vt. C. de an gau. neg. ge. l. vnica. ar. q̄ in armata tñ. vt. C. de his q̄ ve. eta. deat p̄i l. h. s; certe idē est in inermi: quia huius bñficiū plenior est uilegijs habenda interpretatio. vt. s. de cōsti. prin. l. si. h; zo.
 m **N**on posse. cum filius militans fuerit. h; zo.
 n **M**anumissus. id est emancipatus. et facit. C. de p̄nuil. do. l. i.
 o **P**atroni. scilicet filij. vt. i. de bo. liber. l. libertinus. §. si patroni.
 p **P**atrem autem accepta. in spe. h; zo.
 q **I**us antiquū. puta alimentorū. vt. s. de lib. agno. l. si

manens in potestate p̄ris⁹ de-
 cesserit: siue manumissus diez
 suū obeat: sol⁹ admittet auus
 ad eius successionem⁹ ex iter-
 pretatiōe edicti. quia perinde
 desert p̄ter: bonorūz posses.
 atq; si er seruitute manumis-
 sus eēt. Porro si hoc eēt⁹ aut
 nō esset arrogat⁹: quia arropa
 tio liberti admittēda non est⁹
 aut si obierit patroni tamē
 nichilomin⁹ ius itegrū maner-
 ret. **S**i parens vel accepit
 pecuniam⁹ vt emāciparet: vel
 postea viuus in eum⁹ fili⁹ quā
 tum⁹ satis est contulit ne iudic-
 a eius inquietet: exceptione
 doli repelletur. Est r. alius ca-
 sus quo bonorūz posses. con-
 tratabu. parēs non accipiet: si
 forte filius militare cepit.
 Naz diuus pius refcripsit pa-
 trem ad contratabu. bonorūz
 pos. venire non posse. **R**-
 beros autē manumissos⁹ nō
 venire ad contratabu. bonorūz
 posses. emācipati filij constat:
 q̄uis patrom⁹ veniāt. Patrē
 autē accepta⁹ p̄tratabu. bono-
 ru⁹z posses. etiam ius⁹ antiquū

quis al. in prin. vel aliter dico. loquitur enim de bo. pos. q̄ p̄i dabat cū nō ipse s; auus ei⁹ nepotis nō p̄ta fiducia emācipauit. r. erat ab itestato: q̄ hodie locū nō h; vt inli. de bo. pos. §. r. cū de testamēt. ibi sunt aut. r. r. et. §. q̄ aut in p̄toze. possēt etiā dici ius antiquū bo. pos. s̄m tabu. q̄ da tur p̄i iustuto in castre. vel quasi ca streñ. pecul. r. cum in eo nō possit h̄re locū p̄tabu. v̄pote cū nō possit sibi cō mitti edictuz. acci pit p̄tabu. vñ non impeditur i scōis tabu. vt. s. de lega. p̄stā. l. filii. §. si q̄s. q̄q̄ in q̄si castren. pecul. p̄tabu. edi ctū possit ab alio p̄mitti. vt. s. d. p̄ta. l. iij. §. si p̄ alicui⁹. s; in hoc casu cū te nuerit datio p̄tab. s̄m tabu. et nō da ref. vt. s. d. leg. p̄st. l. filii. §. oib⁹. h; zo. r. **C**um sit p̄. r. no. q̄ duplici iure potest vti. ar. C. de his q̄ mili. nō pos. lis q̄dē. r. s. d. p̄ta. l. iij. §. si q̄s. er. r. §. plac. r. l. ex duob⁹. l. rñ. Itē no. h. p̄: z h̄re in filiū emāci- patū ius p̄onar⁹. **O**n vsq; def. p̄rebus alie natis reuocādis. **I**ngenuis. at liberti igenui non sunt. r. ideo i p̄sis aliō d̄. s; cū hodie libti sūt igenui. vt i. aut. vt. li. decc. col. vi. §. i. r. ij. v̄r idē. S; certe r. hodie iura patronar⁹ ex tali ingenuitate nō ledunt: vt ibidē dicit. **A**lienationē. solitis modis et casib⁹. nō etiā i casib⁹. phibitus vt in fundo dotali. r. similib⁹. vt. i. h. qui. alie. nō h; in prin. r. facit. C. de ac. r. obli. l. sicut. s; ar. §. s. de ac. ep. l. iulian⁹. §. idē celsus. Itē ar. p̄ta. i. si q̄d i frau. patro. l. si. **A**ntonius. meretricē. nō tñ est infamis. vt. s. de his q̄ no. infā. l. penul. nisi esset in adulterio de p̄tēp̄sa. vt. s. de ritu nup. l. palam. §. que in adulterio. **M**anumissus. i. emancipatus. **T**otoz. in hoc differt a p̄ono q̄ semp̄ tētiā habz. vt inli. de suc. li. §. s; n̄a. r. facit. C. de iof. testa. l. fratres. **C**ōstitute. i. p̄ono q̄ est hodie t̄na: adē in p̄e cū eadē sit eq̄tas. vt. s. e. l. i. p̄n. ar. fili⁹ p̄ q̄relā s̄mp̄ i torū nisi h̄s sibi p̄e iustituz. vt. s. d. iof. test. l. papinian⁹. §. s; nec i p̄be- rts. et nisi scripti sint diuersi iuris. vt. eo. ti. l. circa. et nisi vñ⁹ ex plurib⁹ ex h̄p̄ dat⁹ agat. vt i. eo. ti. l. filio. i. p̄n. r. no. q̄ h; pak h; tētiā sine grauamine. vt. i. de dona. l. si patronus. r. i. p̄i. §. sic. r. C. de inof. testa. l. q̄m in p̄uobus. **P**reterierit. r. extraneū instituit a quo iustuto legata

i. aut. vt. li. decc. col. vi. §. i. r. ij. v̄r idē. S; certe r. hodie iura patronar⁹ ex tali ingenuitate nō ledunt: vt ibidē dicit. **A**lienationē. solitis modis et casib⁹. nō etiā i casib⁹. phibitus vt in fundo dotali. r. similib⁹. vt. i. h. qui. alie. nō h; in prin. r. facit. C. de ac. r. obli. l. sicut. s; ar. §. s. de ac. ep. l. iulian⁹. §. idē celsus. Itē ar. p̄ta. i. si q̄d i frau. patro. l. si. **A**ntonius. meretricē. nō tñ est infamis. vt. s. de his q̄ no. infā. l. penul. nisi esset in adulterio de p̄tēp̄sa. vt. s. de ritu nup. l. palam. §. que in adulterio. **M**anumissus. i. emancipatus. **T**otoz. in hoc differt a p̄ono q̄ semp̄ tētiā habz. vt inli. de suc. li. §. s; n̄a. r. facit. C. de iof. testa. l. fratres. **C**ōstitute. i. p̄ono q̄ est hodie t̄na: adē in p̄e cū eadē sit eq̄tas. vt. s. e. l. i. p̄n. ar. fili⁹ p̄ q̄relā s̄mp̄ i torū nisi h̄s sibi p̄e iustituz. vt. s. d. iof. test. l. papinian⁹. §. s; nec i p̄be- rts. et nisi scripti sint diuersi iuris. vt. eo. ti. l. circa. et nisi vñ⁹ ex plurib⁹ ex h̄p̄ dat⁹ agat. vt i. eo. ti. l. filio. i. p̄n. r. no. q̄ h; pak h; tētiā sine grauamine. vt. i. de dona. l. si patronus. r. i. p̄i. §. sic. r. C. de inof. testa. l. q̄m in p̄uobus. **P**reterierit. r. extraneū instituit a quo iustuto legata

quis al. in prin. vel aliter dico. loquitur enim de bo. pos. q̄ p̄i dabat cū nō ipse s; auus ei⁹ nepotis nō p̄ta fiducia emācipauit. r. erat ab itestato: q̄ hodie locū nō h; vt inli. de bo. pos. §. r. cū de testamēt. ibi sunt aut. r. r. et. §. q̄ aut in p̄toze. possēt etiā dici ius antiquū bo. pos. s̄m tabu. q̄ da tur p̄i iustuto in castre. vel quasi ca streñ. pecul. r. cum in eo nō possit h̄re locū p̄tabu. v̄pote cū nō possit sibi cō mitti edictuz. acci pit p̄tabu. vñ non impeditur i scōis tabu. vt. s. de lega. p̄stā. l. filii. §. si q̄s. q̄q̄ in q̄si castren. pecul. p̄tabu. edi ctū possit ab alio p̄mitti. vt. s. d. p̄ta. l. iij. §. si p̄ alicui⁹. s; in hoc casu cū te nuerit datio p̄tab. s̄m tabu. et nō da ref. vt. s. d. leg. p̄st. l. filii. §. oib⁹. h; zo. r. **C**um sit p̄. r. no. q̄ duplici iure potest vti. ar. C. de his q̄ mili. nō pos. lis q̄dē. r. s. d. p̄ta. l. iij. §. si q̄s. er. r. §. plac. r. l. ex duob⁹. l. rñ. Itē no. h. p̄: z h̄re in filiū emāci- patū ius p̄onar⁹. **O**n vsq; def. p̄rebus alie natis reuocādis. **I**ngenuis. at liberti igenui non sunt. r. ideo i p̄sis aliō d̄. s; cū hodie libti sūt igenui. vt i. aut. vt. li. decc. col. vi. §. i. r. ij. v̄r idē. S; certe r. hodie iura patronar⁹ ex tali ingenuitate nō ledunt: vt ibidē dicit. **A**lienationē. solitis modis et casib⁹. nō etiā i casib⁹. phibitus vt in fundo dotali. r. similib⁹. vt. i. h. qui. alie. nō h; in prin. r. facit. C. de ac. r. obli. l. sicut. s; ar. §. s. de ac. ep. l. iulian⁹. §. idē celsus. Itē ar. p̄ta. i. si q̄d i frau. patro. l. si. **A**ntonius. meretricē. nō tñ est infamis. vt. s. de his q̄ no. infā. l. penul. nisi esset in adulterio de p̄tēp̄sa. vt. s. de ritu nup. l. palam. §. que in adulterio. **M**anumissus. i. emancipatus. **T**otoz. in hoc differt a p̄ono q̄ semp̄ tētiā habz. vt inli. de suc. li. §. s; n̄a. r. facit. C. de iof. testa. l. fratres. **C**ōstitute. i. p̄ono q̄ est hodie t̄na: adē in p̄e cū eadē sit eq̄tas. vt. s. e. l. i. p̄n. ar. fili⁹ p̄ q̄relā s̄mp̄ i torū nisi h̄s sibi p̄e iustituz. vt. s. d. iof. test. l. papinian⁹. §. s; nec i p̄be- rts. et nisi scripti sint diuersi iuris. vt. eo. ti. l. circa. et nisi vñ⁹ ex plurib⁹ ex h̄p̄ dat⁹ agat. vt i. eo. ti. l. filio. i. p̄n. r. no. q̄ h; pak h; tētiā sine grauamine. vt. i. de dona. l. si patronus. r. i. p̄i. §. sic. r. C. de inof. testa. l. q̄m in p̄uobus. **P**reterierit. r. extraneū instituit a quo iustuto legata

reliq̄t p̄iūct̄ p̄sonis q̄ p̄ d̄z p̄stare. vt. s̄. de leg. p̄stā. l. p̄. in p̄n. hoc q̄d̄ fiet salua fra. sic 2 si fuit iūctur̄ 2 exianta h̄f duras legat̄. vt. s̄. d̄. p̄. 2 demō. l. si is. 2. j̄. d̄. doñ. l. si p̄son̄.

Patri emancipauit. s̄. filium.

b Imposita fuerant. vt opere. Ac.

c De filio. pietate enim nō opas d̄z filī. vt. j̄. d̄. obse. l. pe. sec̄. in p̄ono. vt. C. d̄. ope. lib. l. i.

Diu. coegit.

Speciale vt 2 als: sed regulariter cōtra. qd̄ dic vt isti. q̄. mo. ius pa. po. sol. s̄. fi. et facit. j̄. vii. lib. l. i. et. l. pe. 2. C. de spec. l. latē ter. 2. s̄. de his qui sūt sui vel alie. iur. l. ij. Itēz no. q̄. pro hac iurā et atrocit. iuriaz. nō agit. vt. l. de iniur. l. p̄tor. s̄. sed 2 si q̄s.

e Denegata. s̄. bonoz possessio. et dic propter necessitatem. s̄. omis. sam. 2 ita in q̄ deli q̄ non d̄z remunerari. vt. j̄. de iterdi. 2 releg. l. delegatorum. s̄. fina.

De bo. pos. 2c. Quia qd̄a specia lia seruāt in bo. pos. fm tabu. ex testamento milit. iō de hoc dicit.

Militibus non mi litum tñ.

g In hostili loco. id est p̄cinctu. vt j̄. p̄ori.

h Obissent. in hoc p̄uentunt. sed post reuerfioez mili tū. valet fra. anū. vt. s̄. de testa. mili. l. qd̄ p̄st. 2. l. qd̄ d̄z.

i Conditio. quia non est eadem persona.

k Personis. s̄. paganorum. nam p̄uilegiati sunt mi lites: pagani non.

l Cū eadē. vbi eadez rō ibi idē ius. vt. s̄. ti. i. l. i. in p̄n. 2 h̄nt p̄uilegiū. vt q̄ als nō pōt testari: miles possit. vt surd̄ 2 mur̄: 2 filiusfamilias. vt isti. de testa. s̄. quimo. 2. s̄. fi. Itē vt possit iūcture illū que pagan̄ nō pōt vt de potatū. vt s̄. de testa. mili. l. neq̄ em̄. s̄. i. Itē vt coā duob̄ testib̄ vocat̄ vel nullo vocato quādoq̄ possit testari. vt. C. de testa.

siue h̄dē iūctuerit: fidei cōmis sa nō cogetur p̄ p̄stare ex sua parte q̄ ei debet: etiā si adierit hereditatē. Sz 2 si filia vel ne ptis manumissa sit: 2 pater vel auus p̄teritus petat bonozum possel. eadē que in filio dicitur da sunt. **M**arcellus.

Patri q̄ filiū emancipa uit de his q̄ libertatis cā ipo sita fuerāt p̄tor: nichil edicit: 2 ideo frustra pater operas sti pulabitur de filio. **D**api.

Diuus traian̄ filiū que p̄ male p̄tra pietatem afficiebat coegit emācipare: q̄ postea defūcto p̄ vt manu misso: bo. pos. sibi cōpetere dicebat: s̄. p̄ filio neratij p̄sci et aristonis ei p̄pter necessitatez soluēde pietat̄ denegata est.

De bonozum possessione ex testamento militis. Titu. xliij.

Militēs 2 p̄uati existēs in acie belli p̄nt testari quōd volūt tā i fra q̄ i mari. **B. Ulp.**

On dubiuz est quin de beat̄ volūta tes rate eē eoz: qui in hostili lo co s̄ sup̄ma iudicia sua quoq̄ mō ordina s̄ sent: ibi deq̄z diem suum obiis sent. q̄q̄z em̄ distet p̄ditio: mi litū ab his p̄sonis q̄s cōstitu tiōes p̄cipales separāt: tñ q̄ in p̄cinctu p̄stant cū eadē peri

mili. l. militis. sed cōtra. s̄. de testa. mili. l. antepenul. s̄. hic erant in loco hostili: ibi non. vel vt ibi.

m Militari. militis iure: quia milites non sunt. **Bo. 2** facit. s̄. de r̄ sta. mili. l. fina.

n Non potest. quia miles non est. **Bo.**

cula expiant: iura q̄z eadē me rito sibi vēdicāt. oēs igit̄ oino q̄ ei sūt p̄ditōis vt iure milita ri testari nō possint: si in hosti li loco dephēdant 2 illic dece dant: quōd velint 2 quōd possint testabunt: siue p̄ses qd̄ sit p̄ uincie: siue legat̄ siue q̄s alī q̄ iure militari testari nō potest.

Item nauarchos et trierar chos classū iure militari pos se testari nulla dubitatio est. In classib̄ oēs remiges 2 nau te milites sunt. Item vigiles milites sūt: 2 iure militari pos se testatoz eos nulla dubita tio est. **S**i q̄s militū ex alio nūero trāstat sit in aliū: q̄uis 2 hinc exēptus sit et illo nōdū peruenerit: tamen poterit iure militari testari. Est enīz miles q̄uis in numeris non sit.

De iure p̄onar. Li. xliij.

Atro: **Ulpia.** Dnoz q̄relas aduersus libertos p̄sides audire 2 nō translatiue ereq̄ debent: cū si igrat̄ libert̄ sit nō ipune eū ferre oporteat. s̄. 2 si qd̄ inoffi ciosus patrono p̄oneve libe ris ve eoz sit: tñ modo castiga ri eū sub cōminatōe aliq̄ seue ritatis: nō defuture si rursum cāz querele p̄buerit: 2 dimitti oportet. eniuero si cōtumeliā fecerit aut cōuiciū eis dixerit: etiā in exiliū tpale dari debe:

Dnoz q̄relas aduersus libertos p̄sides audire 2 nō translatiue ereq̄ debent: cū si igrat̄ libert̄ sit nō ipune eū ferre oporteat. s̄. 2 si qd̄ inoffi ciosus patrono p̄oneve libe ris ve eoz sit: tñ modo castiga ri eū sub cōminatōe aliq̄ seue ritatis: nō defuture si rursum cāz querele p̄buerit: 2 dimitti oportet. eniuero si cōtumeliā fecerit aut cōuiciū eis dixerit: etiā in exiliū tpale dari debe:

o Item nauar chos. ab archos 2 chus. nau.

p Trierarchos. Trierar trierarchi dicuntur chus. qui p̄sunt nauib̄ triū remozum. trie res em̄ remi dicun tur. vt in L. faia di cif: ibi tñ trierib̄ Bo.

q Milites sunt. Itē aduocatus. vt Aduo c. de aduo. di. in. carus et L. aduocati. Itē q̄li official bet officia. vt. C. i. milites q̄. cau. mili. Itē mi dicunt. litat in suis catu lus. Accur.

r Numeris. cō tra. s̄. de test. mili. l. ex eo. vbi non h̄z p̄uilegiū q̄ non est i nūero. Sol. ibi de p̄uilegio solēnita tis. h̄ de his q̄ h̄z i testādo. vel hic iurauerat. ibi non.

De iur p̄onar. Dicit. s̄. ti. ij. de cō tratabu. q̄ dat̄ p̄ri 2 p̄ono: qd̄ est vni de iurib̄ p̄onar̄ nunc dicit de otu re patronatus.

Dnoz q̄relas aduersus libertos p̄sides audire 2 nō translatiue ereq̄ debent: cū si igrat̄ libert̄ sit nō ipune eū ferre oporteat. s̄. 2 si qd̄ inoffi ciosus patrono p̄oneve libe ris ve eoz sit: tñ modo castiga ri eū sub cōminatōe aliq̄ seue ritatis: nō defuture si rursum cāz querele p̄buerit: 2 dimitti oportet. eniuero si cōtumeliā fecerit aut cōuiciū eis dixerit: etiā in exiliū tpale dari debe:

uerint. vt. s̄. de offi. p̄consu. l. nec quicq̄. s̄. de plano. Bo. **t** Inofficiosus. i. inobsequiosus. qd̄ p̄uenit liberto. vt no. C. de neg. gest. l. obsequo. nō enim p̄stat ei reuerentiam.

v Castigari. verbis.

x Defuture. seueritat̄ dico nō defuture. l. q̄ nō dicit si r̄. nā iteratio auget penā. vt. j̄. de pe. l. capitali. s̄. solā.

y Oportet. cum verbis cōrectum.

z Tēporale exiliū. impozit̄ exiliū. sed relegatio pro p̄rie dicitur. vt. j̄. de pu. audi. l. ij. et distingue an ex volum

o Item nauar chos. ab archos 2 chus. nau. **p** Trierarchos. Trierar trierarchi dicuntur chus. qui p̄sunt nauib̄ triū remozum. trie res em̄ remi dicun tur. vt in L. faia di cif: ibi tñ trierib̄ Bo. **q** Milites sunt. Itē aduocatus. vt Aduo c. de aduo. di. in. carus et L. aduocati. Itē q̄li official bet officia. vt. C. i. milites q̄. cau. mili. Itē mi dicunt. litat in suis catu lus. Accur. **r** Numeris. cō tra. s̄. de test. mili. l. ex eo. vbi non h̄z p̄uilegiū q̄ non est i nūero. Sol. ibi de p̄uilegio solēnita tis. h̄ de his q̄ h̄z i testādo. vel hic iurauerat. ibi non. **De iur p̄onar.** Dicit. s̄. ti. ij. de cō tratabu. q̄ dat̄ p̄ri 2 p̄ono: qd̄ est vni de iurib̄ p̄onar̄ nunc dicit de otu re patronatus. **D**noz q̄relas aduersus libertos p̄sides audire 2 nō translatiue ereq̄ debent: cū si igrat̄ libert̄ sit nō ipune eū ferre oporteat. s̄. 2 si qd̄ inoffi ciosus patrono p̄oneve libe ris ve eoz sit: tñ modo castiga ri eū sub cōminatōe aliq̄ seue ritatis: nō defuture si rursum cāz querele p̄buerit: 2 dimitti oportet. eniuero si cōtumeliā fecerit aut cōuiciū eis dixerit: etiā in exiliū tpale dari debe: **uerint.** vt. s̄. de offi. p̄consu. l. nec quicq̄. s̄. de plano. Bo. **t** Inofficiosus. i. inobsequiosus. qd̄ p̄uenit liberto. vt no. C. de neg. gest. l. obsequo. nō enim p̄stat ei reuerentiam. **v** Castigari. verbis. **x** Defuture. seueritat̄ dico nō defuture. l. q̄ nō dicit si r̄. nā iteratio auget penā. vt. j̄. de pe. l. capitali. s̄. solā. **y** Oportet. cum verbis cōrectum. **z** Tēporale exiliū. impozit̄ exiliū. sed relegatio pro p̄rie dicitur. vt. j̄. de pu. audi. l. ij. et distingue an ex volum

zate vel ex necessitate m̄summittat. vt no. C. de li. 7. eo. li. l. ij.

Ubi nō debet. vt. i. eo. l. qro. 2. s. d. of. p̄f. l. illicitas. s. in q. licita. s. ab illicita q̄libet debet. phiberi. vt. C. q. res ven. nō pos. l. 1. 2. ar. p̄ra. s. de his qui. vt. indig. l. i.

Sqs. excusa uert. sed nū qd potuit. Rū. nō. q̄ accipiēdo legatum te offer. vt. s. de res. tu. l. ex. sententia. s. sit ar. s. s. de p̄r. tu. l. si. quia manumittēdo retro reddere uide. f. d.

Hunc esse. alteri. p̄orei legatur omnino auferatur. vt. C. de leg. l. si legatari. n. in cas. s. ibi notat. iter quos est miles. vt. C. eo. ti. l. ab adm. nistratōe. 2. ratio qz data libras nō p̄t reuocari. vt. s. da. mmo. l. uerū. s. q. si mmo. a. s. p̄o etiā a legatario legatari auferatur. si p̄replatione p̄m̄ sit sc̄o relicto. nō a. s. vt. s. de testa. tute. l. q. talem. 2. de excusa. tu. l. legatari. 2. et facit. s. ad. reb. l. si p̄roni. s. q. fidei cōmiss. et s. de excu. tu. l. tu. to. s. i.

Iura salua. s. iura sepulchrorū nō sunt eis salua. vt. i. de su. et le. l. i. s. iudū. s. v. def. hic iura libertorū nō salua. vt. i. de interdic. 2. rele. l. iij. q. est. s. Sol. h. ex alijs capitulis legis nō q. in pun. cipez sit emissus. alij q. hic ex equitate. ubi ex stricto iure. vel h. speciali ter fuit p̄cessus for. te quia mula erat liberti. vt. i. de bo. dā. l. fina. s. si plures. 2. facit. C. de bo. liber. l. 1. 2. C. de obse. l. v. 2. iad. legem iul. maie. l. eos.

Dzius de statu. i. vel de libertate vel de filiatōe vel de potestate. vt. s. de carbo. edic. l. i. s. s. i. quis. l. rñ. et. l. dec. sit. sic enim accipitur status. p̄ his trib. in eo. ti. l. carbo. manum. s. p̄zius. 2. facit. s. eo. l. i. in fi. contra. vbi in metallū. sed ad alia submittēbat q. non statum tāgerēt.

bit. q. si man. intulerit. in metallū dādus erit. idem erit 2. si calūniā aliquam eis instruxerit. vel delatozem subornauerit. vel quam. causaz aduersus eos tentauerit. Idem.

Liberti oēs negociatio ne licita phiberi a patronis nō debēt. Marcell.

Sqs tutor dat. cuz sibi legata esset ancilla 2. rogat. eā manumittere manumiserit agnito legato. et a tutela pupili se excusauerit. diu. se. ueris et antoninus rescripte runt hunc esse. quidē patronū sed omni commodo patronatus carere.

Si pater dānatur crimine perduellionis. liberti eius nichilominus retinēt iura libertorum. h. d. Idem.

Iura libertorū paternorum liberis cum p̄i corerat pduellionis dānatus salua. esse diu. seuerus 2. atonin. benignissime rescripserunt. sicut ex alia cā punitorū liberis iura libertorū salua sunt. Idē.

Dzius claud. libertuz q. pbat. fuerit patrono delatores submisit. q. de statu. eius facerent ei questionez seruū patroni esse iussit eum libertum. Impatoris nri rescripto cauet. vt si patronus libertū suum nō aluerit. ius patroni p̄dar. Paulus.

Adigere iureiurādo ne nubat liberta. vel liberos tol.

S Non aluerit. vt. i. de bo. liber. l. si patronus nō aluerit. 2. s. de libe. agno. l. alimenta. et dic que sunt hec iura 2. quib. modis amittunt. vt no. C. de ope. li. l. si. s. in fi.

Adigere. liberta. no. qui p̄ntur qd. phibere potest fa. facere

lat. itelligit etiā is q. libertū iurare patiat. sed si ignorante co. su. fili. adegerit stipulatusve fuerit. nichil ei nocebit. certe si iussu p̄roni is q. in potestate est id fecerit. dicēdum est cum hac lege teneri.

Qui stipular. est cētū opas aut. in singulas aureos quinos dari. nō videt cōtra legem. stipular. qz in p̄tate liberti est operas dare. Quāuis nulla persona lege excipiat. tñ intelligēdū est de his legem sentire q. liberos tollere p̄nt. itaqz si castratū libertū iureiurādo qd. adegerit. dicēdū est nō puniri patronuz hac lege.

Si p̄ron. libertaz iureiurādo adegerit vt sibi nuberet. si qd. ductur. eā adegerit. nichil p̄ra legē fecisse videt. Si vero nō ductur. p̄pter hoc solū adegerit ne alij nuberet. fraudē legi factā. Jul. ait. et p̄inde. patronuz teneri ac si coegisset iurare libertā nō nupturā.

Lege iulia de maritādīs ordinib. remittit. iussurādū qd. liberti in hoc impositi est ne vrore duceret. libere ve nuberet. si mō nuptias contrahere recte velint. Mode.

Dzius vespasianus decreuit vt si qua hac lege venierit ne prostitueretur. et si prostituta esset vt esset libera. si postea ab emptore alij sine hac cōditiōe venierit. ex lege venditiōis liberam esse. 2. libertam p̄ronis venditiōis.

2. demonstratio. l. cum ita. 2. l. hoc modo.

Q Remittit. no. legē vim apostolicā obtinere vt remittat iuramentū. sic er. s. si qd. cautōib. l. si. Sed qd. si aliqz aplicaz vel aliq. sp̄ote iurauerit nō p̄trahere m̄famentū vl. voueat obtinet casitate. nūquid. p̄oret postea contrahere. s. 30.

Dzius vespasianus. libertā. etiā si prostituta non est. vt no. C. si mancip. ita fue. ali. l. i. in fi. 2. facit eo. ti. l. ij. 2. s. de ser. expol. l. si nictus.

dic vt no. s. de his p̄t non q. no. isa. l. quid er. phibet

go. s. recte. Itē est ar. s. de leg. ij. l. si ita sit ascriptū. 2. fa. cit. i. qui. et a qui. l. si. in p̄n. et. s. de in ius vocā. l. adopti uum. s. fi. et. i. eo. l. qui. p̄ra. le. sed con tra. i. qui. 2. a qui. l. pe. sed ibi ad tem pus. hic vt perpetuo nos nubat.

Nocebit. nisi ratur habuerit. vt. i. de vi. 2. vi ar. l. i. s. cū sit. si tamē suo nomie gestum est. s. 30.

Aur. alterna. tiue. m. Contra legē. cluētā. vt. i. q. et a qui. l. si. s. is qui. n.

Opas dare. vt. s. de iure do. l. pleriqz. in fi. als. s. qui. p̄tū operaruz stipulat. vel aliqd. pro opis. p̄dit ius patronat. vt. i. q. 2. a q. l. fina. s. i. 2. i. 2. C. de ope. lib. l. nec patron. sed p̄pter opas solas nō per dit nisi cōtratabu. qd. dic vt no. C. de oper. li. si quam. s. s. ius.

Intelligen. dū. no. vt. lex non distinguit nos tñ gūi. qz. distinguimus. sic qz vbi s. de testi. l. q̄stuz. lex non arg. p̄ra. s. de pu. distin. bli. l. de p̄ccio. vbi gūit. plene no.

Et per dē. fa. cit. s. de conditio.

a Irrogent. vt. C. de obsequi. l. penul.
b Ille. que sunt. s. eo. l. i. vel dic que sequitur. et sub. scz
quia vel fultibus et.
c Datur. regulariter fisco dantur. vt. C. de modo mul
ctarum. l. mulctarum. que est contra.

S Erui. caltre
fis peculij.
vt. l. q. 2 a q. l. i. q. s.
s. i. r. l. d. bo. l. i. l. iij.
s. si filij. r. l. d. suis
r. leg. l. iij. s. miles.
e Cosequit. ex
constitudo diuorij
fratru missa ad au
fidu victorinu si
dar fuit ea lege vt
manumitteret. vt
l. p. r. i. s. et. s. de
legi. tu. l. iij. s. i.
f Quod. s. tem
pus.

g Emptor. no
tamen ingrati ac
cusat. vt. l. q. 2 a q.
l. i. si quis. in pun.
h Iij. liberti.
puta de suc
cedendo et alia. vt
C. de la. l. i. tol. s. si
autem fuerit. et. l.
n. i. si operarum. nisi
qn sunt in no facie
do que transeunt
etiam ad heredes
extraneos. vt. C. d.
in ius vo. l. venia.
i Emacipato.
ergo erat in po
testate.

k Cuius. i. ali
cuius. qz patrono
vindicauit delictu
liberti sine accusa
tione vt differat a
sequenti casu.
l Capitis. com
paratm ei in mul
tis casibus q sunt
l. de bo. lib. l. qui
cum maior. per to
tam legem.

Am patro
num. i. patro
ni filium. qui r ipz
si patroni sunt. vt in sti. de le. pat. tu.
n Libertu. paternu qui et filius dici pot. vt. l. de s. b.
sig. licet. s. patrono. fec. in ipso manumittere. vt. l. de fidei
co. lib. l. si filius. s. erit. et facit. s. de his qui. vt indig. l. tu
tozem. s. i. Accur.

o Capit. sic. l. de bo. li. qui cu maior. s. is demu. r. s. de
bo. pos. l. edicto. s. rei aut capi.
p Detulit. offerendo libellum accusationis.
q Intelligendus est. verbis edicti inspectis sed no sen
tentia. vt. l. de bo. lib. l. qui cum maior. s. accusasse. et. s. de

Madatis impatoru cauef
vt etia in puicijis presides de
qrelis patronoru ius dicetes
fm delictum admissum liber
tis penas irrogent: interdum
ille pene a liberto ingrato exi
gunt: vel pars bonoru ei? au
fertur r patrono dat: vel fusti
bus cedit r ita a bsoluit. I de.

S Eruum a filio familias
milite manumissum di
uus adrianus rescripsit milite
libertu suu facere non patris.
C Seru? no maumissus liber
tate cosequit. s. is qui ea lege
distract? est vt manumittatur
intra tps: qd? supuenies lz no
manumittatur: facit tamen li
bertum emptoris. I dem.

H Iij hfditate paterna
se abstinetes ius qd in
libertis? habent paternis no
amittit. idem in emancipato
Et in bois liberti locu qda no
habeat lege excipiunt. rei ca
pitalis danat? si restitut? non
est: si index cui? flagicij sit: fue
rit ve: vt. maior. anis. xxv. cu ef
set capitis accusauerit libertu
paternum.

Am patronu q capitis
libertum? accusasset ex
cludi a bonoru pos. cotratat.
placuit. Labeo existabat ca
pit? accusatone ea ee: cui? pe
na mors aut exiliu eet. Qui
nomen detulit? accusasse intel
legendus est: nisi abolitioez

in ius vocan. l. quis.
I S autem. qui accusauit vel detulit. r sic continuatur
cum superior.

f Duodecim ta. que defert patronis hereditatem li
berti. vt in sti. de suc. l. in pun. nec ad cotratat. que alias
daf patronis pre
teritis. vt. s. de bo.
pos. l. sed cum pa
trono. in pun.

g Aius. no pos
se. vt. C. de re
sta. l. neg. r ibi no.
h Aius. fit pa
tris. vt. s. de
ri. nup. l. matrimo
nij. Accur.

S Iurauero.
ad successio
nez. sed quo ad ve
niam sic. vt. s. de i
us vo. l. adoptiuu
s. patroni. Item
secus est si iurat li
bert? se libertu no
esse. vt. s. de iureiu
ran. l. cu q. s. si li
bert? r e hoc fauo
re ingenuitatis. et
dicit ibi.

q Sententie sta
bitur. qz facit ius
hoc casu. vt. s. de
statu homi. l. i. ge
numm.

Q ui contra le
ge. liberi. co
tra. s. de in ius vo.
adoptiuu. vbi hoc
non nocet filijs eti
am pre viuo. Sol.
ibi in tali re est q
patri per filiu que
ri non potest puta
reuerentia de non
vocando in ius.
hic vero poterat vt
successio. quo can
distinguitur: aut
sit in potestate et
obtinere quod hic:
aut sui iuris et no
nocet filijs. vt. l. e.
diui fratres. s. sed
cum ipso. que vi

etur contra. argu. huius distinctionis. l. de bo. l. queri
tur. et. l. in seruitute. s. si patroni. alij dicunt qz hic consen
serunt filij: in contrarijs non. et facit. C. de obsequi. l. i. ibi
aut iure et c.

S I libertus? mi
nor? se ceterario i frau
de legis? fecerit ipso iure non
valebit id qd factu e. r io qsi i
centenarij liberti bonis locuz
habebit patronus: quicqd? igit

Alienatio facta in fraudem
legis ipso iure non valet: facta
autem in fraudem hois valet:
sz p reuocatoia rescandit. B.

S I libertus? mi
nor? se ceterario i frau
de legis? fecerit ipso iure non
valebit id qd factu e. r io qsi i
centenarij liberti bonis locuz
habebit patronus: quicqd? igit

S I libertus? in cui? bonis lz p on? cotratat. vt. l. si qd
in fraudem patro. l. i. r. et referas hic que dicun
tur in sti. de suc. l. in pun. et s. postea. et s. sed nostra.

b Legis. papie. vt in sti. de suc. l. s. postea.
c Ipso. iure. vt. C. de leg. et con. l. no dubium.
d Quicquid. qz ipso iure nichil valet. ergo nullu? et c.

a Alienauerit. libertus. sec^o in ingenuo. vt. §. ii. ij. l. non vsq. §. 30.

b Uires. ar. pro snia nostra qua dicimus. C. de condi. ob. cau. l. ea licet in hoc sit dissimilitudo: qz fauiana est cōtra possidentē. p̄dictio uero ob causam cōtra pacifcentē tantū datur.

c Et caluisia: nā. que cui detur: dic vt. C. si i fraudem pa. l. ij.

d In fraudez. quot modis fiat fraudis. dic vt. §. de le. et se. cō. l. fraud: hic autem fit i re. i. rei diminutione nō ergo hic mod^o continetur sub illis: quod uerū est quia illi modi gratia exempli doctri maliter traduntur §. 30. Item et not. ex precedentibus qz durius agit cū eo qz fraudat legē qz cū eo qz fraudat hōiem: et sic est ar. gu. cōtra. §. de ar. bi. l. celsus.

e Centenario. prima alienatiōe fecit se minorē centenario ideoqz ipso iure fit reuocatio per secūdā nō fit minor: qz iā minor erat per primam qre ipso iure nō reuocatur sed p caluisianam. §. 30.

f Una. de reb^o.

g Reuocata. ipso iure.

h Cōm. f. rerū.

i Partibus. f. tertijs reuocādis nō ipso iure: sed p caluisianam.

k Cōs. f. §. ipso iure. Accur.

l Momenti. ipso iure. vt. §. de aq. quot. et est. l. i. §. item querit. et §. trebat^o.

m Quasidā res. que ipsum minorem ceterario faciunt nō ipso iure. dominio translato.

n Sed p̄ior. f. reuocabit: si modo per ipsam fact^o fuit minor centenario. alioquin per caluisianam.

o Qui. pater patris. i. auus huius nepotis.

p Uiginiquinqz esset. aliter enim necdū alij §. etiā sibi nō p̄iudicaretur accusator. vt. §. de bo. lib. qz cū maior. R. f. Sed et uoluntius. odo littere. sed vt. l. postqz uolu. me. a. nosher anxie diligens peritiam iuris ciuiliū p̄ter uete

tur quaqz rōne alienauerit: ea alienatio null^o momēti ē. Pla ne si qua alienauerit i fraudē patroni: adhuc tamē post alienationē maior centenario remaneat: alienatio q̄dezy uires^o habebit: uerū tamē p̄ fauianā z caluisianā actionē ruocabūtur ea q̄ per fraudē sūt alienata. z ita iulia. sepissime scripsit eoqz iure utimur. diuersitat^o autē ea ratio est: qz q̄tēs i fraudē leg^o fit alienatio/ nō ualeat quod factū est. in fraudē autē fit cū q̄s se minorē centenario facit ad hoc vt legis p̄ceptū euertat. at cū alienatione facta nichilomin^o centenarius est: nō uidet in legis fraudem factū esse: sed tān^o i fraudē patroni: idcirco fauiano z caluisiano iudicio reuocabit id qd alienatū est.

Si quis plures res simul alienādo minorē se centenario fecerit: q̄rū vna reuocata^o in oim^o p̄tibus maior ceterario efficiat: vtrū fuocam^o oēs: an p̄ rata ex singulis: vt centenariū cū faciamus. magisqz est vt oim rerū alienatio facta null^o momēti sit. Si q̄s plane non simul alienauerit: sed quasidā res ante quasidā postea: alienatio earū rerū q̄ postea alienate sūt ipso iure^o nō reuocabitur/ sed p̄ior^o. i posterioribus fauiane

re repete peritiā liberaliū artū quā simil^o diligit: postq̄ ille inq̄ duct^o est in presentia nostra religione nostri rescripti. i. propter religionē nri rescripti. q. d. vtrū in religione est habendū rescriptū quasi equū: an uero q̄si iniquum ait sub. ille uoluit se nō arbitrariū aliter respondere. vt

z caluisiane loc^o erit.

Ductum autem vel patris nō nocet nepoti vel filio in iure libertorum. Bar. Idem.

Qui fratres in hec uerba rescripserunt: p̄terim^o a p̄tiorib^o dubitatū ali- quādo an nepos p̄tratab. au- ti liberti bono. pos. petere pos- sit: si eū libertū pater patris^o cū an. xxv. cēt. capitis accu- fasset: z p̄culū sane non leuem iuris auctore in hac opinione fuisse: vt nepoti in h̄mōi causa nō putaret dādā bono. pos. cu- ius sniam nos quoqz secuti su- mus cū rescriberem^o ad libel- lum cecidit longine. sed et uo- luntius^o merianus amicus nos- ter vt z iuris ciuiliū p̄teruer- terem z bene fundatā peritiā anxie diligēs religione rescri- pti nostri ductus sit: vt coram nobis affirmauerit nō arbitra- tū se aliter respōdere debere: sed z cū ipso meriano et alijs amicis nostris iuris peritis ad- hibitis plenius tractarem^o magis uisum eēt nepotē neqz p̄bis neqz sententia legis aut edicti p̄toris ex periona uel nota pris sui excludi a bonis auti liberti: pluriū etiā iuris auctoriū. sed z salui iuli. ami- ci nostri clarissimi uiri hāc sen- tentiam fuisse. Item questi- tum est si patroni hū^o capitis

z cū. nunc

corrigit predicta.

Qui liber =

ti. imo cōtra. vt. §.

co. l. q. contra. Sol.

ibi. Item contra. §.

p̄i. §. §. ibi pater

hic auus accusa-

uit. z facti. §. de se

na. l. emancipatum

§. fina.

Fuisse. vt eui-

denter z generalis

ter scias quando

deltatū patris eius

dēqz patroni no-

ceat eius liberis:

ita distingue. naz

aut filius uult si-

bi uēdicare ius ta-

le in libertis ex q̄

patri adhuc uinē-

ti nichil acquiri:

puta reuerēte ex-

hibitionē ne uocet

in ius sine uenia:

uel similia. z tunc

non nocet sibi deli-

ctum patris q̄mi-

nus etiam patre

uiente tali p̄ero-

gatiua utatur. vt

§. de in ius uocan.

l. adoptiuū. §. i. Si

uero sit tale ius ex

vt. §. de bo. li. l. queritur. z hoc possum dicere generaliter in omni crimine etiā publico: qz ius libertorū habēt filij nō a patre iure successionis: sed qz filij sunt. quibus exclusis ueniunt cognati patroni per ordinē vsqz ad quintū gradū. vt in st. de suc. li. §. multis. nec ob. quod dicit. §. de interd. et re. l. ij. dico enī qz filius hz quedā iura in liber- tos corp^o qz filij est: nō qz heres: puta ius succedēdi liber- to qz p̄t̄ habere z tanq̄ filius et tanq̄ heres: puta de nō uocando in ius quod habet vt heres: quia et extrane^o he- res habet. vt. C. de in ius uocan. l. uenia. et tanq̄ filij licz nō h̄s. vt. §. de in ius uo. l. adoptiuū. §. fi. et hoc tale ius

dicat adimere libertis suis vt tanq̄ heredes non possint admitti: admittunt tñ tanq̄ filij: simile est. J. de fideicō. lib. l. filius. §. i. et fm̄ hoc omnia cōtraria q̄ de delicto patris dicit p̄nt solui. nec oblt. qd̄ dicit in dicta. l. adoptiuū. §. si transire ius de patre in filiū. nō est ideo dicit transire q̄ ab eo cām hēat.

§. q̄ patre admittente filiū h̄s bñficiū. J. de. et facit ad hoc. s. de reli. l. q̄ si locus.

A libertis ei⁹. sed nunquid ipsi filio nocet. h̄c inuit q̄ sic. quia dicit filio infictam notā. sed certe hoc eum a succedēdo non excludit. vt. s. ad tertu. l. ij. §. si mulier.

Quero an libertus prohiberi. siue illicita siue licita. quia nil canluna cetero. J. de. et facit. s. eo. l. liberti. et. j. r. i. l. si. et. j. de ope. l. l. libertus.

Sicut testō. imposita. vt operas.

De partis. scilicet tertie.

Et possessione. cōtrabulas.

Et si electio manet. nō ergo ex sola ipositōe oparū p̄dit ius succedendi. J. qd̄ d̄. §. qd̄ dicit. vt. C. de ope. lib. si quā. sed ipsi dicit de h̄s opis q̄ imponunt cā oncran de libertatis. et facit. s. e. adigere. §. qui stipulatur.

Ingratus. vt ob hoc in fuitutē reuocet: hoc em̄ denotat nomē igrat⁹. sed J. C. de lib. cā. l. solo. So. hoc necessariū vt alimētoz vt ibi dicit.

Hetractat. i. nullo mō vult gerere vel attingere. sec⁹ si attingeret et in le gereret: tūc alias penas patit. nō in seruitutē reuocat. vt. s. de susce. m. l. ij. et ar. C. q̄ pe. tu. l. ij.

Sue libertus. restituitur. in integrum.

Recipitur. vt. J. de bo. lib. l. iij. §. si deponat⁹. et dicitur not. s. de cōtratab. l. i. in si. nec. ob. C. de sen. pas. l. sfrā. sed ibi indulgentia. vel vt ibi.

Et si ex vncia. cū q̄ttuor. i. tertia ei debeatur.

Per seruū. s. patroni: et sub. etiā si instituat fuis pa-

accusauerit libertū: an hoc nocet libertis ipsi⁹. sed proculus q̄ d̄ in hac fuit opinioe notam asperlatz patroni filio libertis eius noscere. inl. autē negauit sed h̄c idē quod iulian⁹ ait dicendum erit. Scenola.

Quero an libertus p̄nt a patrono i eadem colonia in qua ipse uego ciat idē genus negocij exerce re. Sceno. rñ. non posse. p̄nt hiberi. Idem.

Sicut testō facto decedente libertō p̄nt daf patrono: vel libertatis cā imposita: petere: vel partis bon. pos. ita et cum intestato decesserit: earū rerum ei electio manet. Paulus.

Ingratus libertus est et q̄ patrono obsequium nō prestat: vel res ei⁹ filioz vt tutelā administrare detractat.

Sue libert⁹ si vera. que patron⁹ deponat: et post restituat: amissi patronatus et perēde p̄ntatab. bo. pos. ius recipit: quod ius seruatur et si in metallū patron⁹ vel libert⁹ dānat⁹ r̄stituat. Excludit a p̄ntatab. bo. pos. patron⁹ et si ex vncia heres instituat: et id qd̄ deest ad supplendā debitam portionē per seruū in dicio liberti sine cōditōe et dilatione ei ex h̄reditate vel legato siue fideicō. q̄ri p̄nt. Ex

troni a libertō. ad qd̄. J. ea. l. §. naturales. et facit. J. de bonis l. l. iij. §. totiens. et quod ibi no. n. Vel legato. nec hoc corrigitur i patrono J. in filio sic vt iure institutionis habere debeat. vt in aut. vt cum de appel. cog. §. aliud. coll. viij.

duob⁹ patronis vn⁹ ex debita parte heres institut⁹ sine conditione et dilatione cōtratab. bo. pos. petere nō poterit: licet si minor ei portio esset relicta et contratab. bo. pos. petisset: alia ēt portio ei accrescere potuisset. Naturales liberi liberti ex h̄reditati facti alio ex pte h̄de instituto: si p̄ suū ex alia pte parenti successerint: obijciunt p̄nto. Liberti filius heres institutus si bona repudiauerit: p̄nt nō excludit.

Atis constat. Galus. vt etiā si in potestate sit parentis filio⁹ patrono: nichilominus iure ad eū pertinere hereditatē. Triphonius.

Si filius patris necē inultā reliquerit quā seruus detexit et libertatē meruerit: dixi nō habedū p̄nto filio⁹ q̄ idign⁹ est. Cū ex falsa codicillis qui veri aliq̄ tempore crediti sunt h̄s ignozas q̄i ex fideicōmissio libertatem seruis p̄stitisset: rescriptū est a diuo adriano liberos qd̄ eos esse sed estimationē sui p̄ntare debere: et hos liberos manumissoris esse recte p̄ntatur: quia saluum est etiam in his libertis ius patroni.

Iudex appellatiōis potest pro parte sententiam confirmare: pro parte nullam pronunciare. Bar. Paulus.

Atis. parētis. delinquentis etiā qz ex ei⁹ parte nō habet libertum.

Si fili⁹. p̄nto filio. nūqd̄ vt h̄s habeat ius p̄ntatus. videt q̄ sic. vt. J. de fideicō. lib. l. si fili⁹. §. rit. et facit. C. p̄nto ca. ser. pro pre. liber. acci. l. i. et. J. de bo. li. si necem. et de suis et leg. l. intestato. §. i. a. §. ad fil. l. si seruus.

Eos esse. contra. C. de pe. here. l. si §. pen. Solui. ibi a lege non datur. h̄c ab homine data non valet. vel vt ibi facit. C. de fideicō. liber. l. i.

Estimationem. rry. aurcorum. vt. J. de manu. testa. cum ex falsis. in p̄nt.

Et debita. si q̄ras q̄ est debita p̄nt. Rñ. terti⁹ p̄ntis partis que cui libert ex patronis contingeret libertō decedente ab in testato sicut in filijs dicit. vt. C. de coll. l. pe. §. qd̄ quidem in alijs.

Nō poterit. supple nec accre: scit portio alteri⁹ patroni non petētis. Accur.

Accrescere. et est ratio quia accrescentē partem suo iure nō habet sed. s. sic. et facit. s. de bo. possessio. §. cum patronus. et J. de bo. liber. l. vi. et. l. si libertus.

Naturales. sub. a legitimi: als frustra de ex h̄da tione dicit. vt. J. de h̄b. obli. l. quidam.

Alio. i. nō patrono.

Patrono. qz q̄nt ad cōmodum instituti sunt. arg. s. quod cum eo. l. si filio. §. si filio. sed arg. p̄nta. J. de ope. liber. l. cum patrono. §. cū libertus.

Non excludit. quia nō videtur esse filius cum ei nō succedat. s. ar. cōtra. J. de fideicō. lib. cum quasi. §. sed et si q̄s su⁹ heres.

Atis. parētis.

Armelia. eodē modo quo ceterarū rerū. vt. s. fami. her. l. quedā. et. s. de ali. leg. l. iij. in prin. sed quō pro preualet filia: Rñ. plures sunt snie q̄ capta. vt. no. in con- rario. s. fami. her. in hoc iudicio.

De obsequiis a liberis &c.

Gratiam. pietatis ratio. a seip- sis militib⁹ debita. vel. l. ratio que est pietas. Bzo. **C** Parentes. i. circa parentes. sic et dicit chirothe- cam habet in mar- tu. i. circa manū. **D** Constat. i. certa esse debet. **E** Punendus. vel. a patre vt. a iudice. sicut vult pa- ter. vt. C. de eman. l. i. si filius. **F** Colibertos. sub. s. matrē &c. pu- ta qz ambo erant manumissi. sic et alibi insi. de sui. cog. Sed qd si am- bo essent serui. idē videtur. vt. s. d. ri. nupti. ad optiuus. s. serules. **G** Venerari. no. sic. i. eo. l. liberto. **H** Publicam. i. que cuiuslibet patri de populo debet. vel. i. publicavitili- tas est talis in pie- tatem puniri. & fac- cit. s. de offi. peō. l. nec quicq̄. s. de plano. et de offi. pie. vt. l. i. s. cū pa- tronus. et qd no. C. de liber. & eo. l. i. si manumissou. in fi. **I** Indign⁹ mi- litia. i. privilegio

Armelia pia ab hermo gene appellauerat: q̄ diceret iudicē de diuidēda he reditate inter se et coheredē nō tantū res sed etiā liberos diuississe: nullo enī iure id eum fecisse. placuit nullā esse liber- torū diuisionē. alimētorū aut diuisionē a iudice inter cohe- redes factam eodē modo ra- tam esse.

De obsequiis a liberis et liberis parentibus et patronis prestandis.

Titulus. xv. Ulpianus.

Gratiam mi- litibus pie- tatis ratio in parētes cōstare d̄bet quare si fili⁹ miles in pa- trem aliqua cōmisit: p modo delicti puniendus est: & iter col liberos matrē & filiū pietatis ratio fm naturā esse salua d̄z. **S**i fili⁹ patrem et matrem (quos venerari oportet) conti- melijs afficit: vel impias ma- nus eis infert: p̄fect⁹ vrbis de- lictū ad publicā pietatē pri- nens p mō ei⁹ vidicatur. **I**n- dign⁹ milita iudicāndus est: q̄ patrē et matrē a qb⁹ se educa- rum dixerit maleficos h appel- lauerit. **P**aulus. **D**noni parentū ac pa-

et si hac s. fua. Accursius. **P** Cōdēnari. per procuratorem. vt. s. de his qui no. in fa. furti. s. si quis ali. **Q** Infamie. s. de facto que in quibusdam nocet. vt. C. de his qui no. in fa. ea vero. Bzo.

tronorum tribuendum est: vt quis per procuratorem iudi- cum accipiāt: nec actio de do- lo aut iniuriarū in eos det. li- cet eni verbis edicti nō habeā tur infames ita p̄dēnati: re tñ ipsa & opinione hoim nō effu- giunt infamie notā. Interdi- ctū quoqz vnde vi non est ad- uersus eos reddēdū. Marc.

Item puerū emit: quez post mltos annos veni- re iussit: postea exoratus acce- pro ab eo p̄cio eum manumi- sit. quero an eum filius et he- res manumissoris vt ingrātū accusare possit: rñdi posse: si nichil aliud esset impedimen- to. nam plurimū interest a suo seruo q̄s vt etiā ab amico ei⁹ nūmus acceptis dederit liber- tatē: an ab eo seruo q̄ cū esset alien⁹ in fide ei⁹ deuenit. et eni ille etiā si nō gratuitū / benefi- cū tñ prestatur: iste nichil am- plius qz opam suam accōmo- dare videri potest. **M**artian⁹.

Per procuratorem ingra- tū libertū posse argui diuus seuerus et anto. rescri- pserunt. **U**lpianus.

Patrens patron⁹ patro- na liberi ve aut parētes patroni patroneye: neqz si ob- negociū faciendū vel nō faciē dum pecuniā accepisse dicerē tur: in factū actione tenentur:

Reddendū. s. in factū et loco. vt. s. de vi et vi ar. l. i. **S** interdictū hoc qz atrocitatem.

Sir. ais in- cipit si tici⁹ iussit. forte procu- ratore suo.

T suo seruo. vt prime dixit.

A ab amico. fa- cto pacto d manu mittendo inter do- minū et seruū non amicu qui nichil dicebat: sed solum pecuniā dabat: nā idē est tūc qd est si ipe seruo dat vt nō cogat manumitte- re vt. h. r. C. d. li. cā. cū affirmes. et oē- ius p̄foni saluū ē vt. C. de obsequi. l. enam. et in scriu- tur: m reuocat vt hic. si autem cum amico serui pepi- git: tunc eum cogi- tur manumittere vt. s. de manu. l. si q̄s ab alio. & ideo nec reuocat in ser- uitutem. vt. C. de lib. et. eo. l. i. nec succedit. vt. C. de la. li. rol. l. i. s. illud

Ille. qui acce- pit a seruo vel ab amico fuit: pacto tamē facto cū suo tantum. **B**eneficium. qz nō tenebat ma- numittere. **C** Operam suā s. de facto. sed cer-

te imo et cōfert libertatem si hoc dictū est. sed et si non sit dictum: competit libertas. vt. s. de ma. l. vbi. s. siue. vñ aliō est q̄ supra. et per hoc qz cōfert libertatē: nō p̄t in ius vo- cari vt no. s. de i. ius vo. sed et si hac lege. s. rñ. bñ dico dat libertatē. s. & nō data p̄petat. nā nō mutat substantiā si ne- cessaria h̄boz &c. vt. s. d. aur. et ar. lega. l. pediculi. s. labeo

Per procuratorem argui. cōtra. s. de pu. u. l. pe. s. ad cri- men. sed pecuniarū q̄ modū respicit: vt plene no. s. de procura. l. sed et h̄. s. i.

Patrens. in factum. s. illa q̄ ouit ex edicto de calū. vt. s. de calū. l. i. in prin. que infamat vt ibi. no. sed i fas- ctū gñalis bñ daf hoc casu. vt. s. de dolo. l. nō d̄z. in fi.

S libertus in seruitutem reuocandus. et sic est ar. pro pla- tis contra eos quibus bene fecerunt.

Maleficos. i. de aliquo maleficio appellauit. i. accu- sauit. vel dic quia dixit affactoratricem. sic accipitur. C. de malef. l. nemo. Accursius.

O noni parentum. in infinitum. qd dicit. s. de in ius vo. l. quicqz. s. sed an. in fi.

De dolo. s. hui loco in factū. vt. s. de do. nō d̄z. in fi.

Iniuriarū. vt. s. de iniur. nō solū. s. q̄ q̄. nisi sit atroc vt. s. de in ius vo. l. sed et si hac. s. si. sed cōtra hoc. s. eo. l. s. s. honor. Sol. l. i. & eodem modo sol. aliud. s. dicta. l. sed

A famose actiones. q̄ multe sunt. vt. s. de infami. l. i. §. qui furti.

Menidez. lz nō sunt famose de iure: vt dicitur furtiuu. vt. i. eo. l. licet. que huic cōtinuatur.

Ec serui corrupti. hec infamat. vt. s. de ser. cor. l. do. lo. 350.

I cet. nō sunt. scz aliq̄ de p̄dictis. vt cōdictio furnua r̄ int̄dictū vñ vi. vt. i. de act. r̄ ob. l. cessat. et de vi r̄ vi arma. l. i. §. vñ vi. de facto em̄ ifamāt. vt. s. e. l. hono. ri. q̄ noie doli dāf.

Et inq̄stū. vt istū. de act. §. sed et si quis.

Nec exceptio nes. doli vel filles q̄ p̄tinet doli. vt. i. de excep. do. l. ap̄o. §. aduersus.

Uñ vi. vt. et. i. de vi et vi ar. l. i. §. interdictum.

De calūnia iurant. vt. s. de iur. reur. l. si patrono.

Hoc dicens. agēdo actioe in fa ctū q̄ ifamat. vt. s. de his q̄ nō. infa. l. notat. r̄. l. seq.

Edictū. habz enim hoc edictum mltas partes. s. de furto: rapina: iniuria: r̄ metu: r̄ dolo: et vi. q̄b̄ agif. p̄p̄t̄ doli r̄ ifamant̄ ifa mia iuris v̄ facti.

Interdictū. vt. s. l. parens. et. l. seq. r̄ i hac in p̄n.

Infuētorib̄. vt. p̄cur. r̄ tribuoz tutozib̄ et filib̄: s̄z p̄tra. i. de dā. ife. l. q̄ bona §. si q̄s ali.

Ibi etiam procur. non iurat de calū. sed speciale est in iuramēto. q̄b̄ non placet. itē i. s. e. l. hono. i. p̄n. Sol. ad vtrūq̄ dic q̄ et dolo iteruētor̄ r̄ agif. i. eū iteruētor̄: et excipit vt. h. s̄z p̄ronū nec agitur nec excipit vt. h. als aut̄ ex dolo talū excipit i. dñz. vt. i. s. d̄ excep. do. l. ap̄o. §. q̄ sitū. r̄. §. illd̄. ceterz d̄ dolo patroni nec p̄rono nec alij noie et̄ agēti d̄ dolo excipit. vt. d. l. q̄ bona §. si q̄s. nec etiā agif. i. eū vel aliū et̄ noie ex do lo patroni. vt. s. e. l. hono. hoc si agat libertus suo nomi ne. als secus. q̄b̄ dic vt. s. de in ius vocan. l. questum.

Honoz. vt. s. de in ius vocan. l. sed si hac lege §. fi.

Eres. s̄ etiā filius. est enim ingenu. vt insti. de inge. l. q̄ duos §. si cū filio. 350. §. ar. §. C. d̄ li. r̄ eo. l. i. §. Sol. ibi.

Ibero. hōesta. etiā si sit l̄ hōesta vñ eū nō accusat. vt. i. de accu. l. q̄ accusare. in fi. et de adul. l. si adulterū. §. liberto.

Ubertum patrono. Nā pie tatē liberi parētibz non ope ras debent. Pāpinianus.

Iberta ingrata non est q̄ arte sua contra pa trone voluntatem vitur.

ExPLICIT LIBER. XXXVIJ. HOY seu vandectariū et. xiiij. huius.

Incipit lib. xxxviij. et. xiiij. huius.

De operis libertozū. l. i. §. i.

Ulpianus. Aulus li bzo singu lari de va rijs actioi bus. Ope re sūt diur num officium.

De edictū p̄tor̄ p̄po nit coartande p̄secutio nis libertatis causa ip̄sitorū: animaduertit enim rē istam li bertatis causa ip̄sitorz p̄e stationem vltra excreuisse vt p̄meret atq̄ oneraret liber tinas personas. In initio igitur p̄tor̄ pollicetur se iudiciuz operanz daturum in libertos et libertas.

Stipulanus opas ad certū diē nō potest ante diē pete re: sed debens operas non po test soluere partez operarum.

Operas sit̄ pompo pulat̄ ante peractū diē opas eius diē petere non po test: nec pars ope per hoias cuius verba non habemus.

Pretor. s̄ rutilius. vt. i. ti. i. l. i.

Impositozum. i. p̄stationem ip̄sitorz r̄c. 350.

Excreuisse. ip̄sitorz dico ab aliquo: vt ip̄e p̄mittit 350. r̄ facit. i. qua. re. act. l. i. §. que onerande.

In initio. postea autē ius succedēdi est inductum. vt. i. titu. i. l. i.

Operas. non potest. q̄b̄ dic vt dixi insti. de in ius. l. i. §. qui hoc anno.

Heres. s̄ etiā filius. est enim ingenu. vt insti. de inge. l. q̄ duos §. si cū filio. 350. §. ar. §. C. d̄ li. r̄ eo. l. i. §. Sol. ibi.

Ibero. hōesta. etiā si sit l̄ hōesta vñ eū nō accusat. vt. i. de accu. l. q̄ accusare. in fi. et de adul. l. si adulterū. §. liberto.

Ubertum patrono. Nā pie tatē liberi parētibz non ope ras debent. Pāpinianus.

Iberta ingrata non est q̄ arte sua contra pa trone voluntatem vitur.

ExPLICIT LIBER. XXXVIJ. HOY seu vandectariū et. xiiij. huius.

Incipit lib. xxxviij. et. xiiij. huius.

De operis libertozū. l. i. §. i.

Ulpianus. Aulus li bzo singu lari de va rijs actioi bus. Ope re sūt diur num officium.

De edictū p̄tor̄ p̄po nit coartande p̄secutio nis libertatis causa ip̄sitorū: animaduertit enim rē istam li bertatis causa ip̄sitorz p̄e stationem vltra excreuisse vt p̄meret atq̄ oneraret liber tinas personas. In initio igitur p̄tor̄ pollicetur se iudiciuz operanz daturum in libertos et libertas.

Stipulanus opas ad certū diē nō potest ante diē pete re: sed debens operas non po test soluere partez operarum.

Operas sit̄ pompo pulat̄ ante peractū diē opas eius diē petere non po test: nec pars ope per hoias cuius verba non habemus.

Pretor. s̄ rutilius. vt. i. ti. i. l. i.

Impositozum. i. p̄stationem ip̄sitorz r̄c. 350.

Excreuisse. ip̄sitorz dico ab aliquo: vt ip̄e p̄mittit 350. r̄ facit. i. qua. re. act. l. i. §. que onerande.

In initio. postea autē ius succedēdi est inductum. vt. i. titu. i. l. i.

Operas. non potest. q̄b̄ dic vt dixi insti. de in ius. l. i. §. qui hoc anno.

Uberta. sua. id est patros ne. vel sua. i. liber te. r̄ facit. s̄. titu. i. l. quero.

De opis libe rorum.

Aulus. officiu. id est of ficiū q̄b̄ q̄s exhibet alicui p̄ diē. l. artificialē: nō naturales. vt. s. de annu. lega. l. i. et. i. de ver. signi. l. i. §. i. r̄ ibi: factum est vespe et mane dies vñ. quādoq̄ tamen p̄o breuioz ris t̄pis officio po nit: vt opera obs̄e quialis. vt in salu tādo r̄ similib̄. vt s. de cōdi. indebi. l. si nō s̄otem §. li bertus. et consistit opera i actu. vt. s. de oper. seruo. l. i. r̄ differt hic titu. ab illo: quia ibi de ser ui: h̄ de liberti ope ris dicit.

De edictum.

Uberta. sua. id est patros ne. vel sua. i. liber te. r̄ facit. s̄. titu. i. l. quero.

De opis libe rorum.

Aulus. officiu. id est of ficiū q̄b̄ q̄s exhibet alicui p̄ diē. l. artificialē: nō naturales. vt. s. de annu. lega. l. i. et. i. de ver. signi. l. i. §. i. r̄ ibi: factum est vespe et mane dies vñ. quādoq̄ tamen p̄o breuioz ris t̄pis officio po nit: vt opera obs̄e quialis. vt in salu tādo r̄ similib̄. vt s. de cōdi. indebi. l. si nō s̄otem §. li bertus. et consistit opera i actu. vt. s. de oper. seruo. l. i. r̄ differt hic titu. ab illo: quia ibi de ser ui: h̄ de liberti ope ris dicit.

De edictum.

Uberta. sua. id est patros ne. vel sua. i. liber te. r̄ facit. s̄. titu. i. l. quero.

De opis libe rorum.

Aulus. officiu. id est of ficiū q̄b̄ q̄s exhibet alicui p̄ diē. l. artificialē: nō naturales. vt. s. de annu. lega. l. i. et. i. de ver. signi. l. i. §. i. r̄ ibi: factum est vespe et mane dies vñ. quādoq̄ tamen p̄o breuioz ris t̄pis officio po nit: vt opera obs̄e quialis. vt in salu tādo r̄ similib̄. vt s. de cōdi. indebi. l. si nō s̄otem §. li bertus. et consistit opera i actu. vt. s. de oper. seruo. l. i. r̄ differt hic titu. ab illo: quia ibi de ser ui: h̄ de liberti ope ris dicit.

De edictum.

Uberta. sua. id est patros ne. vel sua. i. liber te. r̄ facit. s̄. titu. i. l. quero.

De opis libe rorum.

Aulus. officiu. id est of ficiū q̄b̄ q̄s exhibet alicui p̄ diē. l. artificialē: nō naturales. vt. s. de annu. lega. l. i. et. i. de ver. signi. l. i. §. i. r̄ ibi: factum est vespe et mane dies vñ. quādoq̄ tamen p̄o breuioz ris t̄pis officio po nit: vt opera obs̄e quialis. vt in salu tādo r̄ similib̄. vt s. de cōdi. indebi. l. si nō s̄otem §. li bertus. et consistit opera i actu. vt. s. de oper. seruo. l. i. r̄ differt hic titu. ab illo: quia ibi de ser ui: h̄ de liberti ope ris dicit.

De edictum.

Uberta. sua. id est patros ne. vel sua. i. liber te. r̄ facit. s̄. titu. i. l. quero.

De opis libe rorum.

Aulus. officiu. id est of ficiū q̄b̄ q̄s exhibet alicui p̄ diē. l. artificialē: nō naturales. vt. s. de annu. lega. l. i. et. i. de ver. signi. l. i. §. i. r̄ ibi: factum est vespe et mane dies vñ. quādoq̄ tamen p̄o breuioz ris t̄pis officio po nit: vt opera obs̄e quialis. vt in salu tādo r̄ similib̄. vt s. de cōdi. indebi. l. si nō s̄otem §. li bertus. et consistit opera i actu. vt. s. de oper. seruo. l. i. r̄ differt hic titu. ab illo: quia ibi de ser ui: h̄ de liberti ope ris dicit.

De edictum.

Uberta. sua. id est patros ne. vel sua. i. liber te. r̄ facit. s̄. titu. i. l. quero.

De opis libe rorum.